

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΕΓΚΡΙΘΕΝΤΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ
ΔΗΜ. ΕΜ. ΑΛΕΞΙΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ
ΕΚΛΟΓΩΝ
ΕΚ ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΤΟΥ ΗΡΟΔΟΤΟΥ

ΔΙΑ ΤΗΝ Δ' ΤΑΞΙΝ ΕΞΑΤΑΞΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΝΕΟΥ ΤΥΠΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΔΗΜ. ΕΜ. ΑΛΕΞΙΟΥ
ΟΔΟΣ ΠΕΣΜΑΤΖΟΓΛΟΥ 5
ΑΘΗΝΑΙ
1940

1940
HPO

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΕΓΚΡΙΘΕΝΤΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ
ΔΗΜ. ΕΜ. ΑΛΕΞΙΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ
ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ
ΕΚ ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΤΟΥ ΗΡΟΔΟΤΟΥ

ΔΙΑ ΤΗΝ Δ' ΤΑΞΙΝ ΕΞΑΤΑΞΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΝΕΟΥ ΤΥΠΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΔΗΜ. ΕΜ. ΑΛΕΞΙΟΥ
ΟΔΟΣ ΠΙΣΣΑΤΖΟΓΛΟΥ 5
ΑΘΗΝΑΙ
1940

Ο ΗΡΟΔΟΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ

Ο Ηρόδοτος (484—424) είναι ο πρώτος ἀληθής ίστορικός καὶ εἰς τῶν μεγάλων ίστορικῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ ὅλου τοῦ κόσμου. Διὰ τοῦτο ὄνομάζεται πατὴρ τῆς ίστορίας. Μολονότι σκοπὸς τοῦ Ἡροδότου ἦτο νὰ περιγράψῃ τοὺς ἀγώνας τῶν Ἑλλήνων κατὰ τῶν Περσῶν, ἐν τούτοις τὸ ἔργον του λαμβάνει χαρακτήρα παγκοσμίου ίστορίας. Ἐν τῷ σκοπῷ του δηλαδή νὰ μᾶς δώσῃ μίαν εἰκόνα ὅλων τῶν λαῶν, οἱ δοποῖοι ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῶν Περσῶν ἔλαβον μέρος εἰς τὴν ἐκστρατείαν κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ἀναγκάζεται νὰ μᾶς περιγράψῃ ἐν συντομίᾳ ὅλους σχεδὸν τοὺς λαοὺς τῆς ἀρχαιότητος. Ἐξετάζει δὲ ὅχι μόνον τὴν ίστορίαν καὶ προέλευσιν αὐτῶν ἀλλὰ καὶ τὰ ἥθη καὶ ἔθιμά των.

Σημασία καὶ χρῆσις τῶν μεταφράσεών μας.

Αἱ μεταφράσεις μας ἔγιναν μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν καὶ προσοχὴν. Ἡ ὁρθὴ καὶ πιστὴ ἐρμηνεία τοῦ κειμένου εἰς γλῶσσαν ἀπλῆν καὶ ἡ παράθεσις εἰς ἑκάστην διδακτικὴν ἐνότητα παρατηρήσεων (γραμματικῶν συντακτικῶν καὶ πραγματικῶν) βοηθοῦν τὸν μαθητὴν εἰς τὴν πλήρη κατανόησιν τοῦ διδασκομένου κειμένου καὶ εἰς τὴν ὁρθὴν ἀπόδοσιν αὐτοῦ.

Μεθοδικαὶ δόηγίαι. Ο μαθητὴς ἀναγινώσκει πρῶτον τὸ ἀρχαῖον κείμενον, τὸ ὃποῖον πρόκειται νὰ ἐρμηνεύσῃ, καὶ εὐθὺς ἀμέσως τὴν μετάφρασιν αὐτοῦ, προσπαθῶν νὰ συλλάβῃ τὸ νόημά του. Ἐπειτα χρονωρεῖ εἰς τὴν κατὰ περιόδους ἀνάλυσιν τῆς διδακτικῆς ἐνότητος βοηθούμενος πρὸς τοῦτο ἀπὸ τὴν μετάφρασιν καὶ τὰς παρατηρήσεις μας καθὼς καὶ ἀπὸ τὰ σχόλια τοῦ ἐγκεκριμένου κειμένου. Μετὰ ταῦτα ἀναγινώσκει πάλιν ὅλοκληρον τὸ κείμενον καὶ προσπαθεῖ νὰ τὸ ἐρμηνεύσῃ μόνος του. Ἀκολούθως ἀναγινώσκει καὶ πάλιν τὴν μετάφρασίν του.

Μιὰ βαθύτερη ἐπεξεργασία θὰ γίνη κατὰ τὴν ὥραν τῆς διδασκαλίας τῇ συνεργασίᾳ τοῦ διδάσκοντος καθηγητοῦ καὶ τῶν μαθητῶν.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΛΕΙΩ

1. Σκοπὸς τῆς ἴστορίας τοῦ Ἡροδότου.—Ἄι πρῶται ἀφορ· μαὶ τῆς ἔχθρας μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Βαρβάρων.

(Κεφ. 1—5).

1. Αὐτὴν ἐδῶ (=ηδε) ή ἔκθεσις (=ἀπόδεξις) τῆς ἴστορικῆς ἔρευνης (=ἱστορίης) τοῦ Ἡροδότου τοῦ Ἀλικαρνασσέως σκοπὸν ἔχει (=ώς) μήτε αἱ πράξεις (=τὰ γενόμενα) τῶν ἀνθρώπων νὰ λησμονηθοῦν (=ἔξιτηλα γένηται), μήτε ἔχονα μεγάλα καὶ ἀξιοθαύμαστα, τὰ δποῖα ἐποάχθησαν ἄλλα μὲν ὑπὸ Ἑλλήνων, ἄλλα δὲ ὑπὸ βαρβάρων, μείνουν ἄδοξα, καὶ πρὸς τούτοις ἐκθέτει καὶ τὰ ἄλλα καὶ τὴν αἰτίαν, διὰ τὴν δποίαν ἐπολέμησαν μεταξύ των.

Οἱ μὲν λοιπὸν (=ννν) λόγιοι τῶν Περσῶν λέγουν, ὅτι οἱ Φοίνικες ὑπῆρξαν αἴτιοι τῆς ἔχθρας· αὐτοὶ δηλαδὴ ἀφοῦ ἐφθασαν ἀπὸ τὴν ὁνομαζομένην Ἐρυθρὰν θάλασσαν εἰς αὐτὴν ἐδῶ τὴν θάλασσαν (δηλαδὴ τὴν Μεσόγειον) καὶ ἀφοῦ κατώκησαν εἰς αὐτὸν τὸν τόπον, τὸν δποῖον καὶ τώρα κατοικοῦν, εὐθὺς εἰς μακρυνὰς θαλασσοπολούις ἐπεδόθησαν (=ἐπιθέσθαι), μετακομίζοντες δὲ φορτία αἰγυπτιακὰ καὶ ἀσσυριακὰ ἐφθασαν καὶ εἰς ἄλλα μέρη (=ἄλλῃ) καὶ μάλιστα καὶ εἰς τὸ "Αργος· τὸ δὲ "Αργος αὐτὸν τὸν χρόνον ἔξειχε καθ' ὅλα ἀπὸ τὰς πόλεις, αἱ δποίαι ἦσαν εἰς τὴν ὁνομαζομένην τώρα Ἑλλάδα.

Ἀφοῦ δὲ ἐφθασαν οἱ Φοίνικες εἰς αὐτὸν τὸ "Αργος, ἤρχισαν νὰ πωλοῦν (=διατίθεσθαι) τὸ φορτίον. Τὴν πέμπτην δὲ ἡ ἔκτην ἡμέραν, ἀφ' ὅτου ἐφθασαν, ἀφοῦ εἶχον ξεπουληθῆ (=ἔξεμπολημένων), ἀπ' αὐτοὺς (=σφι) σχεδὸν ὅλα, ἥλθον εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἄλλαι γυναικες πολλαὶ καὶ μάλιστα καὶ ἡ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως· ὅνομα δὲ αὐτῆς ἦτο Ἰὼ ἡ κόρη τοῦ Ἰνάχου. Αὗται ἀφοῦ ἐστάθησαν πλησίον τῆς πρύμνης τοῦ πλοίου ἡγόραζον (=ώνεε-

σθαι) ἀπὸ τὰ φορτία, ὃ τι περισσότερον τοὺς ἥρεσε, καὶ οἱ Φοίνικες παρακινήσαντες ὁ ἕνας τὸν ἄλλον (=διακελευσαμένους) ὕδημησαν ἐναντίον των. Αἱ μὲν λοιπὸν περισσότεροι (=πλεῦνας) ἀπὸ τὰς γυναικας ἔξεφυγαν, ἡ Ἰώ ὅμως μᾶζῃ μὲ ἄλλας ἥρπάσθη· ἀφ' οὗ δὲ τὰς ἔβαλαν μέσα (=εἰσβαλομένους) εἰς τὸ πλοῖον, ἔξεπλευσαν ταχέως (=οἴχεσθαι ἀποπλέοντας) πρὸς τὴν Αἴγυπτον.

Παρατηρήσεις.

ἡδε = θὰ ἐννοήσωμεν τὸ ωῆμα ἔστι. ὡς = τελικὸς σύνδεσμος διὰ νὰ. ἔξ ἀνθρώπων = ποιητικὸν αἵτιον εἰς τὰ γενόμενα. Κυρίως τὸ ποιητικὸν αἵτιον ἔκφρέται μὲ τὴν ὑπὸ καὶ γενικήν. "Ελλησι — βαρβάροισι = ἡ δοτικὴ αὕτη ποιητικὸν αἵτιον εἰς τὸ ἀποδεχθέντα. Εἰς τὴν ἀττικὴν διάλεκτον τὸ ποιητικὸν αἵτιον τίθεται κατὰ δοτικὴν μόνον, ὅταν τὸ ωῆμα εἴναι παθητικοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικοῦ καὶ ἐπὶ τῶν ωηματικῶν ἐπιθέτων εἰς — τός καὶ — τέος. τά τε ἄλλα = θὰ ἐννοήσωμεν τὸ ωῆμα ἔκθέτει Φοίνικες ὑποκείμ. τοῦ γενέσθαι (ἐτεροπροσωπία) αἵτίους = κατηγορούμενον. Τοῦτον τὸν χῶρον = τὴν Φοίνικην ἐπιθέσθαι = τὸ ἀπαρέμφατον ἔξαρταται ἀπὸ τὸ φασι, εἰς τὸ δποῖον εἰνε ἀντικείμενον· διατίθεσθαι = καὶ αὐτὸ ἔξαρταται ἀπὸ τὸ φασι· σφι = δοτικῇ τοῦ ποιητικοῦ αἵτιον εἰς τὸν παθητικὸν παρακειμένον ἔξεμπολημένων. οἱ = δοτικὴ τῆς προσωπικῆς ἀντινυμίας τοῦ γ' προσώπου (οὗ, οἱ, ἔ), ὁ τόνος ἐγκλίνεται· στάσας = μετοχὴ θηλυκοῦ ἀορ. β' τοῦ ἵστημι (στάς, στᾶσα, στὰν). τῶν γυναικῶν = γενικὴ διαιρετική.

2. Τοιουτορόπως μὲν λέγουν οἱ Πέρσαι, ὅτι ἔφθασαν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἡ Ἰώ καὶ ἡ πρᾶξις αὐτὴ (=τοῦτο) πρώτη ἔκαμεν ἀρχὴν (=ἀρξαί) τῶν ἀδικημάτων. Μετὰ ταῦτα δὲ λέγουν, ὅτι μερικοὶ ἀπὸ τοὺς "Ελληνας (διότι δὲν ἦξεύρουν νὰ ποῦν τὸ ὄνομά των), ἀφοῦ προσήγγισαν εἰς τὴν Τύρον τῆς Φοίνικης, ἥρπασαν τὴν Εὐδρόπην, τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως· ἥμπορεῖ νὰ ἥσαν αὐτοὶ Κρῆτες. Αὐτὰ μὲν λοιπὸν (λέγουν ὅτι) ἔγιναν (=γενέσθαι) εἰς αὐτοὺς ἵσα ἀπέναντι ἵσων, Μετὰ ταῦτα δὲ οἱ "Ελληνες ἔγιναν αἵτιοι τῆς δευτέρας ἀδικίας. Ἀφοῦ δηλαδὴ (=γὰρ) κατέπλευσαν μὲ πολεμικὸν (=μακρῷ) πλοῖον εἰς τὴν Αἴαν, τὴν Κολχίδα δηλαδή, καὶ εἰς τὸν Φᾶσιν ποταμόν, ἀφοῦ ἔφεραν εἰς πέροις (=διαπραξαμένους) καὶ τὰ ἄλλα, ἔνεκα τῶν δποίων μετέβησαν (=ἀπίκατο), ἥρπασαν ἀπ' ἐκεῖ (=ἐνθεῦτεν) τὴν Μήδειαν, τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως. Ο βασιλεὺς ὅμως τῶν Κόλχων ἀφοῦ ἔστειλεν κήρουκα εἰς τὴν Ἐλλάδα, ἔζήτει ἴκανοποίησιν (=δίκας);

Διὰ τὴν ἀρπαγὴν καὶ ἀπήτει δπίσω τὴν θυγατέρα του, ἀλλ᾽ αὐτοὶ ἀπεκρίθησαν, ὅτι οὕτε ἐκεῖνοι ἔδωκαν ἵκανοποίησιν διὰ τὴν ἀρπαγὴν τῆς Ἰοῦς τῆς Ἀργείας· οὕτε αὐτοὶ λοιπὸν θὰ δώσουν εἰς ἐκείνους.

Παρατηρήσεις.

'Ιοῦν=ύποκείμ. τοῦ ἀπικέσθαι (=έτεροπροσωπία)· τῶν ἀδικημάτων=ἀντικείμενον τοῦ ἄρξαι· τετάς=ύποκείμ. τοῦ ἀπαρεμφ. ἀρπάσαι· γενέσθαι=τὸ ἀπαρέμφ. ἔξαρταται ἐκ τοῦ φασι, τοῦ ὅποιου εἶνε ἀντικείμενον· διαπραξαμένους=μετοχὴ χρονική, ἀναλύεται ἐπεὶ διεπράξαντο· τῶν ἔνεκα ἀπίκατο=πρότασις ἀναφορική· τὸ τῶν ἀντὶ τοῦ ὅν· αἰτέειν, ἀπαιτέειν, ὑποκρίνασθαι, δώσειν=τὰ ἀπαρέμφ. ἔξαρτῶνται ἐκ τοῦ ἰδίου ψήμ. φασὶ ως ἀντικείμενα· ως οὐδὲ ἐκεῖνοι ..=εἰδικὴ πρότασις.

3—4. Κατὰ τὴν δευτέραν δὲ γενεὰν μετὰ τὰ γεγονότα αὐτὰ (=ταῦτα) δὲ Ἀλέξανδρος, δὲ τοῦ Πριάμου, (λέγουν, ὅτι) ἀφοῦ ἤκουσεν αὐτὰ ἡθέλησε νὰ ἀποκτήσῃ (=γενέσθαι) γυναῖκα δι᾽ ἀρπαγῆς ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, ἔχων ἐξ ἀπαντος (=πάντως) τὴν γνώμην, ὅτι δὲν θὰ τιμωρηθῇ διότι οὕτε ἐκεῖνοι ἐτιμωρήθησαν. Τοιουτόπως λοιπὸν ἀφοῦ αὐτὸς ἥρπασε τὴν Ἐλένην, οἵ "Ἑλληνες ἀπεφάσισαν (=δόξαι), ἀφοῦ στείλουν κατὰ πρῶτον ἀγγελιοφόρους, νὰ ἀπαιτήσουν δπίσω τὴν Ἐλένην καὶ νὰ ζητήσουν ἐπίσης ἵκανοποίησιν διὰ τὴν ἀρπαγήν. Αὐτοὶ ὅμως, ὅταν οἱ ἀγγελιοφόροι ἐπρότειναν αὐτὰ (=προϊσχομένων), ἐπρόβαλαν (=προφέρειν) εἰς αὐτοὺς τὴν ἀρπαγὴν τῆς Μηδείας, ὅτι δηλαδή, ἐνῷ αὐτοὶ δὲν ἔδωκαν ἵκανοποίησιν οὕτε παρέδωκαν (τὴν Μήδειαν) εἰς τοὺς ἀπαιτοῦντας (αὐτῆν) Κόλχους, ἐπειθύμουν νὰ δοθῇ εἰς αὐτοὺς ἵκανοποίησις ἀπὸ ἄλλους. Μέχρι μὲν λοιπὸν τοῦ χρόνου αὐτοῦ μόνον ἀρπαγαὶ συνέβαινον μεταξύ των, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ὅμως αὐτῆς οἵ "Ἑλληνες πλέον (=δὴ) ἔγιναν πολὺ αἴτιοι (τῆς ἔχθρας)· διότι πρῶτοι ἐκαμαν ἀρχὴν νὰ ἐκστρατεύσουν εἰς τὴν Ἀσίαν, παρὰ αὐτοὶ (δηλ. οἱ Ἀσιᾶται) εἰς τὴν Εὐρώπην.

Παρατηρήσεις.

γενεῆ=δοτική τοῦ χρόνου· ἔθελῆσαι—τὸ ἀπαρέμφ. ἔξαρταται ἐκ τοῦ λέγουσιν ως ἀντικείμενον· οἱ=δοτ. προσωπ. ἀντωνυμίας γ' προσώπου, οἱ· γυναῖκα=ύποκείμενον τοῦ γενέσθαι· διδόναις=καὶ τὸ ἀπαρέμφατον αὐτό, δπως κατωτέρῳ καὶ ἄλλα (δόξαι, προσφέρειν), ἔξαρταται

ἐκ τοῦ λέγουσιν ἀρπάσαντος=γενικὴ ἀπόλυτος, χρονικὴ μετοχή· δόξαι=τοῦ ἀπόσωπου φήματος δοκεῖ προϊσχομένων=ὑποκείμ. ἔχει τὸ αὐτῶν (δηλ. ἀγγέλων) καὶ ἀντικείμ. τὸ ταῦτα Μηδείης=γεν. ἀντικειμενική· εἶναι=τὸ ἀπαρέμφ., ὅπως καὶ τὰ κατωτέρω (γενέσθαι, ἀρξαι), ἐξαρτάται ἐκ τοῦ λέγουσιν ὡς ἀντικείμενα.

5. Τοιουτορόπως μὲν λέγουσιν οἱ Πέρσαι, ὅτι συνέβη, καὶ εὐ-
ρίσκουν, ὅτι ἔξι αἰτίας τῆς ἀλώσεως τῆς Τροίας ἔγινεν (=οὖσαν)
εἰς αὐτοὺς ἡ ἀρχὴ τῆς ἔκθμας ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων. Ἐγὼ δὲ
περὶ αὐτῶν μὲν δὲν σκοπεύω (=ἔρχομαι) νὰ διμιλήσω, ὅτι δη-
λαδὴ ἔτσι ἡ ἄλλως κάπως συνέβησαν αὐτά, ἀλλὰ ἀφοῦ δηλώσω
αὐτόν, τὸν δποῖον ἔγὼ ὁ Ἰδιος (=αὐτὸς) γνωρίζω ὅτι πρῶτος
ἔκαμεν ἀρχὴν ἀδίκων πράξεων κατὰ τῶν Ἑλλήνων, θὰ προχω-
ρήσω εἰς τὴν ἔξακολούθησιν (=εἰς τὸ πρόσω) τῆς διηγήσεως
ἔξετάξων μὲ λεπτομέρειαν (=ἔπειτι) μικρὰς καὶ μεγάλας πόλεις
τῶν ἀνθρώπων. Διότι ὅσαι τὸν παλαιὸν καιρὸν (=τὸ πάλαι)
ἡσαν μεγάλαι, αἱ περισσότεραι ἔξι αὐτῶν ἔγιναν μικραί· ὅσαι δὲ
ἔπι τῶν ἡμερῶν μου (=ἐπ' ἐμεῦ) ἡσαν μεγάλαι, προηγουμένως
ἡσαν μικραί. Ἐπειδὴ λοιπὸν γνωρίζω, ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη εὐτυ-
χία οὐδέποτε (=οὐδαμά) μένει εἰς τὸ ἴδιον (=ἐν τωτῷ) θὰ
μνημονεύσω διμοίως καὶ τὰ δύο.

Παρατηρήσεις.

'Ιλίου=γενικὴ ὑποκείμ. ἡ ἀντικειμενική· ἐρέων=τελικὴ μετοχή,
χρόνου μέλλοντος· ὥσ... ἐγένετο=πρότασις εἰδική· ὑπάρχαντα=μετοχὴ¹
κατηγορηματικὴ ἔνεκα τοῦ οἰδα· σημήνας=μετοχὴ χρονικὴ, ἀναλύεται,
ἐπάν σημήνων· Τά γαρ πάλαι...=πρότασις ἀναφορική, ἀντὶ ἀ... ἐπιστά-
μενος=μετοχὴ αἰτιολογική, ἀναλύεται ἐπεὶ ἐπίσταμαι· μένουσαν=μετοχὴ²
κατηγορηματική.

2. Κροῖσος καὶ Σόλων.

(Κεφ. 6, 28—33).

6. Ὁ Κροῖσος ἦτο Λυδὸς μὲν κατὰ τὴν καταγωγὴν, υἱὸς δὲ
δὲ τοῦ Ἀλυάττου, ἄρχων δὲ τῶν ἔθνῶν τῶν ἐντεῦθεν (=ἐντὸς)
τοῦ Ἀλυος ποταμοῦ, ὁ δποῖος φέων ἀπὸ τῆς μεσημβρίας μεταξὺ
τῶν Συρίων καὶ Παφλαγόνων ἐκβάλλει πρὸς τὸν βορρᾶν ἄνεμον
εἰς τὸν ὄνομαζόμενον Εὔξεινον Πόντον. Αὐτὸς ὁ Κροῖσος πρῶ-
τος ἐκ τῶν βαρβάρων, τοὺς δποίους ἔγὼ γνωρίζω, ἀλλους μέν

ἐκ τῶν Ἑλλήνων ὑπέταξεν, ὥστε νὰ πληρώνουν φόρον (=ἔς φόρον ἀπαγωγῆν), ἄλλους δὲ ἔκαμε (=προσεποιήσατο) φίλους. Ὅτι μὲν τὸν τοὺς Ἰωνας καὶ τοὺς Αἰολεῖς καὶ τοὺς Δωριεῖς τοὺς κατοικοῦντας εἰς τὴν Ἀσίαν, φίλους δὲ ἔκαμε τοὺς Λακεδαιμονίους. Πρὸ δὲ τῆς ἔξουσίας τοῦ Κροίσου δὲοι οἱ Ἑλληνες ἦσαν ἐλεύθεροι.

Παρατηρήσεις.

γένος=αἰτιατικὴ τοῦ κατὰ τι ἡ τῆς ἀναφορᾶς τῶν ἡμεῖς ἴδμιν=πρότασις ἀναφορική, ἐντὶ δν... Ἑλλήνων=γενικὴ διαιρετική, φόρον=γενικὴ ἀντικειμενική, Κροίσου=γενικὴ ὑποκειμενική.

28—29. Ἀφοῦ δὲ παρῆλθεν (=ἐπιγενομένου) χρόνος (ἀρκετὸς) καὶ εἰχον ὑποταχθῇ σχεδὸν δὲοι κατώκουν ἐντεῦθεν (=ἐντὸς) τοῦ Ἀλυος ποταμοῦ, (διότι ἐκτὸς τῶν Κιλίκων καὶ τῶν Λυκίων δὲοις ἄλλους δὲ Κροίσος ἀφοῦ τοὺς ὑπέταξεν ἐκράτει ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν του (=νπ' ἔωστῷ)), ἦλθον εἰς τὰς Σάρδεις, αἱ δοποῖαι ἡκμαζον διὰ τοῦ πλούτου, διασδήποτε ἔκαστος ἐξ αὐτῶν ἥρχετο (δημ. εἰς διαφόρους ἐποχὰς καὶ διὰ διαφόρους λόγους), δὲοι οἱ ἄλλοι ἐξ Ἑλλάδος σοφοί, δὲοι ἔτυχε κατὰ τὸν χρόνον αὐτὸν νὰ ὑπάρχουν (=ἔόντες), καὶ μάλιστα καὶ δὲ Σόλων, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, δὲ δοποῖος, ἀφοῦ συνέταξε (=ποιήσας) νόμους διὰ τοὺς Ἀθηναίους, οἱ δοποῖοι τὸν διέταξαν, ἀνεγδόησεν ἐπὶ δέκα ἔτη ταξιδεύσας μὲ τὴν πρόφασιν νὰ ἐπισκεφθῇ διάφορα μέρη (=κατὰ θεωρίης), πραγματικῶς ὅμως, διὰ νὰ μὴ ἀναγκασθῇ νὰ καταργήσῃ (=λῦσαι) κανένα ἀπὸ τοὺς νόμους, τοὺς δοποίους ἔθεσεν. Διότι οἱ Ἀθηναῖοι μόνοι των (=αὐτοὶ) δὲν ἦδύναντο (=οἰοί τε ἦσαν) νὰ κάμουν αὐτό· διότι ἦσαν δεσμευμένοι (=κατείχοντο) δτι θὰ μετιχειοισθοῦν ἐπὶ δέκα ἔτη τοὺς νόμους, τοὺς δοποίους θὰ ἔθετεν εἰς αὐτοὺς (=ἄν σφι θῆται) δὲ Σόλων.

Παρατηρήσεις.

ἐπιγενομένου... κατεστραμμένων=γενικαὶ ἀπόλυτοι, ἔχουν ὑποκειμενα ἡ μὲν πρώτη τὸ χρόνον, ἡ δὲ δευτέρᾳ τῶν οἰκημένων κατεστραμμένος=μετοχὴ χρονική, ἀναλόνται ἐπεὶ κατεστρέψατο· πλούτῳ=δοτικὴ τοῦ μέσου· ἔστεσ=μετοχὴ κατηγορηματική· αὐτῶν=γενικὴ διαιρετικὴ εἰς τὸ ἔκαστος· ποιήσας=μετοχὴ χρονική, ἀναλόνται ἐπεὶ ἐποίησεν· θεωρίης=γενικὴ ἀντικειμενικὴ εἰς τὸ πρόφασιν, τὸ δοποῖον ἔχει οη-

ματικὴν δύναμιν· τῶν ἔθετο=πρότασις ἀναφορική, καθ' ἐλξιν ἀντὶ τοὺς (=οὓς) ἔθετο· τοὺς ἀν θῆται=πρότασις ἀναφορική, οὓς ἀν θῆται.

30. Ἀφοῦ λοιπὸν ὁ Σόλων ἐταξίδευσε διὰ (=εἰνεκεν) τοὺς λόγους αὐτοὺς καὶ διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ διαφόρους τόπους, ἔφθασεν εἰς Αἴγυπτον εἰς τὸν Ἀμασιν καὶ μάλιστα καὶ εἰς τὰς Σάρδεις εἰς τὸν Κροῖσον. Ἀφοῦ δὲ ἔφθασεν, ἐφιλοξενεῖτο ὑπὸ τοῦ Κροίσου εἰς τὰ ἀνάκτορα. Κατόπιν δέ, τὴν τρίτην ἢ τετάρτην ἡμέραν κατὰ διαταγὴν (=κελεύσαντος) τοῦ Κροίσου ὑπηρέται περιέφερον τὸν Σόλωνα εἰς τοὺς θησαυροὺς καὶ ἐπεδείκνυν, ὅτι ὅλα ἦσαν μεγάλα καὶ πρόξενα εὐτυχίας (=δλβια). Ἀφοῦ δὲ τὰ εἶδεν αὐτὸς (=μιν) ὅλι καὶ τὰ ἔξήτασεν, ὁ Κροῖσος, ἐπειδὴ τοῦ ἔδόθη εὐκαιρία, τὸν ἥρωτησε τὰ ἔξης· «Ξένε Ἀθηναῖε, ἔχει φθάσει μέχρις ἡμῶν (=παρ' ἡμέας) μεγάλη φήμη περὶ σοῦ καὶ διὰ τὴν σοφίαν σου καὶ διὰ τὰς περιηγήσεις σου (=πλάνης), ὅτι δηλαδὴ ἔχεις ἐπισκεφθῇ (=ἐπελήνυθας) πολλὰ μέρη (=γῆν πολλήν), διὰ νὰ πλουτίσῃς τὰς γνώσεις σου (=θεωρίης εἰνεκεν)· τώρα λοιπὸν μοῦ ἤλθεν ἡ ἐπιθυμία (=ἱμερος) νὰ σ' ἔρωτήσω, ἀν ἔως τώρα (=ἥδη) εἰδες κανένα εὐτυχέστατον ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους». Αὐτὸς μὲν ἥρωτα αὐτά, διότι ἥλπιζεν, ὅτι ἵτο ὁ εὐτυχέστατος ἐκ τῶν ἀνθρώπων. Ο Σόλων δύμας χωρὶς καθόλου (=οὐδὲν) νὰ τὸν κολακεύσῃ, ἀλλὰ μεταχειρισθεὶς τὴν ἀλήθειαν (=τῷ ἔοντι) λέγει· «Ὦ βασιλεῦ, τὸν Τέλλον τὸν Ἀθηναῖον». Ἐπειδὴ δὲ ἔξεπλάγη (=ἀποθωμάσας) ὁ Κροῖσος διὰ τὸν λόγον, τὸν ἥρωτησεν μὲν ζωηρότητα (=ἐπιστρεφέως). «Πῶς (=κοίη) λοιπὸν κοίνεις, ὅτι ὁ Τέλλος εἶναι εὐτυχέστατος; «Αὐτὸς δὲ είπεν· «ὅς Τέλλος ἀφ' ἐνὸς μέν, ἐνῶ ἡ πόλις ἥκμαζεν (=εὗ ἡκούσης), εἶχε παιδιὰ καλὰ καὶ ἀγαθὰ καὶ εἶδε νὰ γεννηθοῦν εἰς ὅλα αὐτὰ τέκνα καὶ ὅλα νὰ ζήσουν ἀφ' ἑτέρου δέ, ἐνῶ εἶχε ὅλα τὰ ἀγαθὰ τῆς ζωῆς (=τοῦ βίου εὗ ἥκοντι), κατὰ τὴν ἀντίληψίν μας, τοῦ ἐπῆλθε τέλος λαμπρότατον· ὅταν δηλαδὴ ἔγινε μάχη τῶν Ἀθηναίων ἐναντίον τῶν γειτόνων εἰς τὴν Ἐλευσῖνα, σπεύσας εἰς βοήθειαν καὶ τρέψας εἰς φυγὴν τοὺς ἔχθροὺς ἀπέθανεν ἐνδοξότατα καὶ οἵ Ἀθηναῖοι ἔθαψαν αὐτὸν δημοσίᾳ δαπάνῃ εἰς αὐτὸ τὸ μέρος (=αὐτοῦ), ὅπου ἀκριβῶς ἐφονεύθη, καὶ τὸν ἐτίμησαν ἔξαιρετικῶς».

Παρατηρήσεις.

Αὐτῶν... θεωρήσεις=αἱ γενικαὶ ἔξαρτηνται ἐκ τοῦ εἶνεκεν· ἡμέρη=δοτ. χρόνου' κελεύσαντος=γεν. ἀπόλυτος, ὑποκείμενόν της τὸ Κροίσου· ἔόντα=μετοχὴ κατηγορηματική· πάντα=ὑποκείμενον τοῦ ἔόντα· μεγάλα καὶ ὅλβια=κατηγορούμενα· μιν=ἀντικείμενον τοῦ εἰρητο, μὲ τὸ ὄποιον συνεφώνησαν καὶ αἱ μετοχαὶ θεησάμενον καὶ σκεψάμενον' οἱ=προσ. ἀντωνυμίᾳ δοτικῆς γ' προσώπου δοτικὴ προσωπική· ὡς ἐπελύηθας=πρότασις εἰδική· μοι=δοτ. προσωπική· εἰ... εἰδεῖς=πρότασις πλαγία ἔφοτιματική· ὑποθωπεύσας=μετοχὴ τροπική· κοίη=δοτ. ἀντὶ ἐπιφρήματος τροπικοῦ· ἡκούσης=γενικὴ ἀπόλυτος· ἐκγενόμενα=μετοχὴ κατηγορηματική· εὖ ἥκοντι=ἔτεθη κατὰ δοτικὴν ἡ μετοχὴ συμφωνήσασα πρὸς τὸ νοούμενον αὐτῷ· ὡς τὰ παρ', ἡμῖν=θὰ ἐννοηθῇ τὸ φῆμα ἔστι· τῶν πολεμίων=γενικὴ ἀντικείμενηκή εἰς τὸ τροπήν. δημοσίᾳ=δοτικὴ τοῦ τρόπου· τῇ περ ἐπεσε=πρότασις ἀναφορική.

31. Ἀφοῦ δὲ ὁ Σόλων διηγηθεὶς τὰ σχετικὰ μὲ τὸν Τέλλον πολλὰ καὶ πρόξενα εὐτυχίας παρεκίνησε τὸν Κροῖσον (νὰ ἐρωτήσῃ· καὶ ἄλλα), αὐτὸς τὸν ἡρώτησε, ποῖον εἴδε κατόπιν αὐτοῦ δεύτερον (εἰς τὴν εὐτυχίαν), νομίζων, ὅτι χωρὶς ἄλλο (=πάγχυ) θὰ λάβῃ τοῦλάχιστον (=γοῦν) τὴν δευτέραν θέσιν. Αὐτὸς δὲ εἶπε· «τὸν Κλεόβιν καὶ τὸν Βίτωνα. Διότι εἰς αὐτούς, οἵ ὄποιοι ἦσαν κατὰ τὸ γένος Ἀργεῖοι, ὑπῆρχεν ἀρκετὴ περιουσία (=βίος) καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ σωματικὴ δύναμις τοιαύτη περίπου· καὶ οἱ δύο ἦσαν δομοίως νικηταὶ ἀγώνων (=ἀεθλοφόροι) καὶ μάλιστα λέγεται καὶ ὁ ἔξης λόγος. "Οταν οἱ Ἀργεῖοι εἶχον ἕορτὴν τῆς Ἡρας, ἦτο ἀνάγκη ἐξάπαντος (=πάντως) ἡ μήτηρ αὐτῶν νὰ μετακομίσθῃ εἰς τὸν ναὸν μὲ ἄμαξαν (=ζεύγει, συρομένη ὑπὸ ζεύγους βιοῶν), οἱ δὲ βόες αὐτῶν δὲν ἦλθον ἀπὸ τὸν ἀγοὸν κατὰ τὴν ὠρισμένην ὠραν (=ῶρῃ). Ἐπειδὴ δὲ οἱ νέοι δὲν εἶχον καιόδην νὰ περιμένουν (=ἐκκλησάμενοι τῇ ὠρῇ), ἀφοῦ ἐχώθησαν (=ὑπόδύντες) οἱ ἴδιοι (=αὐτοὶ) κάτω ἀπὸ τὴν ζεύγλην, ἔσυραν τὴν ἄμαξαν, ἐπάνω δὲ εἰς τὴν ἄμαξαν ἐπέβαινεν ἡ μήτηρ τῶν, ἀφοῦ δὲ τὴν μετέφερον εἰς ἀπόστασιν τεσσαράκοντα πέντε σταδίων, ἐφθασαν εἰς τὸν ναόν. Εἰς αὐτοὺς δέ, ἀφοῦ ἐκαμαν αὐτὰ καὶ ἔγιναν θεατοὶ ὑπὸ τῆς πανηγύρεως, ἐπῆλθε τέλος τῆς ζωῆς προάτατον, καὶ ἔδειξε καθαρὰ δι' αὐτῶν ὁ θεός, ὅτι εἶναι προτιμότερον εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ ἀποθάνῃ μᾶλλον παρὰ νὰ ζῇ. Διότι οἱ μὲν Ἀργεῖοι ἀφοῦ τοὺς περιεκύλωσαν (=περιστάντες), ἐκα-

λοτύχιζον τὴν σωματικὴν δύναμιν τῶν νέων, οἵ δὲ Ἀργεῖαι τὴν μητέρα αὐτῶν, διότι ἔτυχε τέτοια τέκνα. Ἡ δὲ μήτηρ, γεμάτη χαρὰν (=περιχαρῆς. ἔοῦσα) διὰ τὴν πρᾶξιν καὶ τοὺς ἐπαίνους (=φήμη), ἀφοῦ ἐστάθη ἀπέναντι τοῦ ἀγάλματος, ὥσπερ νὰ δώσῃ ἡ θεὰ εἰς τὰ τέκνα της Κλεόβιν καὶ Βίτωνα, τὰ δποῖα τὴν ἐτίμησαν ὑπερβολικά, ὅτι εἶναι καλύτερον νὰ ἐπιτύχῃ ὁ ἄνθρωπος. Μετὰ δὲ τὴν εὐχὴν αὐτὴν ἀφοῦ ἐθυσίασαν καὶ διασκέδασαν (=εὐωχῆθησαν), κοιμηθέντες κάτω (=κατακοιμηθέντες) εἰς τὸν ἵδιον τὸν ναὸν οἱ νέοι δὲν ἐσηκώθησαν πλέον, ἀλλ᾽ εὔρον (=ἔσχοντο) αὐτὸ τὸ τέλος τῆς ζωῆς των. Οἱ δὲ Ἀργεῖοι, ἀφοῦ κατεσκεύασαν ἀνδριάντας αὐτῶν, τοὺς ἀνέθεσαν εἰς Δελφούς, διότι (=ῶς) ὑπῆρχαν ἀνδρες ἐναργετώτατοι».

Παρατηρήσεις.

εἴπας=μετοχὴ χρονική, ἀντὶ εἰπόν· τίνα... ἵδοι=πρότασις πλαγία ἐρωτηματική· οἷσεσθαι=ἀντικείμενον τοῦ δοκέαν, τοῦ ὄχιματος φέρω (μέλλων)· τούτοισι=δοτικὴ προσωπικὴ εἰς τὸ ὑπῆν· ἔσουσης ὀρτῆς=γενικὴ ἀπόλυτος· κομισθῆναι=ὑποκείμενον τοῦ ἀπροσώπου ἔδεε· τὴν μητέρα=ὑποκείμ. τοῦ κομισθῆναι (έτεροπροσωπία)· ἐκκλησίμενοι=μετοχὴ αἰτιολογική· σφι=δοτ. προσωπικὴ εἰς τὸ ἐπιγένετο καὶ πρὸς αὐτὸ συνεφώνησαν αἱ μετοχαὶ ποιῆσαι καὶ διφθεῖσι ὡς ἀμειναν εἴη=πρότασις εἰδική· τεθνάναι ἢ ζώειν=ὑποκείμενά τοῦ ἀπροσώπου εἰη· ἀμεινον=κατηγορούμενον· περιστάντες=μετοχὴ β' ἀσφ. τοῦ περιμίστημι· οἵων τέκνων ἐκύρωσε=ὅτι τοιούτων τέκνων ἐκύρωσε, πρότασις αἰτιολογική· μιν=αὐτήν, δηλ. τὴν μητέρα, αἰτιοτικὴ προσωπικῆς ἀντωνυμίας γ' προσώπου κοινοῦ γένους· τὸ... ἔστι=πρότασις ἀναφορική, ἀντὶ δ.

32. Ὁ μὲν λοιπὸν Σόλων εἰς αὐτοὺς ἀπένειμε τὴν δευτέραν θέσιν (=δευτερεῖα) τῆς εὐτυχίας, δὲ δὲ Κροῖσος ὀργισθεὶς εἰπεν· «὾ ξένε Ἀθηναῖε, ἡ δὲ ἰδικὴ μου εὐτυχία τόσον ἐθεωρήθη ὑπὸ σοῦ ὡς τίποτε (=ἀπέρροιπται εἰς τὸ μηδέν), ὥστε δὲν μὲ ἐθεώρησες ἀξιον· μὲ συγκρίνης οὗτε μὲ ἀπλοῦς (=ἰδιώτας) ἀνθρώπους;» Αὐτὸς δὲ εἰπεν· «ὦ Κροῖσε, ἐρωτᾶς ἐμένα, δὲ ποῖος γνωρίζω καλὰ (=ἐπιστάμενον), ὅτι πᾶν τὸ θεῖον εἶναι φθονερὸν καὶ ταραχῶδες ὅσον ἀφορᾷ (=πέρι) τὰ ἀνθρώπινα πράγματα. Διότι κατὰ τὸν μακρὸν χρόνον πολλὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἴη κανείς, τὰ δποῖα δὲν ἐπιθυμεῖ (=ἐθέλει), πολλὰ δὲ καὶ νὰ πάθῃ. Διότι θέτω τὸ ὅριον (=οὖρον) τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου εἰς ἕβ-

δομήκοντα ἔτη. Ἐξ ὅλων δὲ τῶν ἡμερῶν, αἱ ὁποῖαι εἶναι μέσα
εἰς τὰ ἔβδομήκοντα ἔτη, ἡ μία μὲ τὴν ἄλλην καθόλου (=τὸ πα-
ράπαν οὐδὲν) ὅμιοιν πρᾶγμα δὲν παρουσιάζει. Ἔτσι λοιπόν, ὁ
Κροῖσε, ὁ ἀνθρώπος εἶναι καθ' ὀλοκληρίαν (=πᾶν) παίγνιον
τῆς τύχης (=συμφορά). Σὺ δὲ εἰς ἐμὲ φαίνεσαι, ὅτι εἴσαι καὶ
ὑπερβολικὰ (=μέγα) πλούσιος καὶ βασιλεὺς πολλῶν ἀνθρώπων·
ἔκεινο ὅμως, τὸ διποῖον μὲ νηρώτησες, ἀκόμη δὲν λέγω διὰ σέ,
προτοῦ μάθω. ὅτι ἐτελείωσες καλῶς τὴν ζωήν σου. Διότι δὲ ὑπερ-
βολικὰ (=μέγα) πλούσιος δὲν εἶναι καθόλου περισσότερον εὔτυ-
χέστερος ἀπὸ τὸν ἔχοντα τὸ καθημερινόν του (=τοῦ ἐπ' ἡμέ-
ραν), ἂν δὲν τὸν ἀκολουθήσῃ ἡ τύχη νὰ τελειώσῃ τὴν ζωήν του
ἔχων καλὰ καθ' ὅλα (=πάντα καλὰ ἔχοντα). Πρέπει λοιπὸν νὰ
ἔξεταιζωμεν παντὸς πράγματος τὸ τέλος, πῶς (=κῆ) θὰ ἀποβῇ·
διότι, ως γνωστὸν (=δῆ), εἰς πολλοὺς ὁ θεὸς ἀφοῦ ἔδειξε (=
ὑποδείξας) εὐτυχίαν (τινά), καθ' ὀλοκληρίαν (=προορίζους) ἀνέ-
τρεψεν.

Λέγων αὐτὰ εἰς τὸν Κροῖσον δὲν τὸν εὐχαρίστει καθόλου·
αὐτὸς δὲ θεωρήσας αὐτὸν ὡς ἀνάξιον λόγου (=οὐδενὸς λόγου
ποιησάμενος), τὸν ἀπεμάκρυνεν ἀπὸ κοντά του, διότι ἐνόμισεν,
ὅτι εἶναι ὑπερβολικὰ (=κάρτα) ἀνόητος, διότι αὐτὸς (=δεῖς) πα-
ραμερίζων (=μεθεῖς) τὰ παρόντα ἀγαθὰ συνεβούλευε νὰ βλέπω-
μεν (=δοῦν) τὸ τέλος παντὸς πράγματος.

Παρατηρήσεις.

δευτερεῖα... τούτοισι=τὰ δύο ἀντικείμενα τοῦ ἔνεμε· τοι=δοτικὴ
ἀντὶ σοί, ποιητικὸν αἴτιον τοῦ ἀπέρριπται· ἀξίους=κατηγορούμενον τοῦ
ἡμέας· ἐπιστάμενον=ἡ μετοχὴ συνεφώνησε πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦ
ἐπειρωτᾶς με· ἵδεῖν=τὸ ὑποκείμ. εἶναι τινά, ὅπως καὶ τοῦ παθεῖν· αὐμ-
φορὴ=κατηγορούμενον τοῦ ἀνθρώπος· τὸ εἰρεό με=ἀνταφορικὴ πρότα-
σις. ἀντὶ δ· τελευτήσαντα=κατηγορηματικὴ μετοχὴ· ἔχοντα=ἡ μετοχὴ
συνεφώνησε μὲ τὸ ὑποκείμενον τοῦ τελευτῆσαι, τὸν πλούσιον· σκοπέειν
=ὑποκείμενον τὸ τινὰ ἢ τὸ ἡμᾶς· κῆ ἀποβήσεται=πρότασις πλαγία
ἔρωτηματική· ὑποδέξας=μετοχὴ χρονική ἢ ἐναντιωματική, ἀναλύεται,
ἐπει ὑπέδεξε ἢ καίτοι ὑπέδεξε· προορίζους=κατηγορούμενον τοῦ αὐτούς·
μιν=ἀντικείμενον τοῦ ποιησάμενος· ἀμαθέα= κατηγορούμενον τοῦ αὐ-
τού, τὸ διποῖον πάλιν εἶναι ὑποκείμενον τοῦ εἶναι· μετεῖς=μετοχὴ β'
ἄσος ἐντεργητ. τοῦ μεθίημι (μετίημι).

3. Κῦρος καὶ Κροῖσος.

(Κεφ. 86—88).

6. Οἱ δὲ Πέρσαι καὶ τὰς Σάρδεις ἐκυρίευσαν καὶ τὸν ἴδιον (=αὐτὸν) τὸν Κροῖσον συνέλαβον, ὁ δποῖος ἐβασύλευσε δεκατέσσαρας ἔτη καὶ ἐπολιορκήθη δεκατέσσαρας ἡμέρας καί, σύμφωνα μὲ τὸν χρησμόν, κατέλυσε τὴν ἴδικήν του μεγάλην ἀρχήν. Ἀφοῦ δὲ συνέλαβον αὐτὸν οἱ Πέρσαι, τὸν ὀδήγησαν πλησίον τοῦ Κύρου. Αὐτὸς δέ, ἀφοῦ ἐσώρευσε ἔύλα (=πυρὸν) διὰ μεγάλην πυράν, διέταξε νὰ ἀνεβίβασον (=ἀνεβίβασε) ἐπάνω εἰς αὐτὴν τὸν Κροῖσον δεμένον μὲ δεσμὰ καὶ πλησίον του δεκατέσσαρας παιδας ἐκ τῶν Λυδῶν, εἴτε διότι εἶχεν εἰς τὸν νοῦν του νὰ ἀφιερώσῃ αὐτοὺς εἰς κάποιον θεὸν ὃς ἀπαρχὴν τῶν λαφύρων, εἴτε διότι ἥθελε νὰ ἐκπληρώσῃ (=ἐπιτελέσαι) κάποιο τάξιμον (=εὐχῆν), εἴτε ἀκόμη, ἐπειδὴ ἐπληροφορήθη, ὅτι ὁ Κῦρος ἦτο θεοσεβής, ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς πυρᾶς διὰ τοῦτο, διότι ἥθελε νὰ μάθῃ, ἢν κάποιος ἐκ τῶν θεῶν (=δαιμόνων) θὰ σώσῃ αὐτὸν ὥστε νὰ μὴ καῇ ἐντελῶς ζῶν.

Αὐτὸς μὲν λοιπὸν αὐτὰ ἔκαμνεν. Εἰς τὸν νοῦν δὲ τοῦ Κροίσου, ἐνῷ ἵστατο ἐπάνω εἰς τὴν πυράν, μολονότι εὑρίσκετο εἰς τόσον μεγάλην συμφοράν, ἥλθεν ὁ λόγος τοῦ Σόλωνος, ὅτι εἶχε λεχθῆ ὑπ' αὐτοῦ (=οὗ) κατὰ θείαν ἔμπνευσιν (=σὺν θεῷ), τὸ ὅτι «κανεὶς ἀπὸ τοὺς ζῶντας δὲν εἶναι εὐτυχῆς». Καθὼς δὲ τοῦ ἥλθε τοῦτο εἰς τὸν νοῦν του, βαθειὰ ἀναπνεύσας καὶ ἀναστενάξας ὕστερα ἀπὸ πολλὴν ἥσυχίαν, τρεῖς φροὰς (=τρίς) ἀνέφερε τὸ ὄνομα (=οὐνομάσαι) «Σόλων». Καὶ ὁ Κῦρος ἀφοῦ ἤκουσε, διέταξε τοὺς διερμηνεῖς νὰ ἐρωτήσουν τὸν Κροῖσον, ποιὸς ἦτο αὐτός, τὸν δποῖον (=τίνα τοῦτον) ἐπεκαλεῖτο, καὶ αὐτοὶ ἀφοῦ ἐπλησίασαν (=προσελθόντας) τὸν ἥρωτησαν. Ὁ δὲ Κροῖσος ἐπί τινα χρόνον (=τέως) ἐσιώπα, ὅταν τὸν ἥρωτων, κατόπιν δέ, ἐπειδὴ ἥναγκάζετο, εἶπεν. «Εἴναι αὐτός, ποὺ θὰ ἐπροτίμα ἀντὶ πολλῶν χορμάτων νὰ συνομιλήσῃ (=εἰς λόγους ἐλθεῖν) μὲ ὅλους τοὺς τυράννους». Ἐπειδὴ διμως ἔλεγεν ἀκατανότα (=ἄσημα) δι' αὐτοὺς (=σφι), πάλιν τὸν ἥρωτων τί ἐσήμαινον οἱ λόγοι του (=τὰ λεγόμενα). Ἐπειδὴ δὲ αὐτοὶ ἐπιμόνως τὸν παρεκάλουν (=λιπαρε-

όντων) καὶ τὸν ἡνώχλουν (=ὅχλον παρεχόντων) ἔλεγεν τότε (=δή), ὅτι ἥλθε κάποτε ὁ Σόλων, ὁ ὅποιος ἦτο Ἀθηναῖος, καὶ ὅτι ἀφοῦ εἶδεν ὅλην του τὴν εὐτυχίαν, τὴν περιεφρόνησεν εἰπὼν ὅσα εἶπεν, καὶ ὅτι ὅλα ἀπέβησαν εἰς αὐτόν, ὅπως ἀκριβῶς (=τῆς περι) ἐκεῖνος τὰ εἶπεν, μὴ ἔχων καθόλου ὑπ' ὅψιν του τόσον αὐτὸν ὅσον ὅλους τοὺς ἀνθρώπους καὶ προπάντων ἐκείνους, οἱ δοποῖοι φρονοῦν μὲ τὴν ἰδέαν των (=παρὰ σφίσιν αὐτοῖσι) ὅτι εἶναι εὐτυχεῖς.

Ο μὲν Κροῖσος αὐτὰ διηγήθη, τῆς δὲ πυρᾶς, ἡ ὅποια εἶχεν ἀναφθῆ ἥδη (=ἡμένης), ἐκαίοντο τὰ πέριξ κάτω μέρη. Καὶ ὁ Κῦρος ἀφοῦ ἤκουσε ἀπὸ τοὺς διερμηνεῖς ὅσα εἶπεν ὁ Κροῖσος, μετανοήσας καὶ σκεφθείς, ὅτι καὶ αὐτὸς ἀνθρωπος ὁν ἄλλον ἀνθρωπον, ὁ ὅποιος δὲν ὑπῆρξε μικρότερος αὐτοῦ (=ἐλάτιτω) κατὰ τὴν εὐτυχίαν, τὸν παρέδιδεν εἰς τὸ πῦρ ζωντανόν, καὶ πρὸς τούτοις ἐπειδὴ ἐφοβήθη τὴν τιμωρίαν (τῶν θεῶν) καὶ ἀναλογισθείς, ὅτι τίποτε ἀπὸ τὰ ἀνθρωπίνα δὲν εἶναι ἀσφαλές, διέταξε νὰ σβήσουν τάχιστα τὸ καιόμενον πῦρ καὶ νὰ καταβιβάσουν τὸν Κροῖσον καὶ τοὺς μετὰ τοῦ Κροῖσου. Καὶ αὐτοὶ δοκιμάζοντες δὲν ἥδυναντο πλέον νὰ ὑπερνικήσουν τὸ πῦρ.

Παρατηρήσεις.

ἀρξαντα, πολιορκηθέντα, καταπαύσαντα=μετοχαὶ χρονικαὶ, ἐπεὶ ἥρξε, ἐποιορκήθη, κατέπαυσε ἐν πέδησι=ὁ ἐμπρόθετος προσδιοισμὸς σημαίνει ὅργανον, διὰ δεσμὸν ἔχων=μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπεὶ εἶχεν ταῦτα=ἀντικείμενον τοῦ καταγείν· ἀκροθίνια=κατηγορούμενον τοῦ ταῦτα καταγεῖν=ἀπαμέμφ. μέλλοντος τοῦ καταγίζω, ἀττικῆς καθαγίζω· θεῶν=γεν. διαιρετικὴ εἰς τὸ ὄτεωρ εἶναι=ἀντικείκ. τοῦ πυθόμενος, τὸν Κροῖσον, ὑποκείμ. τοῦ εἶναι (ἐτεροπλ.) θεοσεβέα=κατηγορούμενον εἰς τὸν Κροῖσον εἴ τις...ρύσεται=πλαγία ἐρωτηματικὴ πρότασις, ἀντικείμενον τοῦ εἰδέναι· δαιμόνων=γενικὴ διαιρετικὴ εἰς τὸ τις· τοῦ μὴ κατακαυθῆναι=τὸ β' ἀντικείμενον τοῦ ϕύομαί τινος· ποιέειν=ἔξαρταται ἐκ τοῦ εὑνοούμενου αἵματος φασί· τὸν μὲν=ὑποκείμ. τοῦ ποιέειν (ἐτεροπροσωπία) ἔστεωτι=ἡ μετοχὴ συνεφώνησε μὲ τὸ Κροῖσφ, τὸ δοποῖον εἶναι ἀντικείμενον εἰς τὸ ἐσελθεῖν οἱ=δοτ. ποιητικὸν αἵτιον εἰς τὸ εἰρημένον· προσοστῆναι=ἔχει ὑποκειμένον τὸ τοῦτο καὶ ἀντικείμ. τὸ μὲν ἐκ πολλῆς ἡσυχίας=ὁ ἐμπρόθετος προσδιοισμὸς σημαίνει χρόνον· κελεῦσαι=καὶ τὸ ἀπαμέμφ. αὐτὸ δέξαρταται ἐκ τοῦ φασι· τίνα τοῦτον ἐπικαλέσαιτο=πλαγία ἐρωτηματ. πρότασις, τοῦτον ἀντικείμενον, τίνα κατηγαρούμενον· ἔχειν, εἰπεῖν=ἔξαρταται ἐπίσης ἐκ τοῦ φασιν· τὸν ἄγ...—

ἀναφορική πρότασις· μεγάλων χρημάτων=γενική τοῦ τιμήματος· ὡς... ἔφραξε=πρότασις αἰτιολογική· ἀσημα=κατηγορούμενον· λιπαρεδύντων... παρεχόντων=γενική ἀπόλυτος. τῇ περ ἐκεῖνος εἶπε=πρότασις ἀναφορική, ἢ περ ἐκεῖνος εἶπε· ἐς ἑαυτὸν=έμπροθετος προσδιορισμὸς τῆς ἀναφορᾶς· δλβίους=κατηγορούμενον τοῦ δοκέοντας· ἀπηγέεσθαι=ἔξαρται ἐκ τοῦ φασι· τὸν Κροῖσον=ὑποκείμ. τοῦ ἀπαρεμφάτου ἀπηγέεσθαι (ἔτεροπροσ.) ἀμμένης=μετοχὴ ἀναφορικὴ συμφωνήσασα εἰς τὴν πιῶσιν μὲ τὴν γεν. πυρᾶς (δὲν εἶναι ἀπόλυτος)· τὰ εἶπε Κροῖσος=πρότασις ἀναφορική ἀντικείμενον τοῦ ἀκούσαντα, ἢ εἴτε... ἑαυτὸν=γενική συγκριτικὴ εἰς τὸ ἐλάττῳ εὐδαιμονίῃ=δοτική τοῦ κατά τι· ὡς οὐδὲν εἴη=πρότασις εἰδική· τῶν ἐν ἀνθρώποις=γενική διαιρετική εἰς τὸ οὐδέν οὐ δύνασθαι=τὸ ἀπαρέμφ. ἔξαρται ἐκ τοῦ φασι καὶ ἔχει ὡς ἀντικείμενον τὸ ἐπόμενον ἀπαρεμφατον ἐπικρατῆσαι.

87—88. Τότε, λέγεται ὑπὸ τῶν Λυδῶν, ὅτι, ἀφοῦ ἐπληροφορήθη (=μαθόντα) ὁ Κροῖσος τὴν μετάνοιαν τοῦ Κύρου, ἐπειδὴ ἔβλεπεν (=ὡς ὥρα), ὅτι κάθε ἄνθρωπος προσεπάθει νὰ σβήσῃ τὴν φωτιά, ἀλλὰ δὲν ἡδύναντο πλέον (=οὐκέτι) νὰ τὴν σταματήσουν, ἐφώναξε μεγαλοφώνως (=ἐπιβώσασθαι) ἐπικαλούμενος τὸν Ἀπόλλωνα, ἢν κάτι εὐχάριστον τοῦ (=οὗ) ἐδωρήθη ὑπ' αὐτοῦ, νὰ ἔλθῃ (=παραστῆναι) καὶ νὰ τὸν (=μιν) σώσῃ ἀπὸ τὴν παροῦσαν συμφοράν. Αὐτὸς μὲν δακρύων ἐπεκαλεῖτο τὸν θεόν, κατόπιν δὲ ἔαστεριας (=αἰθρίης) καὶ νηνεμίας αἴφνης (=ἔξαπίνης) συνεσωρεύθησαν (=συνδρομεῖν) σύννεφα καὶ ἔξεσπασε (=καταρραγῆναι) μεγάλη κακοκαιρία καὶ ἔβρεξεν δρομητικώτατα (=ῦσαι ὕδατι λαβροτάτῳ) καὶ κατεσβέσθη ἡ φωτιά. Τότε λοιπὸν ἀφοῦ ἔμαθεν ὁ Κύρος, ὅτι ὁ Κροῖσος ἦτο καὶ ἀγαπητὸς εἰς τοὺς θεοὺς (=θεοφιλής) καὶ ἀγαθός, ἀφοῦ τὸν κατεβίβασεν ἀπὸ τὴν φωτιά, τὸν ἡρώτησε τὰ ἔξης (=τάδε). «Κροῖσε, ποιὸς ἀνθρώπος (=τίς ἀνθρώπων) σὲ κατέπεισε (=ἀνέγνωσε), ἀφοῦ ἐκστρατεύσῃς κατὰ τῆς χώρας μου, νὰ γίνης ἔχθρος μου ἀντὶ φίλος;» Αὐτὸς δὲ εἶπεν «ὦ βασιλεῦ, ἐγὼ ἔκαμα αὐτὰ διὰ τὴν δικῆν σου μὲν εὔτυχίαν, διὰ τὴν ἰδικήν μου δὲ δυστυχίαν· αἵτια δὲ αὐτῶν ἔγινεν ὁ θεὸς τῶν Ἑλλήνων, ὁ δροῖος μὲ παρεκίνησε (=ἐπαείρας) νὰ ἐκστρατεύσω. Διότι κανεὶς δὲν εἶναι τόσον ἀνόητος, ὥστε (=δστις) νὰ προτιμᾷ τὸν πόλεμον ἀντὶ τῆς εἰρήνης· διότι κατ' αὐτὴν μὲν τὰ παιδιά διάπτουν τοὺς πατέρας, ἐνῶ εἰς ἐκεῖνον οἱ πατέρες τὰ παιδιά. Ἄλλὰ αὐτὰ ἵσως

(=κον) εἰς τὸν θεὸν ἥτο ἀγαπητὸν νὰ γίνουν ἔτσι. Αὐτὸς μὲν αὐτὰ ἔλεγεν, δὲ Κύρος^ο ἀφοῦ τὸν ἔλυσε, τὸν ἐκάθισε κοντά τοῦ (=ἔγγὺς) καὶ πολὺ τὸν ἔξετίμα καὶ βλέπων τὸν ἐθαύμαζε καὶ αὐτὸς καὶ οἱ γύρω του εὑρισκόμενοι (=ἔόντες) ὅλοι.

Παρατηρήσεις.

Κροῖσον=ύποκείμ. τοῦ ἀπαρεμφ. ἐπιβώσασθαι· μαθόντα=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ ἔμαθε *Κύρον*=γενική ὑποκειμενική εἰς τὸ μετάγγιωσιν· ὡς ὁρα=πρότασις αἰτιολογ. ἐπεὶ ἔώρα· σθεννύντα=μετοχὴ κατηγορηματική· δυναμένους=θά ἐννοήσωμεν ὑποκείμ. τοὺς ἄνδρας· ἐξ αὐτοῦ=ποιητικὸν αἴτιον τοῦ ἐδωρήθη· ποραστῆναι καὶ φύσασθαι=ἀντικείμ. τοῦ ἐπικαλέσεθαι· τὸν θεὸν=ἀντικείμενον· συνδραμεῖν=ἔξαρταται ἐκ τοῦ λέγεται ως ἀντικείμενον δπως καὶ τὰ κατωτέρω ἀπαρέμφατα καταρραγῆναι καὶ δσαι καὶ κατασθεοθῆναι· ως εἴη=πρότασις εἰδική· στρατευσάμενον=μετοχὴ χρονική, ἐπάν στρατεύσῃ· δστις...αίρεσται=πρότασις ἀναφορική συμπτερασματικὴ ἔξηγουμένη διὰ τοῦ ὕστε· τῇ=ἀντί δειπτικῆς ἀντωνυμίας=ταύτῃ καὶ κατωτέρω τὸ τῷ=τούτῳ· γενέσθαι=τὸ ἀπαρεμφ. ὑποκείμενον τοῦ ἀπροσώπου ἦν· ταῦτα=ύποκείνενον τοῦ γενέσθαι· λύσας=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ ἔλυσε· ἐν πολλῇ προμηθίη=ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς σημαίνει τρόπον· δρέων=μετοχὴ τροπική.

4. Λυδικὰ ἔθιμα.—”Ιδρυσις ἀποικίας ὑπὸ τῶν Λυδῶν εἰς τὴν Τυρρηνίαν.

(Κεφ. 98—94).

93. Πράγματα ἀξιοθαύμαστα πρὸς συγγραφὴν δὲν ἔχει καθόλου (=οὐ μάλα) ἡ Λυδία, δποῖα τούλαχιστον (=γε) αἱ ἄλλαι χῶραι, ἐκτὸς (=πάρεξ) τῆς σκόνης τοῦ χρυσοῦ, ἡ δποία καταβαίνει ἀπὸ τὸν Τμῶλον. Ἐχει δμως (=παρέχεται) ἐν ἔργον πολὺ σημαντικῶταν, ἀν ἔξαιρέσωμεν (=χωρὶς) τὰ ἔργα τῶν Αἰγυπτίων καὶ τῶν Βαθυλωνίων· εἰς αὐτὸ τὸ μέρος ὑπάρχει μνημεῖον τοῦ Ἀλυάττου, τοῦ πατρὸς τοῦ Κροίσου, τοῦ δποίου ἡ μὲν βάσις είναι ἀπὸ μεγάλους λίθους, τὸ δὲ ὑπόλοιπον (=ἄλλο) μνημεῖον είναι σωρὸς ἀπὸ χῶμα γῆς.

Παρατηρήσεις.

καταφερομένον=ἀναφορ. μετοχή, ὑποκ. ἔχει τὴν γεν. ψήγματος· παρέχεται=ύποκείμ. τούτου είναι ἡ Λυδία καὶ ἀντικ. τὸ ἔργον· τοῦ=

οῦ, τὸ ἄρθρον ἀντὶ ἀναφορ. ἀντωνυμίας κατὰ τὴν ἵων. διάλεκτον· λέθων=γεν. τῆς ὅλης.

94. Οἱ δὲ Λυδοὶ συνηθείας μεν (=νόμοισι) μεταχειρίζονται τὰς ἴδιας μὲ τοὺς Ἑλληνας, πρῶτοι δὲ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς δποίους ἐγὼ γνωρίζω, ἀφοῦ ἔκοψαν, ἐχρησιμοποίησαν νομίσματα (=νόμισμα) ἀπὸ χρυσὸν καὶ ἄργυρον, πρῶτοι δὲ πρὸς τούτοις (=καὶ) ἔγιναν μικρέμποροι. Οἱ ἴδιοι (=αὐτοὶ) δὲ οἱ Λυδοὶ λέγουν, ὅτι καὶ τὰ παιγνίδια, τὰ δποῖα τώρα συνηθίζονται (=κατεστέωσας) μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων, ὑπῆρξεν ἐφεύρεσις ἴδική των. Καὶ αὐτὰ δὲ λέγουν, ὅτι ἀνεκαλύφθησαν (=ἐξευρεθῆναι) ὑπὸ αὐτῶν καὶ συγχρόνως (=καὶ) ὅτι ἐποίκισαν τὴν Τυρρηνίαν, διηγούμενοι τὰ ἔξης (=ῶδε) περὶ αὐτῶν.

Ἐπὶ τοῦ βασιλέως Ἀτυος, τοῦ υἱοῦ τοῦ Μάνου, συνέβη μεγάλη ἔλλειψις σίτου εἰς ὅλην τὴν Λυδίαν· καὶ οἱ Λυδοὶ ἔως τότε (=τέως) μὲν ἔζων πλούσια (=λιπαρέοντας), κατόπιν δέ, ἐπειδὴ δὲν ἔπαινε (τὸ κακόν, δηλ. ἡ πεῖνα), ἀνεξήτουν διαφόρους τρόπους θεραπείας (=ἄκεα), ἄλλος δὲ ἔξ αὐτῶν ἐπενόει ἄλλον. Τότε λοιπὸν (=δὴ ὁν) ἀνεκαλύφθησαν καὶ οἱ κύβοι καὶ οἱ ἀστράγαλοι καὶ ἡ σφαῖδα καὶ ὅλων τῶν ἄλλων παιγνιδίων τὰ εἴδη ἐκτὸς τῶν πεσσῶν· διότι τὴν ἀνακάλυψιν αὐτῶν τουλάχιστον (=ὁν) δὲν οἰκειοποιοῦνται οἱ Λυδοί. Ἀφοῦ δὲ τὰ ἀνεκάλυψαν, ὡς ἔξης (=ῶδε) τὰ μεταχειρίσθησαν κατὰ τῆς πείνης· τὴν μὲν μίαν ἥμέραν ὅλοκληρον ἔπαιζον, διὰ νὰ μὴ ζητοῦν βεβαίως (=δὴ) τροφάς, τὴν ἄλλην δέ, ἀφοῦ ἔπαινον τὰ παιγνίδια, ἔτρωγον. Κατ’ αὐτὸν τὸν τρόπον ἔζησαν ἐπὶ δεκαοκτὼ ἔτη.

Παρατηρήσεις.

τοῖσι αὐτοῖσι=τοῖς αὐτοῖς, δοτ. β' κλίσεως ἵων. διαλέκτον· τῶν ἰδμιν=ἀναφορ. πρότασις, ἴδμεν ἀντὶ ἵσμεν· τὰς κατεστέωσας=ἀναφορ. μετοχή, τὰς καθεστώσας· τὰς παιγνίας=ὑποκ. τοῦ γενέσθαι· ἔξεύρημα=κατηγορούμενον τοῦ παιγνίας· γενέσθαι, διάγειν, δίζησθαι κτλ., τὰ ἀπαρέμφατα ἔξαρτῶνται ἀπὸ τὸ λέγοντες, εἰς τὸ δποῖον εἶναι ἀντικείμενα· ἄλλον=ὑποκ. τοῦ ἐπιμηχανᾶσθαι (έτεροπροσωπία). Ποιέειν, παίζειν, σιτέεσθαι καὶ τὰ ἄπαρέμφατα αὐτὰ ἔξαρτῶνται ὡς ἀττικείμενα ἀπὸ τὸ λέγοντες· παιγνιέων=ἄττικῶς παιγνιῶν.

Ἐπειδὴ ὅμως τὸ κακὸν δὲν ὑπεχώρει (=ἀνιέναι), ἄλλο ἀκόμη περισσότερον τοὺς ἔστενοχώρει, τότε πλέον (=οὗτο δὴ) ὁ βασι-

λεὺς αὐτῶν, ἀφοῦ διῆρεσεν (=διελόντα) τὸν Λυδοὺς ὅλους εἰς μέρη, ἔρριψε κλῆρον τὸ ἐν μέρος νὰ μείνῃ (=ἐπὶ μονῇ) τὸ δὲ ἄλλο νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὴν χώραν (=ἐπὶ ἔξοδῳ), καὶ εἰς ἐκεῖνο μὲν τὸ μέρος, ποὺ θὰ ἔπιπτεν ὁ κλῆρος (=λαγχανούση) νὰ μείνουν αὐτοῦ, ὁ βασιλεὺς ὥσιτε (=προστάσειν) τὸν ἑαυτόν τον ἀρχηγόν, εἰς ἐκεῖνο δέ, ποὺ θὰ ἀνεχώρει (=ἀπαλλασσομένη) τὸν υἱόν του, ὁ δοποῖος ὠνομάζετο (=οὔνομα εἶναι) Τυρρηνός. Ἐφοῦ δὲ τὸ ἐν μέρος ἀπ' αὐτοὺς (=τὸν ἑτέρους) ἐκληρώθη νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὴν χώραν, κατέβησαν εἰς τὴν Σμύρνην καὶ κατεσκεύασαν (=μηχανήσασθαι) πλοῖα, εἰς τὰ δοποῖα ἀφοῦ ἐτοποθέτησαν (=ἐσθεμένους) ὅλα τὰ ἔπιπλα, τὰ δοποῖα ἡσαν χρήσιμα εἰς αὐτοὺς (=σφι), ἀνεχώρησαν πρὸς ἀναζήτησιν πόρου ζωῆς καὶ χώρας, ἔως ὅτου (=εἰς ὃ), ἀφοῦ ἐπέρεασαν ἀπὸ πολλὰ ἔθνη, ἔφθασαν εἰς τὸν Ὁμβρικούς, ὅπου αὐτοὶ (=σφέας) ἵδρυσαν πόλεις καὶ κατοικοῦν μέχρι σήμερον. Ἀντὶ δὲ Λυδῶν μετωνομάσθησαν αὐτοὶ ἀπὸ τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, ὁ δοποῖος τὸν ώδηγησε διὰ τῆς θαλάσσης (=ἀνήγαγε) ἐπειδὴ ἔλαβον τὸ ὄνομα ἀπ' αὐτόν, ὠνομάσθησαν Τυρρηνοί.

Παρατηρήσεις.

ἀνιέρα... (ἀπαρ. τοῦ ἀνίημι) ἔξαρταται ἀπὸ τὸ λέγοντες· διελόντα μετ. β' ἀρ. τοῦ διαιρῶ, μετοχὴ χρονική· τῷ οὐρανομα...=ἀναφορ. πρόταστες, τοῦ τῷ ἀντὶ τοῦ φ' ἐσθεμένους=μετοχὴ μέσου ἀρ. β' τοῦ ἐστίθεμαι, μετοχὴ χρονική· σφι καὶ σφίσι· βίσου... γῆς=γενικαὶ ἀντικειμενικαὶ εἰς τὸ ζῆτησιν, τὸ δοποῖον ἔχει οηματικὴν σημασίαν· παραμειψαμένους=τοῦ παραμείθομαι=παρακάμπτω, περνῶ χωρὶς νὰ σταθῶ· ἀπικέσθαι=ἀντὶ ἀφίκεσθαι, τοῦ ἀπικνοῦμαι ἰωνικῶς ἀντὶ ἀφικνοῦμαι· ἐπὶ =ἀντὶ τῆς ἐκ· ἀνήγαγε=ἀρ. β' τοῦ ἀνάγω=βγάζω εἰς τὰ ἀνοικτὰ τῆς θαλάσσης.

5. Περσικὰ ἔθιμα.

(κεφ. 131—138, 140).

131. Οἱ δὲ Πέρσαι γνωρίζω, ὅτι μετεχειρίζονται τὰς ἔξης συνηθείας· ἀγάλματα μὲν καὶ ναοὺς καὶ βωμοὺς δὲν συνηθίζουν νὰ κατασκευάζουν, ἀλλὰ καὶ ἐκείνους, οἵ δοποῖοι τὰ κατασκευάζουν, τοὺς θεωροῦν μωροὺς (=μωρίγινον ἐπιφέροντας), διότι, καθὼς ἔγω φρονῶ, ἐπίστευσαν, ὅτι οἵ θεοὶ δὲν εἶναι ἀνθρωπόμορ-

φοι, ὅπως (πιστεύουν) οἱ Ἑλληνες. Αὐτοὶ ἀντιθέτως (=δὲ) συνηθίζουν ἀναβαίνοντες εἰς τὰ ὑψηλότερα ὅρη νὰ θυσιάζουν, ὁνομάζοντες Δία ὅλον τὸν θόλον τοῦ οὐρανοῦ. Θυσιάζουν δὲ πρὸς τούτοις καὶ εἰς τὸν ἥλιον, εἰς τὴν σελήνην, τὴν γῆν, τὸ πῦρ, τὸ ὕδωρ καὶ τὸν ἀνέμοντος. Εἰς αὐτοὺς λοιπὸν μόνους θυσιάζουν ἐξ ἀρχῆς, βραδύτερον δὲ ἔμαθαν (=ἐπιμεμαθήκασι) νὰ θυσιάζουν καὶ εἰς τὴν Οὐρανίαν, διδαχθέντες ἀπὸ τοὺς Ἀσσυρίους καὶ τοὺς Ἄραβας.

Παρατηρήσεις.

χρεωμένους=κατηγορημ. μετοχή· ποιευμένους, ἐπιφέροντας=ἔξαρτῶνται ἐκ τοῦ οἴδα ποιεῦσι=μετοχὴ ἀντί ποιοῦσι· ὅτι...οὐκ ἐνόμισαν=αἰτιολογ. πρότασις· κατά περ=καθ' ἀ περ, δπως.

132. Ἡ δὲ θυσία πρὸς τοὺς προαναφερθέντας θεοὺς ἔχει καθιερωθῆ εἰς τοὺς Πέρσας καὶ γίνεται ὡς ἔξῆς (=ῆδε). Οὔτε βωμοὺς κατασκευάζουν οὕτε πῦρ ἀνάπτουν, ὅταν πρόκειται νὰ θυσιάσουν δὲν μεταχειρίζονται σπονδήν, οὕτε αὐλόν, οὕτε στεφάνους οὕτε οὐλὰς (=κοιθάρι χονδροκομένο). Ὅταν κανεὶς θέλῃ νὰ θυσιάσῃ εἰς κάποιον ἐξ αὐτῶν (=δηλαδὴ τῶν θεῶν), ἀφοῦ ὁ δηγήσῃ τὸ ξύφον εἰς τόπον καθαρόν, ἐπικαλεῖται τὸν θεὸν ἔχει ἐστεφανωμένην τὴν τιάραν προπάντων μὲ μυρσίνην. Εἰς τὸν θυσιάζοντα ὅμως (=δὴ) δὲν ἐπιτρέπεται (=ἐγγίνεται) νὰ εὔχεται ἀγαθὰ ἴδιαιτέρως μόνον διὰ τὸν ἑαυτόν του, ἀλλὰ εὔχεται νὰ εὐτυχοῦν ὅλοι οἱ Πέρσαι καὶ διότι φυσικὰ (=δὴ) μεταξὺ ὅλων τῶν Περσῶν περιλαμβάνεται (=γίνεται) καὶ διὸ (=αὐτός). Ὅταν δέ, ἀφοῦ κομματιάσῃ τὸ σφάγιον εἰς μέρη, ψήσῃ τὰ κρέατα, ἀφοῦ στρώσῃ κάτω χλόην ὅσον τὸ δυνατὸν (=ῶς) τρυφερωτέραν, προπάντων δὲ τριφύλλι, θέτει ἐπάνω εἰς αὐτὴν ὅλα τὰ κρέατα. Ἀφοῦ δὲ αὐτὸς τὰ τακτοποιήσῃ, ἀνὴρ μάγος ἵσταμενος πλησίον ψάλλει θεογονίαν, ἢ δποίᾳ λέγουν ἐκεῖνοι, ὅτι εἶναι μαγικὸν ἄσμα· διότι ἀνευ μάγου δὲν συνηθίζουν (=νόμος ἐστὶ) αὐτοὶ νὰ θυσιάζουν. Ἀφοῦ δὲ περιμείνῃ δλίγον χρόνον διὸ θυσιάσας, παίρνει μαζί του (=ἀποφέρεται) τὰ κρέατα καὶ τὰ μεταχειρίζεται εἰς διτι μιν λόγος αἰρέει).

Παρατηρήσεις.

μέλλοντες=μετοχὴ χρονική, ὅταν μέλλωσι· σπονδῆ, αὐλῷ...=αἱ δο-

τικαὶ εἰναι ἀντικείμ. τοῦ χρέωνται· τῶν δὲ =γενικὴ διαιρετική· μυθο-
σίην =δοτικὴ τοῦ τρόπου, τοῦ δργάνου' ἐγγίγνεται =ἀπρόσωπον φῆμα.
"Υποκείμενον ἔχει τὸ ἀπαρέμφ. ἀρᾶσθαι, τοῦ δὲ ἀρᾶσθαι ὑποκείμ. εἶναι
τὸν θύνοντα, τὸ δόποιον ἔξαγεται ἀπὸ τὴν προσωπικὴν δοτικὴν τῷ θύνοντι·
διαιμιστύλας καὶ ὑποπάσας =μετοχαὶ χρονικαὶ· ἐθηκε =γνωμικὸς ἀδρι-
στος σημαίνει πρᾶξιν συνήθως γιγνομένην, ἀντὶ ἐνεστῶτος τίθησι· δια-
θέντος =γενικὴ ἀπόλυτος· λόγος =λογική, φρόνησις, ἔπειτα ἐπιθυμία.

133. Συνηθίζουν δὲ νὰ τιμοῦν περισσότερον ἀπὸ ὅλας τὴν
ἡμέραν ἔκείνην, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ καθεὶς ἐγεννήθη. Κατ' αὐτὴν
δὲ θεωροῦν δοθόν (=δικαιεῦσι) νὰ παραδέτουν πλουσιώτερον
γεῦμα παρὰ κατὰ τὰς ἄλλας· κατ' αὐτὸν οἱ πλουσιώτεροι ἔξι αὐ-
τῶν παραδέτουν βοῦν καὶ ἵππον καὶ κάμηλον καὶ ὅνον, ὅλα ψη-
μένα εἰς τὸν φοῦρον, οἱ δὲ πτωχοὶ ἔξι αὐτῶν παραδέτουν τὰ μι-
κρὰ πρόβατα. Ψωμὶ ὅμως μεταχειρίζονται ὀλίγον, ἐνῶ φαγητὰ
(=ἐπιφρογήμασι) πολλὰ καὶ ὅχι ὅλα μαζὶ καὶ διὰ τοῦτο οἱ Πέρο-
σαι λέγουν, ὅτι οἱ "Ελληνες, ὅταν τρώγουν, παύουν νὰ πεινοῦν,
διότι τίποτε ἀξιόλογον δὲν προσφέρεται εἰς αὐτοὺς (=σφι) μετὰ
τὸ δεῖπνον (=ἀπὸ δείπνου), ἐὰν ὅμως προσεφέρετο κάτι, δὲν θὰ
ἔπαινον νὰ τρώγουν. Εἰς τὸν οἶνον δὲ εἶναι ὑπερβολικὰ παραδε-
δομένοι (=προσκέαται), συνηθίζουν δὲ νὰ συσκέπτωνται διὰ τὰς
σπουδαιοτάτις ὑποθέσεις, ὅταν εἶναι μεθυσμένοι. "Ο, τι δὲ ἀρέσῃ
εἰς αὐτοὺς (=τὸ δ' ἀν ᾖδη σφι), ὅταν σκέπτωνται, αὐτὸν θέτει
ὑπὸ ὄψιν των τὴν ἄλλην ἡμέραν, ὅταν εἶναι νηφάλιοι (=νή-
φουσι), ὁ οἰκοδεσπότης, εἰς τοῦ δόποίου τὴν οἰκίαν εὐρισκόμενοι
συσκέπτονται. Καὶ ἀν μὲν ἀρέσῃ καὶ ὅταν εἶναι νηφάλιοι, τὸ
ἐκτελοῦν, ἀν ὅμως δὲν ἀρέσῃ, τὸ ἀφήνουν (τὸ ἀπορρίπτουν=
μετειέσι). "Οσα ὅμως συζητήσουν νηφάλιοι, ὅταν μεθύσουν, πά-
λιν τὰ συζητοῦν (=ἐπιδιαγιγνώσκουσι).

Παρατηρήσεις.

ἀπασέων =γεν. διαιρετική· δαῖτα =δαίς, δαιτὸς =τράπεζα, γεῦμα·
τῶν ἄλλων =γεν. συγκριτικὴ εἰς τὰ πλέον· σιτεομένους =μετοχὴ χρο-
νική, ὅταν σιτέωνται· πεινῶντας =μετοχὴ κατηγορηματική· ὅτι σφι... =
πρότασις αἰτιολογική· ἐσθίοντες =μετοχὴ κατηγορηματική· ἀν =πηγαί-
νει εἰς τὸ πάνεσθαι, οὐκ ἀν πάνεσθαι· ἀδη =ὑποτ. β' ἀρο. τοῦ ἀνδάνω·
νήφουσι =μετοχὴ δοτικῆς πιώσεως τοῦ φήματος γήφω =εἴμαι ἔεμέθυ-
στος· ἐν τοῦ... =πρότασις ἀναφορική· τὰ δ' ἀν... =πρότασις ἐπίσης ἀνα-
φορική, ἀντὶ ἃ δ' ἀν...

134. "Οταν δὲ συναντοῦν ὁ ἔνας τὸν ἄλλον εἰς τὸν δρόμους, θὰ ἀντιληφθῇ κανεὶς (=διαγνοίη ἀν τις) ἂν οἱ συναντώμενοι εἶναι τῆς ἴδιας κοινωνικῆς θέσεως (=δόμοιοι) ἀπὸ τὸ ἔξῆς· ἀντὶ δηλαμῆ νὰ χαιρετᾷ ὁ ἔνας τὸν ἄλλον μὲ λόγια φιλοῦνται εἰς τὰ στόματα." Αν διμος ὁ ἔνας εἶναι δλίγον κατώτερος, φιλοῦνται εἰς τὰς παρειάς. "Αν εἶναι ὁ ἔνας πολὺ κατωτέρας καταγωγῆς, προσκυνεῖ τὸν ἄλλον γονατίζων.

135. Τιμοῦν δὲ περισσότερον ἀπὸ δλους μετὰ τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὴν τάξιν τῶν (=μετά γε ἐωντοὺς) αὐτούς, οἱ δόποιοι κατοικοῦν πλησιέστατα αὐτῶν, κατὰ δεύτερον λόγον τοὺς δευτέρους (=αὐτοὺς δηλ. ποὺ κατοικοῦν δλίγον πιὸ πέρα), κατόπιν δὲ τιμοῦν κατ' ἀναλογίαν προχωροῦντες (=ἀναλόγως δηλ. τῆς ἀποστάσεως) ἐλάχιστα δὲ τιμοῦν αὐτούς, οἱ δόποιοι κατοικοῦν πολὺ μακρὰν ἀπ' αὐτούς, ἐπειδὴ φαντάζονται δτι οἱ ἕδιοι εἶναι πολὺ πιὸ ἀριστοι κατὰ πάντα ἀπὸ δλους, οἱ δὲ ἄλλοι μετέχουν τῆς ἀρετῆς κατὰ τὴν ἀναφερθεῖσαν ἀναλογίαν (=λόγον), δσοι δὲ κατοικοῦν πολὺ μακρὰν ἀπ' αὐτοὺς εἶναι κάκιστοι. Ξενικὰς δὲ συνηθείας οἱ Πέρσαι δέχονται εὐκόλως, προπάντων τῶν ἀνδρῶν. Οὔτω π. χ. (=καὶ γὰρ δὴ) ἐπειδὴ ἐνόμισαν, δτι τὸ μηδικὸν ἔνδυμα ἥτοδραιότερον ἀπὸ τὸ ἴδικόν των, τὸ φοροῦν, καὶ εἰς τοὺς πολέμους φέρουν τοὺς αἰγυπτιακοὺς θώρακας.

Παρατηρήσεις.

ἄλλήλοιςι=ἀντικ. εἰς τὸ ἐντυγχάνοντες· διαγνοίη ἀν τις=εὐκτ. ἀρ. β' τοῦ διαγεγνώσκω. "Η εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἀν ἔξηγεται κατὰ δύο τρόπους, ἢ μὲ τὸ δύναμαι (δύναται τις νὰ διακρίνῃ) ἢ μὲ μέλλοντα (θὰ διακρίνῃ)· εἰ δόμοιοι εἰσι...=πλαγία ἐρωτηματ. πρότασις χρησιμεύουσα ὡς ἀντικείμενον εἰς τὸ διαγνοίη ἀν· τὰ πάντα=αἰτιατικὴ τοῦ κατά τις ἐωντοὺς=ὑποκειμ. τοῦ εἶναι (έτεροπροσωπία)· χομίσαντες=αἰτιολογικὴ μετοχή, ἐπεὶ ἐνόμισαν.

136—137. Εἰς δὲ τὰ παιδιά των, ἀφοῦ ἀρχίσουν ἀπὸ ἥλικίας πέντε ἐτῶν μέχρι τοῦ εὐκοστοῦ, διδάσκουν τρία μόνον πράγματα, νὰ ἱπτεύουν, νὰ τοξεύουν καὶ νὰ λέγουν τὴν ἀλήθειαν. Προτοῦ δὲ (τὸ παιδί) γίνη πέντε ἐτῶν, δὲν παρουσιάζεται πρὸ τοῦ πατρός, ἀλλὰ ζῆται πλησίον τῶν γυναικῶν· γίνεται δὲ τοῦτο ξεσι διὰ τὸν ἔξῆς λόγον, ἵνα, ἀν ἀποθάνῃ καθ' ὃν χρόνον ἀνα-

τρέφεται, μὴ προξενήσῃ εἰς τὸν πατέρα καμίαν λύπην. Ὁπαι-
νῶ μὲν βεβαίως (=νυν) αὐτὴν τὴν συνήθειαν; ἐπαινῶ δμως καὶ
τὴν ἔξῆς, καὶ αὐτὸς δηλ. δ βασιλεὺς νὰ μὴ προξενῇ (=ἔρδειν)
κανὲν ἀθεράπευτον κακὸν (=ἀνήκεστον πάθος, δηλ. θάνατον)
εἰς κανένα διὰ μίαν αἰτίαν ἀλλὰ ἀφοῦ σκεφθῇ, ἢν εὑρίσκῃ, ὅτι
τὰ ἀδικήματα εἶναι περισσότερα καὶ μεγαλύτερα ἀπὸ τὰς ὑπηρε-
σίας (=ὑπουργημάτων), τότε νὰ κάμη χρῆσιν τοῦ θυμοῦ του.

138—140. Ὅσα δὲ δὲν τοὺς εἶναι ἐπιτεραμμένα νὰ πράτ-
τουν, οὔτε νὰ λέγουν αὐτὰ ἐπιτρέπεται. Ἐχει θεωρηθῆ δὲ εἰς
αὐτοὺς αἰσχρότατον πρᾶγμα τὸ ψεύδεσθαι, κατὰ δεύτερον δὲ λό-
γον τὸ νὰ ὀφείλουν χρέος, διὰ πολλοὺς μὲν καὶ ἄλλους λόγους,
προπάντων δμως λέγουν, ὅτι εἶναι ἀνάγκη ὁ ὀφείλων νὰ λέγῃ
καὶ κάποιο ψεῦδος, Μέσα δὲ εἰς τὸν ποταμὸν οὔτε πτύουν οὔτε
ξεπλύνουν τὰ χέρια των οὕτε εἰς ἄλλον ἐπιτρέπουν αὐτά, ἀλλὰ
σέβονται ὑπερβολικὰ (=μάλιστα) τοὺς ποταμούς.

Αὐτὰ ἡμπορῶ νὰ εἴπω (=ἔχω εἰπεῖν) περὶ αὐτῶν, ἐπειδὴ
τὰ ἔγνωρισα μὲ ἀκρίβειαν (=ἀτρεκέως)· τὰ ἔξῆς δμως σχετικῶς
μὲ τὸν νεκρὸν (=περὶ τοῦ ἀποθανόντος) λέγονται ὡς μυστικὰ
καὶ ὅχι καθαρὰ (=σαφηνέως), ὅτι δηλαδὴ ὁ νεκρὸς Πέρσου ἀν-
δρὸς δὲν θάπτεται, προτοῦ συρθῇ (=σπαραχθῇ=ἔλκυσθῇ) ἀπὸ
ὅρνεα ἢ ἀπὸ σκύλους. Οἱ μὲν μάγοι γνωρίζω, ὅτι κάμνουν αὐτὰ
ἀκριβῶς· διότι τὰ κάμνουν φανερά. Ἀφοῦ περιτυλίγουν τὸν νε-
κρόν μὲ κηρὸν οἱ Πέρσαι τὸν θάπτουν (=κρύπτουσιν) εἰς τὴν
γῆν.

Παρατηρήσεις.

παιδεύοντοι =ώς παιδεύτικὸν ρῆμα συντάσσεται μὲ δύο αἰτιατικάς,
ἔχει δηλαδὴ δύο ἀντικείμενα κατὰ αἰτιατικὴν καὶ τὰ δύο, τοὺς παῖδας
καὶ τρέπα γένηται =ὑποκείμενον αὐτοῦ εἶναι ὁ παῖς· ἀσην τῷ πατρὶ =
ἀντικείμενα εἰς τὸ προσβάλῃ· βασιλέα =ὑποκείμ. τοῦ ἔρδειν (έτεροπορο-
σωπία) =ὑπουργημάτων =γενικὴ συγχριτικὴ ἢ δεύτερος δρός τῆς συγκρί-
σεως [εἰς τὰ συγκριτικὰ πλέω καὶ μέζω ποιέειν =ὑποκείμ. τοῦ ἀπρο-
σώπου ἔξεστι, τοῦ ποιέειν ὑποκείμενον εἶναι τὸ ἐννοούμενον Πέρσας·
λέγειν =ὑποκείμ. εἰς τὸ ἀπρόσωπον φασι, τὸ ἀναγκαίων εἶναι κατηγο-
ρούμενον· εἰδὼς =αἰτιολογ. μετοχή, τοῦ ρήματος οίδα· ὑπ' ὅρνιθος =
ποιητικὸν αἰτιον εἰς τὸ ἐλκυσθῇ· γῆ =δοτικὴ τοπική, ἀντὶ ἐν τῇ γῇ.

— 12 —
ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Ε Υ Τ Ε Ρ Π Η

**1. Ἐκστρατεία τοῦ Καμβύσου κατὰ τῆς Αἰγύπτου.— Ἀπό-
πειρα τοῦ Ψαμμήτιχου, δπως ἔξανοιβώσῃ, τίνες
οἱ πρῶτοι τῶν ἀνθρώπων.**

(Κεφ. 1—2).

1. "Οταν δὲ ἀπέθανεν ὁ Κῦρος, παρέλιαβε τὴν βασιλείαν ὁ Καμβύσης ὃ ὅποιος ἦτο υἱὸς τοῦ Κύρου καὶ τῆς Κασσανδάνης, τῆς θυγατρὸς τοῦ Φαρνάσπου, μετὰ τὸν προηγηθέντα θάνατον τῆς ὅποιας (=τῆς προαποθανούσης) ὁ Κῦρος καὶ ὁ ἕδιος ἐπένθησε πολὺ καὶ εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους, τοὺς ὅποίους ἔξουσίαζε, παρήγγειλε νὰ πενθήσουν. 'Ο Καμβύσης λοιπόν, ὁ ὅποιος ἦτο υἱὸς αὐτῆς τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ Κύρου, τοὺς μὲν Ἱωνας καὶ Αἰολεῖς ἐθεώρει ὡς δούλους πατρικούς, ἔκαμε δὲ ἐκστρατείαν (=στρατηλασίην) ἐναντίον τῆς Αἰγύπτου, ἀφοῦ ἔλαβε μαζί του καὶ ἄλλους ἔξι ἑκείνων, τοὺς ὅποίους ἔξουσίαζε, καὶ μάλιστα (=δὴ) καὶ ἐκ τῶν Ἑλλήνων, τῶν ὅποίων ἔκυριάρχει (=ἐπεκράτει).

2. Οἱ δὲ Αἰγύπτιοι, προτοῦ μὲν νὰ βασιλεύσῃ αὐτῶν (=σφεων) ὁ Ψαμμήτιχος, ἐνόμιζον, ὅτι αὐτοὶ ὑπῆρξαν οἱ πρῶτοι ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. "Οταν ὅμως λαβὼν τὴν βασιλείαν ὁ Ψαμμήτιχος ἡθέλησε νὰ μάθῃ, ποῖοι ὑπῆρξαν πρῶτοι, ἀπὸ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν (=ἀπὸ τούτου) πιστεύουν, ὅτι ἀρχαιότεροι ἀπ' αὐτοὺς ὑπῆρξαν οἱ Φούγες, ἀπὸ τοὺς ἄλλους ὅμως (=δὲ) αὐτοὶ. 'Ο δὲ Ψαμμήτιχος, ἐπειδή, προσπαθῶν νὰ εὔρῃ πληροφορίας (=πυνθανόμενος), δὲν κατώρθωνε νὰ εὕρῃ κανὲν μέσον νὰ ἔξαχριβώσῃ αὐτὸν (=τούτου), ἐπενόησε τὸ ἔξῆς. Δύο παιδία νεογέννητα τυχόντων ἀνθρώπων ἔδωκεν εἰς ἕνα ποιμένα νὰ ἀνατρέψῃ εἰς τὰ ποίμνια, ἀφοῦ διέταξε κανεὶς καμμίαν φωνὴν νὰ μὴ ἐκβάλῃ ἐνώπιον των, ἀλλὰ νὰ μένουν (=κέεσθαι) εἰς ἐρημικὴν κατοικίαν (=στέγη) μόνα των αὐτὰ καὶ εἰς ὁρισμένην ὥραν νὰ

οδηγῇ εἰς αὐτὰ (=σφι) αἴγας, ἀφοῦ δὲ χροτάσουν ἀπὸ γάλα,
νὰ καταγίνεται (=διαπορήσεσθαι) εἰς τὰς ἄλλας του ἐργασίας.
Ἐκαμνε δὲ καὶ διέτασσεν αὐτὰ ὁ Ψαμμήτιχος, διότι ἥθελε νὰ
ἀκούσῃ τὰ παιδιά, ὅταν ἀφήσουν (=ἀπαλλαχθέντων) τὰ ἄναρ-
θρα κλαυθμηρίσματα (=κνυζημάτων), ποίαν φωνὴν θὰ βγάλουν
πρῶτα. Αὐτὰ λοιπὸν καὶ ἔγιναν.

Παρατηρήσεις.

τελευτήσαντος=γενικὴ ἀπόλυτος, μετοχὴ χρονική Ἡ μετοχὴ ἀπό-
λυτος τίθεται, ὅταν τὸ ὑποκείμενή της δὲν είναι ὅρος τῆς κυρίας προ-
τάσεως, δηλαδὴ ὑποακείμενον, ἀντικείμενον κτλ. τῆς προσποθανούσης=
πρότασις ἀναφορική, ἀντὶ οὗ... ἔωστος=ὑποκείμενον τοῦ γενέσθαι, τὸ
πρώτους=κατηγορούμενον εἰς τὸ ἔωστον· ἀνθρώπων=γεν. διαιρετική·
οἵτινες γενοίστο=πρότασις πλαγία ἐφωτηματικὴ χρησιμεύουσα ὡς ἀντι-
κείμενον εἰς τὸ εἰδέναι· ὡς οὐκ ἐδύνατο=πρότασις αἰτιολογική· ἐπιτε-
χνᾶται=ἰστορικὸς ἐνεστώς, τιθέμενος ἀντὶ ἀορίστου, διὰ νὰ παραστήσῃ
τὴν πρᾶξιν ζωηροτέραν· διεδοῖ=ἀντὶ δίδωσι· μηδένα=ὑποκείμενον τοῦ
ίεναι (=ημι)· μηδεμίαν φωνὴν=ἀντικείμενον τοῦ ίεναι· πλήσαντα=
μετοχὴ ἀορ. α'. τοῦ πιμπλημι, ἀορ. ἐπλησα· ἀπαλλαχθέντων=μετοχὴ
χρονική, ὅταν ἀπαλλαχθῶσιν· ἀσημος=ἀντὸς ποὺ δὲν σημαίνει τίποτε,
ὅπως αἱ ἀναρθροι φωναὶ τοῦ βρέφους· ἥντινα ρήξουσι=πρότασις πλα-
γία ἐφωτηματική, ἀντικείμενον τοῦ ἀκοῦσαι.

Ἄφοῦ δὲ είχον περάσει δυὸς ἔτη, ἀφότου ὁ ποιμὴν ἔκαμεν
(=πρήσσοντι) αὐτά, ἐνῶ εἰσήρχετο καὶ ἥνοιγε τὴν θύραν, καὶ
τὰ δύο παιδιά τρέχοντα πλησίον του (=προσπίπτοντα) ἐφώνα-
ζον μὲ ἀπλωμένα τὰ χέρια (=δρέγοντα τὰς χεῖρας) βεκός. Ὁταν
λοιπὸν διὰ πρώτην φορὰν τὰ ἥκουσεν ὁ ποιμὴν, δὲν εἶπε τίποτε
(=ησυχος ὅν), ἐπειδὴ ὅμως συχνάζων πολλάκις καὶ φροντίζων
διὰ τὰ παιδιά, ἥκουε νὰ ἐπαναλαμβάνεται συχνὰ (=πολλὸν ἦν)
ἡ λέξις αὐτῆς, τότε πλέον ἀφοῦ τὸ ἐμήνυσεν (=σημήνας) εἰς τὸν
κύριόν του, ὠδήγησε τὰ παιδιά κατὰ διαταγὴν του (=κελεύσαντα)
ἐνώπιόν του. Ὁταν δὲ καὶ ὁ ἴδιος ὁ Ψαμμήτιμος ἥκουσεν, ἔζη-
τει νὰ πληροφορηθῇ (=έπυνθάνετο), ποῖοι ἐκ τῶν ἀνθρώπων
ὄνομάζουν κάτι βεκός, ἀναζητῶντας δὲ (=πυνθανόμενος) ἀνεκά-
λυψεν (=εὕρισκεν), ὅτι οἱ Φρύγες ὄνομάζουν (ἔτσι) τὸ ψωμί.
Ἐτσι καὶ ἔξ αὐτοῦ τοῦ γεγονότος (=πρήγματι) συμπεραίνοντες
οἱ Αἰγύπτιοι συνεφώνησαν ὅτι οἱ Φρύγες ἥσαν παλιύτεροι
(=πρεσβυτέροις) ἀπ' αὐτούς. Ὁτι μὲν ἔγινε τοιουτορόπως, τὸ

ἐπληροφορήθην (=ῆκουον) ἀπὸ τοὺς Ἱερεῖς τοῦ ναοῦ τοῦ Ἡφαίστου, ποὺ ὑπάρχει εἰς τὴν Μέμφιν. Οἱ Ἑλληνες δύμως λέγουν καὶ ἄλλα πολλὰ ἀπίστευτα (=μάταια) καὶ ὅτι τάχα (=ώς) ὁ Ψαμμήτιχος ἀφοῦ ἀπέκοψε τὰς γλώσσας τῶν γυναικῶν, ἔτσι διέταξε νὰ ζοῦν τὰ παιδιὰ πλησίον αὐτῶν τῶν γυναικῶν.

Παρατηρήσεις.

Ως ἐγεγόνεε=πρότασις χρονική, τὸ ὃς εἶναι εἰς τὴν ἀρχαίαν γλῶσσαν σύνδεσμος χρονικός, αἰτιολογικός, εἰδικός, συμπερασματικός καὶ τελικός· δρέγοντα=τοῦ ὁρέγω=ἀπλώνω. Ἐκ τούτου τὸ ὁργυιά=το ἀπλωμα τῶν χειρῶν φοιτέοντι καὶ ἐπιμελομένῳ.=συμφωνοῦν μὲ τὴν παραλειπομένην δοτικὴν αὐτῷ· βεκδός=κατηγορούμενον· τι=ἀντικείμενον τοῦ καλέουσι· καλέοντας=μετοχὴ κατηγορηματική· τοὺς Φρούγας=ὑποκείμ. τοῦ εἶναι· πρεσβυτέρους=κατηγορούμενον ὡς... ἐποιήσαντο=πρότασις εἰδική, ἀντικείμενον τοῦ λέγουσι· ἐκταμῶν=ἀόρ. β' τοῦ ἐκτέμνω.

Ἡ Αἴγυπτος.—Ἡθη καὶ ἔθιμα Αἴγυπτιων.

(Κεφ. 4—5, 10—12, 35—36, 78, 80).

4—5. Ἐλεγον δὲ (οἱ Ἱερεῖς τῆς Αἴγυπτου), ὅτι πρῶτος ἀνθρωπος ἐβασύλευσε τῆς Αἴγυπτου ὁ Μίν. Ἐπ' αὐτοῦ, ἐκτὸς τοῦ θηβαϊκοῦ νομοῦ (=ἐπαρχίας) ὅλη ἡ Αἴγυπτος ἦτο ἔλος καὶ ἔξ αὐτῆς τίποτε δὲν ἐξεῖχεν (ἀπὸ τὸ ὄντως) ἀπ' αὐτά, τὰ δύοια τώρα εἶναι κάτω (=ἔκεοθε) ἀπὸ τὴν λίμνην Μοῖριν, μέχρι τῆς δύοις (=ἔς τὴν) εἶναι ταξίδι (=ἀνάπλους) ἐπτὰ ἡμερῶν ἀπὸ τὴν θάλασσαν διὰ τοῦ ποταμοῦ. Καὶ μοῦ ἐφαίνοντο, ὅτι ἐλεγον δρυθὰ (=εὖ) περὶ τῆς χώρας. Διότι εἶναι φανερὸν εἰς κάποιον, καὶ ἀν δὲν τὸ ἥκουσε προηγουμένως, ἄλλὰ εἶδε (=τὴν χώρα), ὅποιος βέβαια ἔχει φρόνησιν, ὅτι ἡ Αἴγυπτος, εἰς τὴν δύοιαν οἱ Ἑλληνες ταξιδεύουν (=ναυτίλλονται), εἶναι εἰς τοὺς Αἴγυπτίους χώρας ἀποκτηθεῖσα κατόπιν (=ἐπίκτητος) καὶ δῶρον τοῦ ποταμοῦ καὶ ἀκόμη καὶ τὸ ἔδαφος, τὸ δοιοῖν εἶναι ὑπεράνω (=κατύπερθε) τῆς λίμνης αὐτῆς μέχρι ταξιδίου τοιῶν ἡμερῶν εἶναι παρόμοιον (=ἔτερον τοιοῦτον). Διότι ἡ φύσις τοῦ ἔδαφους (=χώρης) τῆς Αἴγυπτου εἶναι τοιοῦτον· ὅταν δηλαδὴ πλέῃς κοντὰ (=προσπλέων), ἀκόμη καὶ μιᾶς ἡμέρας δρόμον ἀν ἀπέχῃς ἀπὸ τὴν ξηραάν, ἀν ωρίψης (=κατεῖς) βολίδα (=καταπειρηθρίην), θὰ ἀνεβάσης λάσπην καὶ θὰ ενδίσκεσαι εἰς βάθος ἐνδεκα δρυμιῶν.

Τοῦτο σημαίνει, ὅτι τόσον πολὺ (=ἐπὶ τοσοῦτο) ἔκτείνεται ἡ ἐπιχωμάτωσις τῆς ξηρᾶς.

Παρατηρήσεις.

πρῶτον=κατηγορούμενον εἰς τὸ Μῖνα· **εἶναι**=ἔξαρταται ἐκ τοῦ ἔλεγον ὡς ἀντικείμενον· **εἰς τὴν...** ἐστὶ=ἀναφορικὴ πρότασις, εἰς ἣν ἐστι· **ἔδοκεν**=ὑποκείμενον αὐτοῦ εἶναι τὸ ἔννοούμενον λερεῖς· γῆ=κατηγορούμενον· **ἐπίκτητος**=ἐπιθετικὸς προσδιορισμὸς τοῦ γῆς· **δῶρον**=ἐπίσης κατηγορούμενον· **τοῦ ποταμοῦ**=γενικὴ ὑποκειμενικὴ τοῦ δῶρον· **ἀπέχων**=μετοχὴ ἐναντιωματική· **κατεῖς**=μετοχὴ β'. ἀφ. τοῦ κατίημι (=ἀττικῆς καθίημι).

10. Ταύτης λοιπὸν τῆς χώρας τὸ μεγαλύτερον μέρος, σύμφωνα πρὸς ὅσα (κατά περ) ἔλεγον οἱ λερεῖς, ἐφαίνετο καὶ εἰς ἐμὲ τὸν ἔδιον (=αὐτῷ μοι), ὅτι εἴναι ἐπίκτητον εἰς τοὺς Αἰγυπτίους. Διότι τὸ μέρος, τὸ δόποιον εἶναι (=τὸ μεταξὺ) μεταξὺ τῶν ὁρέων πέραν τῆς Μέμφιδος, μοῦ ἐφαίνετο, ὅτι ἦτο κάποτε (=κοτε) κόλπος θαλάσσης, ὅπως ἀκοιβῶς (=ῶσπερ) τὰ γύρω ἀπὸ τὴν Τροίαν καὶ Τευθρανίαν καὶ τὴν "Ἐφεσον καὶ τὴν πεδιάδα τοῦ Μαιάνδρου, ἐφ" ὅσον βέβαια (=ῶς γε) εἶναι δυνατὸν νὰ παραβάλω τὰ μικρὰ αὐτὰ μὲ μεγάλα. Διότι ἐκ τῶν ποταμῶν, οἱ δόποιοι διὰ τῆς προσχώσεως ἐσχημάτισαν (=τῶν προσχωσάντων) τὰ μέρη αὐτά, κανεὶς δὲν εἴναι ἄξιος νὰ παραβληθῇ (συμβληθῆναι) κατὰ τὸ πλῆθος τῶν ὑδάτων πρὸς ἐν ἀπὸ τὰ στόμια τοῦ Νείλου, ὃ δοποῖς εἴναι πεντάστομος (ἔχει δηλαδὴ πέντε στόμια).

Παρατηρήσεις.

χώρης=γενικὴ διαιρετική· **εἶναι**=ὑποκείμενον τοῦτο τὸ πολλὴ (ταυτοπροσωπία), διότι τὸ ἔδόκεε εἶναι προσωπικὸν καὶ ἔχει τὸ ἔδιον ὑποκείμενον πολλή· **κειμένων**=μετοχὴ ὀναφορική, ἡ κείνται· **κόλπος**=κατηγορούμενον εἰς τὸ «τὸ μεταξύ»· **τῶν ποταμῶν**=γεν. διαιρετικὴ εἰς τὸ κατωτέρῳ οὐδείς· **προσχωσάντων**=μετοχὴ ἀναφορική, οἱ προσέχωσαν· **ἐνὶ**=ἀντικείμενον τοῦ συμβληθῆναι· **ἐπὶ τις**=μετοχὴ ἀναφορική. ὃς ἐστὶ· **πενταστόμου**=κατηγορούμενον εἰς τὸ Νείλου.

11. "Υπάρχει δὲ κόλπος θαλάσσινὸς τῆς Ἀραβικῆς χώρας, ὃχι μακρὰν δὲ τῆς Αἰγύπτου, ἔκτεινόμενος (=ἐσέχων) ἐκ τῆς δηομαζούμενης ἐρυθρᾶς θαλάσσης. Παρόμοιος (=ἐτερον τοιοῦτον) κόλπος ὑποθέτω, ὅτι ὑπῆρξε καὶ ἡ Αἴγυπτος· καὶ ὁ μὲν (αἴγυπτιακὸς) ἔξετείνετο ἐκ τῆς βορείας θαλάσσης (δηλαδὴ τῆς Μεσο-

γείου) εἰς τὴν Αἰθιοπίαν, δὲ Ἀραβικὸς ἐκ τῆς νοτίας εἰσεχώ-
ρει (=έφερεν) εἰς τὴν Συρίαν. Ἐὰν λοιπὸν θελήσῃ δὲ Νεῖλος νὰ
ἐκτρέψῃ τὸ ρεῦμα του (=οεῖθρον) εἰς αὐτὸν τὸν Ἀραβικὸν κόλ-
πον, τί ἐμποδίζει αὐτὸν (τὸν κόλπον δηλ.,) νὰ ἐπιχωματωθῇ, δταν
αὐτὸς φέρει ἐπὶ εἴκοσι χιλιάδας ἔτη; Ἐγὼ τουλάχιστον (=γε)
ὑποθέτω (=ἔλπομαι), δτι καὶ ἐντὸς δέκα χιλιάδων ἐτῶν εἶναι
δυνατὸν νὰ γίνη ξηρὰ (=χωσθῆναι). Πῶς λοιπὸν (=κοῦ γε δὴ)
κατὰ τὸν παρελθόντα χρόνον (=προαναντιμωμένῳ) προτοῦ ἐγὼ
γεννηθῶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνη ξηρὰ κόλπος καὶ πολὺ με-
γαλύτερος ἀκόμη ἀπ' αὐτὸν (δηλ., τὸν αἰγυπτιακὸν) ὑπὸ τόσον
μεγάλου καὶ τόσον ἐργατικοῦ;

Παρατηρήσεις.

χώρης=γενικὴ κτητικὴ εἰς τὸ κόλπος. Ἐρυθρῆς=κατηγορούμενον
τοῦ θαλάσσης. κόλπου=κατηγορούμενον τοῦ Αἰγυπτον, Αἰγυπτον=ὑπο-
κείμενον τοῦ γενέσθαι· μιν=ἀντικείμ. τοῦ κωλύει· ρέοντος=γενικὴ ἀπό-
λυτος, μετοχὴ χρονικὴ ἡ αιτιολογική, ὑποκείμενόν της τὸ αὐτοῦ, δταν
ὅτι ἡ ἐπειδὴ φει· χωσθῆναι ἄν=ἀντικείμενον τοῦ ἔλπομαι. Τὸ ἀπα-
ρέμφατον μετά τοῦ ἄν ἀναλύεται ἐδῶ μὲ εὐκτικὴν καὶ τὸν ἄν=δτι χω-
σθείη ἄν· πολλῷ=δοτικὴ τῆς ἀναφορᾶς ἡ τοῦ κατά τι· τούτου=γενικὴ
συγκριτικὴ εἰς τὸ μέξων.

12. Ὅσον ἀφορᾷ (=τὰ περὶ) λοιπὸν τὴν Αἰγυπτον καὶ εἰς
αὐτούς, οἱ δποῖοι λέγουν αὐτά, πείθομαι καὶ ἐγὼ δὲ τοιούτοις
πεπεισμένος (=κάρτα δοκέω), δτι ἔτσι εἶναι, διότι εἰδα δτι ἡ
Αἰγυπτος ἔξεχει ἀπὸ τὴν γειτονικὴν της (=έχομένης) χώραν καὶ
κογχύλια παρουσιάζονται (=φαινόμενα) ἐπάνω εἰς τὰ ὅρη καὶ
ἄλατι (=ἄλμην) ἐπικάθηται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν αὐτῶν (=ἐπαν-
θέουσαν), ὥστε καὶ αἱ πυραμίδες νὰ καταστρέφωνται (=δη-
λέεσθαι), καὶ δτι μόνον αὐτὸν τὸ ὅρος τῆς Αἰγύπτου, τὸ δποῖον
εἶναι πέραν τῆς Μέμφιδος, ἔχει ἀμμον (=ψάμμον), πρὸς τού-
τοις δὲ (=πρὸς δὲ) ἡ Αἰγυπτος οὔτε μὲ τὴν Ἀραβικὴν χώραν,
ἡ δποία εἶναι γειτονικὴ (=προσούρφ), εἶναι κάπως δμοία (=
=προσεικέλην) οὔτε μὲ τὴν Λιβύην, ἀλλ' οὔτε καὶ μὲ τὴν Συ-
ρίαν (διότι τὰ παραθαλάσσια τῆς Ἀραβίας κατοικοῦν Σύριοι),
ἀλλ' ἔχει χῶμα μαῦρον (=μελάγγαιον) καὶ κάμνει φήματα (=
καταρρηγνυμένην), ἀκριβῶς διότι εἶναι ἵλιος καὶ πρόσχωσις, ἡ
δποία κατεβιβάσθη (=κατενηνειγμένην) ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ ἐκ

τῆς Αἰθιοπίας. Ἡ δὲ Λιβύη γνωρίζω (=ἴδμεν), δτι εἶναι ἔρυθροτέρα χώρα καὶ κάπως περισσότερον ἀμιώδης, ή δὲ Ἀραβία καὶ ή Συρία εἶναι περισσότερον ἀργιλώδης καὶ πετρώδης.

Παρατηρήσεις.

Τὰ περὶ Αἰγύπτου=αἰτιατ. τοῦ κατά τι^ν αὐτὰ=ἀντικείμ. τοῦ λέγουσι (μετοχή)· εἶναι=ὑποκείμ. ἔχει τὸ περὶ Αἰγύπτου^ν προκειμένην=μετοχὴ κατηγορηματική, ἐπίσης καὶ αἱ κατωτέρω φαινόμενα, ἐπαρθένουσαν, ἔχον τελ. τὰς πυραμίδας=ὑποκείμ. τοῦ δηλεοθαῖ προσονύμφ=κατηγορούμενον τῇ Ἀραβίᾳ· κατενηνειγμένην=μετοχὴ ἀναφορική, χρόνου παρακειμ, τοῦ ρήματος καταφέρομαι· ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ=ποιητικὸν αἰτιον τοῦ κατενηνειγμένην.

35. "Ερχομαι δὲ νὰ ἐπεκτείνω τὴν διήγησίν μου (=λόγον) περὶ τῆς Αἰγύπτου, διότι ἔχει πάρα πολλὰ ἀξιοθαύμαστα καὶ παρουσιάζει (=παρέχεται) ἔργα ἀξιολογώτερα (=λόγου μέζω) σχετικῶς πρὸς κάθε ἄλλην χώραν (=πρός): δι' αὐτὸὺς τὸν λόγονς θὰ λεχθοῦν περὶ αὐτῆς περισσότερα. Οἱ Αἰγύπτιοι ἔκτὸς τοῦ δτι (=ἄμα) δ ὡδανὸς τῆς χώρας τῶν (=κατὰ σφέας) εἶναι διαφορετικὸς καὶ δ ποταμὸς παρουσιάζει φύσιν διαφορετικὴν παρὰ οἱ ἄλλοι ποταμοί, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον (=τὰ πολλὰ) καθιέρωσαν ἥθη καὶ ἔθιμα (=νόμους) ἐντελῶς (=ἔμπαλιν) διαφορετικὰ ἀπὸ τὸν ἄλλους ἀνθρώπους. Εἰς αὐτὸὺς (=ἐν τοῖσι) αἱ μὲν γυναικες πηγαίνουν εἰς τὴν ἀγορὰν (=ἀγοράζουσι) καὶ κάμνουν μικροεμπόριον (=καπηλεύουσι), οἱ δὲ ἀνδρες μένοντες εἰς τὰς οἰκίας ὑφαίνουν· ὑφαίνουν δὲ οἱ μὲν ἄλλοι ὀθοῦσι τὸ ὑφάδι (=κρόκην) πρὸς τὰ ἄνω, οἱ δὲ Αἰγύπτιοι πρὸς τὰ κάτω. Τὰ βάρη οἱ μὲν ἀνδρες σηκώνουν (=φορέουσι) ἐπὶ τῶν κεφαλῶν, αἱ δὲ γυναικες ἐπὶ τῶν ὕμων.

Παρατηρήσεις.

μηκυνέων=μετοχὴ τελική, ἵνα μηκύνω· δτι...ἔχει=πρότασις αἰτιολογ. πρὸς πᾶσαν χωραν=δ ἐμπρόθετος προσδιοισμὸς σημαίνει ἀναφοράν. εἰρήσεται=παθητ. μέλλων ἀγτὶ ρήθησεται, ἔχει ὡς ποιητικὸν αἰτιον τὸ νοούμενον ὑπ' ἐμοῦ. ή οἱ ἄλλοι ποταμοὶ—δεύτερος ὅρος τῆς συγκρίσεως εἰς τὸ ἄλλον, τὸ δόποιον ἔχει ἔννοιαν συγκριτικήν. ὀθέουτες=μετοχὴ τροπικῆ.

36. Οἱ ιερεῖς τῶν θεῶν ἄλλοι μὲν (=τῇ μὲν ἄλλῃ) ἀφήνουν τὴν κόμην, εἰς τὴν Αἰγύπτου ὅμως ξυρίζονται. Εἰς τοὺς ἄλλους

ἀνθρώπους ὑπάρχει συνήθεια, ὅταν πενθοῦν (=ἄμα κῆδει) νὰ κουρεύουν τὰ μαλλιὰ τῆς κεφαλῆς, εἰς ὅσους πρὸ πάντων ἀρμόζει (=ἴκνεεται) νὰ κουρευθοῦν, οἱ Αἰγύπτιοι δμως κατὰ τοὺς θανάτους ἀφήνουν τὰς τρίχας νὰ αὐξάνωνται καὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ γενείου, ἐνῶ ἔως τότε ἥσαν ἔνοισμένοι. Οἱ μὲν ἄλλοι ἀνθρωποι ζοῦν χωριστὰ (=ἀποκέριται) ἀπὸ τὰ (κατοικίδια) ζῷα, ἐνῶ οἱ Αἰγύπτιοι ζοῦν μαζὶ μὲ τὰ ζῷα. Οἱ ἄλλοι ζοῦν μὲ σιτάρι (=πυρῶν) καὶ κριθήν, ἀλλὰ δὶ^{τό} ἐκεῖνον ἐκ τῶν Αἰγυπτίων, δ ὅποιος ζῇ μὲ αὐτὰ εἶναι πολὺ μεγάλη ἐντροπή, κατασκευάζουν δὲ ψωμὶ (=σιτία) ἀπὸ ἀραβόσιτον (=δλυρέων), τὸν ὅποιον μερικοὶ (=μετεξέτεροι) ὀνομάζουν ζειάς. Ζυμώνουν τὴν μὲν ζύμην (=σταῖς) μὲ τοὺς πόδας, τὸν δὲ πηλὸν μὲ τὰ χέρια. Ἐνδύματα ἐκ μὲν τῶν ἀνδρῶν ἔκαστος ἔχει δύο, ἐκ δὲ τῶν γυναικῶν ἕκαστη ἔν. Τῶν πανιῶν τοὺς κρίκους καὶ τὰ σχοινιὰ οἱ μέν ἄλλοι δένουν ἀπὸ ξένω, οἱ Αἰγύπτιοι δὲ ἀπὸ μέσα. Γράφουν τὰ γράμματα καὶ λογιαζοῦν μὲ λιθάρια οἱ μὲν Ἑλληνες φέροντες τὴν χεῖρα ἀπὸ τὰ ἀριστερὰ πρὸς τὰ δεξιά, οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ἀπὸ τὰ δεξιὰ πρὸς τὰ ἀριστερά καὶ ἐνῶ κάμνουν αὐτά, λέγοντ, ὅτι αὐτοὶ μὲν κάμνουν πρὸς τὰ δεξιά, οἱ δὲ Ἑλληνες πρὸς τὰ ἀριστερά. Μεταχειρίζονται δὲ διπλὰ γράμματα, καὶ τὰ μὲν ξένα αὐτῶν ὀνομάζονται ιερά, τὰ δὲ ἄλλα λαϊκά.

Παρατηρήσεις.

νόμος=θὰ ἔννοηθῇ τὸ ἀπόδσ, ρῆμα ἔστι, τοῦ ὅποιου ὑποκείμ. εἰναι τὸ κεκάρθαι. τὰς κεφαλὰς=αἴτιατ. τοῦ κατά τι. ὑπὸ θανάτους=ὅ ἐμπόρθετος προσδιοισνὸς σημαίνει χρόνον. ἔξυρημένοις=μετοχὴ ἔναντιωματική. ἀπὸ πυρῶν=ὅ ἐμπόρθετος προσδιορ. σημαίνει τὸ μέσον. Αἰγυπτίων=γεν. διαιρετική εἰς τὸ ποιευμένῳ, τὰς...καλέουσι=πρότασις ἀναφορική, ἀς καλοῦσι. ποιοῦντες=μετοχὴ ἔνοντιωματική, καίτοι ποιοῦσι. γράμμασι=ἀντικείμενον τοῦ χρέωνται. αὐτῶν—γενική διαιρετική εἰς τὸ τὰ μέν, τὰ δέ.

78. Κατὰ δὲ τὰ συμπόσια εἰς τοὺς πλουσίους ἔξ αὐτῶν, ὅταν τελειώσουν τὸ δεῖπνον, ἔνας ἄνθρωπος (=ἀνὴρ) περιφέρει μέσα εἰς φρέστρον νεκρὸν ἔγγινον, κατασκευασμένον μὲ ἀπομίμησιν (=μεμιμημένον) ὃσον τὸ δυνατὸν μεγαλυτέραν (εἰς τὰ μάλιστα) καὶ διὰ τῆς ζωγραφικῆς καὶ διὰ τῆς γλυπτικῆς (=ἔργω), κατὰ τὸ μέθεγος ἐνὸς ἢ δύο περίπου πήχεων δείχνων δὲ αὐτὸν εἰς

τὸν καθένα (=έκάστῳ) ἐκ τῶν συμποτῶν λέγει· «'Αποβλέπων εἰς αὐτὸν πῖνε καὶ διασκέδαζε (=τέρπου) διότι, ὅταν ἀποθάνῃς, τέτοιος θὰ γίνης»,

80. Μεταχειριζόμενοι δὲ τὰς πατροπαραδότους (=πατρίοισι) συνηθίεις δὲν δέχονται ἄλλην καμίαν. Συμφωνοῦν δὲ κατὰ τὸ ἔξῆς (=τόδε) μὲ μόνους τοὺς Λακεδαιμονίους ἐκ τῶν Ἐλλήνων· οἱ νεώτεροι ἔξι αὐτῶν, ὅταν συναντοῦν τοὺς γεροντοτέρους (=πρεσβυτέρους), παραμερίζουν εἰς τὸν δρόμον (=εἴκουσι) καὶ ἄλλάζουν διεύθυνσιν· καὶ παραχωροῦν τὴν θέσιν των (=ὑπανιστέαται ἔξι ἔδρης) εἰς αὐτούς, ὅταν ἔρχονται. Κατὰ τὸ ἔξῆς ὅμως δὲν συμφωνοῦν μὲ κανένα ἄλλον· ἀντὶ νὰ χαιρετοῦν δ ἔνας τὸν ἄλλον εἰς τὸν δρόμον προσκυνοῦν καταβιβάζοντες (=κατιέντες) τὴν χεῖρα μέχρι τοῦ γόνατος.

Παρατηρήσεις.

Ἐν..συνουσίγησι=δ ἐμπρόθ. προσδιορ. σημαίνει χρόνον. αὐτῶν=γενική διαιρετική. ἐξ τὰ μάλιστα=δ ἐμπρόθ. προσδιορ. σημαίνει τρόπον. μέγεθος=αἵτιατική τοῦ κατά τι. τῶν συμποτέων=γενική διαιρετική εἰς τὸ ἔκαστον· ἀποθανὼν=μετοχὴ χρονική, ὅταν ἀποθάνῃς. νόμοισι=ἀντικείμ. τοῦ χρεώμενοι. τόδε=αίτιατ. τοῦ κατά τι. Κακεδαιμονίοισι=ἀντικείμ. τοῦ συμφέροντος. συντυγχάνοντες=μετοχὴ χρονική, ὅταν συντυγχάνωσι. ἐπιτούσι=ἐπίσσος χρον. μετοχή, ὅταν ἐπίσωι. κατιέντες=μετοχὴ τροπική τοῦ ρήμ. κατίημι, ἀττικῶς καθίημι.

3. "Αμασις.

(κεφ. 177-179)

177. Ἐπὶ τοῦ βασιλέως Ἀμάσιος λέγεται, ὅτι ἡ Αἰγυπτος τότε προπάντων (=μάλιστα δὴ τότε) ηὗτυχησε ὡς πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ γινόμενα εἰς τὴν χώραν καὶ ὑπὸ τῆς χώρας εἰς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ὅλαι αἱ πόλεις τότε αἱ κατοικούμεναι ὑπῆρξαν εἰς αὐτὴν εἴκοσιν χιλιάδες. Ὁ "Αμασις ἐπίσης (=τε) εἶναι ἔκεινος, δ ὅποιος ὠρισε τὸν ἔξῆς νόμον εἰς τοὺς Αἰγυπτίους, καὶ ἔτος δ κάθε Αἰγυπτίος νὰ ἀποδεικνύῃ εἰς τὸν νομάρχην, πόθεν πορίζεται τὰ μέσα τῆς ζωῆς του (=οὗτον βιοῦται). ἐὰν δὲ δὲν κάμνῃ αὐτὰ καὶ δὲν ἀποδεικνύῃ, ὅτι ζῆ δικαίως (=δικαιήγη ζόην), νὰ τιμωρηται μὲ θάνατον. Ὁ Σόλων δὲ δ Ἀθη-

ναῖος ἀφοῦ ἔλαβεν ἐκ τῆς Αἰγύπτου τὸν νόμον αὐτόν, τὸν ἔθεσεν εἰς Ἀθηναίους· αὐτὸν ἐκεῖνοι μεταχειρίζονται πάντοτε (=ἔς ἀεί), διότι εἶναι νόμος ἀμεμπτος.

Παρατηρήσεις.

Ἐπ^ε Ἀμέσιος=ό ἐμπρόθετος προσδιορ. σημαίνει χρόνον. Αἴγυπτος=ύποκείμ. τοῦ εὐδαιμονῆσαι (ταυτοπροσωπία). τὰ...γινόμενα=αἰτιατικὴ τοῦ κατά τι. πόλις=αἴτιατ. πληθ. ἀντὶ πόλεις, υποκείμ. τοῦ γενέσθαι (έτεροπροσωπία). ἀποδεικνύναι=τὸ ἀπαρέμφ. εἶναι ἐπεξήγησις τοῦ τόδε, υποκείμ. ἔχει τὸ τινά. δθεν βιοῦται=πλαγία ἐρωτηματικὴ πρότασις, ἀντικείμενον τοῦ ἀποδεικνύναι. μὴ ποιοῦντα=μετοχὴ υποθετική, ἐάν μὴ ποιῇ. ζόην=ἀντικείμ. τοῦ ἀποφαίνοντα. δικαίην=κατηγορούμενον τοῦ ζόην. θανάτῳ=δοτ. τοῦ μέσου ἡ τοῦ δργάνου. ἔσντι=μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπεὶ ἔστι.

178. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἀμασίς ὑπῆρξε φιλέλλην καὶ ἄλλα (καλὰ) ἔκαμεν εἰς μερικοὺς (=μετεξετέρους) ἐκ τῶν Ἑλλήνων καὶ μάλιστα εἰς ἔκείνους, οἱ δποῖοι ἥρχοντο εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἔδωκε τὴν πόλιν Ναύκρατιν νὰ κατοικήσουν· καὶ ὅσοι δὲ ἐξ αὐτῶν δὲν ἦθελον νὰ κατοικήσουν, ἄλλο ἐταξίδευον, εἰς τὸ μέρος αὐτὸν (=αὐτοῦ), ἔδωκε τόπους, διὰ νὰ κατασκευάσουν βωμοὺς καὶ ναοὺς διὰ τοὺς θεούς. Τὸν ναὸν λοιπόν, δ ὅποῖος εἶναι ὁ μεγαλύτερος ἀπ^ε αὐτοὺς καὶ δνομαστότερος καὶ δ περισσότερον συχναζόμενος (=χρησιμώτατον), δνομάζεται δὲ Ἑλλήνιον, ὡς ἔξης εἶναι αἱ πόλεις αἱ δποῖαι τὸν ἔκτισαν ἀπὸ κοινοῦ (=κοινῆ), ἐκ τῶν Ἰώνων μὲν ἡ Χίος, ἡ Κώς, ἡ Φώκαια καὶ αἱ Κλαζομεναί ἐκ τῶν Δωριέων δὲ ἡ Ρόδος καὶ ἡ Κνίδος καὶ ἡ Ἀλικαρνασσὸς καὶ ἡ Φάσηλις, ἐκ τῶν Αἰολέων δὲ μόνη ἡ Μυτιλήνη. Αὐτῶν μὲν εἶναι αὐτὸς ὁ ναὸς καὶ αὐτὰὶ εἶναι αἱ πόλεις, αἱ δποῖαι παρέχουν φροντιστὰς τοῦ ἐμπορίου· ὅσαι δὲ ἄλλαι πόλεις οἰκειοποιοῦνται αὐτόν, οἰκειοποιοῦνται χωρὶς νὰ ἔχουν κανὲν δικαίωμα (=οὐδέν σφι μετεόν). Χωριστὰ δὲ (=χωρὶς) οἱ Αἰγινῆται κατεσκεύασαν δι^ε ἑαυτοὺς ναὸν τοῦ Διός καὶ ἄλλον οἱ Σάμιοι τῆς Ἡρας καὶ οἱ Μιλήσιοι τοῦ Ἀπόλλωνος.

Παρατηρήσεις.

γενόμενος=μετοχὴ αἰτιολογ., ἐπεὶ ἐγένετο. Ἑλλήνων=γεν. διαιρετικὴ εἰς τὸ μετεξετέρους. ἔνοτεκῆσαι=καθαρῶς τελικὸν ἀπαρέμφατον, ἵσοδυναμοῦν μὲ τελικὴν πρότασιν, ἵνα ἐνοικήσωσι. Τοιοῦτον εἶναι ἐπί-

σης καὶ τὸ κατωτέρω ἐνιδρύσασθοι. τούτων=γενικὴ κτητική. τοῦ ἐμπορίου=γεν. ἀντικειμενικὴ εἰς τὸ προστάτας. μετεδύ=αλιτιατ. ἀπόλυτος τοῦ ἀποσώπου φήματος μέτεστι. σφι=δοτ, προσωπική.

179. Κατὰ τὸν παλαιὸν δὲ καιρὸν μόνον ἦτο Ναύκρατις ἡτο πόλις ἐμπορικὴ (=ἐμπόριον) καὶ κανὲν ἄλλο μέρος τῆς Αἰγύπτου. Ἐὰν δὲ κανεὶς ἔφθανεν (=ἀπίκοιτο) εἰς ἄλλο κανὲν ἐκ τῶν στομάτων τοῦ Νείλου, ἔπειτε νὰ ὁρκισθῇ, ὅτι δὲν ἥλθεν ἐκουσίως (=ἐκόντα), ἃν δὲ ἥρνειτο νὰ ὁρκισθῇ (=ἀπομόσαντα) νὰ πλέῃ μὲ τὸ ὕδιον πλοῖον εἰς τὸ Κανωβικὸν (στόμα δηλαδή). Ἡ ἃν δέν ἦτο δυνατὸν (=μὴ οἴλα τε εἶη) νὰ πλέῃ ἐνεκα ἀντιθέτων ἀνέμων, ἔπειτε νὰ περιφέρῃ τὸ φορτίον μέσα εἰς ποταμόπλοια (=βάρισι) γύρω τὸν Δέλτα, μέχρις ὅτου φθάσῃ εἰς τὴν Ναύκρατιν. Τόσον (=οὕτω) λοιπὸν εἶχε τιμηθῆ ἡ Ναύκρατις. Μὲ τοὺς Κυρηναίους δὲ ὁ "Αμασις συνῆψε (=συνεθήκατο) φιλίαν καὶ συμμαχίαν. Ἀφιέρωσε δὲ καὶ ἀφιερώματα ὁ "Αμασις εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Παρατηρήσεις.

τὸν παλαιὸν=ἡ αίτιατ. σημαίνει χρόνον, τῶν στομάτων=γενικὴ διαιρετική. χρῆν=παρατατικὸς τοῦ ἀποσώπου χρῆν. διδόσαι=ὑποκείμ. τοῦ χρῆν. ἐκόντα=κατηγορούμενον του τινά. περιάγειν=ὑποκείμ. τοῦ ἀπροσ. ἔδεε. Τὸ περιάγειν ἔχει υποκείμ. τὸ τινά καὶ ἀντικείμενον τὰ φορτία.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

ΘΑΛΕΙΑ

1. Καμβύσης καὶ Ψαμμήνιτος.

(κεφ. 14-15)

14. Κατὰ τὴν δεκάτην δὲ ἡμέραν, ἀφ' ἣς παρέλαβε τὸ φρούριον τῆς Μέμφιδος ὁ Καμβύσης, ἀφοῦ ἐκάθισεν εἰς τὸ προάστειον τὸν βασιλέα τῶν Αἴγυπτίων Ψαμμήνιτον, ὃ δοποῖς ἐβασίλευσεν ἔξ μηνας, ἀφοῦ ἐκάθισεν αὐτὸν μαζὶ μὲν ἄλλους Αἴγυπτίους, ἐδοκίμαζε τὴν γενναιότητά του (=ψυχῆς) κάμνων τὰ ἔξης. Ἀφοῦ ἐνέδυσε (=στείλας) τὴν θυγατέρα αὐτοῦ μὲν δουλικὸν φόρεμα (=ἔσθῆτι) τὴν ἔστειλε γιὰ νερὸν κρατοῦσαν (=ἔχουσαν) ὑδρίαν, ἔστειλε δὲ μαζί της ἀφοῦ ἐδιάλεξε (=ἀπολέξας) καὶ ἄλλας παρθένους τῶν πρώτων ἀνδρῶν, διμοίως ἐνδεδυμένας μὲ τὴν κόρην τοῦ βασιλέως. Οὗτο δὲ αἱ παρθένοι μὲ φωνὰς (=βοῆ) καὶ κλαύματα διήρχοντο πλησίον τῶν πατέρων των, οἵ μὲν ἄλλοι ὅλοι ἐφώναζον καὶ ἔκλαιον καὶ αὐτοὶ (=ἀντέκλαιον) ἐπειδὴ ἐβλεπον τὰ παιδιά των ταπεινωμένα (=κεκακωμένα), ὃ δὲ Ψαμμήνιτος ἀφοῦ εἶδε μπροστά του (τὴν κόρην) καὶ τὴν ἀνεγνώσιοιςεν, ἔσκυψεν εἰς τὴν γῆν.

Παρατηρήσεις.

ἡμέρη=δοτ τοῦ χρόνου. τῆς ψυχῆς=ἀντικείμ. τοῦ διεπειρᾶτο. στείλας=μετοχὴ χρονικὴ τοῦ στέλλω (=ένδυτο), ἐπεὶ ἔστειλε. ἔσθῆτι=δοτ. τοῦ δρανάνου. ἐπ' ὑδωρ=ό ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς σημαίνει σκόπον. βοῆ...κλαυθμῷ=αἱ δοτικαὶ σημαίνουν τρόπον. παρατατικὸς τοῦ παρέχομαι, ἀντὶ παρῆσαν (=πάρειμ). δρεόντες=μετοχὴ αἰτιολογ., ἐπεὶ ἐώρων κεκακωμένα=μετοχὴ κατηγορηματική. προϊδὼν καὶ μαθὼν=μετοχαὶ χρονικαὶ, αἱ δοτοῖαι ἔχουν ὡς ἀντικείμενον τὴν κόρην.

Ἄφοῦ δὲ ἐπέρασαν αἱ ὑδροφόροι, κατόπιν ἔστειλε τὸν υἱὸν

αὐτοῦ μαζὶ μὲ ἄλλους δύο χιλιάδας Αἰγυπτίους, οἱ δοῦλοι εἶχον τὴν ἴδιαν ἡλικίαν, δεμένους εἰς τὸν λαιμὸν (=αὐχένος) μὲ χονδρὸν σχοινίον (=κάλφ) καὶ μὲ χαλινὸν εἰς τὸ στόμα (=ἔγκεχαλινωμένους). Ὡδηγοῦντο δέ, διὰ νὰ δώσουν ἀντίποινα (=ποινὴν τείσοντες) διὰ τοὺς ἔξολοθρευθέντας (=ἀπολομένοις) ἐκ τῶν Μυτιληναίων εἰς τὴν Μέμφιν μαζὶ μὲ τὸ πλοῖον διότι αὐτὰ ἐδίκασαν οἱ βασιλικοὶ δικασταί, διὰ κάθε ἀνδρα νὰ φονεύωνται δέκα ἐκ τῶν πρώτων Αἰγυπτίων. Αὐτὸς δὲ ὅταν τοὺς εἶδε νὰ περνοῦν (=παρεξιόντας) καὶ ἐπληροφορήθη, ὅτι ὁ νῖος του ὠδηγεῖτο εἰς τὸν θάνατον, ἐνῶ οἱ ἄλλοι Αἰγύπτιοι, οἱ δοῦλοι ἐκάθηντο γύρω του (=περικατημένων), ἔκλαιον καὶ ἥγανάκτουν πολὺ (=δεινὰ ποιεύντων), αὐτὸς ἔκαμε τὸ ἴδιον (ταῦτό), τὸ δοῦλον ἔκαμε καὶ διὰ τὴν θυγατέρα του. Ἀφοῦ δὲ ἐπέρρασαν καὶ αὐτοί, συνέβη (=συνήνεικε) κάποιος ἀνήρ περασμένος κάπως τὴν ἡλικίαν (=ἀπηλικέστερον) ἐκ τῶν δμοτραπέζων του (=συμποτέων), ὁ δοῦλος εἶχε χάσει (=ἐκπεπτωκότα) τὴν περιουσίαν του (=ἐκ τῶν ἔοντων) καὶ δὲν εἶχε τίποτε, παρὰ ὅσα καὶ ἔνας πτωχός, καὶ ἐξῆτε τὴν ἐλεημοσύνην τοῦ στρατοῦ, νὰ περάσῃ κοντὰ ἀπὸ τὸν Ψαμμήνιτον, τὸν νῖὸν τοῦ Ἀμάσιος, καὶ τὸν καθημένους ἐκ τῶν Αἰγυπτίων εἰς τὸ προάστειον. Ὁ δὲ Ψαμμήνιτος μόλις τὸν εἶδε, ἀφοῦ ἔκλαιυσε μεγαλοφάνως (=ἀνακλαύας μέγα) καὶ ἐκάλεσε μὲ τὸ ὄνομά του τὸν φίλον (=έταιρον), ἐκτυπα τὴν κεφαλήν του (ὁ Ψαμμήνιτος δηλαδὴ τὴν ἴδικήν του). Ἡσαν δὲ φυσικὰ (=ἄρα) φύλακες αὐτοῦ, οἱ δοῦλοι πᾶν ὅ, τι ἔγινετο ὑπὸ αὐτοῦ εἰς κάθε πέρασμα (=ἔξόδῳ) τὸ ἐγνωστοποίουν εἰς τὸν Καμβύσην.

Παρατηρήσεις.

παρελθονσέων=γεν. ἀπόλυτος. ἔχόντων=μετοχὴ ἀναφορική. δεδεμένους καὶ ἔγκεχαλινωμένους=μετοχαὶ τροπικαί. τοὺς αὐχένας=αἴτ. τοῦ κατά τι. τὰ στόματα=έπισης αἴτιατ. τοῦ κατά τι. τείσοντες=μετετελική, ἵνα τείσωσι. Μυτιληναῖον=γεν. διαιρετική. ἀνταπόλλυσθαι=τὸ ἀπαρέμφ. ἐπεξήγησις τοῦ ταῦτα. παρεξιόντας=μετοχὴ κατηγορηματική. ἀγόμενον=έπισης μετοχὴ κατηγορηματική. ἐπὶ θάνατον=ὅ ἐμπρόθετος προσδιορ. σημαίνει σκοπόν. τῶν συμποτέων=γεν. διριφτική. εἰ μὴ=θὰ εύνοήσωμεν τὸ ρῆμα ἔχει. τὴν κεφαλὴν—αἴτ. τοῦ κατά τι. αὐτοῦ=γεν. ἀντικειμενική εἰς τὸ φύλακος. ἐξ ἐκείνου=ποιητικὸν αἵεις τὸ ποιεύμενον.

Θαυμάσας δὲ ὁ Καμβύσης τὰς πράξεις του, ἀφοῦ ἔστειλεν ἄγγελοιφόρον, ἥρωτα αὐτὸν λέγων τὰ ἔξῆς: «Ψαμμήνιτε, ὁ Δεσπότης Καμβύσης σὲ ἐρωτᾷ, διατί ἀραγε ὅταν ἔβλεπες τὴν κόρην σου ταπεινουμένην καὶ τὸν υἱόν σου νὰ βαδίζῃ (=στείχοντα) εἰς τὸν θάνατον, οὕτε ἐφώναξες οὕτε ἔκλαυσες, τὸν δὲ πτωχόν, ὁ δποῖος δὲν ἔχει καμμίαν συγγένειαν (=οὐδὲν προσήκοντα) μαζί σου, ὅπως πληροφορεῖται ἀπὸ ἄλλους, ἐτίμησες;» Αὐτὸς μὲν λοιπὸν αὐτὸν ἥρωτα, ἔκεινος δὲ ἀπήντησε μὲ τὰ ἔξῆς: «Παιδί του Κύρου, αἱ μὲν οἰκογενειακοί μου (=οἰκήτα) συμφοραὶ ἥσαν μεγαλύτεραι ἢ ὥστε νὰ κλαύσω, ἡ δὲ δυστυχία τοῦ φίλου ἦτο ἀξία δακρύων, διότι αὐτὸς (=δς) ἀφοῦ ἔχασε μεγάλην εὐτυχίαν (=πολλῶν τε καὶ εὐδαιμόνων), κατήντησεν (=ἀπῆκται) εἰς πτωχείαν κατὰ τὰς παραμονὰς (=οὐδῷ=κατώφλι) τοῦ γηρατος. Καὶ ὅταν ἤκρυσεν αὐτά, τὰ δποῖα τοῦ ἀνεφέρθησαν ὑπ' αὐτοῦ, ἐνόμισεν (=δοκεῖεν), ὅτι καλῶς εἶχον λεχθῆ ὑπ' αὐτοῦ (=οἱ). Λέγεται δὲ ὑπὸ τῶν Αἴγυπτων, ὅτι ἐδάκρυσε μὲν ὁ Κροῖσος (διότι κατὰ τύχην (=ἐτετεύχει) καὶ αὐτὸς εἶχεν ἀκολουθήσει τὸν Καμβύσην εἰς τὴν Αἴγυπτον), ἐδάκρυσαν δὲ οἱ παρευρισκόμενοι ἐκ τῶν Περσῶν, καὶ εἰς τὸν ἴδιον τὸν Καμβύσην εἰσῆλθε κάποιος οἰκτος καὶ παρευθὺν διέταξε καὶ τὸν υἱόν του νὰ σώσουν ἀπὸ τοὺς καταδικασμένους εἰς θάνατον (=ἀπολλυμένους) καὶ τὸν ἴδιον (τὸν Ψαμμήνιτον), ἀφοῦ σηκώσουν ἀπὸ τὸ προάστειον, νὰ τὸν ὀδηγήσουν πλησίον του.

15. Τὸν υἱόν του λοιπὸν εὔρον οἱ μεταβάντες ὅχι πλέον (=οὐκέτι) ζῶντα (=περιεόντα) ἀλλὰ φονευθέντα πρῶτον, τὸν ἴδιον δὲ τὸν Ψαμμήνιτον ἀφοῦ ἔσήκωσαν, τὸν ὠδήγησαν εἰς τὸν Καμβύσην ἔκει τοῦ λοιποῦ ἔξη μὴ πάσχων (=ἔχων) κανὲν κακὸν (=βίαιον).

Παρατηρήσεις.

Θωμάσας=μετοχὴ αἰτιολ., ἐπεὶ ἐθαύμασε. διότι..,οὕτε ἀνέβωσας=πρότασις πλαγία ἐρωτηματική. προσήκοντα=μετοχὴ ἀναφορική, ἡ ἐναντιωματική, δς προσήκει, ἡ καίτοι προσήκει. ἢ ὥστε ἀνακλαίων=β' δρος τῆς συγκρίσεως εἰς τὸ μέζω. τοῦ ἐταίρου=γενικὴ ὑποκειμενικὴ εἰς τὸ πένθος. δς..ἀπῆκται=πρότασις ἀναφορικὴ αἰτιολογική, ἐπεὶ οὗτος...ἀπῆκται. ἐπὶ οὐδῷ=δ ἐμπροθετος προσδιορισμὸς σημαίνει τόπον καὶ χρόνον. ὑπὸ τούτου=ποιητικὸν αἵτιον εἰς τὸ ἀπενεγχθέντα. δοκέειν=

τὸ ἀπαρέμφα. ἔξαρταται ἐκ τοῦ νοούμενου ρήματος λέγεται. οἱ=δοτικὴ ποιητικοῦ αἰτίου εἰς τὸ εἰρῆσθαι. ἐπισπόμενος=μετοχὴ κατηγορηματικὴ ἔνεκα τοῦ ἑτετεύχεε. Μὲ τὸ τυγχάνω ἡ κατηγορ. μετοχὴ ἔρμηνεύεται ως ρῆμα καὶ τὸ ρῆμα ὡς ἐπίρρημα, κατὰ τύχην ἥκολούθησε (=ἑτετεύχεε ἐπισπόμενος). ἀναστήσαντας=μετοχὴ χρονική, ἐπάν ταναστήσασι. περιεόντα=μετοχὴ κατηγορηματικὴ ἔνεκα τοῦ ενδρον.

2. Ὁ δαντύλιος τοῦ Πολυκράτους.

(κεφ. 39—43)

39, "Οταν δὲ ὁ Καμβύσης ἔξεστρατευσεν ἐναντίον τῆς Αἰγύπτου, ἔκαμαν καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔκστρατείαν ἐναντίον τῆς Σάμου καὶ τοῦ Πολυκράτους, τοῦ νιοῦ τοῦ Αἰάκους, ὁ δόποιος ἐπαναστατήσας κατέλαβε τὴν Σάμον. Ἐξουσιάζων δὲ αὐτὴν (=ἰσχων) συνωμολόγησε μὲ τὸν Ἀμασιν, τὸν βασιλέα τῆς Αἰγύπτου, φιλίαν καὶ στέλνων δῶρα καὶ δεκόμενος ἄλλα παρ' ἔκεινου. Ἐντὸς δλίγουν δὲ χρόνου εὐθὺς (=αὐτίκα) ἡ δύναμις (=τὰ πρήγματα) τοῦ Πολυκράτους ηὔξανε καὶ ἔγινε περιβόητος (=ἡν βεβωμένα) ἀνὰ τὴν Ἰωνίαν καὶ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα· διότι ὅπου ἐπεχείρει (=ἰδύσειε) νὰ ἔκστρατεύσῃ, δῆλα ἀπέβαινον (=έχώρεε) εἰς αὐτὸν (=οἱ) ἐπιτυχῶς (=εὐτυχῶς). Εἶχε δὲ ἀποκτήσει πολεμικὰ πλοῖα (=πεντηκοντέροντα) ἔκατὸν καὶ χιλίους τοξότας. Ἐλεηλάτει (=ἔφερε καὶ ἦγε) δὲ ὄλους, χωρὶς νὰ κάμην καμιάν διάκροισιν· διότι τὸν φύλον ἔλεγε, ὅτι θὰ ὑποχρεώσῃ περισσότερον. ὅταν ἀποδίδῃ, ὅσα ἔλαβε, παρὰ ὅταν οὐδόλως λάβῃ. Πολλὰς μὲν λοιπὸν ἐκ τῶν νήσων εἶχε κυριεύσει (=ἀραιοήκει), πολλὰς δὲ πόλεις καὶ τῆς ἥπερον. Μεταξὺ δὲ αὐτῶν καὶ τοὺς Λεσβίους, οἱ δόποιοι εἶχον βοηθήσει τοὺς Μιλησίους πανστρατιᾶ, ἀφοῦ ἐνίκησεν (=κρατήσας) εἰς ναυμαχίαν, ὑπέταξε, οἱ δόποιοι ὡς αἰχμάλωτοι (=δεδεμένοι) ἔσκαψαν τὴν τάφρον γύρω τοῦ τείχους τῆς Σάμου.

Παρατηρήσεις.

στρατευομένουν=γεν. ἀπόλυτος, μετοχὴ χρονική, δτε ἐστρατεύετο. πέμπτων καὶ δεκόμενος=μετοχαι τροπικαι. τὰ περήγματα=ὑπακείμ. τοῦ ηὔξετο, ἀττικὴ σύνταξις. αὐτὰ τὴν Ἰωνίαν=δ ἐμπρόθετος προσδιορ. σημαίνει ἔκτασιν τοπικήν. δπον ιθύσειε=ἀναφορ. πρότασις. οἱ=δοτ. προσωπικὴ εἰς τὸ ἔχωρει, ἀποδιδοὺς.. λαβὼν=υετοχαι κρονικαι ἡ ὑπο-

θετικά, δταν (έαν) ἀποδιδῷ, λάβῃ. τῶν νήσων=γεν. διαιρετική. ναυμαχίη=δοτ. τροπική ἡ τοῦ μέσου.

40. Καὶ φυσικὰ δὲν διέφευγε τὸν Ἀμασιν, δτι ὁ Πολυκράτης εὑρίσκετο εἰς μεγάλην εὐτυχίαν (=μεγάλως εὐτυχέων), ἀλλὰ ἦτο τοῦτο εἰς αὐτὸν (=οἶ) ἀντικείμενον φροντίδος (=ἐπιμελές). Ἐπειδὴ δὲ πολὺ (=πολλῷ) ἀκόμη περισσοτέρα (=πλεῦνος) εὐτυχία συνέβη εἰς αὐτὸν (=οἶ), ἀφοῦ ἔ/ραψεν εἰς ἐπιστολὴν (=βιβλίον) τὰ ἔξῆς, τὰ ἔστειλεν εἰς τὴν Σάμον: «Ο Ἀμασις εἰς τὸν Πολυκράτη λέγει τὰ ἔξῆς (=ώδε). Εἶναι εὐχάριστον νὰ πληροφορηται, δτι ἄνθρωπος ἀγαπητὸς καὶ φίλος εὐτυχεῖ (=εὖ πρήσσοντα) εἰς ἐμὲ ὅμως αἱ μεγάλαι σου εὐτυχίαι δὲν ἀρέσουν ἐπειδὴ γνωρίζω καλὰ (=ἐπισταμένῳ), δτι ὁ θεός εἶναι φθονερός. Καὶ κάπως θέλω καὶ ὁ ἔδιος καὶ αὐτὸί, διὰ τοὺς ὅποίους ἐνδιαφέρομαι (=τῶν ἀν κήδωμαι), εἰς ἄλλας μὲν ἐκ τῶν ὑποθέσεών των νὰ δυστυχοῦν (=προσπταίειν), καὶ ἔτσι νὰ περνῶ (=διαφέρειν) τὴν ζωὴν (=αἰῶνα) ἐναλλὰξ εὐτυχῶν (ἄλλοτε δηλαδὴ εὐτυχῶν καὶ ἄλλοτε δυστυχῶν), παρὰ νὰ εὐτυχῶ εἰς ὅλα. Διότι δὲν γνωρίζω ἀκόμη (=κω) κανένα ἐξ ἀκοῆς (=λόγῳ ἀκούσας); ὁ ὅποιος εὐτυχῶν εἰς ὅλα δὲν ἔτελείωσεν εἰς τὸ τέλος κάκιστα (=κακῶς πρόρριζος). Σὺ λοιπὸν πειθόμενος εἰς ἐμὲ κάμε διὰ τὰς εὐτυχίας τὰ ἔξῆς ἀφοῦ σκεφθῆς (=φροντίσῃς), δτι εὔρης, δτι σοῦ εἶναι πολυτιμότατον (=πλείστου ἀξιον) καὶ διὰ τὸ δόποιον σύ, ἀν χαθῆ (=ἀπολομένῳ), παρὰ πολὺ θὰ λυπηθῆς, αὐτὸ κάμε νὰ χαθῆ (=ἀπόβασλε) κατὰ τοιοῦτον τρόπον (=οὕτω) ὅστε νὰ μὴ φανῇ ποτὲ πλέον (=μηκέτι) εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Καὶ έαν εἰς τὸ ἔξῆς (=ἀπὸ τούτου) πλέον (=ηδη) αἱ εὐτυχίαι δὲν συμβαίνουν (=προσπίπτωσι) εἰς σὲ ἐναλλὰξ μὲ τὰς δυστυχίας, θεράπευε (=ἀκέο) αὐτὰς μὲ τὸν τρόπον, ποὺ ἔγῳ σὲ συμβούλεύω (=τῷ ἐξ ἐμῶν ὑποκειμένῳ).

Παρατηρήσεις.

εὐτυχέων=μετοχὴ κατηγορηματικὴ ἔνεκα τοῦ ἐλάνθανε. Καὶ εἰς τὸ οῆμα αὐτὸ ἡ μετοχὴ ἔξηγεται ὡς οῆμα καὶ τὸ οῆμα ὡς ἐπίρρημα, ηὐτύχει λεληθότως (=ἐλάνθανεν εὐτυχέων): οἴ=δοτ. προσωπικὴ εἰς τὸ ήν. γενομένης=γενικὴ ἀπόλυτος, ὑποκειμ. εὐτυχίας. πυνθάνεσθαι=ὑποκείμενόν του εἶναι ἐμέ. πρήσσοντα=μετοχὴ κατηγορηματική. τὸ θεῖον=καὶ ἀντικείμενον τοῦ ἐπισταμένῳ· καὶ ὑποκείμενον τοῦ ἔστι. τῶν

ἄντας κατά τι, διαφέρειν=ύποκείμενον τούτου είναι τὸ ἔγώ, μὲ τὸ δόποιον συμφωνεῖ κατωτέρῳ ἡ μετοχὴ πρήσσων. πρόδροιζος=κατηγορούμενον ισοδυναμοῦν μὲ ἐπίρρημα. φροντίσας=μετοχὴ χρονική, ἐπάν τροντίσῃς. ἀπολομένω=μετοχὴ ὑποθετική, ἐὰν ἀπόληται. τρόπω=δοτ. τοῦ μέσου. ἐξ ἔμεν=ποιητικὸν αἴτιον εἰς τὸ ὑποκειμένῳ (=τοῦ ὑποτίθεμα=συμβούλευμα).

41. Ἀφοῦ ἔδιάβασεν αὐτὴν ὁ Πολυκράτης καὶ ἐννόησεν (=νόφ λαβών), ὅτι καλῶς συνεβούλευεν αὐτὸν (=οἵ) ὁ Ἄμασις, ἀνεζήτει διὰ ποῖον (=ἐπ' ὧ) προπάντων (=μάλιστα) ἐκ τῶν κειμηλίων του, ἂν ἔχαντο (=ἀπολομένω). θὰ ἐλυπεῖτο, ἐνῷ δὲ ἀνεζήτει, εὑρίσκε τὸ ἔξῆς. Εἶχεν ἔνα δακτυλίδι, τὸ δόποιον ἔφορει, χρυσόδετον, κατεσκευασμένον (=ἔοῦσα) ἀπὸ σμάραγδον λίθον, ἔργον δὲ τοῦ Σαμίου Θεοδώρου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Τηλεκλέους. Ἀφοῦ λοιπὸν ἀπεφάσισε (=ἔδόκει) νὰ χάσῃ αὐτό, ἔκαμε τὰ ἔξῆς. Ἀφοῦ ἔγειμισε πλοῖον μὲ ἄνδρας, εἰσῆλθεν εἰς αὐτό, κατόπιν δὲ διέταξε νὰ τὸ φέρουν ἀνοικτὰ (=ἀναγαγεῖν) εἰς τὸ πέλαγος. Ὁταν δὲ ἔφθασε μαρκάν (=έκας) ἀπὸ τὴν νῆσον, ἀφοῦ ἀφήσεσε (=περιελόμενος) τὸ δακτυλίδιον παρουσίᾳ δλων (=πάντων δραόντων) τὸν συνταξιδιωτῶν, τὸ ἔρριψεν εἰς τὸ πέλαγος· τοῦτο δὲ ἀφοῦ ἔκαμε, ἔπλεεν δπίσω, ὅταν δὲ ἔφθασεν εἰς τὴν οἰκίαν του, ἐλυπεῖτο (=συμφορῇ ἔχοντο).

Παρατηρήσεις.

ἔπιλεξάμενος...λαβὼν=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ ἔπειλέξατο, ἐπεὶ ἔλαβεν. οἵ=ἡ δοτ. ἀντικείμενον τοῦ ὑπειθείτο. ἐπ' ὧ ἀν...ἀσηθείη=πλαγία ἔφωτηματικὴ πρότασις. τὴν ψυχὴν=αἴτιατ. τοῦ κατά τι. ἀπολομένω=μετοχὴ ὑποθετ. συμφωνοῦσα μὲ τὸ ὦ, ἐὰν ἀπόληται. τῶν κειμηλίων=γενικὴ διαιρετική. οἵ=δοτ. προσωπικὴ τοῦ ἥν, ἐστι μοι.=ἔχω. λίθου=γεν. τῆς ὕλης ἀποβαλεῖν=τὸ ἀπαρέμφ. είναι ύποκείμ. τοῦ ἀποσάπους ἔδόκεε. πληρώσας=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ ἔπλήρωσε. ὡς ἔγένετο=πρότασις χρονική. περιελόμενος=μετ. μέσ. ἀρ. β'. τοῦ περιαιροῦμαι, μετοχὴ χρονική. ἐπεὶ περιείλετο. δρεόντων=γεν. ἀπόλυτος. ποιήσας. ἀπικόμενος=μετ. χρονικάι, ἐπεὶ ἐποίησε, ἀφίκετο.

Τὴν πέμπτην δὲ ἡ ἔκτην ἡμέραν κατόπιν αὐτῶν τὰ ἔξῆς συνεβή (=συνήνεικε) εἰς αὐτὸν (=οἵ) νὰ γίνουν κάποιος ἀνήρ ἀλιεύς, ἐπειδὴ συνέλαβε μεγάλο καὶ ὀραῖο ψάρι, ἔθεωρησε καλὸν (ἥξιον) νὰ δοθῇ αὐτὸν (=μιν) ὡς δῶρον εἰς τὸν Πολυκράτην.

ἀφοῦ λοιπὸν τὸ ἔφερεν εἰς τὰ ἀνάκτορα (=θύρας), ἔλεγεν, ὅτι
ἥθελε νὰ παρουσιασθῇ (=ἔλθεῖν εἰς δόψιν) εἰς τὸν Πολυκράτη,
ἀφοῦ δὲ ἐπέτυχεν αὐτὸν (=χωρήσαντος), ἔλεγεν, ἐνῷ προσέφερε
τὸ ψάρι : «Βασιλεῦ, ἔγώ, ὅταν τὸ ἔπιασα (=ἔλών), δὲν ἐθεώ-
ρησα δοθόν (=ἔδικαίωσα) νὰ τὸ φέρω εἰς τὴν ἀγοράν, ἦν καὶ
ζῶ ἀπὸ τὴν ἐργασίαν τῶν χειρῶν μου (=ῶν ἀποχειροβίσιος),
ἀλλὰ μοῦ ἐφαινέτο, ὅτι ἀξίζει γιὰ σένα καὶ γιὰ τὴν ἀρχῆν σου·
εἰς σένα λοιπὸν ἀφοῦ τὸ ἔφερα, τὸ προσφέρω (=δίδωμι)». Αὐ-
τὸς δέ, ἐπειδὴ ηὔχαριστήθη (=ησθεὶς) διὰ τὰ λόγια, ἀπήντησε
μὲ τὰ ἔξης : «Καὶ καλὰ πολὺ (=κάρτα) ἔκαμες καὶ ἡ εὐχαριστη-
σις (=χάρις) εἶναι διπλῆ καὶ διὰ τοὺς λόγους καὶ διὰ τὸ δῶρον·
καὶ σὲ προσκαλῶ εἰς δεῖπνον». Ὁ μὲν λοιπὸν ἄλιενός, ἀφοῦ ἐθεώ-
ρησε σπουδαῖα (=μέγα ποιεύμενος) αὐτά, ἐπῆγεν εἰς τὴν οἰκίαν,
ὅταν δὲ οἱ ὑπηρέται ἔκοπτον τὸ ψάρι, εὗρον εἰς τὴν κοιλίαν αὐ-
τοῦ (=νηδὺς) ὑπάρχον τὸ δακτυλίδιον τοῦ Πολυκράτους. Ἀφοῦ
δὲ τὸ εἶδον καὶ εὐθὺς μόλις (=τάχιστα) τὸ ἔλαβον, τὸ ἔφερον
χαίροντες εἰς τὸν Πολυκράτη, δίδοντες δὲ εἰς αὐτὸν τὸ δακτυ-
λίδι ἔλεγον, μὲ ποῖον (=ὅτεφ) τρόπον εὑρέθη. Ἐπειδὴ δὲ εἰς
τὸν νοῦν αὐτοῦ ἐμπῆκεν, ὅτι τὸ πρᾶγμα εἶναι θεῖον (σημεῖον),
ἔγραψεν εἰς ἐπιστολὴν ὅλα, δσα ἔκαμε, καὶ δσα (=οἴα) τοῦ εἰ-
χον συμβῆ (=καταλελαβήκεε), ἀφοῦ δὲ ἔγραψε, τὴν ἔστειλεν εἰς
τὴν Αἴγυπτον.

Παρατηρήσεις.

ἡμέρῃ=δοτ. τοῦ χρόνου γενέσθαι=ύποκείμ. τοῦ ἀπροσώπου συνή-
νειτε· ἄλιενς=κατηγορούμενον τοῦ ἀνήρ· δᾶρον=κατηγορούμενον τοῦ
μιν· μιν=ύποκείμενον τοῦ δοθῆναι, πτώσεως αἰτιατ. (έτεροπροσωπία).
χωρήσαντος=γενικὴ ἀπόλυτος· ἔλων=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ εἴλον· ἔὼν=
μετοχὴ ἐναντιωματική, ἡ ὁποία ἔχει πρὸ αὐτῆς καὶ τὸν ἐναντιωματ.
σύνδεσμον καίπερ· ἔδόκει=εἶναι προσωπικὸν καὶ ἔχει ύποκείμ. δ ἰχθύς·
εἶναι=ἀντικείμενον τοῦ ἔδόκει· μιν=ἀντικείμενον τοῦ φέρων καὶ τοῦ
δίδωμι· ἡσθεὶς=μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπεὶ ἡσθη· τοῖσι ἐπεσι=δοτ.
τῆς αἰτίας· χάρις=θά ἐννοήσωμεν τὸ οῆμα ἔστι· ἥιε=παρατατ. τοῦ ἔρ-
χομαι ἀντὶ ἦπει (τοῦ εἰμι)· ἐγεούσαν=μετοχὴ κατηγορηματικὴ ἐνεκα τοῦ
εὑρίσκουσι. Ὡς εἰδον=πρότασις χρονική· κεχαρηκτώσ=μετ. τροπική·
ὅτεφ...εὑρέθη=πρότασις πλαγία ἐρωτιματική· δις εἰσῆλθε=πρότασις αι-
τιολογική· τά ἐποίησε=πρότασις ἀναφορική, δ ἐποίησε.

43. "Οταν δὲ ὁ "Αμασις ἐδιάβασε τὴν ἐπιστολήν, ἡ ὁποία

ἥλθεν (=ῆκον) ἀπὸ τὸν Πολυκράτη, ἀντελήφθη (=ἔμαθεν), ὅτι εἶναι ἀδύνατον εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ ἀπαλλάξῃ ἕνα ἄνθρωπον ἀπὸ τὸ μέλλον νὰ συμβῇ πρᾶγμα καὶ ὅτι ὁ Πολυκράτης, ἐπειδὴ εὐτυχεῖ εἰς ὅλα, δὲν πρόκειται νὰ ἀποθάνῃ καλῶς (=εὖ τελευτήσειν), ἀφοῦ αὐτὸς (=ὅς) καὶ ἔκεινα, ποὺ χάνει, τὰ εὐρίσκει, Ἀφοῦ δὲ ἔστειλεν εἰς αὐτὸν (=οἵ) κήρυκα εἰς τὴν Σάμον, εἴπεν, ὅτι διαλύεται ἡ φιλία. Ἐκαμε δὲ αὐτὰ διὰ τὸ ἔξῆς (=τοῦδε εἴνεκεν), ὅταν εῦρῃ (καταλαβούσης) τὸν Πολυκράτη δυστυχίαν (=συντυχίης) φοβερὰ καὶ μεγάλη, αὐτὸς νὰ μὴ λυπηθῇ ὡς διὰ φίλον ἄνδρα.

Παρατηρήσεις.

Ἐπιλεξάμενος=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ ἐπέλεξα τὸ ἥκον=μετοχὴ ἀναφορική, δὲ ἵκε· διεῖ...εἴη=πρότασις εἰδική· τελευτήσειν=τὸ ἀπαρέμφ. ἀντικείμενον τοῦ μέλλον· τὰ πάντα=αἰτιατικὴ τοῦ κατά τι· δε···εὐρίσκει=πρότασις ἀναφορικὴ αἰτιολογική, ἐπεὶ οὗτος εὐρίσκει· τὴν ἔσεινήν=ὑποκείμενον τοῦ διαλύσθαι· ἵνα μη..ἀλγήσειε=πρότασις τελικὴ ἀρνητική· καταλαβούσης=γενικὴ ἀπόλυτος· τὴν ψυχὴν=αἰτιατ. τοῦ κατά τι.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

ΤΕΡΨΙΧΩΡΗ

1. Ὁ Ἀρισταγόρας μεταβαίνει εἰς τὴν Σπάρτην.

(Κεφ. 49—51).

49. Ἐφθασε λοιπὸν ὁ Ἀρισταγόρας, ὁ τύραννος τῆς Μιλήτου εἰς τὴν Σπάρτην, δταν τὴν ἀρχὴν κατεῖχεν ὁ Κλεομένης¹ μὲν αὐτὸν λοιπὸν (=τῷ) ἦλθεν εἰς συνδιάλεξιν, καθὼς λέγουν οἱ Λακεδαιμόνιοι, κρατῶν πίνακα χάλκινον, εἰς τὸν ὅποιον εἶχε χαραχθῆ (=ἐνετέτμητο) ἡ περιφέρεια (=περίοδος) ὅλης τῆς γῆς καὶ ὅλη ἡ θάλασσα καὶ ὄλοι οἱ ποταμοί. Ἀφοῦ δὲ ἦλθεν εἰς λόγους (=ἀπικνεόμενος) ὁ Ἀρισταγόρας, ἔλεγε πρὸς αὐτὸν τὰ ἔξης: «Κλεομένη, μὴ ἀπορήσῃς διὰ τὴν βίαν (=σπουδὴν) τῆς ἐνταῦθα ἀφίξεώς μου· διότι ἡ παροῦσα κατάστασις (=τὰ κατήκοντα) εἴναι τοιαύτη· νὰ εἴναι τὰ παιδιά τῶν Ἱώνων δοῦλοι ἀντὶ ἐλευθέρων ἐντροπὴ καὶ λύπη μεγίστη μὲν δι' ἡμᾶς τοὺς ἰδίους, ἀκόμη δὲ καὶ ἐκ τῶν (=λοιπῶν) εἰς σᾶς, διότι (=ὅσῳ) εἰσθε κύριοι τῆς Ἑλλάδος. Τώρα λοιπὸν δι' ὄνομα τῶν Ἑλληνικῶν θεῶν σώσατε τοὺς Ἱωνας ἀπὸ τὴν δουλείαν, ἄνδρας συγγενεῖς ἐξ αἰματος (=οἵμαίμονας). Εἴναι δὲ δυνατὸν εἰς σᾶς νὰ ἐπιτύχετε ταῦτα (=χωρέειν) εὐκόλως (=εὐπετέως)² διότι οὗτε οἱ βάρβαροι εἴναι δυνατοί, καὶ σεῖς εἰς τὰ πολεμικὰ (=τὰ εἰς τὸν πόλεμον) ἐφθάσατε (=ἀνήκετε) εἰς τὸν μέγιστον βαθμὸν τῆς ἀνδρείας. Καὶ ὁ τρόπος τῆς μάχης αὐτῶν εἴναι τοιοῦτος, τόξα καὶ κοντὴ αἰχμή· φροδοῦντες δὲ περισκελίδας πηγαίνουν εἰς τὰς μάχας καὶ σαρίκια (=κυρδβασίας) εἰς τὰς κεφαλάς· τόσον εἴναι εὔκολοι νὰ καταβληθοῦν (=χειρωθῆναι).

Παρατηρήσεις.

ἔχοντος=γενικὴ ἀπόλυτος, ὑποκείμ. αὐτῆς τὸ Κλεομένους³ ἔχων=μετοχὴ τροπική, ἡ ὁποία δὲν ἀναλύεται, διότι δὲν ὑπάρχει ίσοδύναμος τροπικὴ πρότασις· ἐν τῷ...ἐτέτμητο=πρότασις ἀναφορική, ἐν ᾧ ἔτε-

τρητο· τῆς ἀπειξιος=γενικὴ ἀντικειμενικὴ εἰς τὸ σπουδή· ὅνειδος=θὰ ἐννοηθῇ τὸ ἔστι, εἰς τὸ ὅποῖον εἶναι ὑποκείμενον τὸ ἀπαρέμαρ. εἶναι ἄνδρας· δμαίμονας=παράθεσις εἰς τὸ "Ιωνας" οἴλα τέ ἔστιν=ἀπόδοσ· πος ἔκφρασις, τῆς ὅποιας^{της} ὑπακείμ. εἶναι τὸ χωρέιν· τὰ ἐς τὸν πόλε· μον=αίτιατ. τοῦ κατά τι· ἔχοντες=μετοχὴ τροπική· εὐπετεέες εἰσι=σύνταξις προσωπική, ἀντὶ τῆς ἀποσώπου εὐπετεέες ἔστι χειρωθῆναι αὐτούς.

"Ἐχουν δὲ καὶ ἀγαθὰ οἱ κατοικοῦντες τὴν χώραν (=ῆπειρον) ἔκείνην, ὅσα δὲν ἔχουν δλοι οἱ ἄλλοι μαζὶ (=συνάπασι ἄλλοισι), πρῶτον μὲν χρυσόν, ἔπειτα δὲ ἄργυρον καὶ χαλκὸν καὶ ὁραῖα (=ποικίλη) ἐνδύματα καὶ ζῷα καὶ δούλους· ἂν ἐπιθυμῆτε αὐτά, ἡμπορεῖτε νὰ τὰ ἔχετε οἱ Ἰδιοι. Κατοικοῦν δὲ συνορεύοντες μεταξὺ των (=ἔχόμενοι), καθὼς ἐγὼ θὰ εἴπω, ἐκ μὲν τούτων τῶν Ἱώνων αὐτοὶ οἱ Λυδοί, οἱ δποῖοι κατοικοῦν χώραν εὔφορον καὶ εἶναι πλουσιώτατοι εἰς ἄργυρον». Ἐλεγε δὲ αὐτὰ δεικνύων εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς γῆς, τὴν δποίαν ἔφερε χαραγμένην (=ἐντετμημένην) εἰς τὸν πίνακα.

Παρατηρήσεις.

ἀγαθὰ=ὑποκείμ. τοῦ ἔστι, ἀττικὴ σύνταξις· χρυσός, ἀργυρός κτλ. = παραθέσεις εἰς τὸ ἀγαθά· θυμῷ=δοτικὴ τοῦ τόπου, ἐν τῷ θυμῷ· πολυναργυρώτατοι=κατηγορούμενον τῆς γῆς=γενικὴ ἀντικειμεν. εἰς τὸ περίοδον· ἐντετμημένην=κατηγορούμενον εἰς τὸ τὴν =ῆν, δηλ. περίοδον.

«Μὲ τοὺς Λυδοὺς δέ», ἔξηκολούθησε νὰ λέγῃ ὁ Ἱοισταγόρας, «συνορεύοντες οἱ Φούγες οἱ πρὸς τὴν ἀνατολὴν, οἱ δποῖοι ἔχουν περισσότερα πρόβατα καὶ περισσοτέρους καρποὺς ἀπὸ δλους, δσους ἐγὼ γνωρίζω. Μὲ τοὺς Φούγας δὲ σενορεύοντες οἱ Καππαδόκαι, τοὺς δποίους ἡμεῖς ὀνομάζομεν Συρίους· μὲ αὐτοὺς δὲ γειτονεύοντες οἱ Κίλικες, οἱ δποῖοι ἔκτείνονται (=κατήκοντες) μέχρι τῆς θαλάσσης αὐτῆς (=τὴν δε), εἰς τὴν δποίαν κεῖται ἡ νῆσος Κύπρος, οἱ δποῖοι πεντακόσια τάλαντα πληρώνουν (=ἐπιτελέουσι) εἰς τὸν βασιλέα ὃς ἐτίσιον φόρον. Μὲ τοὺς Κίλικας δὲ γειτονεύοντες αὐτοὶ ἐδῶ (=οἴδε) οἱ Ἀρμένιοι, οἱ δποῖοι καὶ αὐτοὶ ἔχουν πολλὰ πρόβατα, μὲ τοὺς Ἀρμενίους δὲ οἱ Ματιανοί, οἱ δποῖοι κατοικοῦν (=ἔχοντες) αὐτὴν τὴν χώραν. Συνορεύει δὲ μὲ αὐτοὺς αὐτὴ ἐδῶ ἡ Κισσία χώρα, εἰς τὴν δποίαν, ὃς γνωστὸν (=δὴ), πλησίον αὐτοῦ ἐδῶ τοῦ ποταμοῦ Χοάσπη κείνται αὐτὰ τὰ Σοῦσα, ὅπου καὶ ὁ μέγας βασιλεὺς περ-

νῷ τὴν ζωήν του (=δίαιταν ποιέεται) καὶ οἱ θησαυροὶ τῶν χρημάτων αὐτοῦ εὑρίσκονται. ἐὰν δὲ κυριεύσετε αὐτὴν τὴν πόλιν, μὲν θάρρος (=θαρσέοντες) πλέον ἡμπορεῖτε νὰ μετοιέσθε (=ἔργετε) εἰς τὸν πλοῦτον (=πλούτου πέρι) μὲ τὸν Δία. Ἀλλὰ περὶ μὲν τῆς χώρας, ή δοπία φυσικὰ (ἀρα) οὕτις πολλὴ οὔτε τόσον εὐφορος εἶναι καὶ ἔχει μικρὰ σύνορα (οὔρων σμικρῶν) εἶναι ἀνάγκη σεῖς νὰ ἀναβάλλετε τοὺς πολέμους καὶ κατὰ τῶν Μεσσηνίων, οἱ δοποῖοι εἶναι ἴσοπαλοι, καὶ κατὰ τῶν Ἀρκάδων καὶ Ἀργείων, οἱ δοποῖοι οὔτε χρυσὸν ἔχουν καθόλου (=χρυσοῦ ἔχομενόν ἐστιν οὐδὲν) οὔτε ἀργυρον, διὰ τὰ δοπῖα καὶ παρακινεῖ (=ἐνάγει) κάποιον ἥ προθυμία νὰ φονεύεται μαχόμενος ἐνῷ δὲ εἶναι δυνατὸν (=παρέχον) σεῖς νὰ ἔξουσιάσετε εὐκόλως (=εὐπετέως) ὅλην τὴν Ἀσίαν, θὰ προτιμήσετε ἄλλο;»

Παρατηρήσεις.

τῶν ἐγῶ οἰδα=πρότασις ἀναφορική, ὡν. **κατήκοντες=μετοχὴ** ἀναφορική, οἱ κατήκουσι (=ἀττικῶς καθήκουσι). **έλοντες=μετοχὴ** ὑποθετική, ἀν ἔλητε. **Θαρσέοντες=μετοχὴ** τροπική. **ἀναβάλλεσθαι=εἶναι** ὑποκείμ. τῆς ἀποσώπου ἐκφράσεως χρεόν ἐστι. **ἡμέας=ὑποκείμ.** τοῦ ἀναβάλλεσθαι (έτεροπροσωπία). **χρυσοῦ...ἀργύρου=γενικὴ** διαιρετικὴ εἰς τὸ οὐδέν. **μαχόμενον=μετοχὴ** τροπικὴ συμφωνοῦσα πρὸς τὸ τινά, τὸ δοποῖον εἶναι ἀντικείμενον τοῦ ἐνάγει. **παρέχον=οἵτιατ.** ἀπόλυτος. Ἐπὶ τῶν ἀποσώπων ημάτων ἀντὶ τῆς γενικῆς τίθεται αἰτιατικὴ ἀπόλυτος. Τὸ ἀπόσωπον οῆμα ἐνταῦθα εἶναι τὸ παρέχει. **τῆς Ἀσίης=ἀντικείμενον** τοῦ ἄρχειν.

50. ‘Ο μὲν Ἀρισταγόρας αὐτὰ εἶπεν, δὲ Κλεομένης ἀπήντησε μὲ τὰ ἔξης: «Ξένε Μιλήσιε, ἀναβάλλω νὰ σοῦ ἀπαντήσω τὴν τρίτην ἡμέραν». Τότε μὲν τόσον μόνον ἐπροχώρησαν (=ῆλασαν)· ὅταν δὲ ἔφθασεν ἥ ὁρισμένη ἡμέρα τῆς ἀπαντήσεως καὶ ἐπῆγαν εἰς τὸ συμφωνημένον μέρος, ἡρώτησεν δὲ Κλεομένης τὸν Ἀρισταγόραν, πόσων ἡμερῶν δρόμος ἦτο ἀπὸ τὴν θάλασσαν τῶν Ἰώνων μέχρι τοῦ βασιλέως. Ὁ δὲ Ἀρισταγόρας ἐνῷ κατὰ τὰ ἄλλα ἦτο σοφὸς καὶ μὲ ἐπιδειξιότητα (=εὖ) ἔξηπάτα ἐκεῖνον μὲ ψευδεῖς πληροφορίας (=διαβάλλων), εἰς αὐτὸ ἀπέτυχε· διότι ἐνῷ ἔπρεπεν αὐτὸς (=χρεόν μη) νὰ μὴ εἴπῃ τὴν ἀλήθειαν (=ἔὸν), ἀν βέβαια ἡθελε νὰ παρασύρῃ (=ἔξαγαγεῖν) τοὺς Σπαρτιάτας εἰς τὴν Ἀσίαν, λέγει ἐν τούτοις (δι’ ὧν) διαβεβαι-

ώνων (=φάς) δτι ή ἀνοδος είναι (δρόμος) τοιῶν μηνῶν. Αὐτὸς δέ, ἀφοῦ διέκοψε τὸν ὑπόλοιπον λόγον, τὸν δποῖον δ Ἀρισταγόρας εἶχε σκοπὸν (=ῶρμητο) νὰ λέγῃ περὶ τῆς ὁδοῦ, εἰπεν; «Ξένε Μιλήσιε, νὰ φύγης ἀπὸ τὴν Σπάρτην πρὸ τῆς δύσεως τοῦ ἥλιου» διότι δὲν είναι καθόλου λογικὸς (=εὐεπέα) δ λόγος τὸν δποῖον λέγης εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους, μὲ τὸ νὰ θέλῃς νὰ δδηγήσῃς αὐτοὺς δρόμον τοιῶν μηνῶν μακρὰν τῆς θαλάσσης».

Παρατηρήσεις.

τοιε=ἀντικείμενον τοῦ ὑποκρινέοσθαι, σοὶ. δπόσων...εἴη=πρότασις πλαγία ἐρωτηματική. ἔὼν=μετοχὴ ἐναντιωματική, καίτοι ἦν, λέγειν=ὑποκείμενον τῆς ἀπροσώπου φράσεως χρεὸν (δν). χρεὸν=αἰτιατικὴ ἀπόλυτος, διότι τὸ ωῆμα είναι τὸ ἀπρόσωπον χρῆ. μιν=ὑποκείμενον λέγειν (ἐτεροπροσ.). βουλόμενον=μετοχὴ ὑποθετικὴ ἢ αἰτιολογική, εἰ ἐβούλετο, ἐπεὶ ἐβούλετο. τὴν ἀνοδον=ὑποκείμενον τοῦ είναι (ἐτεροπροσ.), τὸν...ῶρμητο=πρότασις ἀναφορική, διὸ ὡρμητο. πρὸ δύντος ἥλιου=δ ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς σημαίνει τὸν χρόνον. εὐεπέα=κατηγορούμενον τὸν λόγον. ἔθεξαν=μετοχὴ τροπική.

51. Ὁ μὲν λοιπὸν Κλεομένης ἀφοῦ εἴπεν αὐτά, ἐπῆγεν εἰς τὴνοίκιαν του. Ὁ δὲ Ἀρισταγόρας ἀφοῦ ἔλαβε κλάδον ἐλαίας, (=ἴκετηρίην), ἐπῆγεν εἰς τὴν οίκιαν τοῦ Κλεομένους, ἀφοῦ δὲ ἐμπῆκε μέσα ώς (=ἄτε) ίκέτης παρεκάλει τὸν Κλεομένη νὰ τὸν ἀκούσῃ, ἀφοῦ ἀπομακρύνῃ (=ἀποπέμψαντα) τὸ παιδί του διότι ἐστέκετο ἀκοιβῶς (=δὴ) πλησίον τοῦ Κλεομένους ἡ κόρη του, ἡ δποία ὀνομάζετο Γοργώ· κατὰ τύχην δὲ (=ἐτύγχανε) εἶλεν αὐτὸς μόνον αὐτὸ τὸ παιδί, τὸ δποῖον ἦτο ηλικίας δκτὸ ἢ ἐννέα ἐτῶν. Ὁ δὲ Κλεομένης τὸν διέταξε νὰ λέγῃ ὅσα θέλει οὕτε νὰ ἐμποδισθῇ (=ἐπισχεῖν) ἔξ αἰτίας τοῦ παιδιοῦ. Τότε λοιπὸν δ Ἀρισταγόρας ἔδιδεν ὑποσχέσεις ἀρχίζων ἀπὸ δέκα τάλαντα, ἀν τοῦ (=οἱ) ἐκτελέσῃ ὅσα τὸν παρεκάλει, Ἐπειδὴ δὲ δ Κλεομένης (μέ κίνησιν τῆς κεφαλῆς) ἡρνήθη, ἐπροχώρει δ Ἀρισταγόρας προσφέρων περισσότερα χρήματα (=ὑπερβάλλων τοῖσι χρήμασι), ἔως ὅτου (=ἔς δ) ὑπεσχέθη πεντήκοντα τάλαντα, καὶ τὸ παιδὶ ἔφρώναξε (=ηνδάξατο)· «Πατέρα, θὰ σὲ διαφθείρῃ δ ἔνος, ἀν δὲν φύγης γρήγορα (=ἀποστὰς ἵης). Ὅτε λοιπὸν δ Κλεομένης εὐχαριστηθεὶς (=ἡσθεὶς) διὰ τὴν συμβουλὴν τοῦ παιδιοῦ ἐπήγαινεν εἰς ἄλλο δωμάτιον, καὶ δ Ἀρισταγόρας ἀνεχώρησεν ἐν-

τελῶς ἐκ τῆς Σπάρτης οὔτε ἐπειράπη (=ἔξεγένετο) εἰς αὐτὸν (=οἱ) πλέον (=ἔτι) νὰ διεξοδικώτερον (=ἐπὶ πλέον) διὰ τὴν ἐκστρατείαν κατὰ τοῦ βάσιλέως.

Παρατηρήσεις.

εἴπας=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ εἶπε. ἵκετεύων=μετοχὴ τροπική. ἀπο-
πέμψαντα=μετοχὴ χρονική, ἐπάν την ἀποπέμψη. τῷ Κλεομένει=ἀντικείμ.
τοῦ προσεστήκει. ἔδυν=μετοχὴ κατηγορηματική. ἐτέων=γενική τῆς ἰδι-
ότητος. τὰ βούλεται=πρότασις ἀναφορική, ἀντικείμενον τοῦ λέγειν.
ὑπισχνεόμενος=μετοχὴ κατηγορηματική τῶν ἔδέετο=πρότασις ἀναφορ.
ἀντικείμενον τοῦ ἔδέετο. Λέγεται καθ' ἔξιν ἀντὶ ταῦτα, ὅν τὸ ἔδέετο.
ἀνανεύοντας=μετοχὴ αιτιολογική, γενική ἀπόλυτος. εἰς δ...ὑπεδέδε-
κτο=πρότασις ἀναφορική, τῆς ὁποίας η σημασία καταντᾶ χρονική.
ἀποστάς=μετοχὴ χρονική, ἐπάν την ἀποστῆς. τοῦ παιδίου=γενική ὑποκει-
μενική τοῦ παραινέσει. ἥσθεὶς=μετοχὴ αιτιολογική, ἐπεὶ ἥσθη. ἔξεγέ-
νετο=ἀπρόσωπον ὅημα, ὑποκείμενον ἔχει τὸ σημῆναι.

2. Ἡ ἐπανάστασις τῶν Ἰώνων—Πυροπλησίας Σαρδεων.

(Κεφ. 67, 99—103, 105)

97. Ἀφοῦ δὲ ἔξεδιώχθη ἀπὸ τὴν Σπάρτην ὁ Ἀρισταγόρας,
ἥλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας· διότι ή πόλις αὐτὴ εἶχε μεγαλυτέραν
δύναμιν (=ἔδυνάστευε) ἀπὸ τὰς ἄλλας. Ἀφοῦ δὲ παρουσιάσθη
εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δῆμου (=ἐπὶ τὸν δῆμον) ὁ Ἀρισταγόρας,
ἔλεγε τὰ ἔδια, τὰ δρποῖα καὶ εἰς τὴν Σπάρτην περὶ τῶν ἀγαθῶν,
τὰ δρποῖα ὑπῆρχον εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ τοῦ περσικοῦ πολέμου,
ὅτι τάχα (=ῶς) οὔτε ἀσπίδα οὔτε δόρυ μεταχειρίζονται (οἱ
Πέρσαι δηλαδὴ) καὶ ἦτο εὐκολώτατον νὰ δποταχθοῦν. Καὶ αὐτὰ
λοιπὸν ᔹλεγε καὶ ἐκτὸς αὐτῶν καὶ τὰ ἔξῆς, ὅτι οἱ Μιλήσιοι είναι
ἀποικοι τῶν Ἀθηναίων καὶ είναι δίκαιον (=οἰκός) νὰ σώσουν
αὐτούς, ἀφοῦ είναι ἴσχυροί (οἱ Ἀθηναῖοι). Καὶ δὲν ὑπάρχει τί-
ποτε, τὸ δρποῖον δὲν ὑπεσχέθη, ἀφοῦ πολὺ παρεκάλει, ἔως ὅτου
τοὺς ἔπεισε. Διότι φαίνεται (=οἰκε), ὅτι είναι εὐκολώτερον νὰ
ἀπατήσῃ κανεὶς πολλοὺς παρὰ ἕνα, ἀφοῦ (=εἰ) τὸν Κλεομένη
μὲν τὸν Λακεδαιμόνιον μόνον δὲν ἥδυνήθη νὰ ἀπατήσῃ, εἰς
τοιάκοντα δὲ χιλιάδας Ἀθηναίους ἔκαμεν αὐτό. Οἱ Ἀθηναῖοι
μὲν λοιπὸν ἀφοῦ ἐπείσθησαν, ἀπεφάσισαν νὰ στείλουν εἴκοσι
πολεμικὰ πλοῖα εἰς βοήθειαν (=βοηθοὺς) πρὸς τοὺς Ἰωνας,

ἐκλέξαντες στρατηγὸν αὐτῶν τὸν Μελάνθιον, ὁ δόποῖος ἦτο ἀνὴρ ἐκ τῶν πολιτῶν καθ' ὅλα ἀξιος ὑπολήψεως (=δόκιμον). Αὕτα δὲ τὰ πλοῖα ἔγιναν εἰς τοὺς Ἑλληνας καὶ εἰς τοὺς βαρβάρους ἀρχὴ συμφορῶν.

Παρατηρήσεις.

τῶν λοιπέων=γενικὴ διαιρετικὴ εἰς τὸ μέγιστον. ως...εἴησαν=ἐπεξήγησις εἰς τὰ προηγούμενα, πρότασις εἰδική. εὐπετέες=κατηγορούμενον εἰς τὸ ἔννοούμενον Πέρσαι, ἐπειδὴ δὲ ἰσοδυναμεῖ πρὸς ἐπίρρημα (=εὐπετῶς), ὃνομάζεται ἐπιρρηματικὸν κατηγορούμενον. δεόμενος=αἰτιολογικὴ μετοχή. εἶναι=ὑποκείμ. τοῦ ἀπροσώπου οίκε, πολλοὺς=ἀντικείμ. τοῦ διαβάλλειν, ὑποκείμενον δὲ τοῦ διαβάλλειν εἶναι ἡ ἀόριστος ἀντωνυμία τινὰ (ἔτεροπροσωπία). εἰ...οὐκ οἶστε τε ἐγένετο=πρότασις ὑποθετικὴ ἰσοδυναμοῦσα πρὸς αἰτιολογικήν, ἐποίησε=ἔχει δύο ἀντικείμενα εἰς αἰτιατικήν, τοῦτο καὶ μυριάδας, ποιῶ τινά τι. ἀγαπεισθέντες=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ ἀνεπείσθησαν. βοηθοὺς=κατηγορούμενον. στρατηγὸν=κατηγορούμενον. τῶν ἀστῶν=γενικὴ διαιρετική. τὰ πάντα=αἰτιατικὴ τοῦ κατά τι. κακῶν=γενικὴ ἀντικειμενικὴ εἰς τὸ ἀρχῆ.

99—100. Ὁ δὲ Ἀρισταγόρας, ἀφοῦ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐφθασαν μὲ εἴκοσι πλοῖαι, ὁδηγοῦντες συγχρόνως πέντε πλοῖα τῶν Ἐρετοίεων, καὶ ἄλλοι σύμμαχοι ἥσαν παρόντες, ἐξεστράτευσεν ὁ Ἀρισταγόρας εἰς τὰς Σάρδεις. Ὁ ἵδιος μὲν λοιπὸν δὲν ἐξεστράτευσεν, ἀλλ᾽ ἔμεινεν εἰς τὴν Μίλητον, ἐξέλεξε δὲ ἄλλους νὰ είναι στρατηγοὶ τῶν Μιλησίων, τὸν ἀδελφόν του Χαροπῖνον καὶ ἐκ τῶν ἄλλων πολιτῶν τὸν Ἐρμόφαντον. Ἀφοῦ δὲ μὲ τὸν στόλον αὐτὸν οἱ Ἰωνες ἐφθασαν εἰς τὴν Ἐφεσον, τὰ μὲν πλοῖα ἀφησαν εἰς τὴν Κορησσὸν τῆς Ἐφεσίας, αὐτοὶ δὲ μὲ πολλὴν στρατιωτικὴν δύναμιν ἐξεστράτευσαν, ἀφοῦ ἔλαβαν ὁδηγοὺς Ἐφεσίους. Πορευόμενοι δὲ παραλλήλως τοῦ Καῦστρίου ποταμοῦ, ἀφοῦ διαβάντες τὸν Τμῶλον ἐφθασαν, ἐκνούσιεν τὰς Σάρδεις χωρὶς κανεὶς νὰ ἀντισταθῇ εἰς αὐτούς, ἐκνούσιεν δὲ ἐκτὸς τῆς ἀκροπόλεως ὅλα τὰ ἄλλα· τὴν δὲ ἀκρόπολιν ὑπερήσπιζεν ὁ ἵδιος ὁ Ἀρταφέροντος ἔχων δύναμιν ἀνδρῶν ὅχι διλίγην.

Παρατηρήσεις

νησὶ=δοτικὴ τῆς συνοδείας· ἀγόμενοι=μετοχὴ τροπική· στρατηγὸν=κατηγορούμενον τοῦ ἄλλους· ἀστῶν=γενικὴ διαιρετική· τῷ στόλῳ=δοτικὴ τῆς συνοδείας· ἡγεμόνας=κατηγορούμενον τοῦ Ἐρε-

σίους· αἰρέοντες=Ιστορικός ἐνεστώς· ἀντιωθέντος=γενική ἀπόλυτος, μετοχή τροπική.

181. Εἰς τὸ νὰ μὴ λεηλατήσουν δὲ αὐτοὶ τὴν πόλιν, ἐνῶ τὴν ἔκυροιενσαν, τοὺς ἡμπόδισε τὸ ἔξῆς. Εἰς τὰς Σάρδεις αἱ μὲν περισσότεραι (=πλεῦνες) οἰκίαι ἦσαν ἀπὸ καλάμους, καὶ ὅσαι δὲ αὐτῶν ἦσαν ἀπὸ πλίνθους, εἶχον τὰς στέγας ἀπὸ καλάμια. "Οταν λοιπὸν μίαν ἔξ αὐτῶν κάποιος ἐκ τῶν στρατιωτῶν ἔκαυσε, εὐθὺς τὸ πῦρ μεταδιδόμενον (=ἴὸν) ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν ἔξετείνετο εἰς ὅλην τὴν πόλιν. Ἐνῶ δὲ ἔκαίετο ἡ πόλις, οἱ Λυδοὶ καὶ ὅσοι ἐκ τῶν Περσῶν εὑρίσκοντο μέσα εἰς τὴν πόλιν, ἐπειδὴ ἀπεκλείσθησαν (=ἀπολαμφθέντες) ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, διότι τὸ πῦρ κατέκαιε τὰ γύρω τελευταῖα μέρη τῆς πόλεως, συνέτρεχον εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ εἰς τὸν Πακτωλὸν ποταμόν, ὁ διόποιος καταβιβάζων (=καταφορέων) ψήγματα χρυσοῦ ἀπὸ τὸν Τμῶλον τρέχει διὰ μέσου τῆς ἀγορᾶς των (=σφι) καὶ ἐπειτα χύνεται εἰς τὸν Ἔρμον ποταμόν, αὐτὸς δὲ εἰς τὴν θάλασσαν· εἰς αὐτὸν λοιπὸν τὸν Πακτωλὸν συναθροίζομενοι οἱ Λυδοὶ καὶ οἱ Πέρσαι καὶ εἰς τὴν ἀγορὰν ἡναγκάζοντο νὰ ἀμύνωνται. Οἱ δὲ Ἰωνες ἐπειδὴ ἔβλεπαν ἄλλους μὲν ἐκ τῶν ἐχθρῶν νὰ ἀμύνωνται, ἄλλους δὲ μὲ πολὺ πλῆθος νὰ ὅρμοιν, ὑπεχώρησαν, ἐπειδὴ ἐφοβήθησαν, εἰς τὸ ὄρος, τὸ διόποιον ὄνομάζεται Τμῶλος, ἀπ' ἐκεῖ δὲ τὴν νύκτα (=ὑπὸ νύκτα) ἔφυγον πρὸς τὰ πλοῖα.

Παρατηρήσεις.

τὸ λεηλατῆσαι=ἀντικείμενον τοῦ ἔσχε· σφέας=ὑποκείμ. τοῦ λεηλατῆσαι (ἔτεροπρασωπία). ἐλόντας=μετοχή ἐναντιωματική, καίτοι εἴλον· αὐτέων=γεν. διαιρετική· καλάμου=γενική τῆς ὕλης· ὡς ἐνέπρησε=πρότασις χρονική ἢ αἰτιολογική· ἵδν=μετοχή αἰτιολογική, ἐπει ἦσι, τοῦ φήματος εἰμι· καιομένων=γενική ἀπόλυτος, μετοχή χρονική· ἀπολαμφθέντες=μετοχή αἰτιολογική· νεμομένου=γενική ἀπόλυτος, μετοχή αἰτιολογική· σφι=πηγάνει εἰς τὸ ἀγορῆς ὡς δοτ. κτητική ἀντὶ γενικῆς (σφῶν)· ἀμυνομένους=μετοχή κατηγορηματική, ὅπως καὶ κατωτέρῳ τῷ προσφερομένους· ὑπὸ νύκτα=δ ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς σημαίνει χρόνον.

102. Καὶ αἱ μὲν Σάρδεις ἐπυρπολήθησαν, μαζὶ δὲ μὲ αὐτὰς (=ἐν τῇσι) καὶ ὁ ναὸς τῆς ἐγχωρίας θεᾶς Κυβήβης, τὸ διόποιον μεταχειριζόμενοι ὡς πρόφασιν (=σκηπτόμενοι) ὕστερον οἱ Πέρσαι

ται ἔκαιον πρὸς ἀντεκδίκησιν (=ἀντενεπίμπρασαν) τοὺς ἐν Ἑλλάδι ναούς. Τότε δὲ οἱ Πέρσαι, οἵ δποῖοι κατώκουν (=νομοὺς ἔχοντες) ἐντεῦθεν τοῦ Ἀλυθοῦ ποταμοῦ, ὅταν ἐπληροφορήθησαν αὐτά, συνεκεντροῦντο καὶ ἐβοήθουν τοὺς Λυδούς. Καὶ φυσικὰ δὲν εὑρῆκαν πλέον τοὺς Ἰωνας νὰ μένουν εἰς τὰς Σάρδεις (=ἔόντας), ἀλλὰ ἀκολουθοῦντες κατὰ ἵχνη (=κατὰ στίβον) ἐπρόφθασαν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἐφεσον. Καὶ ἀντετάχθησαν μὲν οἱ Ἰωνεῖς, ἀφοῦ δὲ συνεπλάκησαν (=συμβαλόντες), ἡττήθησαν ὀλοσχεδῶς (πολλόν). Καὶ πολλοὺς ἄλλους καὶ ὄνομαστοὺς ἔξ αὐτῶν ἐφόνευσαν οἱ Πέρσαι, μεταξὺ δὲ μάλιστα αὐτῶν καὶ τὸν στρατηγὸν τῶν Ἐρετρίων Εὐαλκίδη, ὃ δποῖος καὶ νίκας ἐκέρδισεν εἰς ἀγῶνας (=στεφανηφόρους ἀγῶνας ἀναραιοηκότα) καὶ ὑπὸ τοῦ Σιμωνίδου τοῦ Κείου πολὺ ἐξυμνήθη (=αἰνεθένται). "Οσοι δὲ ἔξ αὐτῶν ἐσώθησαν ἀπὸ τὴν μάχην, διεσκορπίσθησαν ἀνὰ τὰς πόλεις (των).

Παρατηρήσεις.

ἐνεπρήθησαν=παθητ. ἀδόιστος τοῦ ἐμπίμπρημι. τδ...ἀντενεπίμπρασαν=πρότασις ἀναφορική. ἔόντας=μετοχὴ κατηγορηματικὴ τοῦ Ἰωνας. πολλὸν=έπιρρηματικὸς προσδιοισμὸς ἀντὶ πολύ. αὐτῶν=γενικὴ διαιρετική. ἀναραιοηκότα...αἰνεθένται=μετοχαὶ ἀναφορικαὶ. ἀγῶνας=ἀντικείμενον ούστοιχον ἡ ἐσωτερικόν.

103. Τότε μὲν λοιπὸν τοιουτορόπτως ἡγωνίσθησαν¹ κατόπιν δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ἀφοῦ καθ' ὅλοκληρίαν ἐγκατέλειψαν τοὺς Ἰωνας, μολονότι πολὺ τοὺς παρεκάλει (=ἐκκαλεομένου) δι' ἀγγελιοφόρων ὃ Ἀρισταγόρας, ἥρονήθησαν νὰ βοηθήσουν αὐτούς. Οἱ δὲ Ἰωνεῖς, ἀφοῦ ἐστεφρήθησαν τῆς συμμαχίας τῶν Ἀθηναίων, ἐπειδὴ τοιουτορόπτης εἶχον συμπεριφερθῆ πρὸς τὸν Δαρεῖον, οὐδὲλως δλιγώτερον πλέον (=οὐδὲν δὴ ἔσσον) ἐτοίμαζον τὸν πόλεμον κατὰ τοῦ βασιλέως. Ἀφοῦ δὲ ἐπλευσαν πρὸς τὸν Ἑλλήσποντον καὶ τὸ Βυζάντιον καὶ ὅλας τὰς ἄλλας πόλεις εἰς τὸ μέρος αὐτὸν ὑπέταξαν καὶ πλεύσαντες πέραν (=ἔξω) τοῦ Ἑλλήσποντον τὸ περισσότερον μέρος τῆς Καρίας ἔκαμαν σύμμαχόν των· διότι ἡ Καῦνος, ἡ δποία προηγούμενως δὲν ἦθελε νὰ γίνῃ σύμμαχος, ὅταν ἔκαυσαν τὰς Σάρδεις, τότε καὶ αὐτὴ προσεχώρησεν εἰς αὐτοὺς (σφι). Οἱ δὲ Κύπροι οἵ λοι ἥλθον μὲ τὸ μέρος αὐτῶν ἐθελουσίως (ἐθελονταί) πλὴν τῶν Ἀμαθουσίων.

Παρατηρήσεις.

τὸ παράπταν=έπιφρονηματικὸς προσδιορισμὸς τοῦ τρόπου. **ἐπικαλεο-**
μένον=γεν. ἀπόλυτος, μετοχὴ ἐναντιωματική, καίτοι ἐπεκαλεῖτο. **πολ-**
λὰ=σύστοιχον ἡ ἐσωτερικὸν ἀντικείμενον τοῦ ἐπικαλεομένου, ίσοδυνα-
μεῖ μὲ τὸ πολλὰς ἐπικλήσεις. **Ἀθηναίων**=γεν. ὑποκειμενικὴ τοῦ συμ-
μαχίας. **ταύτη**=ἀντὶ ἐπιφρόνιματος, εἰς αὐτὸ τὸ μέρος, ἐπιφρόνηματ. προσ-
διορισμός. **Καρίης**=γεν. διαιτητική. **σφι**=ἀντικείμενον τοῦ προσεγένετο
ἔθελονταί=έπιφρονηματικὸν κατηγορούμενον εἰς τὸ Κύπροι καὶ ίσοδυνα-
μεῖ πρὸς ἐπίφρονημα=έθελονταί.

105. Εἰς δὲ τὸν βασιλέα Δαρεῖον μόλις ἀνηγγέλθη, ὅτι αἱ Σάρδεις κυριεύθεισαι ἐπυρηπολήθησαν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν Ἰώνων, ὃ δὲ ἀρχηγὸς τῆς συγκεντρώσεως τῶν στρατευμάτων, ὥστε νὰ προετοιμασθοῦν αὐτὰ δολίως (==συνυφανθῆναι), ἦτο ὁ Μιλήσιος Ἀρισταγόρας, πρῶτον μὲν λέγεται ὅτι αὐτός, ὅταν ἔμαθεν αὐτά, χωρὶς νὰ δώσῃ καμμίαν σημασίαν εἰς τοὺς Ἰωνας (==λόγον ποιησάμενον), ἐπειδὴ ἐγνώριζε καλά, ὅτι αὐτοὶ δὲν θὰ μείνουν ἀτιμώρητοι (==οὐ καταρροΐξονται) διὰ τὴν ἀποστασίαν των (==ἀποστάντες), ἡρώτησε ποῖοι ἤσαν οἱ Ἀθοναῖοι κατόπιν δέ, ἀφοῦ ἐπληροφορήθη, ἐζήτησε τὸ τόξον του, ἀφοῦ δὲ τὸ ἔλαβε καὶ ἔβαλεν εἰς αὐτὸν βέλος (==διστόν), τὸ ἔρριψεν (==ἀπεῖναι) ἄνω πρὸς τὸν οὐρανὸν καί, ὅταν ἔρριπτεν αὐτὸν εἰς τὸν ἀέρα, εἶπε «Ζεῦ, εἴθε νὰ ἀξιωθῶ νὰ τιμωρήσω (==τείσασθαι τὸν Ἀθηναίους). Ἀφοῦ δὲ εἶπεν αὐτά, διέταξεν ἔνα ἐκ τῶν δούλων του, ὅταν παρατίθεται εἰς αὐτὸν δεῖπνον, τρεῖς φοροὺς νὰ τοῦ λέγῃ· «Κύοιε, νὰ θυμῆσαι τὸν Ἀθηναίους».

Παρατηρήσεις.

Σάρδ.σ=έποκειμ. τοῦ ἐμπεροήσθαι (ἐτεροπλ.). **ὑπὸ Αθηναίων=** ποιητικὸν αἴτιον. **τῆς συλλογῆς=**γεν. ἀντικειμ. εἰς τὸ ἡγεμόνα. **εἰδότα=** μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπεὶ εὐ ἥδει). **εἰρέσθαι=**ἀντικείμ. τοῦ λιγεται. **ολ-τινες εἰεν=**πρότασις πλαγία ἐρωτηματική. **αἰτήσαι=**ἀντικείμ. τοῦ λέ-γεται. **λαβόντα...ἐπιτιθέντα=**χρονικαὶ μετοχαί, ἐπεὶ ἔλαβε, ἐπεὶ ἐπέθηκε. **ἀπεῖναι=**ἀττ. ἀφείναι, ἀπαρέμφ. ἀορ. β' τοῦ ἀφίημι. **τείσασθαι=**ὑπο-κείμ. τοῦ ἔκγενέσθαι, τὸ ὑποῖον είναι ἀπόδοσιον, ἐκγίγνεται=ἔξεστι. **προκειμένου =**γενικὴ ἀπόλυτος.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΚΤΟΝ

ΕΡΑΤΩ

1. Καταστροφὴ Μιλήτου—τέλος τῆς ἐπαναστάσεως.

(κεφ. 6—7, 18, 20—21, 31—32, 33, 42)

6—7. Οἱ στρατηγοὶ τῶν Περσῶν ἀφοῦ συνεκέντρωσαν τὰ στρατεύματά των (=συστραφέντες) καὶ ἀπετέλεσαν ἔνα στρατόν, ἐβάδισαν κατὰ τῆς Μιλήτου, χωρὶς νὰ δώσουν πολλὴν σημασίαν εἰς τὰς ἄλλας πόλεις. Οἱ δὲ Ἰωνες, ὅταν ἐπληροφορήθησαν αὐτά, ἀπεφάσισαν (=ἔδοξε) πεῖκὸν μὲν στρατὸν νὰ μὴ συναθροίσουν ἐναντίον (=ἀντίξουν) τῶν Περσῶν, ἀλλ' οἱ ἴδιοι οἱ Μιλήσιοι νὰ προστατεύσουν τὰ τείχη, νὰ δπλίσουν (=πληροῦν) δὲ τὸ ναυτικὸν χωρὶς νὰ ἀφῆσουν κανένεν ἀπὸ τὰ πλοῖα, ἀφοῦ δὲ τὰ δπλίσουν, νὰ συγκεντρωθοῦν (=συλλέγεσθαι) τάχιστα εἰς τὴν Λάδην, διὰ νὰ ναυμαχήσουν διὰ τὴν (=προναυμαχήσοντας) Μίλητον· ἥ δὲ Λάδη εἶναι νῆσος μικρά, κειμένη πλησίον τῆς πόλεως τῶν Μιλησίων.

Παρατηρήσεις.

συστραφέντες, ποιήσαντες=χρονικαὶ μετοχαί, ἐπεὶ συνεστράφησαν, ἐπεὶ ἐποίησαν. ἔδοξε=ἀπρόσωπον ρῆμα καὶ ἔχει ὑποκείμενα τὰ ἀπαρέμφ. συλλέγειν, πληροῦν, συλλέγεσθαι. ἀντίξουν=ἐπιρρηματικὸν κατηγορού· μενον. Μιλησίους=ὑποκείμενον τοῦ ϕύεσθαι (έτεροπρο.). πληρώσαντας=μετοχῇ χρονικῇ, ἐπάν πληρώσωσι. προναυμαχήσοντας=μετογῇ τε² λικῇ, ἵνα προναυμαχήσωσι.

18—21. Οἱ δὲ Πέρυσαι ἀφοῦ καὶ εἰς τὴν ναυμαχίαν ἐνίκων τὸν Ἰωνας, πολιορκοῦντες τὴν Μίλητον καὶ ἀπὸ ξηρᾶς καὶ ἀπὸ θαλάσσης καὶ σκάπτοντες ὑποκάτω (=ὑπορύσσοντες) τὰ τείχη καὶ χρησιμοποιοῦντες (=προσφέροντες) παντὸς εἴδους (=παντοίας) μηχανάς, ἐκυρίευσαν ταύτην ἐξ ὀλοκλήρου (=κατ' ἀκοης) κατὰ τὸ ἔκτον ἔτος ἀπὸ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Ἀρισταγόρα καὶ ἐξ ανδραπόδισαν τὴν πόλιν (ἐπώλησαν δηλαδὴ τοὺς ἀνθρώπους ὡς

δούλους). Ἀπ' ἔδω οἵ συλληφθέντες ἐκ τῶν Μιλησίων ὠδηγοῦντο εἰς τὰ Σοῦσα. Ὁ δὲ βασιλεὺς Δαρεῖος, χωρὶς νὰ κάμῃ ἄλλο κανὲν κακὸν εἰς αὐτούς, τοὺς κατώκισεν εἰς τὴν λεγομένην Ἐρυθρὰν θάλασσαν (Περσικὸν κόλπον) εἰς τὴν πόλιν Ἀμπην, πλησίον τῆς ὁποίας ρέων δ ποταμὸς Τίγρης χύνεται εἰς τὴν θάλασσαν. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἔκαμαν φανερόν, ὅτι ἐλυπήθησαν ὑπερβολικὰ (=ὑπεραχθεσθέντες) διὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Μιλήτου καὶ κατὰ πολλοὺς ἄλλους τρόπους (=ἄλλῃ πολλαχῇ) καὶ μᾶλιστα ὅταν δ Φούνιχος ἔγραψε τραγῳδίαν (=ποιήσαντι δρᾶμα) τὴν ἄλωσιν τῆς Μιλήτου καὶ παρέστησε (=διδάξαντι) αὐτό, τὸ θέατρον ἀνελύθη εἰς δάκρυα καὶ ἐτιμώρησαν αὐτὸν (=μιν) μὲ πόστιμον χιλίων δραχμῶν, διότι ἐνθύμισεν ἰδιαῖς των συμφοράς, καὶ διέταξαν κανεὶς ποτὲ πλέον (μηκέτι) νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτῆς τῆς τραγῳδίας.

Παδατηρήσεις.

τῇ ναυμαχίᾳ=δοτικὴ τοῦ ὁργάνου. πολιορκένοντες. ὑπορύσσοντες, προσφέροντες=τροπικαὶ μετοχαί. κατ' ἄκρης=δ ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς σημαίνει τρόπον. ἔτει=δοτικὴ τοῦ χρόνου. τῶν Μιλησίων=γενικὴ διαιρετική. ποιήσας=ἔχει δύο ἀντικείμενα κατ' αἰτιατικήν, σφέας καὶ κακόν. ποιῶ τινά τι. ὑπεραχθεσθέντες=μετοχὴ κατηγορηματικὴ τοῦ Ἀθηναῖοι. ἄλωσι=δοτ. τῆς αἰτίας. δρᾶμα=κατηγορούμενον, τὸ ἄλωσιν ἀντικείμενον τοῦ ποιήσαντι. μιν=ἀντικείμενον τοῦ ἔξημίσωσαν. ἀναμνήσαντα=οἰτολογ. μετοχή. ἐπεὶ ἀνέμησεν. μηδενὶ=ὑποκείμενον τοῦ χρᾶσθαι (ἐτεροπροσωπία).

31—33. Ὁ δὲ ναυτικὸς στρατὸς τῶν Περσῶν ἀφοῦ διεχείμασε γύρω τῆς Μιλήτου, τὸ δεύτερον ἔτας ἀφοῦ ἀπέπλευσεν, ἐκυρίευσεν εὐκόλως τὰς νήσους, αἱ δποῖαι κεῖνται πλησίον τῆς Ἑρᾶς, τὴν Χίον καὶ τὴν Λέσβον καὶ τὴν Τένεδον. Ἐκυρίευσαν δὲ καὶ τὰς ἐν τῇ Ἑρᾷ ἴωνικὰς πόλεις. Καὶ αὐτὰ λοιπὸν ἔκαμαν καὶ τὰς πόλεις κατέκαυσαν μαζὶ μὲ τοὺς ναούς των. Τοιουτορόπως λοιπὸν διὰ τρίτην φορὰν οἱ Ἰωνεῖς ὑπεδουλώθησαν, πρῶτον μὲν ὑπὸ τῶν Λυδῶν, τότε δὲ δευτέραν κατά συνέχειαν (=ἐπεξῆς) φορὰν ἀπὸ τοὺς Πέρσας. Ἀφοῦ δὲ ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Ἰωνίαν δ ναυτικὰς στρατός, ἐκυρίευσεν ὅλα τὰ μέρη τοῦ Ἐλλησπόντου πρὸς τὰ ἀριστερὰ ὡς πρὸς ἐκεῖνον ποὺ ἐσπλέει (=τῷ ἐσπλέοντι)· διότι τὰ πρὸς τὰ δεξιὰ εἰς τὴν Ἑρᾶν εἶχον ὑποτα-

χθῆ (=ύποχείρια ἢν γεγονότα) ὑπὸ τῶν ἰδίων τῶν Περσῶν. Εἶναι δὲ αἱ ἐν τῇ Εὐρώπῃ χῶραι τοῦ Ἑλλησπόντου αἱ ἔξης· ἡ Χερσόνησος, εἰς τὴν δύο παράκουν πολλαὶ πόλεις, καὶ ἡ Πέρινθος καὶ τὰ φρούρια τὰ εἰς τὴν Θράκην καὶ ἡ Σηλυμβρία καὶ τὸ Βυζάντιον.

Πορατηρίσεις.

χειμερίσας=μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπεὶ ἔχειμέρισε. ἔτει=δοτικὴ τοῦ χρόνου. ὑπὸ Λυδῶν=ποιητικὸν αἴτιον. ἀπελλασσόμενος=μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπεὶ ἀπηλλάσσετο. ἐσπλέοντι=δοτικὴ τῆς ἀναφορᾶς, ὡς πρὸς τὸν εἰσπλέοντα. ἐν τῇ ἔγεισι=πρότασις ἀναφορική.

42. Κατόπιν δὲ ὁ Ἀρταφέρνης, ὁ διοικητὴς τῶν Σάρδεων, ἀφοῦ προσεκάλεσεν ἀγγελιοφόρους ἐκ τῶν πόλεων, ἦνάγκασε τοὺς Ἰωνας νὰ κάμουν μεταξύ των (=σφίσι αὐτοῖς) σονθήκας διὰ νὰ λύουν τὰς διαφοράς των μὲ τὸ δικαστήριον (=δωσίδικοι εἰεν) καὶ νὰ μὴ μετέχωνται βίαν μεταξύ των (=φέροιεν καὶ ἄγοιεν). Καὶ αὐτὰ τοὺς ἦνάγκασε νὰ κάμουν καὶ ἀφοῦ ἐμέτρησε τὰς χώρας αὐτῶν κατὰ παρασάγγας, δπως (=τοὺς) ὅνομάζουν οἱ Πέρσαι τὰ τοιάκοντα στάδια. κατ' αὐτοὺς λοιπὸν ἀφοῦ ἐμέτρησεν, ὁδίσεν εἰς τὸν καθένα (=ἔκάστοισι) φόρους, οἱ δύοιοι ἔξακολουθοῦν (=διατελέουσι) νὰ μένουν ἀμετάβλητοι (=κατὰ χώραν) ἀπὸ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν πάντοτε, ἀκόμη καὶ μέχρι τῶν χρόνων μου (=εἰς ἐμέ), δπως ὁρίσθησαν ὑπὸ τοῦ Ἀρταφέρνους· ὁρίσθησαν δὲ σχεδὸν δμοίως (=κατὰ ταῦτα), δπως ἤσαν καὶ πρότερον. Καὶ ταῦτα μὲν δι' αὐτοὺς ἤσαν μέτρα εἰρηνικὰ (=εἰρηναῖα).

Παρατηρίσεις.

ὑπαρχος=παράθεσις εἰς τὸ Ἀρταφέρνης· μεταπεμψάμενος=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ μετεπέμψατο· ἵγα εἰεν=πρότασις τελική· κατὰ παρασάγγας=ὅ ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς σημαίνει τρόπον· τοὺς=κατηγορούμενον, οὓς· ἔταξε=ἔχει δύο ἀντικείμενα, ἐν κατ' αἰτιοτικήν, φόρους, καὶ ἐν κατὰ δοτικήν, ἔκάστοισι· ἔχοντες=μετοχὴ κατηγορηματική, ἡ ὅποια μετὰ τοῦ διατελέουσι ἔξηγεται ὡς ρῆμα, ἐνῷ τὸ διατελέουσιν ὡς ἐπίρημα (=διαρκῶς μένουν)· τὰ...εἰχον=ἀναφορικὴ πρότασις, ἀ (=ῶς).

2. Ἡ ἐκστρατεία τοῦ Μαρδονίου.

(Κεφ. 43—45).

43. Μόλις δὲ ἦλθεν ἡ ἀνοιξις, ἀφοῦ οἱ ἄλλοι στρατηγοὶ ἐπαύθησαν ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ὁ Μαρδόνιος, ὁ υἱὸς τοῦ Γωβρύου κατέβαινε πρὸς τὴν θάλασσαν ὀδηγῶν μαζί του παρὰ πόλιν μὲν πεζικὸν στρατόν, πολὺν δὲ ναυτικὸν (στρατὸν δηλαδῆ). Ὁδηγῶν δὲ τὸν στρατὸν αὐτὸν ὁ Μαρδόνιος, ἀφοῦ ἔφθασεν εἰς τὴν Κιλικίαν, ὁ ἔδιος μέν, ἀφοῦ ἐπεβιβάσθη εἰς πλοῖον, ἐταξίδευε (= ἐκομίζετο) μαζὶ μὲ τὰ ἄλλα πλοῖα, τὸ δὲ πεζικὸν στρατευμα ἄλλοι ἀρχηγοὶ ὠδήγουν πρὸς τὸν Ἐλλήσποντον. Ἀφοῦ δὲ παραπλέων τὴν Ἀσίαν ὁ Μαρδόνιος ἔφθασεν εἰς τὴν Ιωνίαν, ἐκεῖ ἀφοῦ ἐπαυσε τὸν τυράννους τῶν Ιώνων ὄλους ἵδρυσε δημοκρατίας εἰς τὰς πόλεις. Ἀφοῦ δὲ ἔκαμαν αὐτά, ἐσπευσεν (= ἥπειγετο) εἰς τὸν Ἐλλήσποντον. Ὅταν δὲ συνηθροίσθη πολὺ πλῆθος πλοίων, συνηθροίσθη δὲ καὶ πεζικὸς στρατὸς πολὺς, ἀφοῦ ἐπέρασαν μὲ τὰ πλοῖα τὸν Ἐλλήσποντον, ἐπορεύοντο διὰ μέσου τῆς Εὐρώπης, ἐπορεύοντο δὲ πρὸς τὴν Ερέτριαν καὶ τὰς Αθήνας.

Παρατηρήσεις.

ἄμα τῷ ἔαρι=δό προσδιορ. σημαίνει χρόνον· καταλελυμένων=γενική ἀπόλυτος· ἐκ βασιλέος=ποιητικὸν αἵτιον· ὡς... ἀπίκετο=πρότασις χρονική· καταπαύσας=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ κατέπαυσε· νεῶν=γενική τοῦ περιεχομένου.

44. Αὐτὰ μὲν λοιπὸν ἦσαν πρόφασις τῆς ἐκστρατείας. Ἐχοντες δῆμος εἰς τὸν νοῦν των νὰ ὑποτάξουν (=καταστρέφεσθαι) ἐκ τῶν ἐλληνικῶν πόλεων δόσον ἥδυναντο περισσοτέρας, ἀφ' ἐνὸς μὲν (=τοῦτο μὲν) τοὺς Θασίους, οἱ δοποῖοι οὕτε ἀντεστάθησαν (=χειρας ἀνταειραμένους), ὑπέταξαν μὲ τὰ πλοῖα, ἀφ' ἐτέρου δὲ (=τοῦτο δὲ) μὲ τὸ πεζικὸν ὑπεδούλωσαν (=δούλους προσεκτήσαντο) τοὺς Μακεδόνας ἐκτὸς τῶν ὑπαρχόντων (δηλ. δούλων): διότι ὅλα τὰ ἔθνη τῶν Μακεδόνων τὰ ἐντεῦθεν τῆς Μακεδονίας εἶχον ὑποταχθῆ ὑπὸ αὐτῶν (=σφι). Ἀφοῦ μὲν λοιπὸν διεπεργαιώθησαν ἐκ τῆς Θάσου ἀντίπεραν (=πέραν), ἔφθασαν διὰ τῆς ξηρᾶς (=ὑπὸ τὴν ἥπειρον) μέχρι τῆς Ακάνθου, ἐκ τῆς Ακάνθου δὲ ὁρμώμενοι περιέπλεον τὸν Αθων. Ἀνεμος δὲ βορ-

ρᾶς πνεύσας αἰφνιδίως (=ἐπιπεσών) ἐγαντίον αὐτῶν (=σφι), ἐνῶ περιέπλεον, πολὺ ἵσχυρὸς καὶ ἀκατανίκητος, ἔβλαψε πολλὰ κατὰ τὸ πλῆθος ἀπὸ τὰ πλοῖα οἵπτων αὐτὰ ἔξω (=ἐκβάλλων) πρὸς τὸν Ἀθων. Διότι λέγεται, ὅτι περίπου (=κατὰ) τριακόσια μὲν ἐκ τῶν πλοίων ἦσαν τὰ καταστραφέντα, περισσότεροι δὲ τῶν εἴκοσι χιλιάδων ἀνθρώπων ἐπειδὴ δὲ ἡ θάλασσα αὐτὴ γύρῳ εἰς τὸν Ἀθων εἶναι παρὰ πολὺ γεμάτη ἀπὸ ἄγρια θηρία, ἄλλοι μὲν ἀρπαζόμενοι ὑπὸ τῶν θηρίων ἐφορεύοντο, ἄλλοι δὲ συντριβόμενοι (=ἀρασσόμενοι) εἰς τοὺς βράχους (=πέτρας) ὅσοι δὲ ἔξ αὐτῶν δὲν ἐγνώριζον νὰ κολυμβοῦν (=νέειν), καὶ δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν κατεστρέφοντο, ἄλλοι δὲ ἀπὸ τὸ ψυχος.

Παρατηρήσεις.

σοὶ=δοτικὴ προσωπικὴ τοῦ ἦσαν. τοῦ στόλου=γεν. ἀντικειμενικὴ εἰς τὸ πρόσχημα πολίων=γεν. διαιρετικὴ εἰς τὸ πλείστας. ἀνταειραμένους=μετοχὴ ἀναφορικὴ ἡ ἐναντιωματικὴ, οἱ ἀνταείραντο, καίτοι ἀνταείραντο. δούλους=κατηγορούμενον τοῦ Μακεδόνας. διαβαλόντες=μετοχὴ χρονικὴ, ἐπεὶ διέβαλον. σοφι=ἀντικείμενον τοῦ ἐπιπεσών. πλήθει=δοτικὴ τοῦ κατά τι. κατὰ τριακοσίας=δ ἐμπρόθ. προσδιορισμὸς ὑποκειμενον τοῦ εἰναι : ἔονσης=γενικὴ ἀπόλυτος, μετοχὴ αἰτιολογικὴ, ἐπεὶ ἣν αὐτῶν=γενικὴ διαιρετικὴ. κατὰ τοῦτο=δ ἐμπρόθετος προσδιορ. σημαίνει τὴν αἰτίαν. φέγει=δοτ. τῆς αἰτίας.

45. 'Ο μὲν λοιπὸν ναυτικὸς στρατὸς αὐτὴν τὴν τύχην εἶχεν, κατὰ τοῦ Μαρδονίου δὲ καὶ τοῦ πεζικοῦ, τὸ δόποιον ἐστρατοπέδευεν εἰς τὴν Μακεδονίαν, ἐπετέθησαν (=ἐπεχείρησαν) ἐν καιρῷ νυκτὸς οἱ Θρᾷκες Βρύγοι· καὶ πολλοὺς ἔξ αὐτῶν ἐφόνευσαν οἱ Βρύγοι, τὸν ἴδιον δὲ (=αὐτὸν) τὸν Μαρδόνιον ἐτραυμάτισαν. 'Αλλ' ὅμως οὗτε αὐτοὶ διέφυγον τὴν ὑποδούλωσιν ὑπὸ τῶν Περσῶν· διότι, ὡς γνωστὸν (=δὴ) δὲν ἀπεκώρησεν ἀπὸ τὰς χώρας αὐτὰς ὁ Μαρδόνιος προηγούμενως, παρὰ ἀφοῦ ὑπέταξεν αὐτοὺς (=σφεας). 'Αφοῦ ὅμως ὑπέταξεν αὐτοὺς, ὥδηγησε τὸν στρατὸν ὅπισω, διότι καὶ μὲ τὸ πεζικὸν ἀπέτυχε πρὸς τοὺς Βρύγους καὶ μὲ τὸ ναυτικὸν πολὺ (=μεγάλως) γύρῳ εἰς τὸν Ἀθω. Αὐτὸς μὲν λοιπὸν δ στρατός, ἀφοῦ ἡ γωνίσθη κακῶς (=αἰσχρῶς) ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Ἀσίαν.

Παρατηρήσεις.

Μαρδονίω=ἀντικείμ. τοῦ ἐπεχείρησαν νυκτὸς=γενικὴ τοῦ χρόνου

άντι ἐπιρρήματος νύκτωρ σφεων=γενική διαιρετική εἰς τὸ πολλούς. πρὸς Περσέων=ποιητικὸν αἴτιον, διότι τὸ δουλοσύνην, εἰς τὸ δόποιον ἀναφέρεται, ἔχει παθητικὴν σημασίαν. πρὸν...ἐποιήσατο=πρότασις χρονική. καταστρεψάμενος=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ κατεστρέψατο. προσπταΐσας=μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπεὶ προσέπταισε.

3. Ἐκστρατεία τοῦ Δάτιδος καὶ Ἀρταφέρονος.

“Ἀλωσις τῆς Ἐρετρίας.

(Κεφ. 94—97), 100—101

94—95. Τὸ δεύτερον δὲ ἔτος μετὰ ταῦτα ὁ Δαρεῖος τὸν μὲν Μαρδόνιον, ὁ δόποιος, ὃς γνωστόν, (=δὴ), εἶχεν ἀτοτύχει εἰς τὴν ἐκστρατείαν (=τῷ στόλῳ), ἔπαυσεν (=παραλύει) ἀπὸ τὴν στρατηγίαν, ἀφοῦ δὲ διώρισεν ἄλλους στρατηγούς, τοὺς ἔστειλεν ἐναντίον τῆς Ἐρετρίας καὶ τῶν Ἀθηνῶν, τὸν Δάτιν,, δόποιος ἦτο Μῆδος κατὰ τὴν καταγωγὴν (=γένος), καὶ τὸν Ἀρταφέρονην, τὸν υἱὸν τοῦ Ἀρταφέρονος, ἀνεψιόν του. Τοὺς ἔστειλε δέ, ἀφοῦ τοὺς διέταξε (=ἐντελάμενος) νὰ φέρουν ἐνώπιόν του τοὺς αἰχμαλώτους, ἀφοῦ ἔξανδραποδίσουν τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Ἐρέτριαν. Ἀφοῦ δὲ οἱ στρατηγοὶ αὐτοὶ οἱ διορισθέντες (=ἀποδεκθέντες) πορευόμενοι παρὰ τοῦ βασιλέως ἔφθασαν εἰς τὸ Ἀλήιον πεδίον τῆς Κιλικίας, δόδηγοῦντες μαζί των πολὺν πεζικὸν στρατὸν καὶ καλῶς παρεσκευασμένον, τοὺς ἥλθεν ἔκει (=ἐνθαῦτα), ἐνῷ ἐστρατοπέδευνον ὅλος ὁ ναυτικὸς στρατός, ὁ δόποιος εἶχε διαταχθῆ (=ἐπιταχθεὶς) εἰς τὸν καθένα, ἔφθασαν δὲ καὶ τὰ ἵππαγα πλοῖα, τὰ δόποια κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος ὁ Δαρεῖος διέταξε (=προεῖπε) τοὺς ὑπηκόους του (=δασμοφοροῦσι) νὰ ἔτοιμάζουν. Ἀφοῦ δὲ ἔβαλαν εἰς αὐτὰς τοὺς ἵππους καὶ ἀφοῦ ἐπεβίβασαν τὸν πεζικὸν στρατὸν εἰς τὰ πλοῖα, ἔπλεον μὲν ἔξακοσια πολεμικὰ πλοῖα (=τριήρεσι) εἰς τὴν Ἰωνίαν. Ἀπ' ἐδῶ δὲ (=ἐνθεῦτεν) δὲν διηγύθυνον (=εἶχον) τὰ πλοῖα παραλλήλως τῆς ξηρᾶς (=παρὰ) κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸν Ἑλλήσποντον καὶ τὴν Θράκην, ἀλλὰ ξεκινήσαντες (=δρομώμενοι) ἀπὸ τὴν Σάμον ἔπλεον παραλλήλως τῆς Ἰκάρου καὶ διὰ μέσου τῶν νήσων, καθὼς μὲν ἔγω νομίζω (=δοκέειν), διότι ἐφοβήθησαν προπάντων (=μάλιστα) τὸν περίπλουν τοῦ Ἀθω, ἐπειδὴ πρὸ δύο ἔτῶν (=τρίτῳ πρότερον ἔτεϊ), ἐνῷ ἔπλεον (ποιούμενοι τὴν κομιδὴν) ἀπ' αὐτὸ-

τὸ μέρος (=ταύτῃ) πολὺ ἀπέτυχον· πρὸς τούτοις δὲ ἡ νάγκαζεν αὐτοὺς καὶ ἡ Νάξος, ἡ ὁποία προηγουμένως δὲν ἐκυριεύθη.

Παρατηρήσεις.

ἔτεϊ=δοτικὴ τοῦ χρόνου. πρήξαντα=μεταχὴ ἀναφορικὴ ἡ οἰτιολογικὴ, ὃς ἔπρηξε ἡ ἐπεὶ ἔπρηξε. τῆς στρατηγίας=ἀντικείμενον τοῦ παραλύει, τὸ ὅποιον ἔχει καὶ ἄλλο κατ' αἰτιατικήν, τὸν Μαρδόνιον, παραλύω τινά τινος. ἔόντα=μετοχὴ ἀναφορική. ὃς ἦν. ἔξανδραποδίσαντες=μετοχὴ χρονική, ἐπάν. ἔξανδραποδίσωσι. ὡς...ἀπίκοντο=πρότασις χρονική. τῆς Κιλικίας=γενικὴ διαιρετική. ἀγόμενοι=μετοχὴ τροπική. ἐπιταχθεὶς=θὰ ἐννοήσωμεν ποιητικὸν αἵτιον ὑπὸ βασιλέως. τριήρεσι=δοτικὴ τῆς συνοδείας. παρὰ "Ικαρὸν καὶ διὰ νήσων=οἱ ἐμπρόθετοι προσδιορισμοὶ σημαίνουν τόπον. δείσαντες=μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπεὶ ἔδεισαν. δτι...προσέπταισαν= πρότασις αἰτιολογική. ἀλοῦσα=μετοχὴ ἀναφορικὴ ἡ αἰτιολογική. Τὸ ἀλοῦσα μετοχὴ β' ἀορ. (έάλων) τοῦ ἀλίς σκομματοῦ.

96—97. "Οτε δὲ πλέοντες ἐκ τοῦ Ικαρίου πελάγους προσῆγοισαν (=προσέμειξαν) εἰς τὴν Νάξον (διότι βέβαια (=δὴ) πρῶτον ἔναντίον αὐτῆς ἐσκέπτοντο (=ἐπεῖχον) οἱ Πέρσαι νὰ ἐκστρατεύσουν ἐνθυμούμενοι τὴν προηγουμένην ἀποτυχίαν (=τῶν πρότερον) οἱ Νάξιοι ἔφυγαν ἀμέσως (οἴχοντο φεύγοντες) πρὸς τὰ ὅρη καὶ δὲν ἀντεστάθησαν (=ὑπέμειναν). Οἱ δὲ Πέρσαι ἀφοῦ ἔπιασαν αἰχμαλώτους ὅσους ἔξι αὐτῶν εὑρῆκαν (κατέλαβον), ἔκανσαν τοὺς ναοὺς καὶ τὴν πόλιν. Ἀφοῦ δὲ ἔκαμαν αὐτά, ἔπλευσαν εἰς τὰς ἄλλας νήσους. Ἐνῶ δὲ αὐτοὶ ἔκαμνον αὐτά, οἱ Δήλιοι ἔγκαττέλειψαν καὶ αὐτοὶ τὴν Δῆλον, ἔφυγαν ἀμέσως (=οἴχοντο φεύγοντες) εἰς τὴν Τῆνον. Ἐνῶ δὲ ὁ στρατὸς κατέπλεεν, ὁ Δατικὸς πλεύσας προηγουμένως (=προπλεύσας) δὲν ἀφίνε τὰ πλοῖα νὰ προσεγγίσουν (=προσορμίζεσθαι) εἰς τὴν νῆσον, ἀλλὰ πέραν εἰς τὴν Ρήγαιαν. Οἱ ίδιοι δέ, ἀφοῦ ἐπληροφορήθη, ποῦ (=ίνα) ἥσαν οἱ Δήλιοι, ἀφοῦ ἔστειλε κήρυκα, εἶπεν εἰς αὐτοὺς τὰ ἔξης: «Ἀνδρες ιεροί, διατί ἔφύγατε ἀμέσως σχηματίσαντες κακὴν ἵδεαν (=οὐκ ἔπιτήδεια καταγγόντες) δι' ἐμέ; Διότι ἔγώ καὶ ὁ ίδιος εἶμαι βέβαια (=γε) ἀφετὰ φρόνιμος καὶ ὑπὸ τοῦ βασιλέως μοῦ ἔχει δοθῆ ἡ ἔξης διαταγῆ (=ῶδε ἀπέσταλται), τὴν χώραν, εἰς τὴν δούλιαν (=ἐν τῇ) ἐγεννήθησαν οἱ δύο θεοί, νὰ μὴ βλάψω καθόλου (μηδέν), οὕτε τὴν ίδιαν τὴν χώραν οὕτε τοὺς κατοίκους της. Τώρα λοιπὸν καὶ γυρίσατε (=ἄπιτε) εἰς τὰς οἰ-

κίας σας (=ῦμέτερα αὐτῶν) καὶ κατοικεῖτε (=νέμετε) τὴν νῆσον». Αὐτὰ μὲν παρήγγειλε μὲ κήρυκα εἰς τὸν Δηλίους, κατόπιν δὲ (=μετὰ δὲ) ἀφοῦ ἐσώρευσε τριακόσια τάλαντα λιβανωτοῦ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, ἔκαυσεν ὡς προσφοράν (=ἔθυμίασε).

Παρατηρήσεις.

τῇ Νάξῳ =ἀντικείμενον τοῦ προσέμειξαν. μεμνημένοι=μετοχὴ αιτιολογική, ἐπεὶ ἔμεμνηντο. οἴχοντο φεύγοντες=τὸ φεύγοντες μετοχὴ κατηγορηματική καὶ ἔξηγεται ὡς ωῆμα, ἐνῷ τὸ ωῆμα οἴχοντο ὡς ἐπίρρημα, ταχέως. τὸν κατέλαβον=πρότασις ἀναφορική, οὖς. αὐτῶν=γενική διαιρετική. ἐκλιπόντες=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ ἔξελιπον. καταπλεούσης=γενικὴ ἀπόλυτος. τὰς νέας=ἀντικείμενον τοῦ οὐκ ἔη καὶ ὑποκείμ. τοῦ προσορμίζεσθαι. ἵνα... ησαν=πρότασις πλαγία ἐρωτηματική, τὸ ἵνα=ποῦ. καταγνόντες=μετοχὴ τροπικὴ ἢ χρονική, ἐπεὶ κατέγνωτε. ἐπιτήδεα=κατηγορούμενον. ἐκ βασιλέος=ποιητικὸν αὕτον εἰς τὸ ἐπεσταλται. σίνεσθαι=ὑποκείμενον αὕτοῦ εἶναι τὸ ἐννοούμενον με (ἔτερο-προσ.). λιβανωτοῦ=γενικὴ τῆς ὄλης. —

100. Ὁ Δᾶτις μὲν λοιπὸν ἀφοῦ ἔκαμεν αὐτά, ἐπλεε μαζὶ μὲ τὸν στρατὸν του ἐναντίον τῆς Ἐρετρίας κατὰ πρῶτον, δόηγῶν μαζύ του καὶ Ἰωνας καὶ Αἰολεῖς. Οἱ δὲ Ἐρετριεῖς, ὅταν ἐπληροφοροῦντο, ὅτι ὁ περσικὸς στρατὸς ἐπλεεν ἐναντίον των, παρεκάλεσαν τὸν Ἀθηναίους νὰ τοὺς βοηθήσουν. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι δὲν ἤρην ἥθησαν (=ἀπείπαντο) τὴν βοήθειαν, ἀλλὰ τὰς τέσσαρας χιλιάδας, οἱ δυοῖοι ὡς κληροῦχοι (=τοὺς κληρουχέοντας) κατεῖχον τὴν χώραν τῶν ἀριστοκρατικῶν Χαλκιδέων, αὗτοὺς ἔδωκαν εἰς αὐτοὺς (=σφι) ὡς βοηθοὺς (=τιμωρούς). Τῶν Ἐρετριέων δημως, καθὼς φαίνεται (=ἄρα), δὲν ὑπῆρχε κάμμια ὑγιῆς σκέψις, διότι αὐτοὶ (=οἱ) προσεκάλουν μὲν τοὺς Ἀθηναίους, ἀλλὰ ἐσκέπτοντο δύο τρόπους ἐνεργείας (=ἐφορόνεον διφασίας ἰδέας). διότι ἄλλοι μὲν ἔξ αὐτῶν ἐσκέπτοντο νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν πόλιν καὶ (νὰ καταφύγουν) εἰς τὰς κορυφὰς (=ἄκρα) τῆς Εὐβοίας, ἄλλοι δὲ ἔξ αὐτῶν, ἐπειδὴ ἥλπιζον (=προσδεκόμενοι), ὅτι θὰ ἐπιτύχουν (=οἵσεσθαι) ἴδιωτικὰ ὠφελήματα ἐκ μέρους τοῦ βασιλέως τῶν Πέρσων (=Πέρσεω), ἐτοίμαζον προδοσίαν. Μαθὼν δὲ πῶς εἶχε ὁ καθεὶς ἀπὸ τοὺς δύο αὐτοὺς τρόπους ἐνεργείας ὁ Αἰσχίνης, ὁ υἱὸς τοῦ Νόθωνος, ὁ δυοῖος ἥτο εἰς ἀπὸ τοὺς πρώτους (=τὰ πρῶτα) ἐκ τῶν Ἐρετριέων, ἀπεκάλυψεν (=φράζει) εἰς τοὺς ἐλθόντας ἐκ τῶν Ἀθηναίων ὄλην τὴν παροῦσαν κατά-

στασίν των (=σφι) καὶ τοὺς παρεκάλεσε νὰ ἀναχωρήσουν εἰς τὴν χώραν των (=σφετέρην), διὰ νὰ μὴ καταστραφοῦν μαζί των καὶ αὐτοὶ (=προσαπόλωνται). Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἤκουσαν (=πείθονται) τὸν Αἰσχίνην, ὃ δποῖος τεὺς συνεβούλευσεν αὐτά.

Παρατηρήσεις.

ποιήσας=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ ἐποίησε. ἀγόμενος=μετοχὴ τροπική. ἐπιπλέονσαν=μετοχὴ κατηγορηματική. βοηθοὺς=κατηγορούμενον εἰς τὸ Ἀθηναίους. τιμωροὺς=κατηγορούμενον τοῦ τούτους, τῶν Ἐρετριέων=γενικὴ ὑποκειμενική εἰς τὸ βούλευμα. οὖ..μετεπέμποντο=πρότασις ἀναφορικὴ αἰτιολογική, οὗ=ἐπεὶ οὗτοι. ἵδεας=σύστοιχον ἀντικείμενον τοῦ ἐφρόνεον. εἰς τὰ ἄκρα=ἔδω θὰ ἐννοήσωμεν τὴν φράσιν καὶ φυγεῖν. οἷσεσθαι=ἀντικείμενον τοῦ προσδεκόμενοι, τοῦ οἵματος φέρομαι χρόνου μέλλοντος. τὰ πρῶτα=κατηγορούμενον εἰς τὸ Αἰσχίνης. σφέας=ὑποκείμενον τοῦ ἀπαλλάσσεσθαι (έτεροπροσ.).

101. Καὶ αὐτοὶ μὲν ἀφοῦ ἐπέρασαν εἰς τὸν Ὡρωπόν, ἐσώζοντο· οἱ δὲ Πέρσαι πλέοντες προσῆγγισαν (=κατέσχον τὰς νέας) εἰς Ταμίνας καὶ Χοιρέας καὶ Αἰγίλια τῆς Ἐρετρικῆς χώρας, ἀφοῦ δὲ προσῆγγισαν εἰς αὐτὰ τὰ μέρη, ἔβγαλαν ἔξω τοὺς ἵππους καὶ προετοιμάζοντο νὰ ἐπιτεθοῦν κατὰ τῶν ἐχθρῶν. Οἱ δὲ Ἐρετριεῖς νὰ ἀντεπεξέλθουν μὲν καὶ νὰ συνάψουν μάχην δὲν ἐσκέπτοντο (=ἐποιοῦντο βουλήν). ἀλλὰ περὶ τούτων ἐφρόντιζον (=τούτου σφι πέρι ἔμελε), πῶς νὰ διαφυλάξουν (=εἴ κως) τὰ τείχη, διότι ὑπερίσχυσεν ἡ γνώμη νὰ μὴ ἐγκαταλείψουν τὴν πόλιν. Ἀφοῦ δὲ ἔγινεν ἴσχυρὰ προσβολὴ κατὰ τοῦ τείχους, ἐπὶ ἔξ μὲν ἡμέρας ἐφονεύοντο πολοὶ καὶ ἐκ τῶν δύο μερῶν τὴν δὲ ἐβδόμην ὁ Εὐφρόβος, ὁ νιὸς τοῦ Ἀλκιμάχου καὶ ὁ Φύλαγρος, ὁ νιὸς τοῦ Κυνέου, ἄνδρες ἐκ τῶν πολιτῶν εὐνπόληπτοι (=δόκιμοι), τοὺς ἐπρόδωσαν εἰς τοὺς Πέρσας. Αὐτοὶ δέ, ἀφοῦ εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν, ἀφ' ἐνὸς μὲν ληστεύσαντες τοὺς ναοὺς τοὺς ἔκαυσαν, λαμβάνοντες ἐκδίκησιν (=ἀποτινόμενοι) διὰ τοὺς πυρποληθέντας ναοὺς εἰς τὰς Σάρδεις, ἀφ' ἑτέρου δὲ τοὺς ἀνθρώπους ἔκαμαν δούλους κατὰ τὰς διαταγὰς τοῦ Δαρείου.

Παρατηρήσεις.

χώρης=γενικὴ διαιρετική, ὡς προσοισόμενοι=πρότασις τελική, τοῦ οἵματος προσφέρομαι. ἐπεξελθεῖν καὶ μαχέσθαι=ἀντικείμενα τοῦ ἐποιοῦντο βουλήν, τὸ δποῖον ἴσαδυναμεῖ πρὸς τὸ ἔβουλεύοντο. εἰ.. διαφυ-

λάξειαν=πρότασις πλαγία ἔρωτηματική. ἔμελε=τὸ ἀπρόσωπον ρῆμα ἔχειν ὡς ὑποκείμενον τὴν ἀφηρημένην του ἔννοιαν. μὴ ἐκλιπεῖν=ὑποκείμενον τοῦ ἐνίκα. γενομένης=μετοχὴ χρονική, γενικὴ ἀπόλυτος, ὅτε ἐγίνετο. τῶν ἀστῶν=γενικὴ διαιρετική. Δαρείον=γενικὴ ὑποκειμενικὴ τοῦ ἐντολάς.

4. Προετοιμασίαι Ἀθηναίων—Μιλτιάδης.

(Κεφ. 102—103. 105—109).

102—103. Ἄφοῦ δὲ ὑπέταξαν τὴν Ἑρέτοιαν καὶ διέμειναν (=ἐπισχόντες δλίγας ἡμέρας, ἔπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῆς Ἀττικῆς καὶ βιαζόμενοι πολὺ καὶ νομίζοντες (=δοκεόντες), ὅτι τὰ ἔδια θὰ κάμουν καὶ εἰς τοὺς Ἀθηναίους, τὰ ὅποια ἔκαμαν καὶ εἰς τοὺς Ἐρετριεῖς, Καὶ ἐπειδὴ ὁ Μαραθὼν ἦτο θέσις τῆς Ἀττικῆς καταλληλοτάτη νὰ χρησιμοποιήσουν εἰς αὐτὴν ἵππικὸν (=ἐνιππεῦσαι) καὶ πολὺ πλησίον τῆς Ἐρετρίας, εἰς αὐτὸ τὸ μέρος ὧδήγησεν αὐτοὺς ὁ Ἰππίας, ὁ υἱὸς τοῦ Πεισιστράτου. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, ὅταν ἔμαθαν αὐτά, ἔτρεξαν καὶ αὐτοὶ εἰς βοήθειαν εἰς τὸν Μαραθῶνα. Ὡδήγουν δὲ αὐτοὺς δέκα στρατηγοί, ἐκ τῶν ὅποιων ὁ δέκατος ἦτο ὁ Μιλτιάδης, τοῦ ὅποίου ὁ πατὴρ Κίμων, ὁ υἱὸς τοῦ Στησαγόρου, συνέβη νὰ ἔξορισθῇ ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ὑπὸ τοῦ Πεισιστράτου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἰπποκράτους. Αὐτὸς λοιπὸν ὁ Μιλτιάδης ἐλθὼν ἐκ τῆς Χερσονήσου ἦτο στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων.

Παρατηρήσεις.

χειρωσάμενοι—ἐπισχόντες=μετοχαὶ χρονικαὶ, ἐπεὶ ἔχειρώσαντο, ἐπεὶ ἐπέσχον. πολλὸν=ἐπιφρηματικὸς προσδιορισμός. ἐνιππεῦσαι=τελικὸν ἀπαρέμφατον, ίσοδυναμοῦν μὲ τελικὴν πρότασιν, ἵνα ἐνιππεύσωσι. σφι=ἀντικείμενον τοῦ κατηγέτο. τῶν...ἡν=πρότασις ἀναφορική, ὅν. κατέλαβε=ρῆμα ἀπρόσωπον ἔχον ὡς ὑποκείμενον τὸ ἀπαρέμφ. φυγεῖν.

105. Καὶ πρῶτον μὲν ἐφόσον οἱ στρατηγοὶ εὑρίσκοντο εἰς τὴν πόλιν, ἔστειλαν εἰς τὴν Σπάρτην ὡς κήρυκα τὸν Φειδιππίδην, ὃ δοποῖος ἦτο μὲν Ἀθηναῖος ἀνήρ, κατὰ δὲ τὰ ἄλλα (=ἄλλως) ταχυδρόμος καὶ αὐτὸ ἔχων ὡς ἐπάγγελμα (=μελετῶν). Τότε δὲ ἀφοῦ ἐστάλη ὑπὸ τῶν στρατηγῶν ὁ Φειδιππίδης αὐτός, τὴν δευτέραν ἡμέραν (=δευτεραῖος) ἐφθασεν ἐκ τῆς πόλεως τῶν Ἀθηναίων εἰς τὴν Σπάρτην, ὅφοῦ δὲ παρουσιάσθη (=ἀπικόμενος) πρὸς τοὺς ἄρχοντας, εἶπε: «Ὥ Λακεδαιμόνιοι, σᾶς παρα-

καλοῦν οἱ Ἀθηναῖοι νὰ τὸν βοηθήσετε καὶ νὰ μὴ ἰδῆτε μὲ
ἀδιαφορίαν (=περιιδεῖν) νὰ ὑποδουλωθῇ (=δουλοσύνη περι-
πεσοῦσαν) ὑπὸ ἀνθρώπων βαρβάρων πόλις ἀρχαιοτάτη μεταξὺ^ν
τῶν Ἑλλήνων^ν διότι καὶ τώρα καὶ ἡ Ἐρέτρια ἔχει ὑποδουλωθῇ
καὶ ἡ Ἑλλὰς ἔχει γίνει ἀδυνατωτέρα κατὰ μίαν πόλιν ἀξιόλογον».

Παρατηρήσεις.

ἔόντες=μετοχὴ χρονική, ὅτε ἦσαν. ἄνδρα=παράθεσις εἰς τὸν Φει-
διππίδην. δευτεραῖος=ἐπιρρηματικὸν κατηγορούμενον, ισοδυναμοῦν πρὸς
ἔπιρρημα, τῇ δευτέρᾳ ἡμέρᾳ. δέοντας=ἔχει δύο ἀντικείμενα, τὴν γενι-
κὴν ὑμέων καὶ τὸ ἀπαρέμφ. βωθῆσαι. περιπεσοῦσαν=κατηγορούμενον
εἰς τὸ πόλιν. δουλοσύνη=δοτικὴ τοπική. πρὸς ἄνδραν=ποιητικὸν αὐ-
τιον, διότι ἡ δῆλη φράσις «περιπεσοῦσαν δουλοσύνη» ἔχει ἔννοιαν παθη-
τικὴν. πρόλι=δοτικὴ τοῦ κατά τι.

106—108. Αὐτὸς μὲν ἀνήγγειλεν εἰς αὐτοὺς ὅσα τὸν εἶχον
διατάξει (=τὰ ἐντεταλμένα), εἰς αὐτοὺς δὲ ἥρεσε μὲν νὰ βοη-
θήσουν τὸν Ἀθηναίους, ἀλλ’ ἦτο ἀδύνατον εἰς αὐτοὺς νὰ
πράξουν αὐτὸν ἀμέσως (=τὸ παραυτίκα), διότι δὲν ἥθελον νὰ
καταργήσουν (=λύειν) τὴν συνήθειαν, διότι ἦτο ἡ ἐνάτη τοῦ
ἀρχομένου μηνός, κατὰ τὴν ἐνάτην δὲ ἥροντο (=οὐκ ἔφασαν)
νὰ ἐκστρατεύσουν, ἀν δὲν συμπληρωθῇ (πλήρεος ἐόντος) ὁ κύ-
κλος τῆς σελήνης, (ἄν δὲν γίνῃ δηλαδὴ πανσέληνος). Αὐτοὶ μὲν
λοιπὸν περιέμενον τὴν πανσέληνον, τὸν δὲ βαρβάρους ὠδήγει
δι Ιππίας, δι νίδος τοῦ Πεισιστράτου, εἰς τὸν Μαραθῶνα. Εἰς
τὸν Ἀθηναίους δέ, οἱ δοποῖοι ἦσαν παρατεταγμένοι εἰς τὸ τέ-
μενος τοῦ Ἡρακλέους, ἥλθον νὰ τὸν βοηθήσουν πανστρατιᾶ
(=πανδημεὶ) οἱ Πλαταιεῖς διότι οἱ Πλαταιεῖς εἶχον ταχθῇ ὑπὸ^ν
τὴν προστασίαν (=ἔδεδώκεσαν σφέας αὐτοὺς) τῶν Ἀθηναίων
καὶ κόπους πολλοὺς δι’ αὐτοὺς οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον μέχοι τοῦδε
(=ἥδη) ἀναλάβει. Τῶν δὲ στρατηγῶν τῶν Ἀθηναίων ἐδιχάζοντο
αἱ γνῶμαι, διότι ἄλλοι μὲν δὲν ἀφηναν νὰ συμπλακοῦν (=συμ-
βαλεῖν) (διότι Ἠσαν δλίγοι) μὲ τὸν στρατὸν τῶν Μήδων, ἄλλοι
δὲ καθὼς καὶ δι Μιλτιάδης προέτρεπον. Ἐπειδὴ δὲ ἐδιχάζοντο
καὶ ὑπερίσκυεν ἡ χειροτέρα ἐν τῶν γνωμῶν, τότε, ἐπειδὴ ἦτο
ἐνδέκατος ψηφοφόρος ὅποιος ἐτύχαινε διὰ τοῦ κλήρου (=τῷ κυ-
άμῳ λαχών) νὰ εἴναι πολέμαρχος τῶν Ἀθηναίων (διότι τὸν πα-
λαιὸν καιρὸν οἱ Ἀθηναῖοι ἐδιδον τὸ ἵδιον δικαίωμα ψήφου

(όμιδον έποιοῦντο) μὲ τοὺς στρατηγοὺς εἰς τὸν πολέμαρχον — ἦτο δὲ τότε πολέμαρχος ὁ Καλλίμαχος ὁ Ἀφιδναῖος —, ἀφοῦ ἐπῆγεν εἰς αὐτὸν ὁ Μιλτιάδης, τοῦ εἶπε τὰ ἔξῆς :

Παρατηρήσεις.

σφι=τὸ ἐν ἀντικείμενον τοῦ ἀπήγγελλε, τὸ ἄλλο εἶναι τὰ ἐντεταλμένα. βωθέειν=ύποκείμενον τοῦ ἀποσώπου ἔαδε. ποιεῖν=ύποκείμενον τῆς ἀποσώπου ἐκφράσεως ἀδύνατα ἦν. βουλομένουσι=ἡ αἰτιολογ. μετοχὴ συμφωνεῖ κατὰ πτῶσιν μὲ τὸ σφι, τὸ ὅποιον εἶναι δοτικὴ προσωπικὴ εἰς τὸ ἀδύνατα ἦν. μὴ ἔόντος=γενικὴ ἀπόλυτος, ύποθετ. μετοχὴ, ἐὰν μὴ ἦ. βωθέοντες=μετοχὴ τροπικὴ. οὐκ ἔόντων=γενικὴ ἀπόλυτος. ὡς...ἔγιγνοντο=πρότιμος αἰτιολογική. τῶν γνωμέων=γεν. διαιρετική. ὁ λαχῶν=μετοχὴ ἀναφορική, ὃς ἐλαγχ. τῷ κυνάμῳ=δοτικὴ τοῦ μέσου ἢ τοῦ ὅργανου. διμόψηφον=κατηγορούμενον εἰς τὸ Πολέμαρχον.

109. Ἀπὸ σένα τώρα, Καλλίμαχε, ἔξαρταται (=ἐν σοὶ ἔστι) ἢ νὰ ύποδουλώσῃς τὰς Ἀθήνας ἢ, ἀφοῦ τὰς κάμης ἐλευθέρας, νὰ ἀφήσῃς ἐνθύμησιν εἰς δλόκληρον τὸν βίον τῶν ἀνθρώπων, δποίαν οὕτε ὁ Ἀριστοδίος καὶ ὁ Ἀριστογείτων. Διότι τώρα, ὡς γνωστόν (=δῆ), ἀφότου ύπηρξαν οἱ Ἀθηναῖοι, ἔφθασαν εἰς μεγιστον κίνδυνον καί, ἐὰν μὲν ύποκύψουν εἰς τοὺς Μήδους, εἶναι ἀποδειγμένον (=δέδεκται), τὶ (=τὰ) θὰ πάθουν, ὅταν παραδοθοῦν εἰς τὸν Ἰππίαν, ἂν δὲ ἡ πόλις αὐτὴ νικήσῃ, εἶναι ἵκανη (=οὗτοί τέ ἔστι) νὰ γίνῃ ἡ πρώτη ἐκ τῶν ἑλληνικῶν πόλεων. Καὶ πᾶς τώρα (=δῆ) αὐτὰ εἶναι δυνατὸν γὰ νίνουν καὶ πᾶς ἀπὸ σὲ ἀκριβῶς (=τοι) ἔξαρταται (=ἀνήκει) νὰ λάβῃς ἀπόφασιν (=κυριος ἔχειν) διὰ τὰ πράγματα αὐτά, ἔρχομαι τώρα, διὰ νὰ σου πᾶ. Ἡμῶν τῶν στρατηγῶν, οἵ δποιοι εἴμεθα δέκα, αἱ γνῶμαι διχάζονται εἰς δύο, διότι ἄλλοι μὲν συμβουλεύουν νὰ συμπλακῶμεν, ἄλλοι δὲ ὅχι. Ἀν μὲν λοιπὸν δὲν συμπλακῶμεν, φοβοῦμαι (=ἔλαπομαι) μήπως κάποια μεγάλη στάσις ἀφοῦ συμβῇ (=ἔμπεσοῦσαν-κλονίσῃ τὰ φρονήματα τῶν Ἀθηναίων, ὥστε νὰ μηδίσουν· ἐὰν διμως συμπλακῶμεν, προτοῦ νὰ ἐπέλθῃ κάποια κακὴ (=σαυθρὸν) σκέψις εἰς μερικοὺς (=μετεξετέροισι) ἐκ τῶν Ἀθηναίων, εἴμεθα ἵκανοι νὰ ύπερισχύσωμεν εἰς τὴν μάχην (=συμβολῆ), ἂν βέβαια οἱ θεοὶ μείνουν ἀμερόληπτοι (=τὰ ἵσα νεμόντων). Αὐτὰ μὲν λοιπὸν δλα τώρα εἰς σένα ἀπόκεινται (=τείνει) καὶ ἀπὸ σένα ἔξαρτῶνται· διότι ἂν σὺ προστεθῆς εἰς τὴν ἴδικήν μου γνώμην,

καὶ πατρὶς ὑπάρχει ἐλευθέρα καὶ πόλις πρώτη ἐκ τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι· ἔαν δικαίως προτιμήσῃς τὴν (γνώμην) ἔκεινων, οἵ διοῖοι προσπαθοῦν νὰ ἐμποδίσουν (=ἀποσπευδόντων) τὴν μάχην, θὰ συμβοῦν ἀσφαλῶς (=τοι) τὰ ἐναντία ἔκεινων τῶν καλῶν; τὰ διοῖα ἔγὼ σοῦ ἔξεθεσα (=κατέλεξα). Ταῦτα λέγων ὁ Μιλτιάδης ἐπῆρε μὲ τὸ μέρος του τὸν Καλλίμαχον· ἀφοῦ δὲ προσετέθη ἡ γνώμη τοῦ πολεμάρχου, ἀπεφασίσθη (=ἔκεκύρωτο) νὰ κάμουν τὴν μάχην.

Παρατηρήσεις.

ἐστὶ=ἀπρόσωπον καὶ ἔχει ὡς ὑποκείμ. τὰ ἀπαρεμφ. καταδύονται, λιπέσθαι. ποιήσαντα=μετοχὴ χρονική, ἐπειδάν ποιήσῃς. ἐλευθέρας= =κατηγορ. τοῦ Ἀθήνας. οἶον=θὰ ἐννοήσωμεν ἐλίποντο ἐξ οὗ ἔγενοντο=πρότασις χρονικὴ μὲ τύπον ἀναφορικῆς. τὰ πείσονται=πρότασις πλαγία ἐρωτηματική, ὑποκείμ. τοῦ δέδεκται. παραδεδομένοι=πρότασις ὑποθετικὴ ἢ χρονική, ἐὰν παραδοθῶσι ἡ ὅταν παραδοθῶσι. πῶς . . . οὐα τ' ἐστι=πλαγία ἐρωτηματ. πρότασις, ἀντικείμενον τοῦ φράσων. τῶν πραγμάτων=γενικὴ ἀντικείμενική τοῦ κύρους. φράσων=μετοχὴ τελική, ἵνα φάσω. τῶν στρατηγῶν=ἡ γενικὴ εἰναι ὑποκείμενική καὶ ἔξαρταται ἐκ τοῦ γνώμαι. ἐμπεοδούσαν=μετοχὴ χρονική, ἐπειδάν ἐμπέσῃ πρὸν ἔγγενέσθαι=πρότασις χρονική. νεμδόντων=γεν. ἀπόλυτος, μετοχὴ ὑποθετική, ἐὰν νέμωσι. τὴν συμβολὴν=ἀντικείμενον τοῦ ἀποσπευδόντων. ἔλη=ὑποτ. ἀόρ. β' τοῦ αἱροῦμαι (ἀόρ. εἰλόμην). λέγων=μετοχὴ τροπική. προσγενομένης=γενικὴ ἀπόλυτος, μετοχὴ χρονικὴ ἢ αἰτιολογική, ἐπεὶ προσεγένετο. συμβάλλειν=ὑποκείμενον τοῦ ἀπρόσωπου ἔκεκύρωτο.

5. Ἡ μάχη τοῦ Μαραθῶνος.

(Κεφ. 110—117, 119—120).

I10—111. Κατόπιν δὲ οἱ στρατηγοί, τῶν διοῖον ἡ γνώμη ἔκλινε νὰ γίνῃ ἡ μάχη, ὅταν ἥλθε τοῦ καθενὸς (=έκάστου ἐξ αὐτῶν ἡ ἀρχιστρατηγία (=πρωτανήη)) τῆς ἡμέρας, παρεχώρουν αὐτὴν εἰς τὸν Μιλτιάδην· αὐτὸς δέ, μολονότι ἐδέχετο αὐτήν, δὲν ἔκαμνεν ἀκόμη (οὕτι κω) τὴν μάχην, προτοῦ ἔλθῃ ἡ ἴδική του ἀρχιστρατηγία.⁹ Οταν δὲ περιῆλθεν εἰς ἔκεινον, τότε πλέον (=δὴ) παρατάσσοντο οἱ Ἀθηναῖοι, διὰ νὰ κάμουν μάχην, ὡς ἔξης. Τῆς μὲν δεξιᾶς πτέρυγος τὴν ἀρχηγίαν είχεν ὁ πολέμαρχος Καλλίμαχος· διότι αὐτὴ ἦτο ἡ συνήθεια τότε εἰς τοὺς Ἀθηναίους, ὁ πολέμαρχος νὰ κατέχῃ τὴν δεξιὰν πτέρυγα. Ἐνῷ δὲ αὐτὸς κατεῖχε τὴν πρώτην σειρὰν (=ἡγεομένου) ἡκολούθουν, κατὰ τὸν ἀριθ-

μόν των (=δως ήριθμέοντο), αἱ φυλαὶ ἡ μία πλησίον τῆς ἄλλης. Τελευταῖοι δὲ παρετάσσοντο ἔχοντες τὴν ἀριστερὰν πτέρυγα οἱ Πλαταιεῖς. Ἀπὸ αὐτῆς δὲ τῆς μάχης, ὅταν οἱ Ἀθηναῖοι φέρουν ἐπάνω (=ἀναγόντων) θυσίας κατὰ τὰς ἑορτάς, αἱ ὁποῖαι γίνονται κατὰ πᾶσαν πενταετίαν, ὁ κῆρυξ ὁ Ἀθηναῖος εὔχεται λέγων νὰ γίνωνται τὰ καλὰ συγχρόνως καὶ εἰς τοὺς Ἀθηναίους καὶ εἰς τοὺς Πλαταιεῖς. Τότε δέ, ἐνῷ οἱ Ἀθηναῖοι παρετάσσοντο εἰς τὸν Μαραθῶνα, ἔγινε τοιοῦτόν τι· ἐπειδὴ τὸ στρατόπεδον ἔξισοῦτο πρὸς τὸ μηδικὸν στρατόπεδον, τὸ μὲν κέντρον αὐτοῦ ἔγινε μὲ βάθος παρατάξεως ὀλίγων ἀνδρῶν, καὶ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸν ἡ παράταξις (=στρατόπεδον) ἦτο πολὺ ἀδύνατος, καὶ αἱ δύο δὲ πτέρυγες εἶχον ἐνισχυθῆ (=ἔρρωτο) κατὰ τὸ πλῆθος.

Παρατηρήσεις.

τῶν... ἔφερε=πρότασις ἀναφορική, ὃν. ὡς ἐγίνετο=πρότασις γρονική. δεκόμενος=μετοχὴ ἐναντιωματική, καίτοι ἐδέκετο. ὡς συμβαλεόντες=μετοχὴ τελική· ἔχειν=έπειδή γησις τοῦ οὗτο. τὸν πολέμαρχον=ύποκειμενον τοῦ ἔχειν (έτεροπροσωπία). ἡγεομένον=γενικὴ ἀπόλυτος. τελευταῖοι=ἐπιφρονηματικὸν κατηγορούμενον, εἰς τὸ τελευταῖον μέρος. ἀναγόντων=γενικὴ ἀπόλυτος. ἔξισονύμενον=μετοχικὴ αἰτιολογική, ἐπειδὴ ἔξισοῦτο. ἐπὶ τάξις=ό ἐμπρόθετος προσδιορ. ἔχει θέσιν κατηγορουμένου εἰς τὸ μέσον. πλήθεϊ=δοτ. τοῦ κατά τι.

112. Ἀφοῦ δὲ ἡ παράταξις ὑπὸ αὐτῶν εἴχε γίνει καὶ ἡ θυσία (=σφάγια) ἀπέβη καλή, τότε, μόλις ἀφέθησαν οἱ Ἀθηναῖοι, τροχάδην (=δούμφ) ἐπετέθησαν κατὰ τῶν βιρβάρων. Τὸ δὲ μεταξὺ αὐτῶν διάστημα ἦτο στάδιοι ὅχι ὀλιγώτεροι τῶν δικτώ. Οἱ δὲ Πέρσαι, ὅταν εἶδον αὐτοὺς νὰ δροῦν τροχάδην, προετοιμάζοντο νὰ τοὺς δεχθοῦν καὶ ἀπέδιδον εἰς τοὺς Ἀθηναίους τρέλλαν καὶ μάλιστα πολὺ (=πάγχυ) καταστρεπτικήν, διότι ἔβλεπον αὐτοὺς νὰ είναι ὀλίγοι καὶ αὐτοὶ νὰ σπεύδουν (=ἐπειγομένους) τροχάδην χωρὶς νὰ ἔχουν (=ὑπαρχούσης) αὐτοὶ οὔτε ἵππικὸν οὔτε τοξότας. Αὕτα μὲν λοιπὸν συνεπέρραινον οἱ βιρβάροι. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, ὅταν ἐπλησίασαν τοὺς βιρβάρους συγκεντρωμένοι (=ἀθρόοι), ἐμάχοντο ἀξιόλογα. Διότι πρῶτοι μὲν ἐκ τῶν Ἑλλήνων, ὅσους ἔγὼ γνωρίζω, μετεκειρίσθησαν ταχύτητα (=δούμφ) ἐναντίον τῶν ἔχθρων, πρῶτοι δὲ ἐτόλμησαν (=ἀνέσχοντο) νὰ βλέπουν μηδικὰ ἐνδύματα καὶ ἀνθρώπους φοροῦντας (=ἔσθη-

μένους) αὐτά ἔως τότε (=τέως) ἡτο φόβος εἰς τοὺς Ἑλληνας καὶ τὸ ὄνομα τῶν Μήδων νὰ ἀκούσουν.

Παρατηρήσεις.

σφι=ποιητικὸν αἴτιον τοῦ διετέτακτο. Τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπόσπου διετέτακτο εἶναι ἡ ἀφηρημένη τῶν ἔννοια διάταξις. ὡς ἀπειθησαν=πρότασις χρονική. ἐπιόντας=μετοχὴ κατηγορηματική, διότι τὸ ὅρεοντες εἶναι αἰσθήσεως σημαντικὸν οῆμα. δεξόμενοι=μετοχὴ τελική ἡ ὁποία τίθεται μόνον μὲν οἷματα κινήσεως σημαντικά. ἄλλαι λαμβάνουν καὶ τὸ ὅς πρὸ αὐτῶν. δλίγονται=κατηγορούμενον τοῦ αὐτούς. ὑπαρχούσης=γενικὴ ἀπόλυτος, μετοχὴ ἐναντιωματική, καίτοι οὐχ ὑπῆρχεν. τῶν...ζδμεν=πρότασις ἀναφορικὴ καθ' ἔλξιν ἀντὶ τοὺς...ζδμεν. δρόμῳ=ἀντικείμενον τοῦ ἔχοντα. δρέοντες=μετοχὴ κατηγορηματική, διότι τὸ ἀνέσχοντο εἶναι ψυχικοῦ πάθους σημαντικὸν οῆμα.

113—114. Ἐνῶ δὲ ἐμάχοντο εἰς τὸν Μαραθῶνα, ἐπέρασε πολὺς χρόνος. Καὶ εἰς μὲν τὸ μέσον τῆς παρατάξεως ἐνίκων οἱ βάρβαροι, ὅπου καὶ οἱ Πέρσαι οἱ Ἰδιοι καὶ οἱ Σάκαι εἶχον παραταχθῆ ἐις αὐτὸν μὲν λοιπὸν τὸ μέρος ἐνίκων οἱ βάρβαροι καὶ, ἀφοῦ τὸ διέσπασαν (=οῆξαντες) τὸ κατεδίωκον πρὸς τὰ μεσόγεια, εἰς τὰς δύο δυμας πτέρυγας ἐνίκων οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Πλαταιεῖς. Ἀφοῦ δὲ ἐνίκων τοὺς μὲν βαρβάρους τοὺς τραπέντας εἰς φυγὴν (=τετραμένον) ἄφηνον νὰ φεύγουν, ἀφοῦ δε συνήνωσαν (=συναγαγόντες) τὰς πτέρυγάς των ἐμάχοντο κατ' ἔκεινων, οἱ δοποῖοι διέσπασαν τὸ κέντρον αὐτῶν, καὶ ἐνίκων οἱ Ἀθηναῖοι. Κατεδίωκον δὲ τοὺς φεύγοντας Πέρσας φονεύοντες αὐτούς, ἔως ὅτου (=εἰς ὅ), ἀφοῦ ἐφθασαν εἰς τὴν θάλασσαν, ἐζήτουν πῦρ καὶ προσεπάθουν νὰ πιάσουν (=ἐπελαμβάνοντο) τὰ πλοῖα. Καὶ πρῶτον μὲν (=τοῦτο μὲν) εἰς αὐτὴν τὴν μάχην (=πόνῳ) ἐφονεύθη ὁ πολέμαρχος, ἀφοῦ ὑπῆρξεν ἀνήρ γενναῖος, ἐκ τῶν στρατηγῶν δὲ ἐφονεύθη ὁ Στησίλαος, ὁ νιὸς τοῦ Θρασύλου· ἔπειτα δὲ (=τοῦτο δὲ) ὁ Κυνέγειρος, ὁ νιὸς τοῦ Εὐφρόσινος, ἔδω ἀφοῦ ἔπιασε τὰ ἄφλαστα ἐνὸς πλοίου, ἐφονεύθη, ἀφοῦ τοῦ ἔκοψαν τὴν χεῖρα διὰ πελέκεως, ἐκτὸς δὲ αὐτοῦ καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν Ἀθηναίων πολλοὶ καὶ ὄνομαστοί.

Παρατηρήσεις.

μαχομένων=γεν. ἀπόλυτος, ὑποκείμ. ἔχει τὸ νοούμενον. αὐτῶν τῇ.. ἐτετάχατο=πρότασις ἀναφορική, ἢ.. ἐτετάχατο. τῶν βαρβάρων=γενικὴ διαιρετική. τοῖσι...οῆξασι=μετοχὴ ἀναφορ ἀντικείμενον τοῦ ἐμάχοντο,

τούτοις, οἱ ἔρηξαν. συναγαγόντες=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ συνήγαγον. κύ-
πτοντες=μετοχὴ τροπική, τῶν νεῶν=ἀντικείμενον τοῦ ἐπελαμβάνοντο.
τῶν στρατηγῶν=γενικὴ διαιρετική. πελέκεϊ=δοτ. τοῦ ὁργάνου.

115—117. Ἐπτὰ μὲν λοιπὸν ἐκ τῶν πλοίων ἔγιναν κύριοι
οἱ Ἀθηναῖοι κατὰ τὸν τρόπον αὐτόν, μὲ τὰ ὑπόλοιπα δὲ ἀφοῦ
ἀπέπλευσαν (=ἔξανακρουσάμενοι) οἱ βάρβαροι καί, ἀφοῦ ἐπῆ-
ραν πάλιν μαζί τους ἀπὸ τὴν νῆσον, εἰς τὴν ὅποιαν ἐγκατέ-
λειψαν, τοὺς ἐκ τῆς Ἐρετρίας αἰχμαλώτους, περιέπλεον τὸ Σού-
νιον, διότι ἥθελον νὰ φθάσουν εἰς τὴν πόλιν πρὸ (=φθῆναι)
τῶν Ἀθηναίων. Διεδόθη δὲ μεταξὺ τῶν Ἀθηναίων ἡ κατηγο-
ρία, διτι ἐσκέφθησαν αὐτοὶ αὐτὰ ἔνεκα σκευωρίας τῶν Ἀλκμεω-
νιδῶν· αὐτοὶ δηλαδὴ (=γὰρ) ἀφοῦ συνεφώνησαν μὲ τοὺς Πέρ-
σας, ἀνύψωσαν ὡς σημεῖον (=ἀναδέξαι) ἀσπίδα, διταν ἥσαν
πλέον εἰς τὰ πλοῖα. Αὐτοὶ μὲν λοιπὸν περιέπλεον τὸ Σούνιον,
οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, δσον ἥδυναντο ταχύτερον (=ὡς ποδῶν εἶχον)
ἐσπευδον πρὸς βοήθειαν εἰς τὴν πόλιν καὶ ἐφθασαν προτοῦ φθά-
σουν οἱ βάρβαροι, καί, ἀφοῦ ἐφθασαν ἐκ τοῦ Ἡρακλείου, τοῦ
εὑρισκομένου εἰς τὸν Μαραθῶνα, ἐστρατοπέδευσαν εἰς ἄλλο Ἡ-
ράκλειον, τὸ εὑρισκόμενον εἰς τὸ Κυνόσαργες. Οἱ δὲ βάρβαροι
ἀφοῦ ἐνεφανίσθησαν εἰς τὰ ἀνοικτὰ (=ὑπεραιωρηθέντες) τοῦ
Φαλήρου, διότι αὐτὸν ἥτο τότε ἐπίνειον τῶν Ἀθηναίων, ἀνεχώ-
ρησαν δπίσω εἰς τὴν Ἀσίαν, ἀφοῦ ἐκράτησαν ὀλίγον πρὸ αὐτοῦ
εἰς τὰ πανιὰ τὰ πλοῖα (=ἀνακωχεύσαντες τὰς νέας). Κατὰ τὴν
μάχην αὐτὴν τοῦ Μαραθῶνος ἐφονεύθησαν ἐκ τῶν βαρβάρων
περίπου ἕξ χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι ἄνδρες, ἐκ τῶν Ἀθηναίων
δὲ ἑκατὸν ἐνενήκοντα δύο.

Παρατηρήσεις

τῶν νεῶν=γεν. διαιρετική εἰς τὸ ἐπτά. τῆσι λοιπῆσι=δοτικὴ τῆς
συνοδείας, ἐν τῇ ἔλιπον=πρότασις ἀναφορική. φθῆναι ἀπικόμενοι=
=τὸ ἀπικόμενοι μετοχὴ κατηγορηματική καὶ ἔξηγεῖται ὡς φῆμα, ἐνῷ
τὸ φῆμα (φθῆναι) ὡς ἐπίφρωμα, προηγουμένως. Τοιουτοτρόπως συμβαίνει
καὶ μὲ τὰ φῆματα, τυγχάνω, διατελῶ, λαγχάνω καὶ ἄλλα ὅμοια. ἐπινο-
ηθῆναι=τὸ ἀπαρέμφ. εἶναι ὑποκείμενον τῆς ἀπροσώπου ἐκφράσεως αἰ-
τίην ἔσγε. Ἀλκμεωνιδέων=γενικὴ ὑποκείμενική εἰς τὸ μηχανή (οἱ
Ἀλκμεων. ἐμηχανεύθησαν), ἀναδέξαι=ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ νοούμενου φῆ-
ματος λέγεται. τούτους=ὑποκείμ. τοῦ ἀναδέξαι (ἐτεροπροσ.). πρὶν ἦ-
κειν=πρότασις, χρονική. Φαλήρου—ἀντικείμενον τοῦ ὑπεραιωρηθέντες;

θέντες ἔνεκα τῆς προθέσεως ὑπέρ. ἀνακαχεύσαντες=μετοχὴ τροπική, ἐπεὶ ἀνεκώχευσαν. κατὰ ἔξακισκιλίους... ἄνδρας=ἡ ἐμπρόθετος ἔκφρασις εἶναι ὑποκείμενον τοῦ ἀπέθανεν. Οὕτω τίθενται καὶ αἱ προθέσεις περὶ, ἀμφί, ὅταν θέλουν νὰ δηλώσουν ποσὸν καὶ προσέγγισιν.

119—120. Τοὺς δὲ αἰχμαλωτισθέντας ἐκ τῶν Ἐρετριέων Δᾶτις καὶ ὁ Ἀρταφέροντος, ὅταν πλέοντες προσήγγισαν (=προσέσκον) εἰς τὴν Ἀσίαν, ὠδῆγησαν ἐπάνω εἰς τὰ Σοῦσα. Ο δὲ βασιλεὺς Δαρεῖος, προτοῦ μὲν νὰ γίνουν αἰχμάλωτοι οἱ Ἐρετριεῖς, εἶχε μέσα του φοβερὰν δόγμην ἐναντίον των (=σφι) διότι πρῶτοι ἔκαμαν ἀρχὴν ἀδικίας οἱ Ἐρετριεῖς· ὅταν δῆμος εἴδε νὰ δηγμοῦνται ἀντοὶ ἐνώπιον του καὶ νὰ εἶναι ὑποχείριοι του, δὲν τοὺς ἔκαμε κανὲν ἄλλο κακόν, ἀλλὰ κατφύισεν αὐτοὺς εἰς ἐν κτῆμά του τῆς Κισσίας χώρας, τὸ δποῖον ὠνομάζετο Ἀρδέρικκα καὶ ἀπεῖχεν ἀπὸ τὰ Σοῦσα διακοσίους δέκα σταδίους. Αὐτοῦ κατφύισε τοὺς Ἐρετριεῖς ὁ βασιλεὺς, οἱ δποῖοι καὶ μέχρι τῶν χρόνων μου κατόκουν τὴν χώραν αὐτὴν φυλάττοντες τὴν παλαιάν των γλῶσσαν. Τὰ μὲν λοιπὸν δύον ἀφορῷ τοὺς Ἐρετριεῖς αὐτὴν τὴν ἔκβασιν εἶχον. Ἐκ τῶν Λακεδαιμονίων δὲ ἡλθον εἰς τὰς Ἀθήνας δύο χιλιάδες μετὰ τὴν πανσέληνον, βιαζόμενοι νὰ προφθάσουν (=καταλαβεῖν) τόσον πολύ (=οὗτω), ὥστε τὴν τρίτην ἡμέραν ἔφθασαν ἀπὸ τὴν Σπάρτην εἰς τὴν Ἀττικήν. Ἄν καὶ ἔφθασαν δὲ μετὰ (=ύστεροι) τὴν μάχην, δῆμος ἐπειθύμουν νὰ ἔδουν τοὺς Μήδους· ἀφοῦ δὲ ἐπῆγαν εἰς τὸν Μαραθῶνα, τοὺς εἶδαν. Κατόπιν δὲ ἐπαινοῦντες τοὺς Ἀθηναίους καὶ τὸ κατόρθωμά των (=ἔργον) ἀνεκώρησαν δπίσω.

Παρατηρήσεις.

ὡς προσέσκον=πρότασις χρονική. σφι=ἀντικείμενον τοῦ ἔνειχε· ἀρξάντων=γενικὴ ἀπόλυτος, μετοχὴ αἰτιολογική. προτέρων=ἐπιρρήμη. κατηγορούμενον τοῦ Ἐρετριέων· ἀπαχθέντας.. ἔδντας=μετοχαὶ κατηγορηματικαὶ· τὰ περὶ 'Ἐρετριέας=ὑποκείμενον τοῦ εἶχε (ἀττικὴ σύνταξις). τριταῖοι=ἐπιρρηματικὸν κατηγορούμενον ἰσοδυναμοῦν πρὸς ἐπίρρημα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ. 'Ομοίως καὶ τὸ κατωτέρω ὕστεροι=ὕστερον· ἀπικόμενοι=μετοχὴ ἔναντιωματική, καίτοι ἀπίκοντο.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

ΠΟΛΥΜΝΙΑ

1. Ξέρξης καὶ Δημάρατος.

(Κεφ. 100—105).

100. Ὁ δὲ Ξέρξης, ἀφοῦ ἡριθμήθη καὶ παρετάχθη ὁ στρατός, ἐπειθύμησεν ὁ Ἰδιος, ἀφοῦ περάσῃ πρὸ αὐτῶν, νὰ τοὺς ἐπιθεωρήσῃ. Κατόπιν δὲ ἔκαμεν αὐτὸς καὶ διερχόμενος ἐπάνω εἰς ἄρμα πλησίον τοῦ καθενὸς ἔθνους ἔζητει πληροφορίας καὶ κατέγραφον οἱ γραμματεῖς ἔως ὅτου ἔφθασεν ἀπὸ τὸ ἐν ἄκρον εἰς τὸ ἄλλο καὶ τοῦ ἵππικοῦ καὶ τοῦ πεζικοῦ. Ὅταν δὲ εἶχον γίνει αὐτὰ ὑπ' αὐτοῦ, ἀφοῦ ἐσύρθησαν τὰ πλοῖα εἰς τὴν θάλασσαν, τότε ὁ Ξέρξης ἀφοῦ ἐπῆγεν ἀπὸ τὸ ἄρμα εἰς πλοῖον Σιδωνιακὸν ἐκάθησε κάτω ἀπὸ χρυσῆν σκηνὴν καὶ ἔπλεε πλησίον ἀπὸ τὰς πρώρας τῶν πλοίων ἐρωτῶν τὸ καθὲν ὅπως καὶ τὸ πεζικὸν καὶ καταγράφων. Τὰ δὲ πλοῖα οἱ ναύαρχοι, ἀφοῦ τὰ ὠδήγησαν εἰς τὰ ἀνοικτὰ περίπου τέσσαρα πλέθρα μακρὰν τῆς ἀκτῆς, τὰ ἐκράτουν εἰς τὰ πανιά, ἀφοῦ ἐγύρισαν τὰς πρώρας πρὸς τὴν ἔηραν δῖλοι εἰς πυκνὸν μέτωπον (=μετωπηδὸν) καὶ ἀφοῦ ἐξώπλισαν τοὺς ἐπ' αὐτῶν πολεμιστὰς (=ἐπιβάτας ὡς διὰ πόλεμον). Αὐτὸς δὲ πλέων μεταξὺ τῶν πρωφρῶν καὶ τῆς ἀκτῆς ἐπειθεώρει.

Παρατηρήσεις.

διεξελάσας=μετοχὴ χρονική, ἐπάνω διεξελάσῃ· ἔως ἀπίκετο=πρότασις χρονική· οἱ=ποιητικὸν αἵτιον τοῦ ἐπεποίητο, κατὰ δοτικήν, διότι είναι παθητικὸς ὑπερσυντέλικος· τῶν· νεῶν καθελκυσθεισέων=γενικὴ ἀπόλυτος, μετοχὴ χρονική· ὅπό σκηνῆ=ό ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς σημαίνει τοπικὴν στάσιν· παρὰ τὰς πρώρας=ό ἐμπρόθετος προσδιορ. σημαίνει κίνησιν τοπικήν· ἀναγαγόντες=μετοχὴ χρονική. ἐπεὶ ἀνήγαγον.

101. Ἐφοῦ δὲ πλέων ἐπέρρασε καὶ αὐτὰς καὶ ἀπειβιβάσθη ἀπὸ τὸ πλοῖον, προσεκάλεσε τὸν Δημάρατον, τὸν υἱὸν τοῦ Ἀρίστωνος, ὃ δοποῖς ἐξεστράτευε μαζί του κατὰ τῆς Ἑλλά-

δος, ἀφοῦ δὲ τὸν ἐκάλεσε τὸν ἡρώτησε τὰ ἔξῆς : «Δημάρατε, τώρα ἔχω ἐπιθυμίαν (=ἡδὼ ἔστι) νὰ σ' ἔρωτήσω αὐτὰ ποὺ θέλω. Σὺ εἶσαι Ἐλλην, καί, καθὼς ἔγὼ πληροφοροῦμαι καὶ ἀπὸ σὲ καὶ ἀπὸ τοὺς ἄλλους Ἐλληνας, μὲ τοὺς διοίους συνομιλῶ (=τῶν εἰ λόγους ἀπικνεομένων), ἀπὸ πόλιν μεγίστην καὶ ἴσχυροτάτην. Τώρα λοιπὸν εἰπέ μου τὸ ἔξῆς, ἂν οἱ Ἐλληνες θὰ τολμήσουν νὰ μοῦ ἀντισταθοῦν (=χεῖρας ἀνταειρόμενοι). Διότι, καθὼς ἔγὼ φρονῶ (=δοκέω), οὕτε ἔὰν ὅλοι οἱ Ἐλληνες καὶ οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι, οἵ διοῖοι κατοικοῦν πρὸς δυσμάς, ἔὰν συναθροισθοῦν, δὲν θὰ εἶναι ἵκανοι νὰ δεχθοῦν τὴν ἐπίθεσίν μου (=ὑπομεῖναι ἐπιόντα), ἔὰν δὲν εἶναι ἡνωμένοι. Θέλω λοιπὸν καὶ τὴν ἰδικήν σου γνώμην νὰ μάθω, τὶ λέγεις περὶ αὐτοῦ». Αὐτὸς μὲν αὐτὰ ἡρώτησε, ἔκεινος δὲ ἀπαντήσας εἶπε : «Βασιλεῦ, ποῖον ἔχ τῶν δύο, νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθειαν ἢ νὰ διμιλήσω διὰ νὰ σ' εὐχαριστήσω (=ἡδονῆ); Αὐτὸς δὲ τὸν διέταξε νὰ εἴπῃ τὴν ἀλήθειαν, λέγων, ὅτι δὲν θὰ τοῦ εἶναι καθόλου περισσότερον δυσάρεστος ἀπὸ ὅ, τι ἡτο πρόν.

Παρατηρήσεις.

ώς . . . διεξέπλωσε=πρότασις χρονική· συστρατευόμενον=μετοχὴ ἀναφορική, ὡς συνεστρατεύετο· εἰρέσθαι=τὸ ἀπαρέμφατον εἶναι ὑποκειμ. τῆς ἀπροσώπου ἐκφράσεως ἥδὺ ἔστι, ὑποκείμενον δὲ ἔχει τὸ ἔμε· τῶν ἀπικνεομένων=μετοχὴ ἀναφορική, οἱ ἀπικνέονται· πόλιος=γεγικὴ κατηγορηματικὴ τῆς ἰδιότητος, σημαίνουσα τὴν καταγωγήν· εἰ ὑπομενέουσαι=πρότασις πλαγία ἔρωτηματική· ἀνταειρόμενοι=μετοχὴ κατηγορηματική, ἐπισόντα=ἐπίσης μετοχὴ κατηγορηματική· μὴ ἔόντες= μετοχὴ ὑποθετική, εἰ μή εἰσιν. ὑπολαβών=μετοχὴ χρονική, ἐπει ὑπέλαβε· χρήσωμαι=ὑποτακτική σημαίνουσα ἀπορίαν (ἀπορηματική), ἡ πρότασις εἶναι διπλῇ ἔρωτηματικῇ· ἀληθείη . . ἥδονῆ=ἀντικείμενον τοῦ χρήσωμα· ἔσεσθαι=ἀντικείμενον τοῦ ἀφάς.

102. Ἀφοῦ δὲ ἤκουσαν αὐτὰ ὁ Δημάρατος, εἶπε τὰ ἔξῆς : «Βασιλεῦ, ἐπειδὴ μὲ διατάσσεις νὰ εἴπω ἐξάπαντος (=πάντως) τὴν ἀλήθειαν, ὅταν λέγω αὐτά, εἰς τὰ διοῖα δὲν πιασθῇ κανεὶς ἀφεύστης (=ἄλώσεται, ψευδόμενος) ὑπὸ σοῦ κατόπιν, μάθε, ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀνέκαθεν (=ἀεί ποτε) εἶναι σύντροφος ἡ φτώχια, ἢ δὲ ἀνδρεία δὲν εἶναι ἔμφυτος (=ἔπακτος) προελθοῦσα ἀπὸ σοφίαν καὶ ἴσχυρὰν συνήθειαν· ταύτην μεταχειρίζομένη πάντοτε ἡ Ἑλλὰς ἀποκρούει καὶ τὴν πτωχείαν καὶ τὸν δεσποτισμόν. Ἐπαινῶ

μὲν λοιπὸν ὅλους τοὺς Ἑλληνας, οἱ δοῦλοι κατοικοῦν εἰς ἔκεινους τοὺς Δωρικοὺς τόπους, ἔρχομαι δὲ νὰ σοῦ εἴπω τοὺς ἔξης λόγους ὃχι δι’ ὅλους, ἀλλὰ μόνον διὰ τοὺς Λακεδαιμονίους, πρῶτον μὲν δτι κατ’ οὐδένα τρόπον (=οὐκ ἔστι δπως) θὰ δεχθοῦν ποτε τὰς προτάσεις σου, αἱ δοῦλοι φέρουν δουλείαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐπειτα δὲ δτι δτι θὰ ἐναντιωθοῦν ἐναντίον σου εἰς μάχην καὶ ἄν ὅλοι οἱ ἄλλοι Ἑλληνες εἶναι μὲ τὸ μέρος σου (=τὰ σὰ φρονέωσι), Περὶ ἀριθμοῦ δὲ μὴ ζητήσῃς νὰ μάθῃς, πόσοι δηλαδὴ ἐνῷ εἶναι θὰ εἶναι ἵκανοι νὰ κάμουν αὐτά· διότι εἴτε τύχῃ νὰ ἐκστρατεύσουν χίλιοι, αὐτοὶ θὰ πολεμήσουν ἐναντίον σου (=τοι) εἶναι ὀλιγώτεροι ἀπ’ αὐτοὺς εἴτε καὶ περισσότεροι».

Παρατηρήσεις.

λέγοντα=μετοχὴ χρονική, δταν λέγω· ψευδόμενος=μετοχὴ κατηγορηματικὴ μετά τοῦ ἀλίσκομαι (ἀλώσεται). ὑπὸ σῶν=ποιητικὸν αἵτιον τοῦ ἀλώσεται· ἵσθι=προστακτ. τοῦ οἰδα=γνωρίζω· ἀπὸ σοφίας=δ ἐμπρόθετος προσδιορ. σημαίνει τὸν τρόπον, τὸ μέσον· λέξων=μετοχὴ τελική, ἵνα λέξω, ἵνα εἴπω· ὡς ἀντιώσονται=πρότασις εἰδική. Ἀριθμοῦ πέρι=ἀντιστροφὴ τῆς προθέσεως. Ἡ πρόθεσις δηλαδὴ τίθεται μετά τὸ ὄνομα καὶ ἀναβιβάζει τὸν τόνον· δσοι. . . οοὶ τε εἰσιν=πρότασις πλαγία ἐρωτηματική. ἔόντες=μετοχὴ ἐναντιωματική, καίτοι είσι.

103. Ταῦτα ἀφοῦ ἥκουσεν ὁ Ξέφης γελάσας εἶπε· «Δημάρατε, τί λόγος εἶναι αὐτός, τὸν δποῖον ἔξεστόμησας; δτι χίλιοι ἄνδρες θὰ δώσουν μάχην μὲ τόσον μεγάλην στρατιάν. Πῶς θὰ ἡμπορέσουν χίλιοι ἢ καὶ δέκα χιλιάδες ἢ καὶ πεντήκοτα χιλιάδες, ἀφοῦ εἶναι ὅλοι δμοίως ἐλεύθεροι καὶ δὲν ἔξουσιάζονται ὑπὸ ἐνός, νὰ ἀντισταθοῦν εἰς τόσον μέγαν στρατόν; Διότι δι’ ἕνα ἔκαστον (ἕξ αὐτῶν) ἀναλογοῦμεν (=γινόμεθα) περισσότεροι ἀπὸ χιλίους, ἀν ἔκεινοι εἶναι πέντε χιλιάδες. Διότι ἐὰν ἔξουσιάζωνται ὑπὸ ἐνός κατὰ τὸν ἴδιον μας τρόπον, ἐπειδὴ φοβοῦνται αὐτόν, θὰ γίνουν παρὰ τὴν φύσιν των καλύτεροι (=ἀμείνονες) καὶ ἀναγκαζόμενοι ὑπὸ τοῦ μαστιγίου, ἀν καὶ εἶναι ὀλιγώτεροι, θὰ βαδίζουν (=ἴοιεν) κατὰ περισσοτέρων ἀφειμένοι δμως εἰς εἰς τὴν ἐλευθερίαν, δὲν θὰ κάμουν τίποτε ἀπ’ αὐτά. Ἄλλὰ νομίζω ἐγὼ τουλάχιστον (=ἐγωγε), δτι, καὶ ἀν ἔξιστον εἰς τὸ πλῆθος, δυσκόλως οἱ Ἑλληνες θὰ πολεμήσουν ἐναντίον μόνον τῶν Περσῶν».

Παρατηρήσεις.

οἰον=κατηγορούμενον τοῦ ἔπος. Ἡ φράσις εἶναι συνεπτυγμένη, οἱόν ἔστι τὸ ἔπος, δὲ ἐφθέγξατο· ἄνδρας=ὑποκείμ. τοῦ μαχήσασθαι· ἔόντες=μετοχὴ ὑποθετική, τῆς ὅποιας ἡ σημασία καταντῷ αἰτιολογική· πλεῦνες=κατηγορούμενον τοῦ ἡμεῖς, τὸ ὄποιον εἶναι ὑποκείμ. τοῦ γινόμεθα· ἔόντων=μετοχὴ ὑποθετική, εἰ εἰσιν· δειμαίνοντες=μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπεὶ δειμαίνουσι· μάστιγι=δοτικῇ τοῦ ὀργάνου εἰς τὸ ἀναγκάζομενον· ἔόντες=μετοχὴ ἐναντιωματική, καὶ εἴ εἰσι· ἀγειμένοι=μετοχὴ παρακειμένου τοῦ ἀνίημι· ἀνισωθέντας=μετοχὴ ἐναντιωματική, καὶ ἂν ἀνισωθῶσι· πλήθεϊ=δοτικῇ τοῦ κατά τι.

104—105. Εἰς αὐτὰ δὲ Δημάρατος λέγει: «Βασιλεῦ, ἐγνώριζον ἐξ ἀρχῆς, δτι, ἂν σοῦ εἴπω τὴν ἀλήθειαν, δὲν θὰ σὲ εὐχαριστήσω (=οὐ φίλα ἔρεω). Ἐπειδὴ δμως σὺ μὲ ἡνάγκασας νὰ εἴπω τοὺς ἀληθεστάτους λόγους, εἴπον τὰ ἀφορῶντα τοὺς Σπαρτιάτας (=κατήκοντα). Καὶ δμως πόσον ἐγὼ ἀκριβῶς τώρα συμπίπτει νὰ ἀγαπῶ (=τυγχάνω ἔστοργάω) ἐκείνους, δὲν διοις πολὺ καλὰ τὸ γνωρίζεις, διότι ἀφοῦ μοῦ ἀφήρεσαν τὸ βασιλικὸν ἀξιωμα (=τιμὴν) καὶ τὰ πατρικὰ προνόμια, μὲ ἔκαμαν χωρὶς πατρίδα (=ἀπολιν) καὶ ἔξοριστον, δὲ δικός σου πατήρ ἀφοῦ μέχρι τοῦ ἔδωκε τὰ μέσα τῆς ζωῆς (=βίον) καὶ κατοικίαν. Δὲν εἴναι λοιπὸν φυσικὸν (=εἰκός) δ σώφρων ἀνήρ νὰ ἀποκρούῃ φανερὰν εὔνοιαν, ἀλλὰ παρὰ πολὺ νὰ τὴν δέχεται. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, δταν μάχωνται ἔνας πρὸς ἔνα, δὲν εἴναι ἀπὸ κανένα ἐκ τῶν ἀνθρώπων χειρότεροι (=κακίονες), δταν δὲ δλοι μαζὶ (=ἄλλες). εἴναι ἀνδρειότεροι ἀπὸ δλους τοὺς ἀνθρώπους. Διότι, ἐνῶ εἴναι ἐλεύθεροι, δὲν εἴναι καθ' δλα ἐλεύθεροι· διότι ἐπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι των εἴναι (=ἐπεστι σφι) κύριος δ νόμος, τὸν δποῖον φοβοῦνται πολὺ ἀκόμη περισσότερον παρὰ σὲ οἱ δικοί οου (ἄνθρωποι). Κάμουν λοιπόν, δσα ἐκείνος διατάσσει (=ἄνωγγη) διατάσσει δὲ πάντοτε τὸ διοιν, διότι δὲν ἐπιτρέπει νὰ φεύγουν ἐκ τῆς μάχης πρὸ αὐδενὸς πλήθους ἀνθρώπων, ἀλλὰ μένοντες εἰς τὴν θέσιν των ἢ νὰ νικοῦν ἢ νὰ φονεύωνται. Ἐὰν δμως εἰς σὲ φαίνωμαι, δτι λέγων αὐτὰ φλυαρῶ, εἰς τὰ ἀλλα τοῦ λοιποῦ ἐπιθυμῶ νὰ κρατῶ σιωπήν· τώρα δὲ τὰ εἴπα, διότι ἐξηναγκάσθην. Εὔχομαι δμως, βασιλεῦ, νὰ γίνουν (αὐτὰ) κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σου (=κατὰ νόον).» Αὐτὸς μὲν λοιπὸν οὗτως ἀπήντη-

σεν, διό δὲ Ξέρξης ἐτράπη εἰς γέλωτα καὶ δὲν ὠργίσθη καθόλου, ἀλλὰ ἀπεμάχουντεν αὐτὸν μὲν καλὸν τρόπον (=ἡπίως).

Παρατηρήσεις.

χρώμενος=μετοχὴ τροπική. ὡς...τυγχάνω=πρότασις πλαγία ἔρωτηματική· ἐστοργάδες=μετοχὴ κατηγορηματικὴ μετὰ τοῦ τυγχάνω· οἱ...ποιήκαστι=πρότασις ἀναφορικὴ μὲν σημασίαν αἰτιολογικήν· ἀπολιν καὶ φυγάδα=κατηγορούμενα εἰς τὸ ἐμέ· ὑποδεξάμενος=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ ὑπεδέξατο· μαχόμενοι=μετοχὴ ὑποθετική ἢ χρονική, ὅταν (ἐὰν) μάχωνται· ἔόντες=μετοχὴ ἐναντιωματική, καίτοι εἰσι· τὰ ἀν...ἀνώγη=πρότασις ἀναφορική, ἀντικείμενον τοῦ ποιεῦσι· λέγων=μετοχὴ τροπική γένοιτο=καθαρὰ εὐκτική σημαίνουσα εὐχήν· κατὰ νόον=δ ἐιποδόθετος προσδιορ. σημαίνει τρόπον.

2. Μάχη Θερμοπυλῶν (480).

(Κεφ. 201—213, 215—228).

α) Πρὸ τῆς μάχης.

(Κεφ. 201—209).

201. Ὁ βασιλεὺς μὲν λοιπὸν Ξέρξης ἐστρατοπέδευσεν εἰς τὴν Τραχινίαν τῆς Μαλίδος, οἵ δὲ Ἕλληνες εἰς τὸ στενόν, ὁνομάζεται δὲ ὁ τόπος αὐτὸς ὑπὸ μὲν τῶν περισσοτέρων Ἑλλήνων Θερμοπύλαι, ὑπὸ δὲ τῶν ἐντοπίων καὶ τῶν περιοίκων Πύλαι. Ἐστρατοπέδευσαν μὲν λοιπὸν καὶ οἵ δύο εἰς αὐτὰ τὰ μέρη, ἐκυριάρχει δὲ ὁ μὲν ὄλων τῶν μερῶν τῶν ἐκτεινομένων πρὸς βορρᾶν μέχρι τῆς Τραχινος, οἵ δὲ τῶν ἐκτεινομένων πρὸς νότον καὶ μεσημβρίαν ἐπὶ ταύτης τῆς χώρας.

Παρατηρήσεις.

τῆς Μηλίδος=γεν. διαιρετική· Θερμοπύλαι=κατηγορούμενον εἰς τὸ γῶρος· τῶν ἔχοντων=μετοχὴ ἀναφορική, ἀντικείμ. τοῦ ἐπεκράτεες.

202—203. Ἡσαν δὲ οἱ ἔξης ἐκ τῶν Ἑλλήνων ἐκεῖνοι, οἵ δοποῖοι περιέμενον τὸν Πέρσην εἰς αὐτὸν τὸ μέρος· τριακόσιοι ὅπλῖται τῶν Σπαρτιατῶν καὶ χίλιοι τῶν Τεγεατῶν καὶ Μαντινέων, μισοὶ ἐξ ἐνὸς ἐκάστου, ἐκατὸν εἴκοσι ἐκ τοῦ Ὀρχομενοῦ τῆς Ἀρκαδίας καὶ χίλιοι ἐκ τῆς λοιπῆς Ἀρκαδίας. Τόσοι μὲν ἦσαν ἐκ τῶν Ἀρκάδων, ἀπὸ τὴν Κόρινθον δὲ τετρακόσιοι καὶ ἀπὸ τῶν Φλειοῦντα διακόσιοι καὶ ἐκ τῶν Μυκηναίων ὅγδοην κοντα. Οὗτοι μὲν ἦλθον ἀπὸ τὴν Πελοπόννησον, ἀπὸ τῶν Βοιωτῶν.

τῶν δὲ καὶ τῶν Θεσπιέων ἑπτακόσιοι καὶ ἐκ τῶν Θηβαίων τετρακόσιοι. Ἐκτὸς αὐτῶν προσεκλήθησαν καὶ οἱ Ὀπούντιοι Λοκροὶ παντοτατικοὶ καὶ χίλιοι ἐκ τῶν Φωκέων. Διότι οἱ ἕδιοι οἱ Ἑλληνες τοὺς ἐκάλεσαν δι' ἀγγελιοφόρου λέγοντες, διτι αὐτοὶ μὲν εἰχον ἔλθει (=ῆκοιεν) ὡς πρωτοπορία τῶν ἄλλων, οἱ δὲ ὑπόλοιποι ἐκ τῶν συμμάχων περιεμένοντο (=προσδόκιμοι εἶεν) ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν (=πᾶσαν ἡμέραν), καὶ ἡ θάλασσα ἐφυλάττετο κάροιν αὐτῶν (=σφι) φρουρούμενή ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν Αἰγινητῶν καὶ ὑπὸ τῶν καταταχθέντων εἰς τὸν ναυτικὸν στρατὸν καὶ δὲν ὑπῆρχε δι' αὐτοὺς κανεὶς φόβος· διότι δὲν ἦτο ὁ θεὸς αὐτὸς ποὺ ἐπήρχετο ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος, ἀλλ' ἀνθρώπος· δὲν ὑπῆρχε δὲ κανεὶς θνητὸς οὔτε θὰ ὑπάρξῃ, εἰς τὸν δρόποιον εὐθὺς ἀπὸ τῆς γεννήσεως του δὲν ἀνεμείχθη κάποια δυστυχία, εἰς τοὺς μεγίστους δὲ ἐξ αὐτῶν αἱ μέγισται ὅφείλει λοιπὸν καὶ ὁ ἐπερχόμενος, ἐπειδὴ εἶναι θνητός, νὰ ἀποτύχῃ (=πεσεῖν) εἰς τὰς ἐλπίδας του. Αὗτοὶ δὲ ὅταν ἐπληροφοροῦντο αὐτά, ἔσπευδον εἰς βοήθειαν εἰς τὴν Τραχίνα.

Παρατηρήσεις.

οἰδε=κατηγορούμενον εἰς τὸ ὑπομεύοντες. ὡς ἥκοιεν=πρότασις εἰδικὴ, κατ' εὐκτικὴν πλαγίου λόγου, διότι ἔξαρταται ἀπὸ χρόνου ἴστορικοῦ, λέγοντες (παρατατικοῦ). σφι=δοτ. γαρσιτικὴ ὑπ' Ἀθηναίων=ποιητικὸν αἴτιον εἰς τὸ φρουρούμενην εἰναι=τὸ ἀπαρέμφ. ἔξαρταται ἐκ τοῦ λέγοντες· τῷ οὐ συνεμείχθη=πρότασις ἀναφορική, δ... ὅφείλειν=καὶ τὸ ἀπαρέμφ. αὐτὸ ἔξαρταται ἐκ τοῦ λέγοντες· πυνθανόμενοι=μετοχὴ χρονική, ὅτε ἐπυνθάνοντο.

204—205. Στρατηγοὶ μὲν λοιπὸν τούτων ἐκάστων κατὰ πόλεις ἦσαν καὶ ἄλλοι, ἐκεῖνος ὅμως, ὁ δρόποιος ἐθαυμάζετο παρὰ πολὺ καὶ ἦτο γενικὸς ἀρχηγὸς ὅλου τοῦ στρατεύματος, ἦτο ὁ Λακεδαιμόνιος Λεωνίδας, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀναξανδρίδου, ὁ δρόποιος ἀπέκτησε τὴν βασιλείαν εἰς τὴν Σπάρτην παρ' ἐλπίδα (=ἐξ ἀπροσδοκήτου). Αὗτὸς ὁ Λεωνίδας ἤλθε τότε εἰς τὰς Θερμοπύλας ἐκλέξας τοὺς καθωρισμένους (=κατεστεῶτας) τριακοσίους ἀνδρας καὶ οἱ δρόποιοι ἐτύγχανον νὰ ἔχουν παιδιά. Ἐφθασε δέ, ἀφοῦ παρέλαβε καὶ ἐκ τῶν Θηβαίων ὅσους ἐλογάριασα (=εἰς ἀριθμὸν λογισάμενος εἶπον), τῶν δρόποιων στρατηγὸς ἦτο ὁ Λεοντιάδης, ὁ υἱὸς τοῦ Εὑρυμάχου. Ἐφόρντισε δὲ ὁ Λεωνίδας αὐτοὺς

μιόνους ἐκ τῶν Ἑλλήνων νὰ πάρῃ μαζί του διὰ τὸν ἔξῆς λόγον¹ διότι αὐτοὶ εἰχον πολὺ κατηγορηθῆ, ὅτι θέλουν νὰ προσχωρήσουν εἰς τοὺς Μήδους (=μηδίζειν): τοὺς προσεκάλεσε λοιπὸν εἰς τὸν πόλεμον, διότι ἥθελε νὰ μάθῃ, ἢν θὰ στείλουν μαζί στρατὸν ἢ ἢν θὰ ἀρνηθοῦν (=ἀπερέουσι) φανερὰν τὴν συμμαχίαν μετὰ τῶν Ἑλλήνων. Αὐτοὶ δέ, ἢν καὶ ἐσκέπτοντο ἄλλα, ἔστειλαν.

Παρατηρήσεις.

κατὰ πόλεις=δ ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς σημαίνει μερισμὸν² ἐξ ἀπροσδοκήτου=δ ἐμπροθετος προσδιορ. σημαίνει τρόπον³ ἐπιλεξάμενος=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ ἐπελέξατο τοὺς...εἰπον=πρότασις ἀναφορική, οὓς εἶπον⁴ παραλαβεῖν=ἀντικείμ. τοῦ ἐποιήσατο σπουδὴν=ἐσπούδασε⁵ δτι...κατηγόρητο=πρότασις αἰτιολογική. Τὸ κατηγόρητο εἶναι ἀπρόσωπον καὶ ἔχει ὡς ὑποκείμ. τὸ μηδίζειν⁶ θέλων=μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπεὶ ἥθελε⁷ εἴτε συμπέμψοντο...εἴτε ἐπερέουσι=προτάσις πλάγιαι ἐφωτηματικαὶ ἔξαρτώμεναι ἐκ τοῦ εἰδέναι⁸ ἐκ τοῦ ἐμφανέος=δ ἐμπρόθετος προσδιορ. σημαίνει τρόπον⁹ φρονέοντες=μετοχὴ ἐναντιωματική, καίτοι ἐφρόνεον.

206—207. Τούτους μὲν τοὺς περὶ τὸν Λεωνίδα ἔστειλαν πρώτους οἱ Σπαρτιᾶται, ἵνα βλέποντες αὐτοὺς οἱ ἄλλοι σύμμαχοι ἐκστρατεύουν καὶ νὰ μὴ προσχωρήσουν εἰς τοὺς Μήδους, ἢν μάθουν, ὅτι αὐτοὶ ἀναβάλλουν¹⁰ κατόπιν δέ, ἐπειδὴ εἶναι εἰς αὐτοὺς ἐμπόδιον τὰ Κάρνεια, ἐσκόπευον, ἀφοῦ ἕορτάσουν καὶ ἀφήσουν φυλακὰς εἰς τὴν Σπάρτην, ταχέως νὰ σπεύσουν εἰς βοήθειαν πανστρατιᾶ. Ὁσαύτως δὲ καὶ οἱ λοιποὶ ἐκ τῶν συμμάχων ἐσκέπτοντο καὶ αὐτοὶ νὰ πράξουν δμοίως (=ἔτερα τοιαῦτα) διότι κατὰ τὸν Ἄδιον χρόνον (=κατὰ ταῦτο) εἰχον συμπέσει μὲ αὐτὰ τὰ πράγματα οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες¹¹ ἐπειδὴ λοιπὸν ἐνόμιζον, ὅτι δὲν θὰ ἐτελείωνε (=διακριθήσεσθαι) τόσον ταχέως δ πόλεμος εἰς τὰς Θερμοπύλας, ἐστειλαν τοὺς προδοόμους. Αὐτοὶ μὲν λοιπὸν τοιουτορόπως ἐσκέπτοντο νὰ πράξουν¹² οἱ δὲ Ἐλληνες εἰς τὰς Θερμοπύλας, ἐπειδὴ δ Πέρσης ἐπλησίαζεν εἰς τὸ στενόν (=εἰσβολῆς), φοβούμενοι· πολὺ ἐσκέπτοντο περὶ ἀναχωρήσεως. Εἰς τοὺς ἄλλους μὲν λοιπὸν Πελοποννησίους ἐφαίνετο καλόν, ἀφοῦ ἔλθουν εἰς τὴν Πελοπόννησον, νὰ φυλάττουν τὸν Ἰσθμόν¹³ δ Λεωνίδας δμως, ἐπειδὴ οἱ Φωκεῖς καὶ οἱ Λοκροὶ δυσηρεστήθησαν πολὺ (=περισπερχθέντων) διὰ τὴν γνώμην αὐτῆν, ἀπεφάσισε καὶ νὰ μείνουν αὐτοῦ καὶ νὰ στείλουν ἀγγελιο-

φόρους εἰς τὰς πόλεις παρακινοῦντες αὐτὰς νὰ σπεύσουν εἰς βοήθειάν των (=σφι), διότι αὐτοὶ ἡσαν δλίγοι νὰ ἀποκρούσουν τὸν στρατὸν τῶν Μήδων.

Παρατηρήσεις.

Ἴνα στρατεύωνται=πρότασις τελική· ὑπερβαλλομένους=μετοχὴ κατηγορηματική. Τὸ πυνθάνομαι συνήθως συντάσσεται μετ., ἀπαρεμφάτου· ἔμποδὼν=κατηγορούμενον τοῦ Κάρονεα· δρτάσσετες καὶ λιπόντες=μετοχαὶ χρονικαὶ, ὅταν δρτάσσωσι καὶ λίπωσι· δοκεόντες=μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπει ἐδόκεον· τὸν πόλεμον=ὑποκείμ. τοῦ διακριθήσεσθαι (έτεροπροσ.)· ἐδόκεε=ἀπρόσωπον, ὑποκείμ. ἔχει τὸ εἶχεν· περισπερχθέντων=γενικὴ ἀπόλυτος, μετοχὴ αἰτιολογική· τῇ γνώμῃ=δοτικὴ τῆς αἰτίας· σφι=ἀντικείμ. τοῦ ἐπιβωθέειν· ὡς ἐστρων=μετοχὴ αἰτιολ. μετά τοῦ ὧς=ἐπει ἡσαν· ἀλέξασθαι=τὸ ἀπαρέμφ. σημαίνει σκοπὸν εἰς τὸ κατά τι, εἰς τὸ νὰ ἀποκρούσουν.

208. Ἐνδ αὐτοὶ ἐσκέπτοντο αὐτά, ὁ Ξέρξης ἔστειλεν ὡς κατάσκοπον ἵνα ἴππεα διὰ νὰ ἰδῃ, πόσοι ἡσαν καὶ τὶ ἔκαμνον· διότι εἶχεν ἀκούσει, ὅταν ἀκόμη εὑρίσκετο εἰς τὴν Θεσσαλίαν, ὅτι ἡτο συνηθροισμένος εἰς τὸ μέρος αὐτὸ δλίγος στρατὸς καὶ ὅτι οἱ ἀρχηγοί των ἡσαν οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ ὁ Λεωνίδας, ὁ δποῖος ἡτο κατὰ τὸ γένος Ἡρακλείδης. Ἀφοῦ δὲ ὁ ἴππεὺς ἐπλησίασεν εἰς τὸ στρατόπεδον, παρετήρει καὶ δὲν διέκρινε μὲν καλῶς (=κατώρα) ὅλον τὸ στρατόπεδον· διότι τοὺς παρατεταγμένους ἐντὸς τοῦ τείχους, τὸ δποῖον ἀφοῦ εἶχον ἐπισκευάσει ἐφύλαττον, δὲν ἡτο δυνατὸν νὰ διακρίνῃ· ἀλλ ἀντὸς παρετήρει (=ἔμανθανε) τοὺς ἔξω, οἱ δποῖοι εἶχον στρατόπεδεύσει (—τοῖσι τὰ δπλα ἐκέετο) πρὸ τοῦ τείχους. Κατὰ τύχην δὲ αὐτὸν τὸν καιρὸν ἡσαν παρατεταγμένοι ἔξω οἱ Λακεδαιμόνιοι. Ἀλλούς μὲν λοιπὸν ἐκ τῶν ἀνδρῶν ἔβλεπε νὰ γυμνάζωνται, ἀλλούς δὲ νὰ κτενίζουν τὰς κόμας. Παρατηρῶν δὲ αὐτὰ ἡπόρει καὶ προσεπάθει νὰ ἔξακριβώσῃ τὸ πλῆθος. Ἀφοῦ δὲ ἔμαθεν δλα ἀκριβῶς, ἔφυγεν δπίσω ἡσυχος· διότι οὔτε τὸν κατεδίωκε κανεὶς καὶ ἔτυχε μάλιστα πολλῆς ἀδιαφορίας· καὶ ἀφοῦ ἀνεχώρησεν, ἔλεγεν εἰς τὸν Ξέρξην δλα, ὅσα ἀκριβῶς εἶχεν ἔδει.

Παρατηρήσεις.

βουλευομένων=γεν. ἀπόλυτος μετοχὴ χρονική, ὅτε ἔβουλεύοντο· δπόσοι εἰσὶ καὶ ὅτι ποιέοιεν=προτάσσεις πλάγιαι ἐρωτηματικαὶ· ἔαν=μετοχὴ χρονική, ὅτε ἦν· ὡς ἀλισμένη εἴη=πρότασις εἰδικὴ κατ' εὐκτι-

κήν τοῦ πλαγίου λόγου, διότι ἔξαρτάται ἐξ ἴστορικοῦ χρόνου, ἀκηκόει· τὸ εἶχον ἢν φυλακῆ = πρότασις ἀναφορική, δ... κατιδέσθαι = ὑποκείμ. τῆς ἀπροσώπου ἐκφράσεως οἴλα τε ἦν· τεταγμένοις = μετοχὴ κατηγορηματικὴ μετὰ τοῦ ἔτυχον γυμναζομένοις = μετοχὴ κατηγορηματικὴ μετὰ τοῦ ὥρα· κατ' ἡσυχίην = δέ μπρόθετος προσδιορισμὸς σημαίνει τρόπον· ἀλογίης = ἀντικείμ. τοῦ ἔκύρωσε· τὰ... δπώπεε = ἀναφορικὴ πρότασις, ἀντικείμενον τοῦ ἔλεγε.

209. "Οταν ἡκουσεν δὲ Ξέρξης, δὲν ἦδύνατο (=οὐκ εἶχε) νὰ ἔννοήσῃ τὴν ἀλήθειαν (=τὸ ἔόν), ὅτι δηλαδὴ προετοιμάζοντο νὰ καταστραφοῦν καὶ τὸν καταστρέψουν ὅσον ἦδύναντο (=κατὰ δύναμιν). 'Αλλ' ἐπειδὴ ἐφαίνετο εἰς αὐτὸν, ὅτι ἔκαμνον γελοῖα, ἐκάλεσε τὸν Δημάρατον, τὸν υἱὸν τοῦ Ἀρίστωνος, δέ οποῖος εὐρίσκετο εἰς τὸ στρατόπεδον. Αὐτὸν δέ, ἀφοῦ ἤλθε, τὸν ἥρωτα δὲ Ξέρξης διὰ τὸ καθὲν ἀπ' αὐτὰ (=ἔκαστα τούτων), διότι ἥθελε νὰ μάθῃ αὐτὸν ποὺ ἐγίνετο ἀπὸ τοὺς Λακεδαιμονίους. Αὐτὸς δὲ εἶπεν: «Μὲ ἡκουσας μὲν καὶ προηγουμένως, ὅταν ἔξεκινοῦμεν κατὰ τῆς Ἑλλάδος, διὰ τοὺς ἄνδρας αὐτούς· ὅταν δὲ μὲ ἡκουσες, μὲ περιεγέλασες (=γέλωτά με ἔθεν), διότι ἔλεγον, πῶς ἀκριβῶς (=τῇ περ) ἔβλεπον, ὅτι θὰ συμβοῦν αὐτὰ τὰ πράγματα· διότι εἰς ἐμὲ εἶναι μέγιστον καθῆκον (=ἀγῶν) ἐνώπιόν σου, βασιλεῦ, νὰ λέγω (=ἀσκεῖεν) τὴν ἀλήθειαν.» Ακουσον δὲ καὶ τῷρα. Οἱ ἄνδρες αὐτοὶ ἔχουν ἔλθει διὰ νὰ πολεμήσουν ἐναντίον μας διὰ τὸ στενὸν καὶ εἰς αὐτὰ ἔτοιμάζονται. Διότι τέτοια συνήθεια ὑπάρχει εἰς αὐτούς· ὅταν πρόκειται νὰ διακινδυνεύουν τὴν ζωήν, τότε κοσμοῦνται εἰς τὰς κεφαλάς. Γνώριζε δέ, ὅτι, ἀν αὐτοὺς καὶ τοὺς ὑπολειπομένους εἰς τὴν Σπάρτην ὑποτάξῃς, δὲν ὑπάρχει κανὲν ἄλλο ἔθνος τῶν ἀνθρώπων, τὸ οποῖον, βασιλεῦ θὰ τολμήσῃ νὰ ὑψώσῃ χειρας ἐναντίον σου· διότι τῷρα ἐπέρχεσαι ἐναντίον πόλεως βασιλικῆς καὶ γενναιοτάτης μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων καὶ κατὰ γενναιοτάτων ἀνδρῶν». Φυσικὰ (=δὴ) πολὺ ἀπίστευτα ἐφαίνοντο εἰς τὸν Ξέρξην, ὅτι ἥσαν τὰ λεγόμενα καὶ τὸν ἥρωτησεν ἐκ δευτέρου, κατὰ ποῖον τρόπον, ἀφοῦ εἶναι τόσον ὀλίγοι (=τοσοῦτοι), θὰ πολεμήσουν κατὰ τοῦ στρατεύματός του. Αὐτὸς δὲ εἶπεν: «Ω βασιλεῦ, νὰ μὲ θεωρῆς ἀνθρωπὸν ψεύστην, ἀν αὐτὰ δὲν συμβοῦν ἔτσι, δπως ἐγὼ λέγω». Λέγων αὐτὰ δὲν κατέπειθε τὸν Ξέρξην,

Παρατηρήσεις.

συμβαλέοθαι=άντικείμ. τοῦ οὐκ εἰχε· δτι παρεσκευάζοντο=εἰδικὴ πρότασις ἐπεξήγησις τοῦ ἔοντος ἀπολιόμενοι., ἀπολέοντες=μετοχαὶ τελικαὶ γειοῖς=κατηγορούμενον· ἡρώτα=ἔχει δύο ἄντικείμενα κατ' αἰτιατικήν, μιν καὶ ἔκαστα· θέλων=μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπει γέθελε· εντελομέδην=πρότασις χρονική· ἀκούσας=μετοχὴ χρονική, δτε ἥκουσας· λέγοντα=μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπει ἔλεγον· τῇ περ ὥρων=πρότασις πλαγία ἐρωτηματική· ἐκβησόμενα=μετοχὴ κατηγορηματική· ἀσκίων=ὑποκείμενον τῆς ἀποσπώπου ἐκφράσεως ἀγών έστι. 'Υποκείμενόν του είναι τό με (έτεροπρόσ.)· μαχησόμενοι=μετοχὴ τελική, ἵνα μαχήσωνται· τῇ ψυχῇ=δοτικὴ τοῦ κατά τὸ ὑπομενέει=πρότασις ἀναφορική, δ... τῶν ἐν "Ελλησι=γενικὴ διαιρετική· ἄπιστα=κατηγορούμενον τοῦ λεγόμενα· ἐφαίνετο τὰ λεγόμενα=ἀττικὴ σύνταξις· δν τινα τρόπον.. μαχήσονται=πρότασις πλαγία ἐρωτηματική· χρᾶσθαι=ἀπαρέμφατον ἀντι προστακτικῆς, ἀντὶ τοῦ χρῶ· ἐμοὶ=ἀντικείμενον τοῦ χρᾶσθαι· ψεύστῃ=κατηγορούμενον τοῦ ἐμοί· τῇ ἐγώ λέγω=πρότασις ἀναφορική, ἢ ἐγὼ λέγω.

6. Διήμερος μάχη εἰς τὸ οτενόν.

(κεφ. 210—212)

210. Τέσσαρις μὲν λοιπὸν ἡμέρας ὁ Ξέρξης ἀφῆκε νὰ περάσουν, ἐπειδὴ πάντοτε ἥλπιζεν, δτι αὐτοὶ θὰ δραπετεύσουν· τὴν δὲ πέμπτην, ἐπειδὴ δὲν ἐφευγον, ἀλλ' ἐφαίνοντο εἰς αὐτὸν (=οὗ) δτι ἀπὸ ἀναίδειαν καὶ ἀπερισκεψίαν (=διαχρεώμενοι) ἔμενον, ἔστειλεν ἔναντίον αὐτῶν δργισθεὶς τοὺς Μήδους καὶ Κισσίους, διατάξας αὐτούς ἀφοῦ τοὺς πιάσουν ζωντανοὺς, νὰ τοὺς φέρουν ἐνώπιόν του (=ἐς ὅψιν τὴν ἕαυτοῦ). Ἀφοῦ δὲ οἱ Μῆδοι ἐπέπεσον ὁρμητικὰ (=φερόμενοι) κατὰ τῶν Ἑλλήνων, ἐφονεύοντο πολλοί, ἄλλοι δὲ εἰσήρχοντο εἰς τὰς τάξεις αὐτῶν (=ἐπεσῆσαν) καὶ δὲν ἐφευγον, ἀν καὶ ὑφίσταντο μεγάλας ἀπωλείας (=μεγάλως προσπταίοντες). Ἐκαμνον δὲ φανερὸν εἰς τὸν καθένα (παντὶ τέω) καὶ προπάντων εἰς τὸν ἴδιον τὸν βασιλέα, δτι πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι ἦσαν, ἀλλ' ὀλίγοι ἄνδρες. Διήρκεσε δὲ ἡ σύγκρουσις καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν.

Παρατηρήσεις.

παρεξῆκε=ἀόρ. β' τοῦ παρτέξιημι· ἐλπίζων=μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπει ἥλπιζε· σφέας=ὑποκείμ. τοῦ ἀποδρήσεσθαι (έτεροπρόσ.)· ὡς οὐκ ἀπηλλάσσοντο=πρότασις αἰτιολογική· ἀναιδείη... ἀβουλίη=άντικείμενα τοῦ διαχρεώμενοι· ζωγρήσαντας=μετοχὴ χρονική, ἐπάν ξφρόνισσοι. φε-

ρόμενοι=μετοχή τροπική· προσπταίοντες=μετοχή ἐναντιωματική μετά τοῦ καίπερ οὐκ ἥκιστα=λιτότης, ἵσοδυναμεῖ πρὸς τὸ μάλιστα· δτὶ εἰς=πρότασις εἰδικὴ κατ' εὐκτικήν τοῦ πλαγίου λόγου, διότι ἔξαρταται ἀπὸ ψῆμα ἴστορικοῦ χρόνου, ποίεον· δι' ἡμέρας=ό ἐμπρόθετος προσδιορισμός σημαίνει διάρκειαν χρονικήν.

211. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Μῆδοι ἔβλαπτοντο (=τρηχέως περιείποντο), τότε αὐτοὶ μὲν δλίγον κατ' δλίγον ἀπεσύρθησαν (=ύπεξήσαν), ὕρμησαν δὲ οἱ Πέρσαι ἀφοῦ τοὺς διεδέχθησαν, τοὺς ὅποίους δι βασιλεὺς ὠνόμαζεν ἀθανάτους, τῶν ὅποίων ἀρχηγὸς ἦτο δι Υδάρηνς, μὲ τὴν ἰδέαν (=ῶς) δτι αὐτοὶ τουλάχιστον (=γε) εὐκόλως θὰ τοὺς νικήσουν. Ὅταν δὲ καὶ αὐτοὶ συνεπλάκησαν μὲ τοὺς Ἑλληνας, δὲν κατώρθωσαν περιοσότερα ἀπὸ τὸν Μηδικὸν στρατόν, ἀλλὰ τὰ ἴδια, καὶ διότι ἐμάχοντο εἰς τόπον σιενὸν καὶ διότι μετεχειρίζοντο δόρατα κοντότερα παρὰ οἱ Ἑλληνες, καὶ διότι δὲν ἥδυναντο νὰ χρησιμοποιήσουν τὸ πλῆθος. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι ἐμάχοντο ἀειόλογα, καὶ εἰς ἄλλα ἀποδεικνύοντες, δτι ἐγνώριζον πολὺ καλὰ νὰ μάχωνται μεταξὺ ἀνθρώπων μὴ γνωρίζοντων καί, δσάκις ἔστρεφον τὰ νῶτα, ὅλοι μαζὶ (=ἄλέως ἐφευγον δῆθεν· οἱ δὲ βάρβαροι δταν τοὺς ἔβλεπον, δτι ἐφευγον, ὕρμων μὲ φωνὰς καὶ μὲ θόρυβον· αὐτοὶ δέ, δταν ἐποφθάνοντο, ἔστρεφον δπίσω, ὕστε νὰ εἴναι ἀντιμέτωμοι (=ἀντίοι) τῶν βαρβάρων, δταν δὲ ἐγύριζον, ἐφόνευον ἀναριθμήτους κατὰ τὸ πλῆθος ἐκ τῶν Περσῶν· ἐφονεύοντο δὲ καὶ ἔξ αὐτῶν Σπαρτιατῶν τότε δλίγοι. Ἐπειδὴ δὲ καθόλου δὲν ἥδυναντο οἱ Πέρσαι νὰ γίνουν κύριοι τῆς εἰσόδου, ἀν καὶ ἐδοκίμαζον καὶ κατὰ τάγματα (=τέλεα) καὶ προσέβαλλον κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους (=παντοίως), ἐψυγαν δπίσω.

Παρατηρήσεις.

περιείποντο=ἔχει παθητικήν σημασίαν ὑπεξήσαν=παρατατ. τοῦ ὑπέξειμι· ἀθανάτους=κατηγορούμενον τοῦ τούς· κατεργασθμενοι=μετοχὴ τελική· Ως...συνέμισγον=πρότασις χρονική· τῆς στρατιῆς=γενικὴ συγκριτικὴ εἰς τὸ πλέον· μαχόμενοι=μετοχὴ αἰτιολογικὴ μετά τοῦ ἄτε· χρήσασθαι=ἀντικείμ. τοῦ οὐκ ἔχοντας· ἀλλα=αἰτιατ. τοῦ κατά τι· ἔξεπιστάμενοι=μετοχὴ κατηγορηματικὴ μετά τοῦ ἀποδεικνύμενοι· δπως ἔντρεψειαν=πρότασις χρονικὴ σημαίνουσα ἐπανάληψιν πράξεως. Οἱ Ἀττικοὶ μεταχειρίζονται ἐν νοιαύτῃ περιπτώσει τὸ ὅπτε=δσάκις· ἄλέως=κατηγορούμενον· βοῆ=δοτ. τοῦ τρόπου· καταλαμβανόμενοι=μετοχὴ χρονική, δτι κατελαμβάνοντο· ἀντίοι=κατηγορούμενον τοῦ οἱ δέ·

πλὴθεῖ=δοτική τῆς ἀναφορᾶς πειρώμενοι... προσβάλλοντες=μετοχαὶ ἐναντιωματικαὶ, καίτοι ἐπειρῶντο, προσέβαλλον.

212. Κατὰ τὰς ἐπιθέσεις αὐτὰς τῆς μάχης λέγεται, ὅτι ὁ βασιλεὺς παρακολουθῶν (=θηεύμενον) τρεῖς φορὰς ἀνεπήδησεν ἐκ τοῦ θρόνου, ἐπειδὴ ἐφοβήθη διὰ τὸν στρατόν. Τότε μὲν τοιουτορόπως ἡγωνίσθησαν, τὴν ἐπομένην δὲ οἱ βάρβαροι καθόλου κακούτερον δὲν ἐπολέμησαν (=ἀέθλεον) διότι, ἐπειδὴ ἡσαν ὅλιγοι, ἐλπίσαντες, ὅτι αὐτοὶ θὰ εἴχον κατατραυματίσθη καὶ δὲν θὰ ἡσαν ἴκανοί πλέον νὰ ἀντισταθοῦν (=χείρας ἀνταείρασθαι) ἥρχοντο εἰς κεῖδας. Οἱ δὲ Ἐλληνες κατὰ τάγματα καὶ κατὰ ἔθνη ἡσαν παρατεταγμένοι καὶ ὁ καθεὶς ἐμάχετο μὲ τὴν σειρὰν (=ἐν μέρει) ἐκτὸς τῶν Φωκέων· αὐτοὶ δὲ παρετάχθησαν εἰς τὸ ὄρος διὰ νὰ φυλάξουν τὸ μονοπάτι. Ἐπειδὴ δὲ τίποτε διαφορετικὸν (=ἄλλοιον) δὲν εὑρισκον οἱ Πέρσαι, παρ' ὅτι εἴχον παρατηρήσει (=ἐνώρῳ) τὴν προηγουμένην ἡμέραν ἔφυγαν.

Παρατηρήσεις.

ἐν τῇσι προσόδησι=οἱ ἐμπρόθετος προσδιορ. σημαίνει χρόνον· βασιλέα= ὑποκείμενον τοῦ ἀναδραμεῖν (έτεροπροσ.) ἀναδραμεῖν=ὑποκείμενον τοῦ ἀπροσώπου λέγεται· δεῖσαντα=μετοχὴν αἰτιολογική, ἐπεὶ ἔδεισε· τῇ ὑστεραίγη=δοτικὴ τοῦ χρόνου ἐλπίσαντες=μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπεὶ ἥλπισαν· σφέας=ὑποκείμενον τῶν ἀπαρεμφάτων κατατετρωματίσθαι καὶ ἔσεσθαι (έτεροπροσ.)· κατὰ τάξις=οἱ ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς σημαίνει τρόπον· φυλάξαντες=μετοχὴ τελική· Ως εὑρισκον=πρότασις αἰτιολογικῆ.

γ) Προδοσία τοῦ Ἐφιάλτου

(κεφ. 213, 215-218)

213, 215. Ἐνῷ δὲ ὁ βασιλεὺς εὑρίσκετο εἰς ἀπορίαν, τί νὰ κάμῃ (=ὅτι χρήσηται) εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν, ἥλθε μαζί του εἰς συνεννόησιν (=οἱ εἰς λόγους) ὁ Ἐφιάλτης, ὁ υἱὸς τοῦ Εὐρυδάμου, ἀνὴρ Μαλιεύς· αὐτὸς (=δε) νομίζων, ὅτι θὰ λάβῃ (=οἰσεσθαι) ἀπὸ τὸν βασιλέα κάποιαν μεγάλην ἀμοιβὴν (=μέγα τι), ἐφανέρωσεν εἰς αὐτὸν τὸ μονοπάτι, τὸ δποῖον διὰ μέσου τοῦ ὅρους ὧδηγει εἰς τὰς Θερμοπύλας καὶ ἔγινεν αἰτία νὰ καταστραφοῦν (=διέφθειρε) οἱ μένοντες εἰς αὐτὸν τὸ μέρος ἐκ τῶν Ἐλλήνων. Ὅστερον δὲ ἐπειδὴ ἐφοβήθη τοὺς Λακεδαιμονίους, ἔφυγεν εἰς τὴν Θεσσαλίαν καὶ ὑπὸ τῶν Πυλαγόρων, οἱ δποῖοι.

συνήρχοντο (=συλλεγόμενων εἰς τὴν Πυλαιάν ὁρίσθη διὰ τὴν κεφαλὴν τοῦ φυγάδος (=οἱ φυγόντι) χρηματικὴ ἀμοιβή). Ὅστε δὲν δὲ ἀπὸ ἀρκετόν χρόνον (διότι ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἀντικύρην, ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀθωνιάδου, ἀνδρὸς Τραχινίου). Οὐ δὲ Ξέρξης, ἐπειδὴ τοῦ ἥρεσαν ὅσα ὑπεσχέθη νὰ κατορθώσῃ ὁ Ἐφιάλτης, εὐθὺς γεμάτος χαρὰν (=περιχαρῆς γενόμενος) ἔστειλε τὸν Ὑδάρωνη καὶ αὐτούς, τῶν ὅποίων στρατηγὸς ἦτο ὁ Ὑδάρωνης ἔξεκίνησαν δὲ ἀπὸ τὸ στρατόπεδον κατὰ τὸ ἄναμμα τῶν φώτων. Τὸ μονοπάτι δὲ αὐτὸ ἀνεκάλυψαν μὲν οἱ Ἕγχωροι Μαλιεῖς, ἀφοῦ δὲ τὸ ἀνεκάλυψαν, ὡδῆγησαν τοὺς Θεσσαλοὺς ἐναντίον τῶν Φωκέων τότε, ὅτε οἱ Φωκεῖς, ἀφοῦ ἔφραξαν τὸ στενὸν μὲ τεῖχος, ἥσαν προφυλαγμένοι ἀπὸ τὸν πόλεμον ὑστερον λοιπὸν ἀπὸ τόσον χρόνον εἶχεν ἀποδειχθῆ ὅτι δὲν ἦτο καθόλου χρήσιμος εἰς τοὺς Μαλιεῖς.

Παρατηρήσεις.

ἀπορεόντος=γεν., ἀπόλυτος, μετοχὴ χρονική, ὅτε ἡπόρει· ὅτι χρήσηται=πλαγία ἔρωτηματ. πρότασις· ὅς...ἔφρασε=πρότασις ἀναφορική· δοκέων=μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπεὶ ἐδόκει· ταύτη=τὸ τοπικὸν ἐπίφροντα· δείσας=μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπεὶ ἐδεισε, τοῦ ρήμα. δέδοικα· οἱ=ἀντικειμενον τοῦ ἐπεκηρύχθη· ὑπὸ Ἀθηνάδεω=ποιητικὸν αἴτιον εἰς τὸ ἀπέθανε, τὸ δοποῖον εἶναι παθητικὸν τοῦ ἀποκτείνω· τὰ ὑπέσχετο=ἀναφορ. πρότασις ως ὑποκείμ. τοῦ ἥρεσε (σύνταξις ἀττικῆς) κατεργάσεσθαι=ἀντικείμ. τοῦ ὑπέσχετο, τῶν ἐστρατήγεε=πρότασις ἀναφορικὴ καθ' ἔλειν ἀντὶ καὶ ἐκείνους, ὥν...· περὶ ἀφάσ=ὅ ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς σημαίνει χρόνον κατὰ προσέγγισιν, περίπου· Θεοσαλοῖς=ἀντικείμ. τοῦ κατηγήσαντο· φράξαντες=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ ἔφραξαν· τείχεϊ=δοτικὴ τοῦ ὄργανου, τοῦ μέσου· ἔοῦσσα=μετοχὴ κατηγορηματικὴ μετὰ τοῦ κατεδέκτο εἰς τὸ ἡ ἀτραπός· οὐδὲν=ἐπιφρόνηματ. προσδιορισμός, οὐδόλως.

216-217. Εἶναι δὲ τὸ μονοπάτι αὐτὸ ὡς ἔξῆς. Ἄρχεται μὲν ἀπὸ τὸν Ἀσωπὸν ποταμόν, ὁ δοποῖος ρέει διὰ μέσου τῆς χαράδρας, τὸ δὲ ὅρος αὐτὸ καὶ τὸ μονοπάτι ἔχουν τὸ ἱδιον ὄνομα (=ταύτο κέεται), Ἀνόπαια. ἐκτείνεται δὲ ἡ Ἀνόπαια αὐτὴ πρὸς τὴν ράχιν τοῦ ὅρους, καταλήγει δὲ εἰς τὴν πόλιν Ἀλπηνόν, ἡ δοποία εἶναι πρώτη ἐκ τῶν Λοκρίδων πόλεων ἀπὸ τὴν χώραν (=πρὸς) τῶν Μαλιέων. Ἀπ' αὐτὸ λοιπὸν τὸ μονοπάτι οἱ Πέρσαι, ἀφοῦ ἐπέρρεασαν τὸν Ἀσωπόν, ἐπορεύοντο ὅλην τὴν νύκτα, εἰς τὰ δεξιὰ μὲν ἔχοντες τὰ ὅρη τῶν Οἰταίων, ἀριστερὰ δὲ τῶν

Τοαχινίων. Καὶ ἥρχισε πλέον (=δὴ) νὰ φαινεται ἡ αὐγὴ καὶ αὐτοὶ ἔφθασαν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὅρους. Εἰς αὐτὸ δὲ τὸ μέρος τοῦ ὅρους ἔφύλαττον, καθὼς καὶ προηγουμένως ἔχει δηλωθῆ ὑπὲρ ἐμοῦ, κύλιοι δπλῖται τῶν Φωκέων, ὑπερασπίζοντες τὴν ἴδικήν των χώραν καὶ φρουροῦντες τὸ μονοπάτι. Διότι τὸ μὲν κάτω στενὸν ἔφυλάττετο ὑπὲρ αὐτῶν ποὺ ἔχει λεχθῆ τὸ δὲ μονοπάτι διὰ μέσου τοῦ ὅρους ἔθελονται Φωκεῖς ἔφύλαττον, ἀφοῦ ὑπερσχέθησαν εἰς τὸν Λεωνίδαν.

Παρατηρήσεις.

οὔρεϊ=ἀντικείμ. τοῦ κέεται. *Ανόπαια=έπεξήγησις τοῦ τωντό· ἔοισ-σαν=μετοχὴ ἀναφορική, ἡ ἑστὶ· διαβάντες=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ διέβησαν· διέφαινε=ό παρατατικὸς σημαίνει τὴν ἔναρξιν τῆς πράξεως, ἥρχισε νὰ διαφαίνεται· οἱ=ἀντὶ οὗτοι· ἐπ' ἀκροατηρίῳ=ό ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς σημαίνει τόπον· τοῦ οὔρεος=γενικὴ διαιρετικὴ εἰς τὸ τοῦτο· μοι=δοτικὴ τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου εἰς τὸ δεδήλωται· ὑπὸ τῶν εἴρηται=πρότασις ἀναφορικὴ καθ' ἔλξιν ἀντὶ, ὑπὸ τούτων, περὶ ὃν εἴρηται· ἔθελονται=κατηγορούμενον τοῦ Φωκέες μὲν ἐπιρρηματικὴν σημασίαν, ἔθελουσίως· ὑποδεξάμενοι=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ ὑπεδέξαντο.*

218. Ως ἔξῆς δὲ ἀντελήφθησαν οἱ Φωκεῖς, ὅτι αὐτοὶ εἶχον ἀναβῆ· οἱ Πέρσαι δηλαδὴ ἀνέβαινον τὸ ὅρος χωρὶς νὰ γίνουν ἀντιληπτοὶ (=ἐλάνθανον), διότι ὅλον ἦτο γεμάτον ἀπὸ δρῦς. Ἡτο μὲν λοιπὸν νηνεμία, ἐπειδὴ δὲ ἐγίνετο πολὺς θόρυβος, ὅπως ἦτο φυσικόν, διότι φύλλα ἥσαν σκορπισμένα κάτω ἀπὸ τὰ πόδια τους, ἀνεπήδησαν οἱ Φωκεῖς καὶ ἐνεδύμησαν τὰ ὅπλα, καὶ ἀμέσως παρουσιάσθησαν οἱ βάρβαροι. Μόλις δὲ είδον ἄνδρας νὰ ἐνδύωνται ὅπλα, ἔξεπλάγησαν (=ἐν θωύματι ἐγένοντο) διότι, ἐνῷ ἥλπιζον, ὅτι τίποτε δὲν θὰ παρουσιασθῇ εἰς αὐτοὺς ἔχθροικὸν (=ἀντίξοον), συνήγησαν στρατόν. Τότε δὲ Υδάρνης ἐπειδὴ ἐφοβήθη πολὺ (=καταρρωδήσας), μήπως οἱ Φωκεῖς εἶναι Λακεδαιμόνιοι, ἥρωτησε τὸν Ἐφιάλτην, ἀπὸ ποῦ εἶναι (=ὅποδαπός) δ στρατός, ὅταν δὲ ἐπληροφορήθη ἀκριβῶς, παρέτασσε τοὺς Πέρσας εἰς μάχην. Οἱ δὲ Φωκεῖς ἐπειδὴ ἐκτυπῶντο ἀπὸ τὰ πολλὰ καὶ πυκνὰ τοξεύματα, ἔφυγαν ταχέως (=οἴχοντο φεύγοντες) εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὅρους, ἐπειδὴ ἐπίστευον, ὅτι ἐναντίον των κυρίων (=ἀρχῆν), ἐπετέθησαν, καὶ εἶναι προετοιμασμένοι διὰ νὰ καταστραφοῦν. Αὐτοὶ μὲν λοιπὸν αὐτὰ ἐφρόνουν, οἱ δὲ παρὰ τὸν Ἐφιάλ-

την καὶ τὸν Ὑδάρονην Πέρσαι τοὺς μὲν Φωκεῖς δὲν ἐλογάριασαν καθόλου, ἀλλὰ (=οἱ δὲ) κατέβαινον τὸ ὅρος ταχέως.

Παρατηρήσεις.

ἀναβεβηκότας=μετοχὴ κατηγορηματικὴ τοῦ σφεας· **ἀναβαίνοντες**=μετοχὴ κατηγορηματικὴ μετὰ τοῦ ἐλάνθανον ἔξηγουμένη ὡς ρῆμα, ἐνῷ τὸ ἐλάνθανον ὡς ἐπίρρημα=λεληθότες=χωρίς νὰ γίνουν ἀντιληπτοί· **δρυῶν**=γενικὴ τῆς ὄλης ἢ τοῦ περιεχομένου· **γινομένου**=γεν. ἀπόλυτος μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπεὶ ἐγίνετο· **ὑποκεχυμένων**=ἐπίσης γεν. ἀπόλυτος μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπεὶ ὑπεκέχυντο ἀντὶ . . . **ἔδραμον**=τιμῆσις, δηλαδὴ χωρισμὸς τῆς προθέσεως ἀπὸ τοῦ ρήματος· **ἐνδυομένους**=μετοχὴ κατηγορηματικὴ εἰς τὸ ἀνδρας· **ἔλπομενοι**=μετοχὴ ἐναντιωματική, καίτοι ἥλποντο· **ἀντίξουν**=κατηγορούμενον τοῦ οὐδένεν· **στρατῷ**=ἀντικείμ. τοῦ ἐνεκύρωσαν· **καταρρωδάσας**=μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπεὶ κατηρρώδησε, **ὅποδαπός εἴη**=πρότασις πλαγία ἐρωτηματ. κατ' εὐκτικὴν τοῦ πλαγίου λόγου, διότι ἔξαρταται ἀπὸ χρόνου ἴστορικοῦ, εἰρετο· **πολλοῖστε**=κατηγορούμενον τοῦ τοξεύμασι· **φεύγοντες**=μετοχὴ κατηγορηματικὴ μετὰ τοῦ οὔχοντο ἔξηγουμένη ὡς ρῆμα, τὸ δὲ ρῆμα ὡς ἐπίρρημα, ταχέως· ὡς . . . **δρμήθησαν**=πρότασις εἰδική· ἀπολεόμενοι=μετοχὴ τελική.

δ) Ὁ Δεωνίδας ἀποπέμπει τοὺς συμμάχους.

(Κεφ. 219—222)

219. Εἰς δὲ τοὺς Ἕλληνας, οἱ δοποῖοι εὑρίσκοντο εἰς τὰς Θεομοπύλας. πρῶτον μὲν ὁ μάντις Μεγιστίας ἀφοῦ παρετήρησεν εἰς τὰ σπλάχνα τῶν σφαγίων, ἐδίλωσε τὸν μέλλοντα νὰ συμβῇ εἰς αὐτοὺς θάνατον τὴν αὐγῆν· Κατόπιν δὲ αὐτόμολοι ἤσαν ἐκεῖνοι, οἱ δοποῖοι ἀνήγγειλαν τὴν ἐκ μέρους τῶν Περσῶν περικύλωσιν. Αὗτοὶ μὲν τὸ ἀνήγγειλαν ἀκόμη τὴν νύκτα, τρίτοι δὲ οἱ σκοποὶ τῆς ἡμέρας· ἀφοῦ ἔσπευσαν κάτω ἀπὸ τὰς κορυφάς, διαν πλέον ἔχαραξε. Τότε συνεσκέπτοντο οἱ Ἕλληνες καὶ αἱ γνῶμαι αὐτῶν ἐδικάζοντο· διότι ἄλλοι μὲν δὲν ἀφῆναν νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν θέσιν των (=τάξιν), ἄλλοι δὲ ἀντέτεινον. Μετὰ τοῦτο δὲ ἐπειδὴ ἔχωρίσθησαν, ἄλλοι μὲν ἀνεχώρησαν, καὶ ἀφοῦ διεσκορπίσθησαν, διηυθύνθησαν χωριστὰ (=έκαστος) εἰς τὰς πόλεις των, ἄλλοι δὲ ἔξι αὐτῶν μαζὶ μὲ τὸν Δεωνίδαν ἤσαν ἐτοιμασμένοι νὰ μείνουν αὐτοῦ.

Παρατηρήσεις.

τοῖσι εὖσι τοῦ ἔφρασε, μετοχὴ ἀναφορική, οἱ ἤσαν· **ἔσιδων**=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ ἐσείδεν· **ἔσεσθαι**=ἔξαρταται ἐκ τοῦ μέλλοντος· **Περ-**

σέων=γενική ὑποκειμενική εἰς τὸ περίσσον, τὸ δόποῖον ἔχει οηματικὴν σημασίαν· **νυκτός**=γεν., τοῦ χρόνου· **διαφαινούσης**=γεν. ἀπόλυτος, μετοχὴ χρονική, ὅτε διέφαινε· **σφεων**=γεν. κτητική εἰς τὸ γνῶμαι· **ἐκλιπεῖν**=τὸ ἀπάρεμφ. εἶναι ἀντικείμ. τοῦ ἔων· **διαχριθέντες**=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ διεκριθῆσαν· **κατὰ πόλις**=ὅμιλος προσδιορ., σημαίνει κίνησιν εἰς τόπον καὶ κατανομήν· **αὐτῶν**=γεν. διαιρετική.

220. Λέγεται δέ, ὅτι καὶ ὁ Ἰδιος ὁ Λεωνίδας ἀπέπεμψεν αὐτούς, διότι ἐφρόντισε νὰ μὴ καταστραφοῦν· εἰς αὐτὸν δὲ καὶ εἰς τοὺς παρευρισκομένους ἐκ τῶν Σπαρτιατῶν δὲν ἥρμοζε (=οὐκ ἔχειν εὑπρεπέως) νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν θέσιν, εἰς τὴν δόποιαν ἀρχικῶς (=ἀρχὴν) ἥλθον διὰ νὰ τὴν φυλάξουν. Μὲ αὐτὴν τὴν γνώμην περισσότερον εἶμαι ἐντελῶς σύμφωνος (=πλεῖστος εἰμι), ὅτι ὁ Λεωνίδας, ἐπειδὴ ἀντελήθη (=αἴσθετο), ὅτι οἱ σύμμαχοι ἡσαν ἀπρόόθυμοι καὶ δὲν ἥθελον νὰ φιλοκινδυνεύσουν μαζί του (=συνδιακινδυνεύειν), διέταξεν αὐτοὺς νὰ φύγουν, εἰς αὐτὸν ὅμως δὲν ἦτο ἔντιμον (=οὐ καλῶς ἔχειν) νὰ ἀπέλθῃ. Ἐνῶ, ἐὰν ἔμενεν αὐτοῦ, διετηρεῖτο (=ἔλείπετο) μεγάλη δόξα καὶ ἡ εὐτυχία τῆς Σπάρτης δὲν ἔξηφανίζετο. Διότι εἰς τοὺς Σπαρτιάτας, οἵ δόποιοι ἡρώτησαν τὸ μαντεῖον περὶ τοῦ πολέμου αὐτοῦ, ὅταν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἔξερογγνύετο, ἐδόθη χρησμὸς ὑπὸ τῆς Πυθίας, ἢ ὅτι ἡ Λακεδαιμονίαν θὰ καταστραφῇ δλοτελῶς (=ἀνάστατον γενέσθαι) ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἢ ὅτι ὁ βασιλεὺς αὐτῶν θὰ καταστραφῇ. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ Λεωνίδας ἐσκέπτετο αὐτὰ καὶ ἥθελε νὰ ἐγκαταλείψῃ (=καταθέσθαι) δόξαν μόνων τῶν Σπαρτιατῶν, νομίζω, ὅτι ἀπέπεμπε τοὺς συμμάχους μᾶλλον παρὰ ὅτι, ἀφοῦ ἐφιλονίκησε τόσον ἀπρεπῶς, ἀνεχώρησαν αὐτοὶ ποὺ ἀνεχώρησαν.

Παρατηρήσεις.

ώς ἀπέπεμψε=πρότασις εἰδική· **κηδόμενος**=μετοχὴ αἰτιολογική. ἐπεὶ ἐκήδετο· **ἐκλιπεῖν**=ὑποκείμ. τῆς ἀπροσώπου ἐκφράσεως εὐπρεπῶς ἐπεὶ ἐκήδετο· **χειρομένοισι**=μετοχὴ τελική, ἵνα φυλάξωσι· **κελεῦσαι**=τὸ ἀπαγόρευμαφ. εἶναι ἐπεξήγησις τοῦ ταύτη τῇ γνώμῃ· **ἔόντας**=μετοχὴ κατηγορηματική, μετὰ τοῦ αἰσθάνομαι· **ἀπίειναι**=ὑποκείμ. τῆς ἀπροσώπου ἐκφράσεως οὐ καλῶς ἔχειν. **Μένοντι**=μετοχὴ ὑποθετ.=εἰ ἔμενε, ἐτέθη κατά δοτικὴν συμφωνοῦσα μὲ τὸ ἔννούμενον αὐτῷ· **χειρομένοισι**=μετοχὴ ἀναδοτικὴ χρονικὴ, οὖ... ἢ ὅτι ἔχωντο· **Λακεδαιμονία**=ὑποκείμ. τοῦ φορικὴ ἡ χρονικὴ, οὖ... ἢ ὅτι ἔχωντο· **Λακεδαιμονία**=ὑποκείμ. τοῦ ἀπαρεμφ. γενέσθαι (έτεροπροσωπία)· τὸν βασιλέα=ὑποκείμ. τοῦ ἀπολέσθαι (έτεροπροσ.)· **Λεωνίδαν**=ὑποκείμ. τοῦ ἀποπέμψαι (έτεροπροσ.) **διενειχθέντας**=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ διηνείχθησαν.

221—222. Ἀπόδειξις δὲ εἰς ἐμὲ μεγίστη (=οὐκ ἔλαχιστον) περὶ αὐτοῦ ὑπῆρξε καὶ τὸ ἔξης, ὅτι καὶ τὸν μάντιν, ὁ δόποιος ἥκολούθει τὸν στρατὸν αὐτόν, τὸν Μεγιστίαν τὸν Ἀκαρνᾶν, ὁ δόποιος ἐλέγετο ὅτι ἐκ καταγωγῆς (=ἀνέκαθεν) ἦτο ἀπὸ τοῦ Μελάμποδος, αὐτόν, ὁ δόποιος ἐκ τῶν σπλάγχνων τὰ μέλλοντα νὰ συμβοῦν εἰς αὐτούς, εἶναι φανερὸς ὁ Λεωνίδας, ὅτι ἀπέπεμψε, διὰ νὰ μὴ καταστραφῇ μαζί τους (=σφι). Αὐτὸς δέ, μολονότι ἀπεστέλλετο, ὁ Ἰδιος δὲν τοὺς ἐγκατέλειψεν, ἀλλὰ τὸν υἱόν του, ὁ δόποιος ἐξεστράτευε μαζί του, τοῦ ἦτο δὲ μονογενῆς, ἀπέπεμψεν. Οἱ μὲν λοιπὸν σύμμαχοι, ἀφοῦ ἀπεστάλησαν, ἔφυγαν ταχέως καὶ ὑπήκουσαν εἰς τὸν Λεωνίδαν, οἱ Θεσπιεῖς δὲ καὶ οἱ Θηβαῖοι ἔμειναν μόνοι πλησίον τῶν Λακεδαιμονίων. Ἐκ τούτων δὲ οἱ μὲν Θηβαῖοι ἔμειναν παρὰ τὴν θέλησίν των (=ἀέκοντες) διότι ἐκράτησεν αὐτοὺς ὁ Λεωνίδας θεωρῶν αὐτοὺς ὡς διμήρους, οἱ δὲ Θεσπιεῖς πολὺ μὲ τὴν θέλησίν των (=μάλιστα ἔκόντες), διότι αὐτοὶ (=οἱ) εἶπον, ὅτι δὲν θὰ φύγουν, ἀφοῦ ἐγκαταλείψουν τὸν Λεωνίδαν καὶ τοὺς διπάδους του (=τοὺς μετ' αὐτοῦ), ἀλλὰ ἀφοῦ ἔμειναν, ἐφονεύθησαν μαζί. Ἡτο δὲ στραταγὸς αὐτῶν ὁ Δημόφιλος, ὁ υἱὸς τοῦ Διαδόμου.

Παρατηρήσεις

Μαρτύριον=κατηγορούμενον τοῦ τόδε· *τούτου πέρι*=ἀναστροφὴ τῆς προθέσεως· ὅτι... φανερός ἐστι=ἡ εἰδικὴ πρότασις είναι ἐπεξήγησις τοῦ τάδε· *τὸν εἴπαντα*=μετοχὴ ἀναφορική, ὃς εἰπε· ἐκβαίνων=ἀντικείμ. τοῦ μέλλοντα· *ἀποπέμπων*=μετοχὴ κατηγορηματική· *σφι*=ἀντικείμ. τοῦ συναπόληται ἔνεκα τῆς προθέσεως σύν· *ἀποπεμπόμενος*=μετοχὴ ἔναντιωματική, καίτοι ἀπεπέμπετο· *οἱ*=δοτικὴ προσωπικὴ τοῦ ἔόντα· *ἀπιόντες*=κατηγορημ. μετοχὴ μετά τοῦ οἰχομαί, ἐξηγουμένη ὡς ζῆμα, ἀπῆλθον, είτα τὸ φῆμα οἰχοντο ἐξηγεῖται ὡς ἐπίφρημα, ταχέως· *ἀκοντες*=ἐπιληματ. κατηγορούμενον τοῦ Θηβαῖοι, ἀκουσίως· *ποιούμενος*=μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπει ἐποιεῖτο· *ἔκόντες*=ἐπίσης ἐπιρρηματικὸν κατηγορούμενον, ἔκουσίως· *οἱ οὐκ ἐφασαν*=πρότασις ἀναφορικὴ μὲ αἰτιολογικὴν σημασίαν· *οἱ*=ἐπει οὗτοι· *ἀπολιπόντες*=μετοχὴ χρονική, ἐπάν απολίπωσι.

ε') *Ἡ τελευταία μάχη—ἐπιγράμματα.*

(κεφ. 223—228)

223. Ο δὲ Ξέρξης ἀφοῦ μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἥλιου ἔκαμε σπονδάς, ἀφοῦ περιέμενεν ἐπί τινα χρόνον μέχρις ὅτου περίπου

(=κου μάλιστα) ή ἀγορὰ εἶναι γεμάτη κόσμον, ἔκαμε τὴν ἐπίθεσιν· διότι αὐτὴ ή παραγγελία εἶχε δοθῆ καὶ ἀπὸ τὸν Ἐφιάλτην· διότι ή κατάβασις ἀπὸ τοῦ ὅρους εἶναι συντομωτέρα καὶ τὸ διάστημα (χῶρος) πολὺ μικρότερον, παρὰ ή κυκλοτερῆς ὁδὸς (=περίοδος) καὶ ή ἀνάβασις· καὶ οἱ βάροβαροι λοιπὸν οἱ περὶ τὸν Ξέρξην ἐπειτίθεντο καὶ οἱ περὶ τὸν Λεωνίδαν Ἑλληνες, ἐπειδὴ ἔκαμνον τὴν ἔξοδον πρὸς θάνατον, τώρα πλέον (=ἡδη) περισσότερον παρὰ προηγουμένως (=κατ' ἀρχὰς) ἐπειτίθεντο ἔξω (=ἐπεξήϊσαν) εἰς τὸ εὐρύτερον μέρος τοῦ στενοῦ. Διότι κατὰ τὰς προηγουμένας ἡμέρας φυλάττοντες τὸ ὅχυρωμα τοῦ τείχους ἐμάχοντο εἰς τὰ στενὰ μέρη, ἀφοῦ ἔξηρχοντο μὲ προφύλαξιν (=ὑπεξιόντες). Τότε δὲ ἐπειδὴ συνεπλάκησαν ἔξω τῶν στενῶν, ἐφονεύοντο πολὺ κατὰ τὸ πλήθος ἐκ τῶν βαρβάρων· διότι ἀπ' ὅπισθι οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ταγμάτων κρατοῦντες μαστίγιον ἐμαστίγωνον πάντα ἄνδρα παρακινοῦντες πάντα πρὸς τὰ ἔμπρός. Πολλοὶ μὲν λοιπὸν ἔξ αὐτῶν ἐπιπτον εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐφονεύοντο, πολλοὶ δὲ ἀκόμη περισσότεροι κατεπατοῦντο ζωντανοὶ μεταξύ των δὲν ἐφρόντιζον δὲ καθόλου (ἥν λόγος οὐδεὶς) διὰ τὸν φονευομένους. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι ἐπειδὴ ἐγνώριζον τὸν θάνατον, δὲ ποιοῖς ἔμελλε νὰ προέλθῃ εἰς αὐτοὺς ἐκ τῶν ἐρχομένων γύρω (=περιιόντων) ἀπὸ τὸ ὅρος, ἐπεδείκνυον τὴν μεγίστην δύναμιν ποὺ εἶχον, ἀψηφοῦντες τὴν ζωὴν των (=παραχρεούμενοι) ἀπέναντι τῶν βαρβάρων καὶ μὲ παραφράν (=ἀτέοντες). Τὰ μὲν λοιπὸν δόρατα τῶν περισσοτέρων ἔξ αὐτῶν τότε πλέον συνέβη νὰ θραυσθοῦν, αὐτοὶ δὲ ἐφόνευον τὸν Πέρσας μὲ τὰ ξίφη.

Παρατηρήσεις.

ἀνατείλαντος=γεν. ἀπόλυτος, μετοχὴ χρονική· ἐπισχῶν=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ ἐπέσχε· πλήθωρα ἀγορᾶς=ἀττικῶς πλήθουσα ἀγορά, 9 ^{1/2} περίπου π.μ. ἔξ Ἐφιάλτεω—ποιητικὸν αἴτιον εἰς τὸ ἐπέσταλτο· ὃς ποιεύμενοι=μετοχὴ αἰτιολογικὴ μετὰ τοῦ ὧς, τὸ ὄποιον ἐκφράζει τὴν ὑποκειμενικὴν γνώμην, καθὼς δηλαδὴ ἐπίστευον αὐτοὶ ὑπεξιόντες=μετοχὴ τροπικὴ ή χρονική· αὐτῶν=γενικὴ διαιρετικὴ εἰς τὸ πολλοὶ· ζωσὶ=κατηγορούμενον τοῦ πλευνεσ· ὑπ’ ἀλλήλων=ποιητικὸν αἴτιον τοῦ καταπατέοντο· τοῦ ἀπολλυμένου=γεν. ἀντικειμενικὴ εἰς τὸ λόγος· ἐπιστάμενοι=μετοχὴ αἰτιολογικὴ μετὰ τοῦ ἄτε, ἐπεὶ ἐπίσταγτο· ἕσεσθαι=ἀντικείμ. τοῦ μέλλοντος· ἐκ τῶν περιιόντων=ποιητικὸν αἴτιον εἰς τὸ ἔσε-

σθαι, τὸ δόποιον ἔχει παθητικὴν σημασίαν· ρώμης=γενικῇ διαιρετικῇ εἰς τὸ ὅσον· παραχθεώμενοι καὶ ἀτέοντες=μετοχαὶ τροπικαὶ· κατεηγότα=μετοχὴ κατηγορηματικὴ μετὰ τοῦ τυγχάνω.

224—225. Εἰς τὴν μάχην αὐτὴν ἐφονεύθη καὶ ὁ Λεωνίδας, ἀφοῦ ἐφάνη ἀνὴρ γενναιότατος καὶ ἄλλοι μαζί του δνομαστοὶ ἐκ τῶν Σπαρτιατῶν, τῶν δόποίων ἐγὼ ἔμαθα τὰ δνόματα, ἐπειδὴ ἐφάνησαν ἄνδρες ἄξιοι, ἔμαθα δὲ τὰ δνόματα καὶ ὅλων τῶν τριακοσίων. Ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν Περσῶν ἐφονεύθησαν τότε καὶ ἄλλοι πολλοὶ καὶ δνομαστοὶ καὶ μεταξὺ αὐτῶν καὶ δύο παιδιὰ τοῦ Δαρείου, ὁ Ἀβροκόμης καὶ ὁ Ὑπεράνθης. Καὶ τοῦ Ξέρξου λοιπὸν δύο ἀδελφοὶ ἐπεσαν τότε μαχόμενοι καὶ διὰ τὸν νεκρὸν τοῦ Λεωνίδου ἐγένετο πολὺ σπρώχιμο (=ῳδισμὸς) τῶν Περσῶν καὶ τῶν Λακεδαιμονίων, μέχρις ὅτου καὶ αὐτὸν μὲ ἀνδρείαν οἱ "Ἐλληνες ἔσυραν πρὸς τὸ μέρος των (=ὑπεξείρεσαν) καὶ ἔτρεψαν εἰς φυγὴν τοὺς ἐχθροὺς τέσσαρας φοράς. Ὁ ἀγών δὲ εὐθὺς διῆρκεσεν (=τοῦτο συνεστήκε), ἔως ὅτου ἐφθασαν οἱ μετὰ τοῦ Ἐφιάλτου. Ὅταν δὲ οἱ "Ἐλληνες ἐπληροφορήθησαν, ὅτι αὐτοὶ εἶχον ἔλθει, ἀπὸ τότε πλέον (=ἐνθεῦτεν ἥδη) ἡλλαξε μορφὴν ὁ ἀγών· διότι καὶ εἰς τὸ στενὸν τοῦ δρόμου ὑπεχώρησαν (=ἀνεγκάρδεον ὅπίσω) καὶ ὑπερβάντες τὸ τεῖχος ἀφοῦ ἥλθον ἐστάθησαν (=ἴζοντο) εἰς τὸν λόφον ὅλοι συγκεντρωμένοι (=ἀλέες) οἱ ἄλλοι ἐκτὸς τῶν Θηβαίων. Ὁ δὲ λόφος ενδίσκεται εἰς τὴν εἴσοδον δπον τῷρα εἶναι στημένος (=ἔστηκε) δί λίθινος λέων πρὸς τιμὴν τοῦ Λεωνίδου. Εἰς αὐτὸν τὸ μέρος αὐτοὺς ὑπερασπιζομένους μὲ μαχαίρας, εἰς ὅσους ἐξ αὐτῶν ἐτύχαινε ἀκόμη νὰ σύζωνται, καὶ μὲ τὰ χέρια καὶ μὲ τὰ στόματα τοὺς ἐσκέπασαν οἱ βάρβαροι κτυπῶντες, ἄλλοι μὲν ἐπιτεθέντες ἐκ τῶν ἔμπροσθεν καὶ κατακρημνίσαντες τὸ δχύρωμα τοῦ τείχους, ἄλλοι δὲ ἀφοῦ τοὺς περιεκύκλωσαν ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη γύρω (=περισταδόν).

Παρατηρήσεις.

γενόμενος=μετοχὴ χρονικὴ, ἐπεὶ ἐγένετο· τῶν ἐπυθόμην=πρότασις ἀναφορική, εὗ...· ὡς γενομένων=μετοχὴ αἰτιολογικὴ μετὰ τοῦ ὧς· Περσέων...Λακεδαιμονίων=γενικαὶ ὑποκειμενικαὶ εἰς τὸ ἐγίνετο ὠδισμός· εἰς δ...ὑπεξείρυσαν =πρότασις ἀναφορικὴ μὲ χρονικὴν σημασίαν· τούτους=ὑποκείμ. τοῦ ἥκειν (έτεροπροσ.)· παραμειψάμενοι...ἔλθοντες=μετοχαὶ χρονικαὶ, ἐκ τῶν δόποίων ἡ, δευτέρᾳ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς πρώτης.

πότε ἐλθόντες = παραμειψάμενοι, ἐπεὶ παρημείψαντο, ἐπεὶ ἡλθον ἀλεξομένους = η μετοχὴ συνεφώνησε μὲ τὸ ἀντικείμ. τοῦ οήματος αὐτούς, εἶναι χρονικὴ ἢ τροπικὴ μαχαίρη = δοτικὴ τοῦ μέσου ἢ τοῦ ὁργάνου περιεοῦσαι = μετοχὴ κατηγορηματικὴ μετὰ τοῦ τυγχάνω· βάλλοντες = μετοχὴ τροπικὴ ἐπισπάμενοι καὶ συγχώσαντες = μετοχαῖ χρονικαί, ἐπεὶ ἐπέσποντο καὶ ἐπεὶ συνέχωσαν.

226—228. Ἐκ τῶν Λακεδαιμονίων δὲ καὶ Θεσπιέων, οἵ διοῖοι ὑπῆρξαν τοιοῦτοι ὅμως λέγεται, ὅτι ἐφάνη ἀνδρειότατος ἀνὴρ ὁ Σπαρτιάτης Διηνέκης, ὁ δοῦλος, λέγουν, ὅτι εἶπε τὸν ἔξις λόγον, προτοῦ νὰ συμπλακοῦν αὐτοὶ μὲ τοὺς Μήδους· ὅταν ἐπληροφορήθη ἀπὸ κάποιον (= πρός των) ἐκ τῶν Τραχινίων, ὅτι τάχα (= ὡς), ὅταν οἱ βάρβαροι ἀφήνουν τὰ τοξεύματα, ἀποκρύπτουν τὸν ἥλιον ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν βελῶν· τόσον ἦτο τὸ πλῆθος αὐτῶν· αὐτὸς ὅμως, χωρὶς νὰ ἐκπλαγῇ μὲ αὐτά, εἶπε, μὴ λογαριάζων τὸ πλῆθος τῶν Μήδων, ὅτι ἄρα τὰ ἀγαθὰ ἀναγγέλλει εἰς αὐτοὺς ὁ Τραχίνιος ξένος, ἀν μὲ τὸ νὰ ἀποκρύπτουν οἱ Μῆδοι τὸν ἥλιον πρόκειται εἰς αὐτοὺς νὰ γίνῃ ἡ μάχη ὑπὸ σκιὰν καὶ ὅχι μὲ ἥλιον. Ταῦτα μὲν καὶ ἄλλα παρόμοια λόγια λέγουν, ὅτι ὁ Διηνέκης ὁ Λακεδαιμόνιος ἐγκατέλειψεν ὡς ἀναμνήσεις (= μνημόσυνα). Μετὰ δὲ αὐτὸν λέγονται, ὅτι ἡρίστευσαν δύο Λακεδαιμόνιοι ἀδελφοί, ὁ Ἀλφειός καὶ ὁ Μάρων, πατιδιὰ τοῦ Ὁρσιφάντου. Ἐκ δὲ τῶν Θεσπιέων ἀπέκτησε φήμην (= εὐδοκίμεε) προπάντων ὁ ὀνομαζόμενος (= τῷ ὄνομα ἦν) Διθύραμβος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀρματίδου. Πρός τιμὴν δὲ αὐτῶν, οἱ διοῖοι ἐτάφησαν εἰς αὐτὸν ἀκριβῶς τὸ μέρος (= αὐτοῦ ταύτη), ὅπου ἐφονεύθησαν, καὶ τῶν φονευθέντων προηγουμένως, προτοῦ δηλ. ἀποσταλοῦν οἱ φυγόντες ὑπὸ τοῦ Λεωνίδου, εἶχον γραφῆ ἐπιγράμματα, τὰ διοῖα λέγουν ὡς ἔξης :

Κάποτε εἰς αὐτὸν ἐδῶ τὸ μέρος ἐμάχοντο κατὰ τριακοσίων [μυριάδων

τέσσαρες χιλιάδες ἐκ τῆς Πελοποννήσου.

Αὐτὰ μὲν λοιπὸν ἐγράφησαν δι' ὅλους, Ἰδιαιτέρως δὲ διὰ τοὺς Σπαρτιάτας :

“Ω Ξένε, ἀνάγγειλε εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους, ὅτι ἐδῶ

εἴμεθα θαμμένοι, πιστοὶ εἰς τοὺς νόμους ἐκείνων.

Διὰ μὲν λοιπὸν τοὺς Λακεδαιμονίους αὐτό, διὰ δὲ τὸν μάντιν τὸ ἔξης :

Αὐτὸς ἐδῶ τὸ μνῆμα εἶναι τοῦ ἐνδόξου Μεγιστίου, τὸν
[ὅποιον κάποτε οἱ Μῆδοι]
ἐφόνευσαν, ἀφοῦ διέβησαν τὸν Σπερχειὸν ποταμόν,
τοῦ μάντεως, δὸποιος τότε, ἢν καὶ ἐγνώριζε καλὰ τὸν
[ἐπερχόμενον θάνατον],
δὲν ἐβάσταξεν ἡ καρδιά του νὰ ἐγκαταλείψῃ τοὺς ἀρχη-
[γοὺς τῆς Σπάρτης].

Μὲ ἐπιγράμματα μὲν λοιπὸν καὶ μὲ στήλας πλὴν τοῦ ἐπιγράμματος τοῦ μάντεως οἱ Ἀμφικτύονες ἔτιμησαν αὐτούς· τὸ δὲ ἐπίγραμμα τοῦ μάντεως Μεγιστίου τὸ ἔγραψεν ὁ Σιμωνίδης, ὁ νιὸς τοῦ Λεωπόρεπους ἔνεκα φιλίας.

Παρατηρήσεις.

γενομένων=μετοχὴ ἀναφορικὴ ἡ ἀντικειμενική, οἱ ἐγένοντο ἡ καί-
τοι ἐγένοντο τὸν=ὑποκείμ. τοῦ εἶπαι (ἔτεροπροσ.) σφέας=ὑποκείμ.
τοῦ συμμετῆξαι· ἐπιαν...ἀπιέσθαι=πρότασις χρονική, ἐπάν ἀφιώσι· ὅπε-
τοῦ πλήθεος=δ ἐμπρόθετος προσδιορισμός σημαίνει τὸ ἀναγκαστικὸν
αἴτιον· οὐκ ἐκπλαγέντα=μετοχὴ τροπική· ως ἀγγέλλοι=πρότασις εἰ-
δικὴ κατ' εὐκτικήν, διότι ἔξαρταται ἀπὸ ἰστορικὸν χρόνον, εἶπαι· ἀπο-
κρυπτόντων=γεν. ἀπόλυτος, μετοχὴ αἰτιολογικὴ ἡ τροπικὴ μνημόσυνα=
κατηγορούμενον τῶν ἔπεια· τῷ οὖνομα ἦν=καθ' ἔλειν ἀντί, ἐκεῖνος, φ-
ῶνομα ἦν σφὶ=δοτ. χαριστικὴ καὶ μὲ αὐτὴν συνεφώνησε καὶ ἡ μετοχὴ¹
θαψθεῖσι καὶ τελευτήσασι· ἀγγέλλειν=ἀπαρέμφ. ἀντὶ προστακτικῆς, ἄγ-
γειλον· τόδε=θὰ ἐννοήσωμεν τὸ ἔστι· εἰδὼς=μετοχὴ ἐναντιωματική,
καίτοι ἦδει· κατὰ ξεινίην=δ ἐμπρόθετος προσδιορισμός σημαίνει αἰτιαν.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΟΓΔΟΟΝ

ΟΥΡΑΝΙΑ

1. Ὁ Ἑλληνικὸς στόλος καταπλέει εἰς Σαλαμῖνα.

Οἱ Ἀθηναῖοι ἐκκενώνουν τὰς Ἀθήνας.

(κεφ. 40-42)

40 Ὁ δὲ ναυτικὸς στόλος τῶν Ἑλλήνων κατὰ παράκλησιν τῶν Ἀθηναίων ἀπὸ τὸ Ἀρτεμίσιον διηγύθυνε τὰ πλοῖα (=κατίσχει τὰς νέας) εἰς τὴν Σαλαμῖνα. Διὰ τοὺς ἔξης δὲ λόγους οἱ Ἀθηναῖοι παρεκάλεσαν αὐτοὺς νὰ προσορμισθοῦν εἰς τὴν Σαλαμῖνα, διὰ νὰ φέρουν αὐτοὶ ἐκ τῆς Ἀττικῆς εἰς ἀσφαλὲς μέρος τὰ παιδιὰ καὶ τὰς γυναικας, ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ διὰ νὰ σκεφθοῦν ἐκεῖνο, τὸ δόποιον πρέπει νὰ κάμιουν. Διότι ἐπὶ τῆς παρούσης καταστάσεως (=τοῖσι κατήκουσι πράγμασι) ἐπρόκειτο νὰ συσκεφθοῦν, διότι ἡ πατήθησαν εἰς τὰς σκέψεις των. Ἐνῶ δηλαδὴ ἐνόμιζον, διτι μὰ ενδούν τοὺς Πελοποννησίους παντρατὶς εἰς τὴν Βοιωτίαν νὰ περιμένουν (=ὑποκατημένους) τοὺς βαρβάρους, ἀπ' αὐτὰ μὲν δὲν ενρῆκαν τίποτε, ἀλλ' ἐπληροφορηθησαν, διτι αὐτοὶ τειχίζοντες τὸν Ἰσθμὸν προσεπάθουν νὰ σώσουν (=περιεῖναι) τὴν Πελοπόννησον. δι' αὐτὴν φροντίζοντες πολὺ (=περὶ πλείστου ποιευμένους) καὶ αὐτὴν φυλάττοντες, τὰ δὲ ἄλλα (μέρη) τὰ ἔγκατέλειμφαν. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἐπληροφοροῦντο αὐτά, διὰ τοῦτο (οὗτω δὴ) παρεκάλεσαν αὐτοὺς νὰ προσορμισθοῦν εἰς τὴν Σαλαμῖνα.

Παρατηρήσεις.

δεηθέντων=γεν. ἀπόλυτος, μετοχὴ αἰτιολογική· ἵνα... ὅπεξαγάγωται=πρότασις τελικὴ ὡς ἐπεξήγησις τοῦ τῶνδε εἴνεκεν· τὸ... ἔσται=πρότασις ἀναφορικὴ ἢ πλαγία ἐρωτηματική. δ· αὐτοῖσι=ποιητικὸν αἵτιον εἰς τὸ ποιητικὸν ἔσται· ὡς ἐψευσμένοι=μετοχὴ αἰτιολογικὴ μετὰ τοῦ ὡς· δοκεόντες=μετοχὴ ἐναντιωματική, καίτοι ἐδόκεον· ὑποκατημένους=μετοχὴ κατηγορηματικὴ μετὰ τοῦ εὑρίσκω· τῶν μὲν=γεν. διαιρετική· τειχέοντας=μετοχὴ τροπική· αὐτοὺς=ὑποκείμ. τοῦ ἀπαρεμφ. πε-

φιεῖναι (έτεροπροσ.)· πυνθανόμενοι=μετοχή αἰτιολογική, ἐπειδὴ ἐπυνθάνοντο· σφέων...σχεῖν=τὰ δύο ἀντικείμενα τοῦ προσεδεήθησαν.

41. Οἱ μὲν λοιπὸν ἄλλοι προσωριμίσθησαν εἰς τὴν Σαλαμῖνα, οἵ δὲ Ἀθηναῖοι εἰς τὴν ἴδικήν των χώραν. Μετὰ δὲ εὴν ἀφιέντες ἔκαμαν κῆρυγμα. ἔκαστος (=τις) ἐκ τῶν Ἀθηναίων ὃπου (τῇ) δύναται νὰ σῷζῃ τὰ τέκνα καὶ τὴν οἰκογένειαν (=οἰκέτας). Τότε οἱ μὲν περισσότεροι ἀπέστειλαν αὐτὰ εἰς τὴν Τροιζῆνα, ἄλλοι δὲ εἰς τὴν Αἴγιναν, ἄλλοι εἰς τὴν Σαλαμῖνα. Ἐσπευσαν δὲ νὰ θέσουν αὐτὰ εἰς ἀσφαλές μέρος (=ὑπεκθέσθαι), διότι ἥθελον νὰ βιηθῆσουν τὸν χρησμὸν καὶ μάλιστα (=δὴ) διὰ τὸν ἔξῆς προπάντων (=μάλιστα) λόγον. Λέγουν οἱ Ἀθηναῖοι, ὅτι μέγας ὅφις κατοικοὶ εἰς τὸν ναὸν ὡς φύλαξ τῆς ἀκροπόλεως. Καὶ αὐτὰ λέγουν καὶ μάλιστα ὅσὰν ἀληθῶς νὰ ὑπῆρχεν (=ῶς ἔοντι) τελοῦν παραδέτοντες μηνιαίας προσφοράς· αἱ δὲ μηνιαῖαι προσφορὰ εἰναι μελόπητα. Αὐτὴ δὲ ἡ μελόπητα ἐνῶ κατὰ τὸν προηγούμενον χρόνον πάντονε κατετρώγετο, τότε ἥτο ἀψαυστος. Ὅταν δὲ ἡ ἵερεια ἀνήγγειλεν αὐτά, οἱ Ἀθηναῖοι περισσότερον κάπως (=τι) καὶ προθυμότερον ἐγκατέλειψαν τὴν πόλιν, μὲ τὴν ἰδέαν (=ῶς) ὅτι καί ἡ θεὰ εἶχεν ἐγκαταλείψει τὴν ἀκρόπολιν. Ἀφοῦ δὲ εἶχον μετακομισθῆ ὑπ' αὐτῶν ὅλα εἰς μέρος ἀσφαλές, ἐπλεον εἰς τὸν στόλον.

Παρατηρήσεις.

τῇ...δύναται=πρότασις πλαγία ἐρωτηματική· βουλόμενοι=μετοχή αἰτιολογική, ἐπεὶ ἔβούλοντο· οὐκ ἥκιστα=σχῆμα λιτότητος, μάλιστα· σφιν=ὑποκείμ. τοῦ ἐνδιαιτᾶσθαι· φύλακα=κατηγορούμενον τοῦ ὄφιν· ἐπιμήνια=σύστοιχον ἡ ἐσωτερικὸν ἀντικείμενον εἰς τὸ ἐπιτελέοντι, ἐπιμήνιος τελετὰς τελέοντι· ἀναισιμούμενη=μετοχή ἐναντιωματική, καίτοι ἀναισιμοῦτο· σημηνάσης=γεν. ἀπόλυτος, μετοχή αἰτιολογική ἡ χρονική, ἐπεὶ ἐσήμηνεν· ὡς ἀπολελοιπυνίης=μετοχή αἰτιολογική μετὰ τοῦ ὡς, γενικὴ ἀπόλυτος σφι=δοτικὴ ποιητικοῦ αἰτίου.

42. Ὅταν δὲ αὐτοὶ ποὺ ἤσαν εἰς τὸ Ἀρτεμίσιον προσώριμαν τὰ πλοῖα εἰς τὴν Σαλαμῖνα, συνεκεντρώθη καὶ ὁ λοιπὸς ναυτικὸς στρατὸς τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τὴν Τροιζῆνα, ὅταν τὸ ἐπληροφορήθη· διότι εἶχε δοθῆ προηγούμενως διαταγὴ (=προείρητο) νὰ συναθροισθοῦν εἰς τὸν Πώγωνα, τὸν λιμένα τῶν Τροιζηνίων. Ναύαρχος μὲν λοιπὸν ἐπὶ κεφαλῆς ἦτο (=ἐπῆν) δ ἕδιος, δ ὅποιος καὶ εἰς τὸ Ἀρτεμίσιον, δ Ἔνδρον Βιάδης, δ νιός τοῦ Εὔδρυ-

κλείδου, ἀνὴρ Σπαρτιάτης, μὴ καταγόμενος δῆμως (=ἔδοι) ἀπὸ τὸ βασιλικὸν γένος. Πλοῖα δὲ πολὺ περισσότερα καὶ ταχύτερα παρεῖχον οἱ Ἀθηναῖοι ἑκατὸν δύγδοντα. Οἱ δλοὶ δὲ ἀριθμὸς τῶν πλοίων ἔγινε, ἐκτὸς τῶν πεντηκοντάρων, τριακόσια ἑβδομήκοντα ὅκτω.

Παρατηρήσεις.

οἵ ἀπ' Ἀρτεμισίου=βραχιλογικῶς ἀντὶ τοῦ πλήρους, οἱ ἐν Ἀρτεμισίῳ ὄντες ἀπ' Ἀρτεμισίου κατέσχον· πυνθανόμενος=μετοχὴ χρονική, ὅτε ἐπυνθάνετο· προείρητο=ἀπρόσωπον, ἔχει ὡς ὑποκείμ. τὸ συλλέγεσθαι· γένεος=γενεικὴ κατηγορηματικὴ τῆς καταγωγῆς· πολλῷ=προσδιορίζει τὸ πλείστας ὡς δοτικὴ τοῦ κατά τι.

2) Πολεμικὸν συμβούλιον τῶν Ἑλλήνων, ἀλωσίς καὶ καταστροφὴ τῶν Ἀθηνῶν.

(κεφ. 49—55).

49. Ὄταν δὲ οἱ στρατηγοὶ ἀπὸ τὰς πόλεις συνεκεντῷθησαν εἰς τὴν Σαλαμῖνα, ἐσκέπτοντο, ἀφοῦ ἐπρότεινεν (=προθέντος) ὁ Εὐρυβιάδης ὅποιος ἥθελε νὰ ἐκφέρῃ τὴν γνώμην του, ποὺ νομίζει, ὅτι εἶναι καταλληλότερον ἐκ τῶν μερῶν, τὰ δποῖα αὐτοὶ κατέχουν (=ἐγκρατέες εἰσι), νὰ κάμουν τὴν ναυμαχίαν· διότι ἡ Ἀττικὴ εἶχεν ἥδη ἀφεθῆ, διὰ τὰ λοιπὰ δὲ ἐπρότεινεν. Αἱ δὲ γνῶμαι τῶν λεγόντων αἱ περισσότεραι συνεφώνουν, ἀφοῦ πλεύσουν εἰς τὸν Ἰσθμόν, νὰ ναυμαχήσουν ἐμπρὸς εἰς τὴν Πελοπόννησον, λέγοντες πρὸς τούτοις (=ἐπιλέγοντες) τὴν ἔξης δικαιολογίαν, ὅτι τάχα (=ώς) ἐὰν νικηθοῦν εἰς τὴν ναυμαχίαν, δταν μὲν εὐρίσκωνται εἰς τὴν Σαλαμῖνα, θὰ πολιορκηθοῦν εἰς τὴν νῆσον, ὅπου καμμιὰ βοήθεια δὲν θὰ παρουσιασθῇ εἰς αὐτοὺς (=σφι), πλησίον δὲ τοῦ Ἰσθμοῦ, θὰ καταφύγουν ἔξω (=ἔξοισονται) εἰς τοὺς ἴδικούς των.

Παρατηρήσεις.

ὅς συνῆλθον=πρότασις χρονική· προθέντος=γεν. ἀπόλυτος, μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ προέθηκε τὸν βουλόμενον=ὑποκείμ. τοῦ ἀποφαίνεσθαι (ἴτεροπροσ.) δην δοκέοι=πρότασις πραγία ἐρωτηματικὴ κατ' εὐκτικήν, διότι ἔξαρτᾶται ἐκ χρόνου ἰστορικοῦ, ἀποφαίνεσθαι (παρατατικοῦ)· ποιέεσθαι=ὑποκείμενον τῆς ἀπρόσωπου φράσεως ἐπιτηδεότατον εἶναι· χωρέων=ἀντικείμ. τοῦ εἰσιν ἐγκρατέες, ὃν λοιπέων πέρι=ἄντιστροφὴ τῆς προθέσεως· πλεύσαντας=μετοχὴ χρονική, ἐπάν πλεύσω-

σιν' ώς πολιορκήσονται=πρότασις ειδική, τὸ ώς ἐκφράζει ὑποκειμενικὴν γνώμην· ἔσστες=μετοχὴ χρονικὴ ἡ ὑποθετική, ὅταν ἡ ἔαν ώσι: ἵνα ἐπιφανήσεται=πρότασις ἀναφορική, τὸ ἵνα=ὅπου.

50. Ἐνῶ οἱ ἐκ τῆς Πελοποννήσου στρατηγοὶ συνεσκέπτοντο αὐτά, ἥλθεν ἀνὴρ Ἀθηναῖος ἀναγγέλλων, ὅτι οἱ βάρβαροι ἐφθασαν εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ ὅτι ὅλη αὐτὴ πυροπολεῖται. Διότι ὁ στρατὸς μαζί μὲ τὸν Ξέρξην ἀφοῦ ἐπορεύθη διὰ μέσου τῆς χώρας τῶν Βοιωτῶν, ἀφοῦ κατέκαυσε τὴν πόλιν τῶν Θεσπιέων, ἐπειδὴ οἱ ἔδιοι τὴν εἶχον ἐγκαταλείψει καὶ εἶχον φύγει (=ἐκλελοιπότων) εἰς τὴν Πελοπόννησον, δομοίως καὶ τὴν τῶν Πλαταίων, ἐφθασεν εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ ὅλα ἐκεῖνα κατέστρεψε. Ἔκαυσε δὲ τὴν Θέσπειαν καὶ τὴν Πλάταιαν, διότι ἐπληροφορήθη ἀπὸ τοὺς Θηβαίους, ὅτι δὲν προσεχώρουν εἰς τοὺς Μήδους. Ἀπὸ τῆς διαβάσεως δὲ τοῦ Ἑλλησπόντου, ἀπ' ὅπου ἥρχισαν νὰ πορεύωνται οἱ βάρβαροι, ἀφοῦ ἐχρονοτριβήσαν αὐτοῦ ἐπὶ ἕνα μῆνα, κατὰ τὸν ὅποιον ἐπεργοῦσαν εἰς τὴν Εὐρώπην, εἰς διάστημα τριῶν ἀλλων μηνῶν ἐφθασαν εἰς τὴν Ἀττικήν, ὅτε ἦτο ἀρχῶν τῶν Ἀθηναίων ὁ Καλλιάδης.

Παρατηρήσεις.

ἐπιλεγομένων=γεν. ἀπόλυτος, μετοχὴ χρονική, ὅτε ἐπελέγοντο· ἀγγέλλων=μετοχὴ ἀναφορική τὸν βάρβαρον=ὑποκείμ. τοῦ ἥκειν (ἔτερο-προσ.) τραπόμενος=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ ἐτράπετο· ἐκλελοιπότων=γεν. ἀπόλυτος, μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπεὶ ἐξελελοίπεσαν, τοῦ ἐκλείπω· πυνθάνομαι· ἔνθεν... ἥρξαντο=πρότασις ἀναφορική· διατρέψαντες=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ διέτριψαν· ἐν τῷ διέβαινον=πρότασις ἀναφορική· ἐν τρισὶ μησὶ=ὅ ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς σημαίνει χρονικὴν διάρκειαν· ἀρχοντος=γεν. ἀπόλυτος, ἐννοούμενης τῆς μετοχῆς ὄντος.

51—52. Καὶ κυριεύουν τὴν πόλιν ἔρημον καὶ εὐρίσκουν δλίγους τινὰς ἐκ τῶν Ἀθηναίων νὰ είναι εἰς τὸν ναόν, ταμίας τοῦ ναοῦ καὶ ἀνθρώπους πτωχούς, οἱ δοποῖοι ἀφοῦ ἐφραξαν τὴν ἀκρόπολιν μὲ σανίδας καὶ ἔντα, προσεπάθουν νὰ ἀποκρούσουν (=ἥμυνοντο) τοὺς ἐπιτιθεμένους, μὴ ἀναχωρήσαντες εἰς τὴν Σαλαμῖνα ἀφ' ἐνὸς μὲν ἀπὸ πτωχείαν (=ὑπ' ἀσθενείς βίου), ἐντὸς δὲ αὐτοῦ, διότι ἐνόμιζον ὅτι αὐτοὶ μόνοι ἀνεκάλυψαν τὴν ἔννοιαν τοῦ χοησμοῦ, τὸν ὅποιον ἡ Πυθία ἔδωκεν εἰς αὐτούς, ὅτι ἔύλινον τεῖχος θὰ είναι ἀκυρίευτον (=ἀνάλωτον): αὐτὸς λοιπὸν

ἀκριβῶς ἦτο τὸ καταφύγιον σύμφωνα μὲ τὸν χρησμὸν καὶ ὅχει τὰ πλοῖα. Οἱ δὲ Πέρσαι ἀφοῦ ἐστάθμευσαν (=ἴζόμενοι) εἰς τὸν ἀπέναντι τῆς ἀκροπόλεως λόφον, τὸν δποῖον οἱ Ἀθηναῖοι ὅνομάζουν "Αρειον πάγον, ἐποιλόρκουν κατὰ τὸν ἔξης τρόπον· διάστικις ἥγαπτον στυπεῖον περιτυλίγοντες μὲ αὐτὸν τὰ βέλη, ἐπόξευον τὸ φράγμα. Τότε οἱ πολιορκούμενοι ἐκ τῶν Ἀθηναίων ἡμύνοντο, μολονότι εἶχον φθάσει εἰς τὰ ἔσχατα δεινὰ καὶ τὸ φράγμα τοὺς είχεν ἐγκαταλεύψει (=προδεδωκότος). Οὔτε, ἐνῶ οἱ Πεισιστρατίδαι ἔκαμνον προτάσεις (=λόγους προσφερόντων) περὶ συνθήκης, ἐδέχοντο αὐτάς, ἀλλὰ ἀμυνόμενοι καὶ ἄλλα ἐμηχανεύοντο καὶ μάλιστα, ὅταν ἐπλησίαζον οἱ βάρβαροι πρὸς τὰς πύλας, ἔρριπτον στρογγυλοὺς λίθους, ὡστε ὁ Ξέρξης ἐπὶ ἀρκετὸν χρόνον εὑρίσκετο εἰς ἀμηχανίαν, διότι δὲν ἦδύνατο νὰ νικήσῃ αὐτούς.

Παρατηρήσεις.

ερημος=κατηγορούμενον τοῦ ἄστυ· ἐόντας=μετοχὴ κατηγορηματικὴ μετὰ τοῦ εὑρίσκουσι· φραξάμενοι=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ ἐφράξαντο· θύρησι=δοτ. τοῦ ὁργάνου ὑπ' ἀσθενείης=δ ἐμπρόθετος προσδιορ. σημαίνει τὸ ἀναγκαστικὸν αἴτιον, ἔνεκα δοκέοντες=μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπεὶ ἐδόκεον τό... ἔχοντες=πρότασις ἀναφορική, δ ἔχρησε. ἀνάλωτον=κατηγορούμενον τοῦ τείχους. ίζόμενοι=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ ἰζόντο· δπως... ἄφειαν=πρότασις χρονικὴ σημαίνουσα ἐπανάληψιν πράξεως; οἱ ἀττικοὶ μεταχειρίζονται τὸ δόπτε με εὐκτικὴν εἰς τὴν περίστασιν αὐτήν καί περ... ἀπιγμένοι=μετοχὴ ἐναντιωματικὴ μετὰ τοῦ καί περ· προδεδωκότος=γεν. ἀπόλυτος, μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπεὶ προεδεδώκει· ὡστε... ἐνέχεοθαι=πρόσασις συμπερασματική· οὐ δυνάμενον=μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπεὶ αὕτη ἐδύνατο.

53. "Υστερον δὲ ἀπὸ καιρὸν ἐφάνη πλέον (=δὴ) κάποια διέξοδος εἰς τοὺς βαρβάρους ἀπὸ τὴν ἀμηχανίαν (=ἐκ τῶν ἀπόρων); διότι ἦτο προωρισμένον σύμφωνα πρὸς τὸν χρησμὸν δὴ η Ἀττικὴ η ἐντὸς τῆς ἡπείρου νὰ περιέλθῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν (=γένεσθαι ὑπὸ) τῶν Περσῶν. "Εμπροσθεν λοιπὸν πρὸ τῆς ἀκροπόλεως, δπίσω δὲ ἀπὸ τὰς πύλας καὶ τὴν ἀνάβασιν, ὅπου φυσικὰ (=δὴ) οὔτε ἐφύλαττε κανεὶς οὔτε ἦτο δυνατὸν νὰ φοβηθοῦν μήπως κάποτε κανεὶς ἀνθρωπος ἀνεβῇ ὅπ' αὐτοῦ, ἀπ' αὐτὸν τὸ μέρος (=ταύτη) ἀνέβησαν μερικοὶ εἰς τὸ ιερὸν τῆς θυγατρὸς τοῦ Κέκροπος Ἀγλαύρου ἃν καὶ τὸ μέρος ἦτο ἀπόκρημνον. "Οταν

δὲ οἱ Ἀθηναῖοι εἶδον, ὅτι αὐτοὶ εἶχον ἀναβῆ εἰς τὴν ἀκρόπολιν, ἄλλοι μὲν ἐρρίπτοντο (=ἐρρίπτεον ἔαυτοὺς) ἀπὸ τὸ τεῖχος κάτω καὶ ἐφονεύοντο, ἄλλοι δὲ κατέφευγον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ναοῦ (=μέγαρον). Ἐκ δὲ τῶν Περσῶν ὅσοι εἶχον ἀναβῆ πρῶτον μὲν διηυμένησαν εἰς τὰς πύλας (τοῦ ναοῦ), ἀφοῦ δὲ ἦνοι ἔξαν αὐτὰς ἐφόνευσαν τοὺς ἵκέτας· ἀφοῦ δὲ ἐφονεύθησαν ὑπ' αὐτῶν (=σφι) ὅλοι, ἀφοῦ ἐσύλησαν τὸν ναόν, ἔκαυσαν ὅλην τὴν ἀκρόπολιν.

Παρατηρήσεις.

χρόνῳ=δοτ. τοῦ χρόνου· γενέσθαι=ύποκείμ. τοῦ ἀρροσώπου ἔδεε· τὴν Ἀττικὴν=ύποκείμ. τοῦ γένεσθαι (έτεροπροσ.) τῇ... ἐφύλασσε=πρότασις ἀναφορική· καίπερ ἐόντος=μετοχὴ ἐναντιωματικὴ μετὰ τοῦ καίπερ· ἀναβεβηκότας=μετοχὴ κατηγορηματικὴ μετὰ τοῦ ὁρῶ (αἰσθήσεως σημαντικοῦ)· τῶν Περσέων=γεν. διαιρετική· ἀνοίξαντες=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ ἡνέῳξαν· σφι=δοτική τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου εἰς τὸ κατέστρωντο.

54=55. Ἀφοῦ δὲ ὁ Ξέρξης ἐκυρίευσεν ἐντελῶς τὰς Ἀθήνας, ἐστειλεν εἰς τὰ Σοῦσα εἰς τὸν Ἀρταβανὸν ὡς ἀγγελιαφόρον ἔνα ἵππεα, διὰ νὰ ἀναγγείλῃ τὴν παροῦσαν των ἐπιτυχίαν. Τὴν δευτέραν δὲ ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἀποστολῆς τοῦ κήρυκος ἀφοῦ συνεκάλεσε τοὺς ἔξοδιστους ἐκ τῶν Ἀθηναίων, ἀκολουθοῦντας δὲ αὐτόν, τοὺς διέταξε, ἀφοῦ ἀναβοῦν εἰς τὴν ἀκρόπολιν, νὰ θυσιάσουν τὰς συνήθεις θυσίας κατὰ τὸν ἴδικόν των τρόπον· εἴτε λοιπὸν διέταξεν αὐτά, διότι εἶδε κάποιο ὅραμα (=ὅψιν) εἰς τὸν ὕπνον του, εἴτε ἡσθάνθη βάρος εἰς τὴν ψυχήν του (=ἔνθυμοιον οἱ ἐγένετο), διότι ἔκαυσε τὸν ναόν. Οἱ δὲ ἔξοδιστοι τῶν Ἀθηναίων ἐξετέλεσαν τὰς διαταγάς του (=ἐντεταλμένα). Διὰ ποίους δὲ λόγους ἐμνημόνευσα αὐτά, θὰ εἴπω. ‘Υπάρχει εἰς τὴν ἀκρόπολιν αὐτὴν ναὸς τοῦ Ἐρεχθέως, ὃ ὅποιος λέγεται ὅτι ἐγεννήθη ἐπὶ τῆς γῆς (=γηγενῆς), εἰς τὸν ὅποιον ὑπάρχουν ἔλαια καὶ πηγὴ ἀλμυροῦ ὕδατος = (θάλασσα), τὰ ὅποια λέγεται (=λόγος) παρὰ τῶν Ἀθηναίων ὅτι ὁ Ποσειδῶν καὶ ἡ Ἀθηνᾶ, ἐπειδὴ ἐφιλονίκησαν διὰ τὴν χώραν, ἔθεσαν ὡς ἀποδείξεις. Αὕτη λοιπὸν ἡ ἔλαια συνέβη νὰ καῇ ὑπὸ τῶν βαρβάρων μαζὶ μὲ τὸν ἄλλον ναόν· τὴν δευτέραν δὲ ἡμέραν ἀπὸ τῆς πυρπολήσεως ἐκεῖνοι, οἵ ὅποιοι διετάχθησαν ἐκ τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ τοῦ βασιλέως νὰ θυσιάσουν, μόλις ἀνέβησαν εἰς τὸν ναόν, εἶδον βλαστὸν νὰ ἔχῃ ἀνα-

βλαστήσει ἐκ τοῦ κορμοῦ περίπου ἑνὸς πήχεως. Αὗτοὶ μὲν λοιπὸν αὐτὰ εἰπον.

Παρατηρήσεις.

σχὼν=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ ἔσχε ἄγγελον=κατηγορούμενον τοῦ ἵππου ἀπέα ἄγγελοντα=μετοχὴ τελική, ἵνα ἀγγείλῃ ἡμέρη=δοτ. τοῦ χρόνου ἀναβάντας=μετοχὴ χρονική, ὅταν ἀναβῶσι· ἰδὼν=μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπεὶ εἶδε ἐμπρόσθιαν=μετοχὴ αἰτιολογική συμφωνήσασα μὲ τὴν δοτ. οἱ, ἐπεὶ ἐνέπορησε· τοῦ ἐνενεψε ἐπεμνήσθην=πρότασις πλαγία ἐφωτηματική, ἀντικείμενον τοῦ φράσω· γηγενέος=κατηγορούμ. τοῦ Ἐφεχθέος· Ποσεδέωνά τε καὶ Ἀθηναῖην=ὑποκείμενα τοῦ θέσθαι (ἔτεροπροσωπία) μαρτύρια=κατηγορούμενον κατέλαβε=ἀπρόσωπον. ἔχει ὑποκείμ. τὸ ἐμπρόσθιναι· τὴν ἔλαταν=ὑποκείμ. τοῦ ἐμπρόσθηται (ἔτεροπρόσ.) ὡς ἀνέβησαν=πρότασις χρονική ἀναδεδραμηκότα=μετοχὴ κατηγορηματική μετὰ τοῦ δρῶ.

3. Νέον πολιμιδὸν συμβούλιον τῶν Ἑλλήνων. (κεφ. 56—64)

56—57. Οἱ δὲ Ἑλληνες εἰς τὴν Σαλαμῖνα ὅταν ἀνηγγέλθη εἰς αὐτοὺς (=σφι), πῶς συνέβησαν τὰ περὶ τὴν ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηναίων, εἰς τόσον μεγάλην (=τοσοῦτον)= ταραχὴν ἔφθασαν ὅστε μερικοὶ ἐκ τῶν στρατηγῶν δὲν περιέμενον οὕτε νὰ ληφθῆ ἀπόφασις (=κυρωθῆναι) ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς συζητήσεως (=τὸ προκείμενον πρῆγμα), ἀλλ’ εἰσώρημσαν εἰς τὰ πλοῖα καὶ ἐσῆκωνταν τὰ πανιὰ διὰ νὰ ἀναχωρήσουν· καὶ ὑπὸ τῶν ὑπολειπομένων ἔξ αὐτῶν ἀπεφασίσθη νὰ ναυμαχήσουν πρὸ τοῦ Ἰσθμοῦ. Ἡλθεν ἦ νῦν καὶ αὐτοὶ ἀφοῦ διελύθησαν ἐκ τῆς συνελεύσεως, εἰσῆλθον εἰς τὰ πλοῖα. Τότε λοιπὸν τὸν Θεμιστοκλέα, ὅταν ἔφθασεν εἰς τὸ πλοῖόν του, τὸν ἥρωτησεν ὁ Μνησίφιλος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, τί εἶχεν ἀποφασίσθη ὑπ’ αὐτῶν. Ὁταν δὲ ἐπληροφοριούθη ἀπ’ αὐτόν, ὅτι εἶχεν ἀποφασίσθη νὰ δηγήσῃ τὰ πλοῖα πρὸς τὸν Ἰσθμὸν καὶ νὰ ναυμαχήσουν πρὸ τῆς Πελοποννήσου, εἶπε: «Λοιπόν, ἐὰν ἀπολεύσουν (=ἀπαείρωσι τὰς νέας) ἀπὸ τὴν Σαλαμῖνα, δὲν θὰ ναυμαχήσῃς, βεβαίως (=τοι) διὰ καμμίαν πατρίδα πλέον· διότι ὁ καθένας θὰ διευθυνθῇ εἰς τὰς πόλεις των καὶ οὕτε ὁ Εὐρυβιάδης θὰ δυνηθῇ νὰ κρατήσῃ αὐτοὺς οὕτε ἄλλος κανεὶς ἀνθρωπος. Ὡστε νὰ μὴ διασκορπισθῇ ὁ στόλος (=στρατιήν)· καὶ θὰ καταστραφῇ ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ ἀπερισκεψίας.

“Αλλ’ ἂν ὑπάρχῃ κανεὶς τρόπος, πήγαινε καὶ προσπάθησε νὰ ματαιώσῃς (=διαχέαι) τὰς ἀποφάσεις, ἂν μὲ κάποιον τρόπον (=κως) δυνηθῆς νὰ μεταπείσῃς τὸν Εὑρυβιάδην νὰ ἀλλάξῃ γνώμην, ὥστε νὰ μείνῃ ἔδῶ».

Παρατηρήσεις.

ὅς ἔσχε=πρότασις πλαγία ἐρωτηματική, ἀντικείμενον τοῦ ἔξηγγέλθη ὅστε...ἔμενον=πρότασις συμπερασματική ὡς ἀποθευσόμενοι=μετοχὴ τελικὴ μετὰ τοῦ ὡς τοῖσι ὑπολειπομένοισι=δοτ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου εἰς τὸ ἔκυρῳ ὡς τοῖσι ὑπολειπομένοισι=δοτ. τοῦ ἀπροσώπου ἔκυρῳ ὡς τοῖσι αἰτίου εἰς τὸ βεβουλευμένον εἴη· ὡς εἴη δεδογμένον=πρότασις εἰδική, ἀντικείμ. τοῦ πυθόμενοι· ἀνάγειν=ὑποκείμ. τοῦ ἀπροσώπου δεδογμένον εἴη· κατὰ πόλις=δ ἐμπρόθετος πρασδιοισμὸς σημαίνει ἡπικὴν διεύθυνσιν καὶ μερισμὸν ἀβουλίησοι=δοτ. τοῦ αἰτίου ἦθι=προστακτ. τοῦ εἶμι· ἦν δύνη=πρότασις ὑποθετική.

58—59. Εἰς τὸν Θεμιστοκλέα ἥρεσεν ὑπερβολικὰ (=κάρτα) ἡ συμβουλὴ καὶ χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ τίποτε εἰς αὐτὰ ἐπῆγεν εἰς τὸ πλοῖον τοῦ Εὑρυβιάδου.⁷ Οταν δὲ ἔφθασεν, εἶπεν δτι θέλει νὰ τοῦ ἀνακοινώσῃ (=συμμεῖξαι) μίαν ὑπόθεσιν δημοσίαν. Αὐτὸς δὲ τὸν παρεκάλεσε νὰ λέγῃ, ἀφοῦ εἰσέλθῃ εἰς τὸ πλοῖον, δ.τι θέλει. Τότε δ Θεμιστοκλῆς ἀφοῦ ἐκάθησε πλησίον του, τοῦ ἔξεθεσεν δλα ἐκεῖνα, τὰ δποῖα ἥκουσεν ἀπὸ τὸν Μνησίφιλον, κάμνων αὐτὰ δικά του, καὶ ἄλλα πολλὰ προσθέτων, ἔως δτου μὲ τὰς παρακλήσεις του (χρηζῶν) τὸν ἔτεισε νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸ πλοῖον καὶ νὰ συναθροίσῃ τοὺς στρατηγούς εἰς τὸ συμβούλιον.⁸ Οταν δὲ συνηθροίσθησαν, προτοῦ δ Εὑρυβιάδης ἐκθέσῃ τοὺς λόγους, ἔνεκα τῶν δποίων συνήθροισε τοὺς στρατηγούς, δ Θεμιστοκλῆς δμίλει πολλὰ (=πολλὸς ἦν ἐν τοῖσι λόγοισι), διότι εἶχε μεγάλην ἀνάγκην. Ἐνῶ δὲ αὐτὸς δμίλει, δ Κορίνθιος στρατηγὸς Ἀδείμαντος, δ νίδς τοῦ Ὁκύτου, εἶπε «Θεμιστοκλῆ, ἐκεῖνοι, οἱ δποῖοι πετιῶνται εἰς τοὺς ἀγῶνας, προτοῦ δοθῇ τὸ σύνθημα (=οἱ προεξανιστάμενοι) φαβδίζονται». Αὐτὸς δὲ ἀπολογούμενος εἶπεν. «Ἐκεῖνοι δμως, οἱ δποῖοι μένουν δπίσω, δὲν στεφανώνονται».

Παρατηρήσεις.

ἀμειψάμενος=μετοχὴ τροπική· οἱ=ἀντικείμ. τοῦ συμμεῖξαι, τὸ

·δποιον ἔχει καὶ ἄλλο ἀντικείμ. κατὰ αἰτιατικὴν τὸ πρᾶγμα· ἐσβάντα=μετοχὴ χρονική, ἐπὰν ἐσβῇ· εἴ τι θέλει=πρότυσις πλαγία ἐρωτηματικὴ ἀντικείμ. τοῦ λέγειν, ἀλλ’ ἔχει τὸν τύπον ὑποθετικῆς προτάσεως· τὰ ἡκουοντασις ἀναφορική, ἢ ἡκουσε· Μνησιφίλον=τὸ β' ἀντικείμενον τοῦ ἡκουσε, ἀκούω τινός τι· εἰς ὁ ἀνέγνωσε=πρότυσις χρονικὴ μὲ τὸν τύπον ἀναφορικῆς· ἐκβῆναι=ἀντικείμ. τοῦ ἀνέγνωσε· Εὐρυβιάδην =ὑποκείμ. τοῦ προθῆναι· οὐδα δεδμενος=μετοχὴ αἰτιολογικὴ μετὰ τοῦ οἴα. Δέγοντος=γεν. ἀπόλυτος, μετοχὴ χρονική. ὅτε ἔλεγεν· οἱ προεξαντιστάμενοι=πρόσκειται περὶ τῶν δρομέων, οἱ ὅποιοι ἐλάμβανον θέσιν εἰς τὴν ἀφετηρίαν καθιστοὶ καὶ μόλις ἐδίδετο τὸ σύνθημα τῆς ἐκκινήσεως, ἐσηκώνοντο καὶ ἔτρεχον πρὸς τὰ ἐμπρός.

60. Τότε μὲν μαλακὰ ἀπήντησε εἰς τὸν Κορίνθιον, πρὸς δὲ τὸν Εὐρυβιάδην δὲν ἔλεγε πλέον τίποτε ἐξ ἐκείνων, τὰ ὅποια ἐλέχθησαν προηγουμένως, διτι, δταν ἀναχωρήσουν ἀπὸ τὴν Σαλαμῖνα, θὰ δραπετεύσουν· διότι, ἀφοῦ ἦσαν παρόντες οἱ σύμμαχοι, δὲν ἥδομοζεν εἰς αὐτὸν (=οὐκ ἔφερεν οἱ κόσμον) νὰ κατηγορῇ κανένα· ἀλλὰ μετεχειρίσθη ἄλλον λόγον, λέγων τὰ ἔεῖς:

α) «Ἀπὸ σένα τώρα ἔξαρτάται νὰ σώσῃς τὴν Ἑλλάδα, ἐὰν πεισθῆς εἰς ἐμὲ νὰ κάμης ναυμαχίαν μένων εἰς αὐτὸ τὸ μέρος (=αὐτοῦ), οὔτε πειθόμενος εἰς τὸν λόγους αὐτῶν νὰ φέρῃς τὰ πλοῖα πρὸς τὸν Ἰσθμόν· Διότι, ἀφοῦ ἀκούσῃς καὶ τὰ δύο κάμε σύγκρισιν (ἀντίθετες). Ἐὰν μὲν συμπλακῆς πλησίον τοῦ Ἰσθμοῦ, θὰ ναυμαχήσῃς εἰς ἀνοικτὸν πέλαγος, τὸ δποῖον ἐλάχιστα συμφέρει εἰς ἡμᾶς, οἱ δποῖοι ἔχομεν πλοῖα βαρύτερα καὶ διλιγώτερα εἰς τὸν ἀριθμόν· ἀφ' ἐτέρου δὲ θὰ χάσῃς τὴν Σαλαμῖνα καὶ τὰ Μέγαρα καὶ τὴν Αἴγιναν, καὶ ἀν εἰς τὰ ἄλλα ἐπιτύχωμεν. Διότι μαζὶ μὲ τὸ ναυτικὸν αὐτῶν θὰ ἀκολουθήσῃ καὶ ὁ πεζὸς στρατὸς καὶ τοιουτορόπως ὁ ἔδιος θὰ δδηγήσῃς αὐτοὺς εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ θὰ ἔκθεσῃς εἰς κίνδυνον ὅλην τὴν Ἑλλάδα».

Παρατηρήσεις.

σῶσαι=ἵποκείμ. τοῦ ἀπροσώπου ἔστι· τοῖσι λόγοισι=ἀντικείμ. τοῦ πειθόμενοι ἀκούσας=μετοχὴ χρονική, ἐπὰν ἀκούσῃς· συμβάλλων=μετοχὴ ὑποθετική, ἐὰν συμβάλλῃς· ἔχοντοι=μετοχὴ ἀναφορικὴ ἢ αἰτιολογικὴ συμφωνήσασα πρὸς τὸ ἡμῖν, ἐπεὶ ἔχομεν· ἀριθμὸν=αἰτιατ. τοῦ κατὰ τι· ἐλάσσονας=κατηγορούμενον τοῦ νέας· τὰ ἄλλα=αἰτιατ. τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς· τῇ Ἑλλάδι=δὲν εἶναι ἀντικείμ. τοῦ κινδυνεύσεις, ἀλλὰ δοτικὴ τοῦ μέσου ἢ τοῦ δργάνου.

β) «Ἐὰν ὅμως κάμης ὅσα λέγω ἐγώ, θὰ εῦρῃς εἰς αὐτὰ τὰς

έξης ωφελείας. Πρῶτον μέν, ἐπειδὴ συμπλεκόμεθα εἰς στενὸν μέρος μὲ δλίγα πλοῖα ἐναντίον πολλῶν, ἔὰν δὲ πόλεμος λάβῃ τὴν φυσικήν του ἔκβασιν, θὰ νικήσωμεν λαμπρὰν νίκην (=πολλόν). διότι τὸ νὰ ναυμαχήσωμεν εἰς στενὸν μέρος εἶναι πρὸς τὸ συμφέρον μας (=πρὸς ἡμέων ἐστι), εἰς εὐρυχωρίαν δὲ πρὸς τὸ συμφέρον ἐκείνων. Πρὸς τούτοις σώζεται ἡ Σαλαμίς, εἰς τὴν δοπίαν ἔχουν μεταφερθῆ ὑφ' ἡμῶν εἰς ἀσφαλὲς μέρος (=ὑπεκκέαται) τὰ τέκνα καὶ αἱ γυναῖκες· Ἀλλ' ἀκόμη καὶ τὸ ἔξης (=καὶ μὲν καὶ τόδε) ἐνυπάρχει εἰς τοὺς λόγους μου (=ἐν αὐτοῖσι), τὸ δποῖον προπάντων (=μάλιστα) καὶ ἐπιδιώχατε· καὶ ἔδω ἔὰν μένης καὶ πλησίον τοῦ Ἱσθμοῦ, θὰ ναυμαχήσῃς δομοίως διὰ τὴν Πελοπόννησον, οὔτε θὰ ὀδηγήσῃς αὐτούς, ἢν σκέπτεσαι ὄρθδως, εἰς τὴν Πελοπόννησον».

γ) «Ἐὰν δὲ συμβοῦν ὅσα λέγω ἔγὼ καὶ νικήσωμεν μὲ τὰ πλοῖα, οὔτε εἰς τὸν Ἱσθμὸν θὰ σᾶς παρουσιασθοῦν οἱ βάρβαροι οὔτε θὰ προχωρήσουν μακρύτερα (=ἔκαστέρω) ἀπὸ τὴν Ἀττικήν, καὶ θὰ φύγουν μὲ μεγάλην ἀταξίαν (=οὐδενὶ κόσμῳ) καὶ θὰ ἔχωμεν τὸ κέρδος ὅτι σφέζομεν (=κερδανέομεν περιεοῦσι τὰ Μέγαρα καὶ τὴν Αἴγιναν καὶ τὴν Σαλαμῖνα, εἰς τὴν δοπίαν ὑπάρχει εἰς ἡμᾶς χρησμός, ὅτι θὰ νικήσωμεν (=κατύπερθε γενέσθαι) τοὺς ἔχθρούς. Εἰς ἀνθρώπους μὲν λοιπόν, οἱ δποῖοι σκέπτονται λογικὰ (=οἰκότα), ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον συνηθίζουν καὶ ἐπιτυγχάνουν (αἱ σκέψεις των)· εἰς δοσους δὲ δὲν σκέπτονται λογικὰ οὔτε διθεός συνηθίζει νὰ βοηθῇ τὰς ἀνθρωπίνας γνώμας».

Παρατηρήσεις

τὰ ἔγω λέγω=πρότασις ἀναφορική, ἀντικείμ. τοῦ ποιήσῃς, ἀ ἔγω· λέγω· χρηστὰ=κατηγορούμενον τοῦ τοσάδε· συμβάλλοντες=μετοχὴ αἰτιολογικὴ ἢ ὑποθετική, ἐπει συμβάλλομεν, ἢ ἔὰν συμβάλλωμεν· τὰ οἰκότα=ὑποκείμ. τοῦ ἔκβαίνη, ἀττικὴ σύνταξις· πολλὸν=ἐπιφρενικός προσδιορισμός· ἡμῖν=δοτ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου εἰς τὸ ὑπεκκέεται· τοῦ περιέχεσθαι=πρότασις ἀναφορική, τὸ τοῦ εἶναι ἀντικείμενον τοῦ περιέχεσθαι· μένων=μετοχὴ ὑποθετική, ἔὰν μένης· τὰ ἔγω ἐλπίζω=πρότασις ἀναφορ. ἀντικείμενον τοῦ γένηται, ἀ ἔγω ἐλπίζω· τῆσι νησοὶ=δοτικὴ ὁργάνου· κόσμῳ=δοτικὴ τοῦ τρόπου· γενέσθαι=ὑποκείμ. τῆς ἀποσώπου ἐκφράσεως τοῦ λόγιον ἐστι· βουλευομένους=μετοχὴ ὑποθετικὴ ἢ ἀναφορικὴ συμφωνήσασα πρὸς τὸ ἀνθρώποισι, οἱ βουλεύονται, ἢ ἔὰν βουλεύονται· ἔθελει=ώς ὑποκείμενόν του ἔχει τὸ ἐννοούμενον τὰ βεβουλευμένα (=αἱ σκέψεις).

61—62. Ἐγὼ ἔλεγεν αὐτὰ δ Θεμιστοκλῆς, πάλιν δ Κορίνθιος Ἀδείμαντος τοῦ ἐπετέθη διὰ λόγων (=ἐπεφέρετο) καὶ διατάξας νὰ σιωπᾷ αὐτός, δ ὅποῖς δὲν ἔχει πατρίδα, καὶ μὴ ἐπιτρέπων εἰς τὸν Εὐρυθιάδην νὰ δίδῃ δικαίωμα ψήφου (=ἐπιψήφιζειν) εἰς ἄνδρα χωρὶς πόλιν· διότι διέταττε νὰ δίδῃ γνώμας (=γνώμας συμβάλλεσθαι) δ Θεμιστοκλῆς, ὅταν παρουσιάσῃ πόλιν. Ταῦτα δὲ ἐπέρροιπτεν ἔναντίον του, διότι αἱ Ἀθῆναι εἶχον κυριευθῆ καὶ ἦσαν ὑπὸ ξένην κατοχὴν (=κατείχοντο). Τότε λοιπὸν δ Θεμιστοκλῆς ἐκεῖνον καὶ τοὺς Κορινθίους πολὺ ἐδικαιολόγει, ἐδήλωσε δὲ διὰ τοῦ λόγου του, ὅτι εἰς αὐτὸν ὑπάρχει καὶ πόλις καὶ χώρα μεγαλυτέρα παρὰ εἰς ἔκεινους, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν εἰς αὐτοὺς διακόσια πλοῖα ἔξωπλισμένα· διότι κανεὶς ἐκ τῶν Ἑλλήνων δὲν θὰ ἀποκρούσῃ αὐτούς, ὅταν ἐπέλθουν. Ἐνῶ δὲ ἐδήλου αὐτὰ διὰ τοῦ λόγου του, ἐστράφη πρὸς τὸν Εὐρυθιάδην λέγων περισσότερον ἐντόνους λόγους· «Ἐὰν σὺ μείνῃς ἐδῶ καὶ μένων γίνῃς ἀνὴρ γενναῖος, ἔχει καλῶς, ἀλλως θὰ καταστρέψῃς τὴν Ἑλλάδα· διότι τὴν ὅλην κρίσιν (=τὸ πᾶν) τοῦ πολέμου φέρουν εἰς ἡμᾶς τὰ πλοῖα. Ἄλλα πείσου εἰς ἐμέ. Ἐὰν διμως δὲν κάμης αὐτά, ἡμεῖς μέν, ὅπως εὑρισκόμεθα (δηλ. ἀμέσως) ἀφοῦ πάρωμεν μαζί μας τὰς οἰκογενείας (=οἰκέτας), θὰ πλεύσωμεν εἰς τὴν Σιριν τῆς Ἰταλίας, ἢ δοπία εἶναι ἴδική μας ἥδη ἀπὸ παλαιὸν καιρόν, καὶ οἵ χρησμοὶ λέγουν, ὅτι εἶναι προωρισμένον αὐτὴν νὰ κατοικηθῇ ὑφ' ἡμῶν· σεῖς δέ, ὅταν ἐγκαταλειφθῆτε ἀπὸ τοιούτους συμμάχους, θὰ ἐνθυμητῆτε τοὺς λόγους μου».

Παρατηρήσεις

λέγοντος=γεν. ἀπόλυτος, μετοχὴ χρονική· ὅτε ἔλεγε· σιγᾶν=ὑποκείμενόν του εἶναι τὸ νοούμενον αὐτόν, δηλ. τὸν Θεμιστοκλέα· οὐκ ἔων=μετοχὴ τροπική· παρεχόμενον=μετοχὴ ὑποθετική, ἐάν παρέχηται· ὅτι ἡλώκεσαν=πρότασις αἰτιολογική· πολλὰ καὶ κακὰ—σύστοιχον ἡ ἐσωτερικὸν ἀντικείμενον τοῦ ἔλεγε, πολλοὺς καὶ κακοὺς λόγους· ἔωντοῖσι=ἡ δοτικὴ πηγαίνει εἰς τὸ εἴη· ὡς εἴη=πρότασις εἰδικὴ κατ' εὐκτικὴν τοῦ πλαγίου λόγου, διότι ἔξαρτάται ἀπὸ ιστορικὸν χρόνον ἐδήλουν· ἔστι· ἄν... ἔωσι=πρότασις χρονική· ἐπιόντας=μετοχὴ χρονικὴ ἡ ὑποθετική, ὅταν ἐπίωσι ἡ ἔαν ἐπίωσι· τῷ λόγῳ=δοτ. τοῦ μέσου· εἰ δὲ μὴ=θὰ νοηθῇ τὸ μενέεις· τοῦ πολέμουν=γεν. διαιρετικὴ εἰς τὸ πᾶν· ἀναλαβόντες=μετοχὴ χρονική, ἐπάν τοιούτους συμμάχους· αὐτὴν=ὑποκείμ. τοῦ κτισθῆναι,

τὸ δόποιον πάλιν εἶναι ὑποκείμενον τοῦ ἀποδοσώπου δεῖν· μουνωθέντες=μετοχὴ ὑποθετικὴ ἡ χρονική, ἐὰν μουνωθῆτε ἡ ὅταν μουνωθῆτε.

63—64. Ἀφοῦ δὲ ὁ Θεμιστοκλῆς εἶπεν αὐτά, ὁ Εὑρυβιάδης μετέβαλε γνώμην· καθὼς δὲ ἐγὼ νομίζω (=δοκεῖν) μετεπείσθη διότι ἔφοβήθη προπάντων μήπως οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς ἐγκαταλείψουν, ἢν ὁδηγήσῃ τὰ πλοῖα πρὸς τὸν Ἰσθμόν· διότι, ἢν τοὺς ἄφηνον οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ λοιποὶ δὲν ἦσαν πλέον ἀξιόμαχοι. Προτιμᾶς λοιπὸν αὐτὴν τὴν γνώμην, ἀφοῦ μείνουν αὐτοῦ, νὰ δώσουν ναυμαχίαν. Τοιουτορόπως λοιπὸν οἱ περὶ τὴν Σαλαμῖνα, ἀφοῦ ἐλογομάχησαν (=ἔπεσι ἀκροβολισάμενοι), ἐπειδὴ ἀπεφάσισεν ὁ Εὑρυβιάδης, προετοιμάζοντο μὲ σκοπὸν νὰ ναυμαχήσουν αὐτοῦ. Ἐξημέρωσε καὶ μαζὶ μὲ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἥλιου (=ἄμα τῷ ἥλιῳ ἀνιόντι) ἔγινε σεισμὸς καὶ εἰς τὴν Ἑριάν καὶ εἰς τὴν θάλασσαν. Ἐφάνη δὲ καλὸν (=ἔδοξε) εἰς αὐτοὺς νὰ εὐχηθοῦν εἰς τοὺς θεοὺς καὶ νὰ ἐπικαλεσθοῦν ὡς συμμάχους τοὺς Αἰακίδας. "Οπως δὲ ἀπεφάσισαν (=ἔδοξε) αὐτοί, καὶ ἔκαμαν αὐτά· ἀφοῦ δηλαδὴ (=γὰρ) εὐχήθησαν εἰς δλους τοὺς θεούς, ἀπὸ αὐτοῦ μέν, ἐκ τῆς Σαλαμῖνος δηλαδὴ, ἐπεκαλοῦντο τὸν Αἴαντα καὶ τὸν Τελαμῶνα, διὰ δὲ τὸν Αἰακὸν καὶ τοὺς ἄλλους Αἰακίδας ἔστειλαν πλοῖον εἰς τὴν Αἴγιναν.

Παρατηρήσεις

λέγοντος=γεν. ἀπόλυτος, μετοχὴ χρονικὴ ἡ αἰτιολογική, ἐπεὶ ἔλεγε· δοκέειν=τὸ ἀπαρέμφατον κεῖται ἀπόλυτως, δηλαδὴ δὲν ἔξαρταται ἀπὸ ποιθενά, καὶ διὰ τοῦτο ἐρμηνεύεται ὡς παρένθεσις, κατὰ τὴν γνώμην μου· ἀρρωδήσας=μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπεὶ ἀρρώδησε· ἀπολιπόντων=γεν. ἀπόλυτος, γενικὴ ὑποθετικὴ, ἐὰν ἀπόλιπωσι· ἀξιόμαχοι=κατηγορούμ. τοῦ λοιποῦ· διαναυμαχέειν=τὸ ἀπαρέμφατον εἶναι ἐπεξήγησις τοῦ ταύτην τὴν γνώμην ἔπεσι=δοτ. τοῦ δργάνου· ἀκροβολισάμενοι=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ ἡκροβολίσαντο· ὡς ναυμαχήσοντες=μετοχὴ τελικὴ μετὰ τοῦ ὡς· ἄμα τῷ ἥλιῳ ἀνιόντι=προσδιορισμὸς τοῦ χρόνου, τὸ ἀνιόντι μετοχὴ τοῦ ἀνίημι=ἀνατέλλω· εὔξασθαι=ὑποκείμ. τοῦ ἀποσώπου ἔδοξε· σφὶ=δοτ. προσωπικὴ εἰς τὸ ἔδοξε· συμμάχους=κατηγορούμενον τοῦ Αἰακίδας· εὑξάμενοι=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ ηὕξαντο· ἐπὶ Αἰακὸν=δ ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς σημαίνει σκοπόν.

4. Κάθοδος τοῦ Περσικοῦ στόλου καὶ στρατοῦ.

*Οχύρωσις τοῦ Ἰσθμοῦ.

(Κεφ. 70—72).

70. Ἀφοῦ δὲ ὁ Ξέρξης παρῆγγειλε νὰ πλεύσουν, ὡδήγουν τὰ πλοῖα εἰς τὴν Σαλαμῖνα καὶ παρετάχθησαν κατὰ σειρὰν (=παρεκρίθησαν διαταχθέντες) ἡσύχως. Τότε μὲν λοιπὸν δὲν ἔξηρκεσσεν (=ἔξεχρησε) εἰς αὐτοὺς ἡ ἡμέρα νὰ κάμουν ναυμαχίαν (διότι ἐπῆλθεν ἡ νῦν), ἀλλὰ τὴν ἐπομένην προετοιμάζοντο. Τοὺς δὲ Ἑλληνας κατεῖχε φρόβος καὶ τρόμος, προπάντων δὲ τοὺς ἐκ τῆς Πελοποννήσου. Ἐτρόμαζον δέ, διότι αὐτοὶ μὲν καθήμενοι εἰς τὴν Σαλαμῖνα πρόκειται (=μέλλοιεν) νὰ ναυμαχήσουν διὰ τὴν χώραν τῶν Ἀθηναίων καί, ἢν νικηθῶν, θὰ πολιορκηθοῦν, ἀφοῦ ἀποκλεισθοῦν εἰς τὴν νῆσον, ἀφήσαντες τὴν ἴδικήν των (χώραν) ἀφύλακτον.

Παρατηρήσεις.

παρῆγγειλε=ὑποκείμ. ὁ Ξέρξης· ἀνῆγον=ὑποκείμ. οἱ Πέρσαι· κατ', ἡσυχίην=ὁ ἐμπρόθετος πρασδιορισμὸς σημαίνει τρόπον· σφι=ἀντικείμ. τοῦ ἔξεχρησε· δτι...μέλλοιεν=πρότασις αἰτιολογική κατ' εὔκτικήν τοῦ πλαγίου λόγου, διότι ἔξαρταται ἐξ ἰστορικοῦ γρόνου, ἀρρώστεον· νικηθέντες=μετοχὴ ὑποθετική, ἢν νικηθῶσι· ἀπολαμφθέντες=μετοχὴ κρονική, ἐπάν τοῦ λαμφθῶσι· ἀπέντες=μετοχὴ τροπική, τοῦ ὄντα πατος ἀφήμι μετοχὴ β' ἀορίστου ἀντὶ ἀφέντες.

71—72. Τῶν δὲ βαρβάρων ὁ πεζὸς στρατὸς κατὰ τὴν παροῦσαν νύκτα ἐπορεύετο πρὸς τὴν Πελοπόννησον· καὶ ὅμως εἶχον ἐπινοηθῆ (=ἐμεμηχάνητο) ὅλα τὰ δυνατά, ἵνα μὴ εἰσβάλουν εἰς τὴν χώραν οἱ βάρβαροι. Διότι εὐθὺς μόλις (=ῶς τάχιστα) ἔμαθον οἱ Πελοποννήσιοι, δτι οἱ περὶ τὸν Λεωνίδαν εἰς τὰς Θεομοπύλας είχον φονευθῆ, ἀφοῦ συνέρρευσαν ἀπὸ τὰς πόλεις, ἐστρατοπέδευσαν εἰς τὸν Ἰσθμὸν καὶ στρατηγὸς αὐτῶν ἦτο ὁ Κλεόμβροτος, ὁ νῦν τοῦ Ἀλεξανδρίδου, ἀδελφὸς δὲ τοῦ Λεωνίδα. Ἀφοῦ δὲ ἐστρατοπέδευσαν εἰς τὸν Ἰσθμὸν καὶ ἔφραξαν μὲριά ματα τὴν Σκειρωνίδα ὅδον, μετὰ τοῦτο, δτως ἔφάνη εἰς αὐτοὺς καλὸν συσκεφθέντας, ἔκτιζον τεῖχος κατὰ πλάτος τοῦ Ἰσθμοῦ. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἥσαν πολλαὶ μυριάδες καὶ πᾶς ἀνὴρ εἰργάζετο, ἐτελείωσε τὸ ἔργον· διότι λίθοι καὶ πλίνθοι καὶ ἔύλα καὶ

κοφίνια ἀπὸ ἄμμον γεμάτα ἐκομίζοντο καὶ δὲν ἔπαιυσαν οὔτε μίαν στιγμὴν (=οὐδένα χρόνον) οἵ σπεύσαντες εἰς βοήθειαν νὰ ἐργάζωνται, οὔτε τὴν νύκτα οὔτε τὴν ἡμέραν. Ἐκεῖνοι δὲ ἐκ τῶν Ἑλλήνων, οἱ ὅποιοι ἔσπευσαν εἰς βοήθειαν εἰς τὸν Ἰσθμὸν πανστρατιῷ, ἥσαν οἱ ἔξης οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ Ἀρκάδες ὅλοι καὶ οἱ Ἡλεῖοι καὶ οἱ Κορίνθιοι καὶ οἱ Σικυώνιοι καὶ οἱ Ἐπιδαύριοι καὶ οἱ Φλειάσιοι καὶ οἱ Τροιζήνιοι καὶ οἱ Ἐρμιονεῖς. Αὗτοὶ μὲν λοιπὸν ἥσαν ποὺ ἔσπευσαν εἰς βοήθειαν καὶ ἐφοβοῦντο ὑπερβολικὰ διὰ τὴν κινδυνεύουσαν Ἑλλάδα τοὺς δὲ ἄλλους Πελοποννησίους δὲν τοὺς ἔνοιαζε (=ἔμελε) καθόλου. Τὰ δὲ Ὀλύμπια καὶ τὰ Κάρονεια εἶχον περάσει πλέον.

Παρατηρήσεις.

ὑπὸ τὴν... νύκτα=ύ ἐμπρόθετος προσδιορ. σημαίνει χρόνον τὰ δυνατὰ=ύποκείμ. τοῦ ἐμεμηχάνητο, ἀττικὴ ούνταξις· ὅκως μὴ εἰσβάλοι· εν=τελικὴ πρότασις κατ' εὐκτικὴν τοῦ πλαγίου λόγου, διότι ἔξαρτασι ἔξ ἴστορικοῦ χρόνου, ἐμεμηχάνητο· ὡς ἐπύθοντο=πρότασις χρονική· τοὺς ἀμφὶ Λεωνίδην=ύποκείμ. τοῦ τετελευτικέναι (ἐτεροπροσ.)· συνδραμόντες=μετοχὴ χρονική, ἐπει συνέδραμον· ἕδοξε=ύποκείμ. θὰ νοηθῇ τὸ συγχῶσαι· ἄτε ἔουσεών=γεν. ἀπόλυτος, μετοχὴ αἰτιολογικὴ μετά τοῦ ἄτε. Ὁμοίως καὶ ἡ μετοχὴ ἐργαζομένου· ἐργαζόμενοι=μετοχὴ κατηγορηματικὴ μετά τοῦ ἐλίνυνον=έπαντον· νυκτὸς—ἡμέρης=γενικαὶ τοῦ χρόνου· κινδυνεύουσα=μετοχὴ ἀναφ., ἡ ἐκινδύνευε· ἔμελε=ύποκείμενον τούτου εἶναι ἡ ἀφηρημένη του ἔννοια, διότι τὸ ἀπόσσωπα φήματα δέχονται ὡς ύποκείμενον ἡ ἀπαρέμφατον ἡ τὴν ἀφηρημένην των ἔννοιαν.

5. Τὸ τέχνασμα τοῦ Θεμιστοκλέους.

(κεφ. 74-76, 78-82)

74. Οἱ μὲν λοιπὸν εἰς τὸν Ἰσθμὸν μὲ τοιαύτην ἐπίπονον ἐργασίαν (=πόνῳ) κατεπονοῦντο, διότι ἔτρεχον τώρα τὸν περὶ τοῦ παντὸς δρόμον (ἥγωντίζοντο δηλαδὴ περὶ τῶν ὅλων) καὶ διότι δὲν ἥλπιζον, ὅτι θὰ κερδίσουν λαμπρὰν νίκην (=ἔλλαμψεσθαι μὲ τὰ πλοιά· οἱ ἐν τῇ Σαλαμῖνι ὅμως ὅταν ἐπληυφοροῦντο αὐτά, ἐτόμαζαν, διότι δὲν ἐφοβοῦντο τόσον διὰ τὸν ἔαυτόν των ὅσον διὰ τὴν Ηελοπόννησον. Ἐπί τινα μὲν λοιπὸν χρόνον (=τέως) δὲ κάθε ἀνὴρ ἴσταμενος πλησίον κάθε ἄνδρα δωμίλει μὲ χαμηλὴν φωνὴν, θαυμάζοντες διὰ τὴν ἀνοησίαν τοῦ Εὐρυβιάδου τέλος ὅμως ἔξεσπασε φανερὰ (=εἰς τὸ μέσον).

Ἐγινε λοιπὸν συνέλευσις καὶ ἐλέγοντο πολλὰ διὰ τὰ ἴδια, ἄλλοι μὲν ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀναγωρήσουν εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ δι’ ἔκείνων νὰ διακινδυνεύσουν, καὶ νὰ μὴ πολεμοῦν διὰ χώραν κυριευμένην μένοντες (ἐκεῖ), οἱ δὲ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Αἰγινῆται καὶ οἱ Μεγαρεῖς μένοντες αὐτοῦ νὰ ἀμυνθοῦν.

Παρατηρήσεις.

ἄτε θέοντες=μετοχὴ αἰτιολογικὴ μετὰ τοῦ ἄτε, ἐπεὶ ἔθεον· δρόμον=οὔστοιχον ἡ ἐσωτερικὸν ἀντικείμ. τοῦ ἔθεον· ἵησι νησοὶ=δοτικὴ τοῦ ὄργανου· δειμαίνοντες=μετοχὴ αἰτιολογ. ἐπεὶ ἔδειμαινον· παραστᾶς=μετοχὴ χρονική, ἡ τροπική· ὡς χρεὸν εἶη=πρότασις εἰδικὴ κατ’ εὐ-
κτικὴν τοῦ πλαγίου λόγου, διότι ἔξαρτάται ἐξ ἰστορικοῦ χρόνου, ἐλέγετο· ἀποπλέειν καὶ κινδυνεύειν... μηδὲ μάχεσθαι=τὰ ἀπαρέμφατα είναι ὑποκείμ. τοῦ χρεὸν εἶη.

75. Τότε ὁ Θεμιστοκλῆς, ἐπειδὴ ἦτατο εἰς τὴν γνώμην του ὑπὸ τῶν Πελοποννησίων, ἔξηλθε κρυφίως ἀπὸ τὸ συμβούλιον, ἀφοῦ δὲ ἔξηλθεν, ἔστειλεν εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Μήδων ἔνα ἀνθρωπὸν μὲ πλοῖον ἀφοῦ τοῦ παρήγγειλεν ὅσα ἔπρεπε νὰ εἴπῃ, ὁ δρόποιος ὠνομάζετο μὲν Σύκινος, ἥτο δὲ ὑπηρέτης καὶ παιδαγωγὸς τῶν παιδῶν τοῦ Θεμιστοκλέους. Τοῦτον, ὃς γνωστὸν (=δῆ), μετὰ τὰ γεγονότα αὐτὰ ὁ Θεμιστοκλῆς ἔκαμε (πολίτην) Θεσπιέα, διότι ἔδέχοντο οἱ Θεσπιεῖς πολίτας, καὶ πλούσιον εἰς χοήματα. Αὐτὸς τότε μὲ πλοῖον ἀφοῦ ἔφθασε, εἶπε πρὸς τοὺς στρατηγοὺς τῶν βαρβάρων τὰ ἔξῆς. «Μὲ ἔστειλεν ὁ στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων κρυφὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους "Ελληνας (διότι κατὰ τύχην είναι φίλος τοῦ βασιλέως (=φρονέων τὰ βασιλέως) καὶ θέλει μᾶλλον σεῖς νὰ ὑπερισχύσετε παρὰ δι "Ελληνες), διὰ νὰ σᾶς καταστήσω γνωστὸν (=φράσοντα). ὅτι οἱ "Ελληνες κατατομαγμένοι σκέπτονται ἀπόδρασιν (=δροσμὸν) καὶ τώρα είναι δυνατὸν (=παρέχει) σεῖς νὰ κατωρθώσετε ἔργον κάλλιστον ἀπὸ ὅλα, ἐὰν δὲν ἔπιτρέψετε εἰς αὐτοὺς νὰ φύγουν (=διαδράντας). Διότι οὕτε μεταξὺ των συμφωνοῦν οὕτε πλέον θὰ ἀντισταθοῦν εἰς σᾶς καὶ θὰ ἴδητε νὰ ναυμαχοῦν μεταξύ των ἔκεινοι, οἱ δρόποιοι είναι φίλοι σας καὶ ἔκεινοι, οἱ δρόποιοι, δχι». Αὐτὸς μὲν ἀφοῦ ἀνήγγειλεν εἰς αὐτοὺς ταῦτα, ἀνεχώρησεν.

Παρατηρήσεις.

ὡς ἔσσοντο=πρότασις αἰτιολογική· τῇ γνώμῃ=δοτ. τοῦ κατά τι-

λαθὼν=μετοχὴ τροπική· τὰ λέγειν χρεὸν=ἡ ἀναφορικὴ πρότασις εἰναι· ἀντικείμ. τοῦ ἐντειλάμενος Θεσπιέα=κατηγορούμενον τοῦ τόν· χρήμασι=δοτ. τοῦ κατά τι ἀπικόμενος=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ ἀπίκετο· φρονέων=μετοχὴ κατηγορηματική μετὰ τοῦ τυγχάνει· τὰ ὑμέτερα ἢ τὰ· “Ελλήνων πρόγυματα=ὑποκείμ. τοῦ γίνεσθαι (ἔτεροπροσ.)· φράσοντα=μετοχὴ τελική, ἵνα φράσω· παρέχει=ἀπόδοσις (=ἔξεστι), ὑποκείμ. ἔχει τὰ ἀπαρέμφ. ἔξεργάσασθαι· ὑμέας=ὑποκείμ. τοῦ ἔξεργάσασθαι (ἔτεροπροσ.)· διαδράντας=μετοχὴ κατηγορηματική μετὰ τοῦ περιορῶ· σημήνιας=ἐπεὶ ἐσήμηνε, μετοχὴ χρονική.

76 Ὁ Επειδὴ δὲ ὑπ’ αὐτῶν ἔγιναν πιστευτὰ (=πιστὰ) τὰ ἀναγγελθέντα, ἀφ’ ἑνὸς μὲν ἀπεβίβασε πολλοὺς ἐκ τῶν Περσῶν εἰς τὴν νησῖδα Ψυττάλειαν, ἥ δοπία κεῖται μεταξὺ τῆς Σαλαμῖνος καὶ τῆς ξηρᾶς· ἀφ’ ἑτέρου δέ, ὅταν ἔγιναν μεσάνυχτα, ἐπροχώρουν μὲ τὸ δυτικὸν κέρας πρὸς τὴν Σαλαμῖνα προσπαθοῦντες νὰ κυκλώσουν, ἔπλεον δὲ οἱ περὶ τὴν Κέαν καὶ τὴν Κυνόσουραν παρατεταγμένοι καὶ κατέλαβον μέχρι Μουνιχίας ὅλον τὸν πορθμὸν μὲ τὰ πλοῖα. Διὰ τοὺς ἔξης δὲ λόγους ὠδήγησαν τὰ πλοῖα, διὰ νὰ μὴ δυνηθοῦν οἱ Ἕλληνες οὕτε νὰ φύγουν, ἀλλά, ἀφοῦ ἀποκλεισθοῦν εἰς τὴν Σαλαμῖνα, νὰ τιμωρηθοῦν (=τίσιν δοῖεν) διὰ τὰ εἰς τὸ Ἀρτεμίσιον πολεμικά των κατορθώματα. Ὁ Απεβίβασαν δὲ μερικοὺς ἐκ τῶν Περσῶν εἰς τὴν νησῖδα, ἥ δοπία ὀνομάζεται Ψυττάλεια, διὰ τοὺς ἔξης λόγους, ὅταν γίνῃ ἡ ναυμαχία, ἐπειδὴ ἔκει προπάντων ἐπρόκειτο νὰ πέσουν ἔξω (=ἔξοισομένων) ἄνθρωποι καὶ ναυάγια (διότι ἡ νῆσος ἔκειτο εἰς τὸν τόπον τῆς ναυμαχίας, ἥ δοπία ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ), τοὺς μὲν ἰδικούς των (=τοὺς μὲν) νὰ σφέζουν, τοὺς δὲ ἔχθρους νὰ φονεύουν. Ὑκαμνον δὲ αὐτὰ σιγά· διὰ νὰ μὴ τὰ μάθουν οἱ ἔχθροι. Αὗτοί μὲν λοιπὸν χωρὶς νὰ κοιμηθοῦν καθόλου τὴν νύκτα αὐτὰ ἔτοίμαζον.

Παρατηρήσεις.

τοῖσι=ποιητικὸν αἵτιον εἰς τὴν παθητικὴν ἔκφρασιν ἔγίνετο πιστά· ἀπ’ ἔσπερης =δὲ ἐμπρόθετος προσδιοισμὸς σημαίνει τόπον· τῆσι νησοῖ=δοτ. τοῦ ὁργάνου· ἵνα...ἔξη=πρότισις τελική· φυγεῖν=τὸ ἀπαρέμφατον ὑποκείμ. τοῦ ἀποδοσῶπου ἔξη· ἵνα δοῖεν=ἡ τελικὴ πρότισις κατέκήν τοῦ πλαγίου λόγου. διότι ἔξαρταται ἔξι ιστορικοῦ χρόνου, ἀνηγον· τῶν ἀγωνισμάτων=γενικὴ ἀντικειμενικὴ εἰς τὸ τίσω· τῶν Περσέων=ἡ διαιρετικὴ γεν. ἔξαρταται ἐκ τοῦ νοούμενου τινάς· ἔξοισομένων=γενικὴ ἀπόλυτος, μετοχὴ, αἵτιολογική, ἐπεὶ ἔξοισονται· ὡς μὴ πυνθανοίατο=

πρότασις τελική κατ' εὐκτικήν, διότι ἔξαρτάται ἐξ ἴστορικοῦ χρόνου, ἐποίευν.

78—79. Τῶν δὲ ἐν Σαλαμῖνι στρατηγῶν ἐγίνετο πολλὴ λογομαχία (=ώθισμὸς λόγων). Δὲν ἔγνωριζον δὲ ἀκόμη, ὅτι οἱ βάρβαροι περιεκύλωνον αὐτοὺς μὲ τὰ πλοῖα, ἀλλ᾽ ἐνόμιζον, ὅτι εἶναι εἰς τὴν θέσιν των, ὅπως ἔβλεπον αὐτοὺς παρατεταγμένους τὴν ἡμέραν· Ἐνῶ δὲ οἱ στρατηγοὶ διεφώνουν, ἐπέρασαν ἀπὸ τὴν Αἴγιναν δὲ Ἀριστείδης, δὲ νῦν τοῦ Λυσιμάχου, ἀνὴρ Ἀθηναῖος μὲν, ἀλλ᾽ ἔξωρισμένος ὑπὸ τοῦ λαοῦ, τὸν δόπον ἐγὼ ἐθεώρησα, ὅταν ἔμαθα τὸν χαρακτῆρα του (=τρόπον), ὅτι ὑπῆρξεν ἀριστος ἀνὴρ εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ δικαιότατος. Αὐτὸς δὲ ἀνὴρ ἀφοῦ ἐστάθηκε εἰς τὸν τόπον τοῦ συμβουλίου, ἐφώναξεν ἔξω τὸν Θεμιστοκλέα, δὲ δόποιος δὲν ἦτο μὲν φίλος του, ἀλλὰ πάρα πολὺ ἐχθρός ἀλλ᾽ ἔνεκα τοῦ μεγέθους τῶν παρόντων κακῶν λησμονῶν ἐκεῖνα τὸν ἐφώναξεν ἔξω, θέλων νὰ συνομιλήσῃ μαζί του. Εἶχε δὲ ἀκούσει προηγουμένως, ὅτι οἱ ἐκ τῆς Πελοποννήσου ἐβιάζοντο νὰ δοηγήσουν τὰ πλοῖα εἰς τὸν Ἰσθμόν. Ὅταν δὲ ἔξηλθε χάροιν αὐτοῦ (=οὗ) δὲ Θεμιστοκλῆς, δὲ Ἀριστείδης εἶπε τὰ ἔξῆς: «Ἡμεῖς εἶναι ἀνάγκη νὰ φιλονικοῦμεν καὶ τὸν ἄλλον καιρὸν καὶ προπάντων (=δὴ) τὸν τωρινὸν περὶ τοῦ ποιος ἐξ ἡμῶν τῶν δύο θὰ προξενήσῃ περισσότερα καλὰ εἰς τὴν πατρίδα. Λέγω δὲ εἰς σὲ (=τοι), ὅτι εἶναι ἀνώφελον διὰ τοὺς Πελοποννησίους καὶ πολλὰ καὶ δλίγα νὰ λέγης διὰ τὴν ἀναχώρησιν ἀπὸ ἔδω. Διότι ἐγὼ σοῦ λέγω, διότι ἔγινα αὐτόπτης, ὅτι τώρα, οὔτε ἀν θέλουν οἱ Κορίνθιοι καὶ δὲ ἵδιος δὲ Εὐνούβιάδης, θά ἡμπορέσουν νὰ ἀναχωρήσουν· διότι εἴμεθα γύρῳ περικυκλωμένοι ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν. Ἄλλ᾽ ἀφοῦ εἰσέλθῃς ἀνάγγειλε εἰς αὐτοὺς αὐτά».

Παρατηρήσεις

τῶν στρατηγῶν=γεν. ὑποκειμενική εἰς τὸ ὠθισμός λόγων=γεν. ἀντικειμενική εἰς τὸ ὠθισμός εἶναι=ὑποκειμενόν του εἶναι τὸ νοούμενον αὐτούς τεταγμένους=μετοχὴ κατηγορηματική μετά τοῦ ὁρῶ συνεστήκότων=γεν. ἀπόλυτος, μετοχὴ χρονική, δτε συνεστήκεσαν· συνθανόμενος=μετοχὴ χρονική ἡ αιτιολογική, ἐπει ἐπυνθανόμην στάς=μετοχὴ χρονική, ἐπει ἔστη· ὑπὸ τοῦ μεγάθεος=προσδιορισμὸς τοῦ ἀναγκαστικοῦ αιτίου, ἔνεκα τῶν κακῶν=γεν. ὑποκείμ. εἰς τὸ μεγάθεος δτι σπεύδοιεν=εἰδικὴ πρότασις κατ' εὐκτικὴν τοῦ πλαγίου λόγου, διότι ἔξαρτα-

ται ἐκ χρόνου ίστορικοῦ, προακηκόες· στασιάζειν=ύποκείμ. τοῦ ἀποσώπου χρεόν ἔστι· δικότερος ἐργάσεται=πρότασις πλαγία ἐρωτηματική· ἐργάσεται=ἔχει δύο ἀντικείμενα, ἀγαθὰ καὶ πατρίδα· γενόμενος=μετοχὴ τροπικὴ ἡ αἰτιολογική, ἐπει ἐγενόμην· ὑπὸ τῶν πολεμίων=ποιητικόν αἰτιον τοῦ περιεχόμεθα.

80—82. Ἐκεῖνος δὲ ἀπήντησε μὲ τὰ ἔξῆς. «Καὶ πολὺ ωφέλιμα συμβουλεύεις καὶ καλὰς ἀγγελίας ἔφερες· διότι ἥλθες, ἀφοῦ εἶδες ὃ ἵδιος μὲ τὰ μάτια σου (=αὐτόπτης) ἐκεῖνα, τὰ δοποῖα ἐγὼ παρεκάλουν νὰ γίνουν. Διότι μάθε, ὅτι τὰ πραττόμενα ὑπὸ τῶν Μήδων προέρχονται ἀπὸ ἐμὲ (=ἔξ ἐμέο). Διότι ἦτο ἀνάγκη, ἀφοῦ οἱ Ἕλληνες δὲν ἥθελον θεληματικῶς νὰ κάμουν μάχην, νὰ τοὺς ἀναγκάσω (=παραστήσυσθαι) χωρὶς νὰ θέλουν, Σὺ δέ, ἀφοῦ ἥλθες φέρων ωφελίμους ἀγγελίας, ὃ ἵδιος ἀνάγγειλε εἰς αὐτούς. Διότι, ἐὰν ἐγὼ λέγω αὐτά, θὰ φανῶ, ὅτι τὰ λέγω, ἀφοῦ τὰ ἐπενόησα, καὶ δὲν θὰ τοὺς πείσω, διότι καὶ τὴν γνώμην των (=ώς) οἱ βάρβαροι δὲν κάμνουν αὐτά. Ἄλλ ὃ ἵδιος, ἀφοῦ εἰσέλθῃς, ἀνάγγειλε εἰς αὐτοὺς πᾶς ἔχουν. Ἀφοῦ δὲ ἀναγγείλῃς, ἂν μὲν πείθωνται, αὐτὰ βέβαια (δὴ) εἰναι τὰ καλύτερα, ἐὰν δὲ ὑπ’ αὐτῶν δὲν γίνουν πιστευτά, τὸ ἵδιον εἰς ήμας θὰ συμβῇ· διότι δὲν θὰ φύγουν πλέον, ἐὰν βέβαια εἴμεθα περικυκλωμένοι ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, ὅπως σὺ λέγεις». Ταῦτα, ἀφοῦ εἰσῆλθεν ὁ Ἀριστείδης, ἔλεγε διαβεβαιῶν (=φάμενος), ὅτι ἔξ Αἰγίνης εἰχεν ἔλθει καὶ ὅτι μετὰ δυσκολίας (=μόγις) ἔξεπλευσε διαφυγῶν τοὺς ἐκτελοῦντας τὸν ἀποκλεισμὸν (=ἐπομέοντας)· διότι ἦτο περικυκλωμένον ὅλον τὸ Ἑλληνικὸν στρατόπεδον ὑπὸ τῶν πλοίων τοῦ Ξέρξου· καὶ συνεβούλευσε νὰ ἔτοιμάζωνται μὲ σκοπὸν νὰ ἀμυνθοῦν. Καὶ αὐτὸς μέν, ἀφοῦ εἶπεν αὐτά, ἀνεχώρησε, τούτων δὲ πάλιν ἐγίνετο λογομαχία (=λόγων ἀμφισβασίη)· διότι οἱ περισσότεροι ἔκ τῶν στρατηγῶν δὲν ἐπίστευον εἰς τὰ ἀναγγελθέντα. Ἐνῶ δὲ αὐτοὶ δὲν ἐπίστευον, ἥλθε πλοίον ἀνδρῶν Τηνίων αὐτόμολον, τοῦ δοποίου ἀρχηγὸς ἦτο ἀνὴρ Παναίτιος, διῆδος τοῦ Σωσιμένους, τὸ δοποῖον πλέον ἔφερεν ὅλην τὴν ἀλήθειαν. Διὰ τοῦτο δὲ τὸ ἐργον οἱ Γήνιοι ἐνεγράφησαν εἰς τὸν τρίποδα τῶν Δελφῶν μεταξὺ τῶν νικησάντων τὸν βάρβαρον.

Παρατηρήσεις.

τὰ... ἰδεόμην=ἀναφορικὴ πρότασις, ἀντικείμ. τοῦ αὐτόπτης γενόμενος· ἔξ ἐμέο=δ ἐμπρόθεστος προσδιορ. σημαίνει τὸ ἀναγκαστικὸν αἰ-

τιον, ὑπὸ Μήδων=είναι τό ποιητικὸν αἴτιον τοῦ ποιεύμενα· ὅτε οὐκ
ἡθελον=πρότασις αἰτιολογικὴ μὲ τύπον χρονικῆς· ἐκόντες=ἐπιρηματι-
κὸν κατηγορούμενον, ἔκουσίως. Ἐπίσης κατωτέρῳ καὶ τὸ ἀκοντιας=
ἀκουσίως· χρηστὰ=σύστοιχον ἡ ἐσωτερικὸν ἀντικείμενον, χρηστὰς ἀγ-
γελίας· πλάσας=μετοχὴ τροπικὴ ἡ χρονική, ἐπεὶ ἐπλασα· ὡς οὖ ποι-
εύντων=γεν. ἀπόλυτος, μετοχὴ αἰτιολογικὴ μετὰ τοῦ ὡς, τὸ ὄποιον ἐκ-
φράζει τὴν ὑποκειμενικὴν γνώμην· ὡς ἔχει=πρότασις πλαγία ἐρωτημα-
τική· τὰ κάλλιστα=θὰ ἐννοηθῇ τὸ ὄημα ἔσται· λαθὼν=μετοχὴ τροπικὴ
ἡ χρονική, ἐπεὶ ἔλαθε· περιέχεσθαι=τὸ ἀπαρέμφατον ἔξαρταται ἐκ τοῦ
νοούμενου ὄηματος ἔλεγε· ὡς ἀλεξομένους=μεταχὴ τελικὴ μετὰ τοῦ ὡς·
ἐπιστεόντων=γεν. ἀπόλυτος, μετοχὴ χρονική, ὅτε ἡπίστουν· ἐν τοῖσι
κατελοῦσι=μετοχὴ ἀναφορική, ἐν τοῖς καθελοῦσι, τὸ κατελοῦσι είναι
μετοχὴ β' ἀορ. τοῦ ὄημ. καθαιρῶ (καθεῖλον).

6. Ἡ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχία (480).

(Κεφ. 83—93. 95—96).

83—84. Ἐπειδὴ πλέον (=δὴ) οἱ λόγοι τῶν Τηνίων ἔγιναν
πιστεῦτοι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, προετοιμάζοντο, διὰ νὰ ναυμαχή-
σουν. Ἡρχίζε πλέον ἡ αὐγὴ καὶ αὐτοὶ ἀφοῦ ἔκαμαν συνάθροι-
σιν τῶν πληρωμάτων, ὁμίλησεν ἐνώπιον ὅλων ὠραίους λόγους
περισσότερον ἀπὸ ὅλους ὁ Θεμιστοκλῆς. Τὰ δὲ λόγια του* ἦσαν
σύγκρισις (=ἀντιτιθέμενα) ὅλων τῶν εὐγενεστέρων πρὸς τὰ χει-
ρότερα, δσα, ὡς γνωστὸν (=δὴ), ὑπάρχουν μέσα εἰς τὴν ψυχὴν
καὶ τὴν κατάστασιν τοῦ ἀνθρώπου ἀφοῦ δὲ συνεβούλευσε νὰ
προτιμήσουν ἔξ αὐτῶν τὰ καλύτερα καὶ ἐτελείωσε τὸν λόγον του,
διέταξε νὰ εἰσέλθουν εἰς τὰ πλοῖα. Καὶ αὐτοὶ μὲν λοιπὸν εἰσ-
ήρχοντο καὶ ἥλθεν ἀπὸ τὴν Αἴγιναν τὸ πλοῖον, τὸ ὄποιον ἀνε-
χώρησε διὰ τοὺς Αἰακίδας. Τότε οἱ Ἑλληνες ὠδήγουν εἰς τὰ
ἀνοικτὰ ὅλα τὰ πλοῖα. Ἐναντίον δὲ αὐτῶν ὁδηγούντων τὰ πλοῖα
εὐθὺς ἐπετέθησαν οἱ βάρβαροι. Οἱ μὲν λοιπὸν ἄλλοι Ἑλληνες
ἥρχισαν νὰ ὑποχωροῦν μὲ τὴν πρόμνην (=πρόμνην ἀνεκρού-
οντο) καὶ προσεπάθουν νὰ φίψουν τὰ πλοῖα εἰς τὴν ξηράν, ὁ
Ἀμεινίας δὲ ὁ Παλληνεύς, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ἀφοῦ ὕρμησεν ἔξω
ἀπὸ τὴν γραμμὴν (=ἔξαναχθείς), ἐπιπίπτει ἐναντίον ἐνὸς πλοίου.
Ἐπειδὴ δὲ τὸ πλοῖον συνεπλάκη καὶ δὲν ἦδύνατο νὰ ἀπαλλα-
γοῦν, τότε πλέον οἱ ἄλλοι συνεπλέκοντο βοηθοῦντες τὸν Ἀ-
μεινίαν. Οἱ Ἀθηναῖοι μὲν λέγουν, ὅτι ἔτσι ἥρχισεν ἡ ναυμα-

γία, οἵ δὲ Αἰγινῆται, ὅτι τὸ πλοῖον, τὸ δποῖον ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Αἴγιναν διὰ τοὺς Αἰακίδας, αὐτὸς εἶναι ποὺ ἔκαμεν ἀρχῆν. Λέγονται δὲ καὶ τὰ ἔξῆς, ὅτι ἐφάνη εἰς αὐτοὺς φάντασμα γυναικός, ἀφοῦ δὲ παρουσιάσθη τοὺς προέτρεψεν, ὥστε νὰ ἀκούσῃ ὅλον τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων, ἀφοῦ πρότερον τοὺς κατηγόρησε μὲ τὰ ἔξῆς: «Ὥ κακότυχοι (=δαιμόνιοι), ἔως πότε πλέον θὰ ὑποχωρεῖτε μὲ τὴν πρύμνην;»

Παρατηρήσεις.

ως...ην=πρότασις αἰτιολογική· ναυμαχήσοντες=μετοχὴ τελικὴ μετὰ τοῦ ως ποιησάμενοι=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ ἐποιήσαντο· δσα ἔγγινεται=σύνταξις ἀττική· τούτων=γεν. διαφετική· ἀναγομένοισι=μετοχὴ χρονική, ὅτε ἀνήγοντο, κατά δοτικὴν συμφωνήσασα πρὸς τὸ ἀντικείμ. τοῦ ἐπεκέατο σφι· ἀνεκδούοντο=παρατατικός, ὁ δποῖος σημαίνει ἀρχὴν πράξεως, ηρχισα νά...· ἄκελλον=παρατατικὸς σημαίνων ἀπόπειραν, ἐπειρῶντο (προσεπάθουν) νά...· νηὶ=ἀντικείμενον τοῦ ἐμβάλλει· συμπλακείσης καὶ οὐ δυναμένων=γενικαὶ ἀπόλυτοι, μετοχαὶ αἰτιολογικαὶ· τὴν ἀρχὴν=ὑποκείμ. τοῦ γενέσθαι (έτεροπροσ.)· ως ἐφάνη=πρότασις εἰδική· δνειδίσασσαν=μετοχὴ χρονική, ἐπεὶ ὠνείδισεν.

85—86. Ἀπέναντι μὲν λοιπὸν τῶν Ἀθηναίων εἶχον παραταχθῇ οἱ Φοίνικες (διότι αὐτοὶ κατεῖχον τὸ κέρας πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἐλευσῖνος καὶ δυσμάς), ἀπέναντι δὲ τῶν Λακεδαιμονίων οἱ Ἰωνες· αὐτοὶ δὲ κατεῖχον τὸ κέρας πρὸς ἀνατολὰς καὶ τὸν Πειραιᾶ. Ὁλίγοι ὅμως ἔξ αυτῶν ἐδεικνύοντο θεληματικῶς δειλοὶ (=ἐθελοκόκεον) σύμφωνα μὲ τὰς προτοροπὰς τοῦ Θεμιστοκλέους, οἵ περισσότεροι ὅχι. Δύναμαι λοιπὸν νὰ ἀριθμήσω τὰ δύνοματα πολλῶν τριηράρχων, οἵ δποῖοι συνέλαβον ἐλληνικὰ πλοῖα, ἀλλὰ δὲν θὰ χρησιμοποιήσω κανὲν ἐκτὸς τοῦ Θεομήστορος, τοῦ νίοῦ τοῦ Ἀνδροδάμαντος καὶ τοῦ Φυλάκου, τοῦ νίοῦ τοῦ Ἰστιαίου, καὶ τῶν δύο Σαμίων. Μνημονεύω δὲ μόνον αὐτοὺς διὰ τὸν ἔξῆς λόγον, διότι ὁ μὲν Θεομήστωρ διὰ τὸ κατόρθωμα αὐτὸς ἔγινε τύραννος τῆς Σάμου, ἀφοῦ τὸν διώρισαν οἱ Πέρσαι, ὁ δὲ Φύλακος ἀνεγράφη ὡς εὐεργέτης τοῦ βασιλέως καὶ ἐδωρήθη εἰς αὐτὸν χώρα πολλῆ. Ὅσον ἀφορᾷ λοιπὸν αὐτοὺς οὕτως εἶχε τὸ πρᾶγμα. Τὸ δὲ πλῆθος τῶν πλοίων εἰς τὴν Σαλαμῖνα ἐβυθίζετο, ἀλλα μὲν καταστρέφομενα ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, ἀλλα δὲ ὑπὸ τῶν Αἰγινητῶν. Διότι, ἐπειδὴ οἱ μὲν Ἑλληνες ἐναυμάχουν κανονικῶς καὶ μὲ τάξιν, οἵ δὲ βάρβαροι οὔτε ἦσαν παρατεταγμένοι πλέον

οὔτε ἔκαμνον τίποτε μὲ σκέψιν, ἢ το ἐπόμενον (=ἔμελλε) νὰ συμβῇ εἰς αὐτοὺς τοιοῦτον τι, τὸ δποῖον ἀκριβῶς συνέβη. Καὶ ὅμως κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν ἥσαν καὶ ἐφάνησαν πολὺ ἀνδρειότεροι ἀπὸ ἄλλοτε (=ἀμείνονες αὐτοὶ ἑαυτῶν), διότι ὁ καθεὶς ἐποδυθμοποιεῖτο καὶ ἐφοβεῖτο τὸν Θέρξην καὶ ἔκαστος ἐνόμιζεν, ὅτι θὰ τὸν ἴδῃ ὁ βασιλεύς.

Παρατηρήσεις.

κατὰ Ἀθηναίους=ὅ ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς σημαίνει τόπον· αὐτῶν=γεν. διαιρετικὴ εἰς τὸ δλίγον ἔχω=ὅταν συντάσσεται μὲ ἀπαρέμπατον σημαίνει δύναμαι· τῶν ἐλόντων=μετοχὴ ἀναφορ., ἔκεινων, οἱ εἶλον· αὐτοῖσι=ἀντικείμ. τοῦ χρήσομαι· δτι... ἐτυράννευσε=πρότασις εἰδικῇ, ἐπεξήγησις τοῦ τοῦδε εἰνεκεν· καταστησάντων=γεν. ἀπόλυτος, εἰδικῇ, ἐπεξήγησις τοῦ τοῦδε εἰνεκεν· ενεργέτης=κατηγορούμενον· βασιλέος=γεν. ἀντικείμ. τοῦ ενεργέτης· ἄτε ναυμαχεόντων=γεν. ἀπόλυτος, μετοχὴ αἰτιολογικὴ μετὰ τοῦ ἄτε, ἐπεὶ ἐναυμάχουν· ἔμελλε=ἀπρόσωπον, ὑποκείμενόν του τὸ συνοίσεσθαι· ἕαντῶν=γενικὴ συγκριτικὴ εἰς τὸ ἀμείνονες προσθυμεόμενος καὶ δειμαίνωτ—μετοχαὶ αἰτιολογικαὶ, ἐπεὶ ἐπροσθυμέετο καὶ ἐδείμαντε ἐδόκεε=προσωπικόν, ὑποκείμενόν του τὸ ἔκαστος.

87. Ως πρὸς μὲν λοιπὸν τοὺς ἄλλους δὲν δύναμαι νὰ εἴπω ἀκριβῶς, πῶς ἔκαστος ἐκ τῶν βαρβάρων ἢ τῶν Ἑλλήνων ἦγωνίζοντο ὡς πρὸς δὲ τὴν Ἀρτεμισίαν συνέβησαν τὰ ἔξῆς, ἔνεκα τῶν δποίων ἀπέκτησε περισσοτέραν ἀκόμη ὑπόληψιν (=εὐδοκίμησε μᾶλλον ἔτι) πλησίον τοῦ βασιλέως. Ὄταν δηλαδὴ τὰ πράγματα τοῦ βασιλέως ἔφθασαν εἰς πολλὴν ἀταξίαν (=θόρυβον), κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν τὸ πλοῖον τῆς Ἀρτεμισίας κατεδιώκετο ὑπὸ πλοίου Ἀττικοῦ· καὶ αὐτὴ ἐπειδὴ δὲν ἤδύνατο νὰ διαφύγῃ της ἔτυχε νὰ εὑρίσκεται πολὺ πλησίον τῶν ἔχθρῶν), ἔσκεφθη νὰ κάμῃ τὸ ἔξης, τὸ δποῖον, ἀφοῦ τὸ ἔκαμε, τὴν ὀφέλησε· ἐνῷ δηλαδὴ κατεδιώκετο ὑπὸ τοῦ Ἀττικοῦ ἐπέπεσεν ὅρμητικὰ (=φερομένη) ἔναντίον φιλικοῦ πλοίου τῶν Καλυνδέων ἀνδρῶν καὶ ἐνῶ ἔπλεεν ἐπ' αὐτοῦ δὲν ἴδιος δὲν δύναμαι νὰ εἴπω, οὔτε ἀν ἔκαμεν αὐτὰ βεβαίως (=μέντοι) δὲν δύναμαι νὰ εἴπω, οὔτε ἀν συνέπεσε τὸ πλοῖον τῶν Κα-ἐπίτηδες (=ἐκ προνοίας), οὔτε ἀν συνέπεσε τὸ πλοῖον τῶν Κα-

λυνδέων νὰ τὴν συναταντήσῃ κατὰ τύχην. Ἀφοῦ δὲ ἐπειέθη καὶ τὴν κατεβύθισε, ἐπειδὴ ἐπέτυχε (=εὐτυχίη χρησαμένη), δίπλα εἰς τὸν ἔαυτόν της ἐποξένησε καλά· διότι καὶ ὁ τριήραρχος τοῦ Ἀττικοῦ πλοίου, ὅταν εἶδεν αὐτὴν νὰ ἐπιτίθεται ἐναντίον πλοίου ἀνδρῶν βαρβάρων, ἐπειδὴ ἐνόμισεν, ὅτι τὸ πλοῖον τῆς Ἀρτεμισίας ἢ ἡτο Ἑλληνικὸν ἢ ηὐτομόλει ἐκ τῶν βαρβάρων καὶ ἐβοήθει αὐτούς, στραφεὶς δόπισω διηυθύνθη πρὸς ἄλλα πλοῖα.

Παρατηρήσεις.

ως... ἥγωνίζοντο=πρότασις πλαγία ἔρωτηματική· ἀπ' ὁν=δ ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς σημαίνει τὸ ἀναγκαστικὸν αἴτιον¹ ἔχουσα=μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπει ἐίχε² ἰσθσα=μετοχὴ κατηγορηματικὴ μετὰ τοῦ τυγχάνω³ τὸ=ὑποκείμ. τοῦ συνήνεικε⁴ ποιησάση=μετοχὴ χρονική, ὅτε ἐποίησε⁵ φέρουσα=μετοχὴ τροπική⁶ ἐόντων=γεν. ἀπόλυτος, μετοχὴ χρονική, ὅτε ἥσαν⁷ ἐκ περονοίης=δ ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς σημαίνει τρόπον, ἐπίτηδες⁸ παραπεσοῦσα=μετοχὴ κατηγορηματικὴ μετὰ τοῦ συγκυρέω (=τυγχάνω) χρησαμένη=μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπει ἐχρήσατο⁹ ἐμβάλλουσαν=μετοχὴ κατηγορηματικὴ μετὰ τοῦ ὄρω¹⁰ ἀποστρέψας=μετοχὴ χρονική. ἐπει ἀπέστρεψε.

88. Ἀφ' ἑνὸς μὲν τοιοῦτον συνέβη εἰς αὐτὴν νὰ γίνῃ, νὰ διαφύγῃ καὶ νὰ μὴ καταστραφῇ· ἀφ' ἑτέρου δὲ συνέβη, ὥστε, ἐνῷ ἔκαμε κακόν, ἐξ αἰτίας αὐτοῦ νὰ κερδίσῃ πολὺ μεγάλην ὑπόληψιν πλησίον τοῦ Ξέρξου. Διότι λέγεται, ὅτι ὁ βασιλεύς, ἐνῷ ἐθεᾶτο παρετήρησεν ὅτι τὸ πλοῖον ὕδρησε καὶ μάλιστα κάπιοις ἐκ τῶν παρευρισκομένων εἶπεν. «Δέσποτα, βλέπεις τὴν Ἀρτεμισίαν, ὅτι ἀγωνίζεται καλὰ καὶ κατεβύθισε ἐν πλοῖον ἐκ τῶν ἔχθρικῶν;» Καὶ αὐτὸς ἥρώτησεν, ἀνὴρ οὐ πρᾶξις εἶναι τῆς Ἀρτεμισίας καὶ ἐκεῖνοι τὸ διεβεβαίωσαν, διότι ἐγγνώριζον καλὰ τὸ σῶμα τοῦ πλοίου. Τὸ δὲ καταστραφὲν πλοῖον ἐνόμιζον, ὅτι ἦτο ἔχθρικόν. Καὶ τὰ ἄλλα, καθὼς ἐλέχθη, συνέβη νὰ γίνουν πρὸς εὐτυχίαν τῆς καὶ τὸ ὅτι κανεὶς δὲν τὴν κατηγόρησε σωθεὶς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἐντὸς τοῦ πλοίου τῶν Καλυνδέων. Ὁ δὲ Ξέρξης λέγεται, ὅτι εἶπεν πρὸς τὰ λεγόμενα: «Οἱ μὲν ἀνδρες μου ἔγιναν γυναῖκες, αἱ δὲ γυναῖκες ἄνδρες». Ταῦτα μὲν λέγουν, ὅτι εἶπεν ὁ Ξέρξης.

Παρατηρήσεις.

γενέσθαι=ἀντικείμενον τοῦ συνήνεικε¹¹ ἐργασάμενη=μετοχὴ ἐντιωματική, καίτοι εἰργάσατο¹² ἐμβαλοῦσα=μετοχὴ κατηγορηματικὴ μετὰ

τοῦ μαθεῖν· εἰς ἐστὶ = πρότασις πλαγία ἐρωτηματική· Ἀρτεμισίης = γεν.
ὑποκείμ. τοῦ ἔργον· ἐπισταμένους = μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπεὶ ἡ πίσταντο·
τὴν διεφθαρεῖσαν = ὑποκείμ. τοῦ εἶναι· κατήγορον = κατηγορούμενον τοῦ
μηδένα.

89. Κατὰ τὴν μάχην δὲ αὐτὴν ἐφανεύθη μὲν δὲ Ἀριαβίγνης δ.
υἱὸς τοῦ Δαρείου, δὲ διποῖος ἡτο ἀδελφὸς τοῦ Ξέρξου, ἐφονεύθη·
σαν δὲ καὶ ἄλλοι πολλοὶ καὶ ὄνομαστοὶ ἐκ τῶν Περσῶν καὶ τῶν
Μήδων καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων, δλίγοι δὲ καὶ ἐκ τῶν Ἐλλή-
νων. Καθόσον, ἐπειδὴ ἐγνώριζον καλὰ νὰ κολυμβοῦν, ἐκεῖνοι
τῶν δποίων κατεστρέφοντο τὰ πλοῖα, καὶ ὅσοι δὲν ἐφονεύοντο
κατὰ τὴν συμπλοκὴν (=χειρῶν νόμῳ) ἐπερνοῦσαν κολυμβῶντες
(=διένεον) εἰς τὴν Σαλαμῖνα. Ἐκ δὲ τῶν βάρβαρων οἱ περισ-
σότεροι κατεστράφησαν εἰς τὴν θάλασσαν, διότι δὲν ἐγνώριζον
νὰ κολυμβοῦν. "Οταν δὲ τὰ πρῶτα πλοῖα ἐτράπησαν εἰς φυγήν,
τότε κατεστρέφοντο τὰ περισσότερα.

Διότι οἱ παρατεταγμένοι δπισθεν, ἐπειδὴ προσεπάθουν μὲ τὰ
πλοῖα νὰ περάσουν ἐμπρὸς (=εἰς τὸ πρόσθε παριέναι), διὰ νὰ
ἐπιδείξουν καὶ αὐτοὶ κάποιον ἀξιόλογον ἔργον εἰς τὸν βασιλέα,
ἐπιπτον ἐπάνω (=περιέπιπτον) εἰς τὰ ἴδια τῶν πλοῖα, ἐνῶ προ-
σεπάθουν αὐτὰ νὰ φύγουν (=φευγόύσησι).

Παρατηρήσεις.

ἀπὸ... ἔθανε = ἀπέθανε, δὲ χωρισμὸς τῆς προθέσεως ἀπὸ τὸ οῆμα
ὄνομόζεται τμῆσις. Περέσων = γεν διαιρετική· ἐπιστάμενοι = μετοχὴ αι-
τιολογική· ἐπεὶ ἡ πίσταντο· τοῖσι... διεφθείροντο = πρότασις ἀναφο-
ρικὴ μὲ βραχιλογίαν ἀντὶ ἐκεῖνοι, ὥν... διεφθείροντο· πειρώμενοι = με-
τοχὴ αἰτιολογική, ἐπεὶ ἐπειρῶντο· παριέναι = ἀπαρέμφατον ἐνεστῶτος
τοῦ πάρειμι· ἀποδεξίμενοι = μετοχὴ τελική· τῆσι... νησὶ = ἀντικείμενον
τοῦ περιέπιπτον.

90. Συνέβη δὲ καὶ τὸ ἔξῆς κατὰ τὴν σύγχυσιν (θορύβῳ) αὐ-
τῆν. Μερικοὶ ἐκ τῶν Φοινίκων, τῶν δποίων τὰ πλοῖα εἶχον κα-
ταστραφῆ, ἀφοῦ παρουσιάσθησαν πρὸς τὸν βασιλέα προσεπά-
θουν νὰ (διαβάλουν (=διέβαλλον) τὸν Ἰωνας, δι τοῦ ἐξείνων
κατεστράφησαν τὰ πλοῖα, ἐπειδὴ δῆθεν (=ῶς) τὸν
ἐπρόδωσαν. Συνέβη δμως. ἔτσι (συνήνεικε ὅν), ὕστε καὶ οἱ
στρατηγοὶ τῶν Ἰωνῶν νὰ μὴ καταστραφοῦν καὶ οἱ διαβάλλον-
τες ἐκ τῶν Φοινίκων νὰ λάβουν τοιαύτην ἀμοιβήν. Ἐνῶ ἀκόμη
αὐτοὶ ἔλεγον ταῦτα, πλοῖον ἀπὸ τὴν Σαμοθράκην ὤρμησε κατὰ

πλοίου Ἀττικοῦ. Καὶ τὸ Ἀττικὸν πλοῖον λοιπὸν ἔβυθίσθη καὶ πλοῖον Αἰγινητικὸν δρμῆσαν (=ἐπιφερομένη) κατεβύθισε τὸ πλοῖον τῶν Σαμοθρακῶν. Ἐπειδὴ δικαῖος οἱ Σαμόθρακες εἶναι ἀκοντισταί, κτυπῶντες τοὺς ἐπιβάτας τοῦ καταβυθίσαντος (αὐτὸὺς) πλοίου τοὺς ἔξωλόθρευσαν καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἐκυρίευσαν αὐτό. Τὰ γεγονότα αὐτὰ ἔσωσαν (=ἔρρυσατο) τοὺς Ἰωνας· διότι μόλις εἶδεν αὐτὸὺς δὲ Ξέρξης νὰ κατωρθώσουν (=ἔργασαμένους) ἀξιόλογον ἔργον, ἐστράφη πρὸς τοὺς Φοίνικας γεμάτος ἀγανάκτησιν καὶ κατηγορῶν δλους καὶ διέταξε νὰ κόψουν τὰς κεφαλὰς δλων, διὰ νὰ μὴ διαβάλλουν τοὺς γενναιοτέρους, ἐνῶ αὐτοὶ ὑπῆρχαν δειλοί. Διότι δσάκις δὲ Ξέρξης ἔβλεπε κάποιον ἐκ τῶν ἴδικῶν του νὰ ἐπιδεικνύῃ κατὰ τὴν ναυμαχίαν κάτι. ἀξιόλογον ἔργον (=ἔργον τι), καθήμενος κάτωθεν τοῦ ἀπέναντι Σαλαμῖνος δρους, τὸ δποῖον δνομάζεται Αἰγάλεως, ἔζητει πληροφορίας (=ἀνεπυνθάτετο) διὰ τὸν κατορθώσαντα (αὐτὸ) καὶ οἱ γραμματεῖς κατέγραφον μὲ τὸ δνομα τοῦ πατρὸς (=πατρόθεν) τὸν τριήραρχον καὶ τὴν πόλιν.

Παρατηρήσεις.

τῶν... διεφθάρατο=πρότασις ἀναφορική· ὡν..., διέβαλλον=ό παρατατικὸς ἔχει τὴν ἔννοιαν τῆς ἀποπείρας. προσπαθείας=ἐπειρῶντο διαβάλλειν' ὡς... ἀπολοίατο=πρότασις εἰδική· συνήνεικε=οῆμα ἀπρόσωπον, τοῦ δποίου ὑποκείμενα εἶναι τὰ ἀπαρέμφατα ἀπολέσθαι καὶ λαβεῖν· τοὺς στρατηγὸν=ὑποκείμ. τοῦ ἀπολέσθαι (έτεροπροσωπία) λεγόντων=γενική ἀπόλυτος, μετοχὴ χρονική· ἔόντες=μετοχὴ αἰτιολογική. ἔχει μαζὶ καὶ τὸ ἄτε· ταῦτα ἔρρυσατο=ἄτική σύνταξις· ἔργασαμένους=μετοχὴ κατηγορηματική τὸ εἶδε εἶναι αἰσθήσεως σημαντικὸν οῆμα· γενόμενοι=μετοχὴ ἐναντιωματική, καίτοι ἐγένοντο· δπως... ἵδοι=πρότασις χρονική. σημαίνει ἐπανάληψιν πράξεως, δσάκις· τὸ καλέεται=πρότασις ἀναφορική, δ...

91—92. Ἀφοῦ δὲ οἱ βάρβαροι ἐτράπησαν εἰς φυγὴν καὶ ἔπλεον ἔξω (=ἐκπλεόντων) πρὸς τὸ Φάληρον, οἱ Αἰγινῆται ἀφοῦ ἐνήδρευσαν (=ὑποστάντες) εἰς τὸν πορθμόν, ἐπέδειξαν πράξεις ἀξιολόγους. Οἱ μὲν Ἀθηναῖοι δηλαδὴ (=γὰρ) μέσα εἰς τὴν σύγχυσιν ἐβύθισαν τὰ ἀνθιστάμενα καὶ φεύγοντα ἐκ τῶν πλοίων, οἱ δὲ Αἰγινῆται αὖτά, τὰ δποῖα ἔπλεον ἔξω· δσάκις δὲ μερικοὶ διέφευγον τοὺς Αἰγινῆτας, καθὼς ἐφέροντο (=φερόμενοι) ἔπιπτον μέσα εἰς τοὺς Αἰγινῆτας. Τότε συνηντῶντο τὰ πλοῖα καὶ τοῦ

Θεμιστοκλέους, ἐνῶ κατεδίωκεν ἐν πλοῖον καὶ τοῦ Πολυκρότου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Κριοῦ, ἀνδρὸς Αἰγινήτου, ἐν ἄρμα ἐναντίον ἐνὸς Σιδωνιακοῦ πλοίου. "Οταν δὲ εἶδε τὸ Ἀττικὸν πλοῖον ὁ Πολύκριτος, ἀνεγνώρισεν αὐτὸν διακίνας τὸ σῆμα τῆς στρατηγίδος, καὶ ἀφοῦ ἐφώναξε μὲν πειρατικὰ λόγια εἰρωνεύθη (=ἐπεκερτόμησεν ὀνειδίζων) τὸν Θεμιστοκλέα σχετικῶς (=ώς) μὲν τὸν μηδισμὸν τῶν Αἰγινητῶν. Αὐτὸν λοιπὸν τοὺς πειρατικοὺς λόγους (=ταῦτα) ὁ Πολύκριτος, ὅταν ὥρμησε μὲ τὸ πλοῖον, ἐξετόξευσε (=ἀπέρριψε) κατὰ τοῦ Θεμιστοκλέους οἵ δὲ βάρβαροι, ὅσων τὰ πλοῖα ἐσώθησαν, φεύγοντες ἐφθασαν εἰς τὸ Φάληρον ὥπο τὴν προστασίαν τοῦ πεζοῦ στρατοῦ.

Παρατηρήσεις.

τρεπομένων...ἐκπλεόντων=γεν. ἀπόλυτος, μετοχαὶ χρονικαὶ ὑποστάντες=μετοχὴν χρονική, ἐπεὶ ὑπέστησαν τῶν νεῶν=γεν. διαιρετική ὅπως...διαφύγοντεν=πρότασις χρονικὴ σημαίνουσα ἐπανάληψιν πράξεως, ὃσάνις ὡς ἐσεῖδε=πρότασις χρονική, βώσας, μετ. χρονικὴ ἐπεὶ ἔβωσε εἰς τὸν μηδισμὸν=οἱ ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς σημαίνει τὸ κατά τι τῶν περιεγένοντο=πρότασις ἀναφορική, δν...

93. Κατὰ τὴν ναυμαχίαν δὲ αὐτὴν οἱ Αἰγινῆται ἔλαβον ἔξαιρετικοὺς ἐπιίνους (=ῆκουσον ἄριστα) ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας, κατόπιν δὲ οἱ Ἀθηναῖοι, ἐκ τῶν ἀνδρῶν δὲ ὁ Πολύκριτος ὁ Αἰγινῆτης καὶ οἱ Ἀθηναῖοι Εὐμένης ἀπὸ τὸν Ἀναγυροῦντα καὶ ὁ Ἀρτεμινίας ἀπὸ τὴν Παλλήνην, ὁ δποῖος καὶ κατεδίωξε τὴν Ἀρτεμησίαν. Ἐὰν μὲν λοιπὸν ἐγνώριζεν, ὅτι εἰς αὐτὸν τὸ πλοῖον ἔπλεεν ἡ Ἀρτεμισία, δὲν θὰ ἔπαινε τὴν καταδίωξιν, προτοῦ ἡ συλλάβῃ αὐτὴν ἡ καὶ αὐτὸς συλληφθῇ. Διότι εἰς τοὺς Ἀθηναῖους τοιηράζας είχε δοθῆ διαταγή, ἐκτὸς δὲ αὐτοῦ εἶχεν ὄρισμη (=ἐκέετο) ὡς ἀμοιβὴ δέκα χιλιάδες δραχμαὶ δι' ἐκεῖνον, ὁ δποῖος θὰ τὴν συλλάβῃ ζωντανήν, διότι ἐθεώρουν κάπως παράδοξον πρᾶγμα (δεινόν τι) γυναῖκα νὰ ἐκστρατεύσῃ ἐναντίον τῶν Ἀθηνῶν. Αὐτὴ μὲν λοιπόν, καθὼς ἔχει λεχθῆ προηγουμένως, διέφυγεν ἡσαν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι, ὅσων ἐσώθησαν τὰ πλοῖα, εἰς τό Φίληρον.

Παρατηρήσεις.

ῆκουσαν...ἄριστα=καλῶς ἀκούω=ἐπαινοῦμαι, καλῶς λέγω τινὰ=ἐπαινῶ τινά· Ἑλληνων=ἀντικείμενον τοῦ ἡκουσαν ὅτι...πλέοι=πρότατα;

σις εἰδικὴ κατ' εὐκτικήν, διότι ἔξαρτάται ἀπὸ χρόνου ἴστορικοῦ, τοῦ ἔμαθε εἶλε=ἀόρ. β' τοῦ αἰρῶ· ἥλω=ἀόρ. β' τοῦ ἀλίσκομαι, ἀττ. ἔάλων· ἀθλον=κατηγορ. τοῦ δραχμαί· στρατεύεσθαι=ἀντικείμ. τοῦ ἐποιεῦντο, τὸ δὲ δεινὸν κατηγ. τοῦ στρατεύεσθαι.

95—96. Ὁ δὲ Ἀριστείδης, ὁ υἱὸς τοῦ Λυσιμάχου, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, τὸν δποῖον καὶ δλίγον προηγουμένως ἀπὸ αὐτὰ ἐμνημόνευσα ώς ἀνδρα ἀριστον, αὐτὸς κατὰ τὴν μάχην αὐτῆν, ἡ ὅποια ἔγινε γύρῳ ἀπὸ τὴν Σαλαμῖνα, ἔκαμε τὸ ἔξης: Ἀφοῦ παρέλαβε πολλοὺς ἀπὸ τοὺς δπλίτας, οἱ δποῖοι ἤσαν κατὰ τὴν καταγωγὴν Ἀθηναῖοι, ἀφοῦ τοὺς ὠδήγησε, τοὺς ἀπεβίβασεν εἰς τὴν νῆσον Ψυττάλειαν, οἱ δποῖοι ἐφόνευσαν ὅλους τοὺς Πέρσας, οἱ δποῖοι ενδίσκοντο εἰς τὴν νησίδα αὐτῆν. Ὅταν δὲ ἡ ναυμαχία εἶχε τελειώσει, ἀφοῦ ἔσυραν οἱ Ἐλληνες εἰς τὴν Σαλαμῖνα ὅσα ἦκαν τῶν ναυαγίων ἤσαν ἀκόμη κατὰ τύχην εἰς τὸ μέρος αὐτό, ἤσαν ἔτοιμοι δι' ἄλλην ναυμαχίαν, ἐπειδὴ ἐνόμιζον, ὅτι δ βασιλεὺς θὰ χρησιμοποιήσῃ τὰ ὑπολοιπόμενα (=περιεούσῃ) ἀκόμη πλοῖα,

Παρατηρήσεις.

ἀνδρὸς=κατηγορ. εἰς τὸ τοῦ=οῦ... παραλαβὼν=μετοχὴ χρονική· ἐπεὶ παρέλαβε· ώς διελέλυτο=πρότασις χρονική· τῶν ναυαγίων=γενική· διαιρετική εἰς τὸ δσα· ἔόντα=μετοχὴ κατηγορ. τοῦ ἐτύγχανε· ἐς ἄλλων=ό ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς σημαίνει σκοπόν· ἐλπίζοντες=μετοχὴ αἰτιολογική=ἐπεὶ ἥλπιζον.

7. Οἱ λόγοι τοῦ βασιλέως Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν Δακεδαιμονίων πρέσβεων καὶ ἡ ἀπάντησις τῶν Ἀθηναίων,

(κεφ. 140—144).

140. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ὅταν ἔφθασεν εἰς τὰς Ἀθήνας ἀποσταλεὶς ὑπὸ τοῦ Μαρδονίου ἔλεγε τὰ ἔξης:

α) «Ἀνδρες Ἀθηναῖοι, δ Μαρδόνιος λέγει τὰ ἔξης· εἰς ἐμὲ ἔφθασεν (=ἥκει) ἀγγελία ἐκ μέρους τοῦ βασιλέως, ἡ ὅποια λέγει ώς ἔξης· εἰς τοὺς Ἀθηναίους συγχωρῶ ὅλα τὰ σφάλματα, τὰ δποῖα ἔγιναν εἰς ἐμὲ ὑπ' ἐκείνων. Καὶ τώρα, Μαρδόνιε, νὰ κάμης ώς ἔξης: Ἀφ' ἐνὸς μὲν δόσει εἰς αὐτοὺς δπίσω τὴν χώραν, ἀφ' ἐτέρου δὲ ἄλλην ἔκτὸς αὐτῆς ἃς διαλέξουν (=ἐλέσθαι) μόνοι των, ὅποιαν θέλουν, ὅντες αὐτόνομοι. Καὶ τοὺς ναούς των

(=σφι) δόλους ἀν βέβαια θέλουν νὰ συμβιβασθοῦν μαζί μου, ἀνοικοδόμησε, δσους ἐγὼ ἔκανσα. Ἀφοῦ δὲ μοῦ ἥλθαν αὐταὶ αἱ διαταγαὶ (=τούτων, εἰμαι ὑποχρεωμένος ἐγὼ (=ἀναγκαῖως ἔχει μοι) νὰ πράξω αὐτά, ἐὰν σεῖς δὲν ἔχετε ἀντίρρησιν. Λέγω δὲ εἰς σᾶς τώρα τὰ ἔξῆς· διατί κάμνετε ἀνοησίας (=μαίνεσθε) κινοῦντες πόλεμον κατὰ τοῦ βασιλέως; Διότι οὔτε νὰ τὸν νικήσετε ἡμπορεῖτε, οὔτε εἰσθε ἵκανοι νὰ ἀντέχετε καθ' δόλον τὸν χρόνον. Διότι εἴδατε μὲν τὸ πλῆθος τοῦ στρατοῦ τοῦ Ξέρξου καὶ τὰ ἔργα τού, πληροφορεῖσθε δὲ καὶ τὴν δύναμιν, ἢ δποία εἶναι τώρα μαζί μου (=παρ' ἐμοί), ὥστε, καὶ ἀν σεῖς μᾶς ὑπερτερήσετε καὶ μᾶς νικήσετε, διὰ τὸ δποῖον δὲν ὑπάρχει εἰς σᾶς καμμία ἐλπίς, ἀν βέβαια σκέπτεσθε δρυθῶς, ἀλλη θὰ ἔλθῃ (=παρέσται) πολλαπλασία. Μὴ θέλετε λοιπὸν ἔξισούμενοι μὲ τὸν βασιλέα νὰ στερεῖσθε μὲν τῆς χώρας, νὰ διακινδυνεύετε δὲ (=θέειν) πάντοτε τὴν ζωὴν σας, ἀλλὰ συμφιλιωθῆτε (=καταλύσασθε). Εἶναι δυνατὸν δὲ (=παρέχει) εἰς σᾶς νὰ συμφιλιωθῆτε ἐντιμότατα (=κάλλιστα), ἀφοῦ δὲ βασιλεὺς ἔστι ἐπιθυμεῖ. Διατηρήσατε τὴν ἐλευθερίαν σας, ἀφοῦ συνάψετε μαζί μας συμμαχίαν χωρὶς δόλον καὶ ἀπάτην.

Παρατηρήσεις.

μετήμητις=δέχεται δύο ἀντικείμενα, τινὶ τί, τὰς ἀμαρτάδας, Ἀθηναίοισι ἔλεσθην=προστακτικὴ γ' πληθ. πρόσωπον τοῦ εἰλόμην (=αιδοῦμαι=ἐκλέγω, διαλέγω ἀπιγμένων=γεν. ἀπόλυτος, μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπει ἀπιγμένα εἰσιν· ποιέειν=ὑποκείμ. τοῦ ἀπροσώπου ἀναγκαῖως ἔχει ἀντίον=κατηγορ. τοῦ ἀμέτερον ἀνταειρόμενοι=μετοχὴ τροπικὴ ἢ αἰτιολογική· στρατηλασίης=γενικὴ ὑποκείμ. εἰς τὸ ἔργα· τούπικὴ ἢ αἰτιολογική· στρατηλασίης=γενικὴ ὑποκείμ. εἰς τὸ ἔργα· τούπικὴ ἢ αἰτιολογική· στρατηλασίης=γενικὴ ὑποκείμ. τῶν ἀπροσώπων παρέχει (=ἔξεστι) ὀργημένου=γενικὴ ἀπόλυτος μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπει ὠρμηταὶ· συνθέμενοι=μετοχὴ χρονική ἔπαν συνθήσθε.

β) Ὁ Μαρδόνιος μέν, ὁ Ἀθηναῖοι, αὐτὰ μὲ διέταξε νὰ εἴπω πρὸς σᾶς. Ἐγὼ δὲ περὶ μὲν τῆς φιλίας, τὴν δποίαν ἔχω πρὸς σᾶς (=έούσης), δὲν θὰ εἴπω τίποτε (διότι δὲν θὰ τὸ μάθετε τώρα πρώτην φρονάν), ἀλλὰ σᾶς παρακαλῶ νὰ πεισθῆτε εἰς τὸν Μαρδόνιον. Διότι διαβλέπω (=ένορέω) ὅτι δὲν θὰ εἰσθε ἵκανοι νὰ πολεμεῖτε· διαρκῶς (=τὸν πάντα χρόνον) κατὰ τοῦ Ξέρξου. Διότι ἀν διέβλεπον εἰς σᾶς αὐτό, οὐδέποτε θὰ ἥρχομην

εἰς σᾶς ἔχων αὐτὰς τὰς προτίσεις· διότι ἡ δύναμις τοῦ βασιλέως εἶναι ὑπεράνθρωπος καὶ ἡ χεὶρ τοῦ βασιλέως εἶναι ὑπερβολικὰ μακρὰ (=ὑπερμήκης). Ἐὰν λοιπὸν δὲν συνθηκολογήσετε ἀμέσως, ἐνῶ προτείνουν σπουδαίους ὅρους (=μεγάλα), μὲ τοὺς διποίους θέλουν νὰ συμφωνήσουν (μαζί σας), φοβοῦμαι διὰ τὴν τύχην σας (=ὑπὲρ ὑμέων), διότι περισσότερον ἀπὸ δλους τοὺς συμμάχους κατοικεῖτε εἰς μεγάλην λεωφόρον καὶ πάντοτε καταστρέφεσθε μόνοι σας, διότι κατέχετε χώραν μεθόριον, ἡ δοία διαμφισβῆται. Ἀλλὰ πεισθῆτε· διότι αὐτὰ ἔχουν μεγάλην ἀξίαν διὰ σᾶς, ἀφοῦ βέβαια ὁ μέγας βασιλεὺς εἰς σᾶς μόνους ἐκ τῶν Ἑλλήνων συγχωρῶν τὰ σφάλματα θέλει νὰ γίνῃ φίλος σας». Ὁ Ἀλέξανδρος μὲν αὐτὰ εἶπεν.

Παρατηρήσεις.

μοι καὶ εἰπεῖν=ἀντικείμενα τοῦ ἐνετείλατο· τῆς ἕούσης=μετοχὴ ἀναφορική, ἡ ἐστὶν ὑμέων καὶ πειθεσθαι=ἀντικείμενα τοῦ προσχρῆτος ἐσομένουσι=μετοχὴ κατηγορηματική προτεινόντων=γεν. ἀπόλυτος, μετοχὴ ἐναντιωματική, καίτοι προτείνουσι· ἐπ’ οἷς ἐθέλουσι=πρότασις ἀναφορική, ἐφ’ οἷς... οἰκημένων=ὑποκείμ. τῆς μετοχῆς εἶναι τὸ ὑμῶν· μεταίχμιον=κατηγορούμενον τοῦ γῆν· πολλοῦ=γενικὴ τῆς ἀξίας εἰς τὸ ἄξια

141. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, ὅταν ἐπληροφορήθησαν, ὅτι ἔφθασεν ὁ Ἀλέξανδρος εἰς τὰς Ἀθήνας, διὰ νὰ φέρῃ τοὺς Ἀθηναίους, εἰς συμβιβασμὸν μὲ τοὺς βαρβάρους, ἐνθυμηθέντες τοὺς χρησμούς, ὅτι ἦτο πεπρωμένον (=χρεὸν) μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους Δωριεῖς νὰ ἐκδιωχθοῦν ἀπὸ τὴν Πελοπόννησον ὑπὸ τῶν Μήδων καὶ τῶν Ἀθηναίων, ἐφοβήθησαν ὑπερβολικὰ (=κάρτα), μήπως οἱ Ἀθηναῖοι συμφιλιωθοῦν μὲ τοὺς Πέρσας, καὶ ἀπεφάσισαν (=ἔδοξε) καὶ αὐτὸι νὰ στείλουν ἀγγελιοφόρους. Καὶ συνέβη μάλιστα, ὥστε ἡ παρουσίασις αὐτοῦ νὰ γίνῃ συγχρόνως (=διοῦ). Διότι οἱ Ἀθηναῖοι περιέμενον χρονοτριβοῦντες, διότι ἐγνώριζον καλά, ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐπρόκειτο νὰ μάθουν (=πεύσεσθαι), ὅτι ἥλθεν ἀγγελιοφόρος ἐκ μέρους τοῦ βασιλέως πρὸς συμβιβασμόν, καὶ ὅτι, ὅταν τὸ πληροφορηθοῦν, θὰ στείλουν ταχέως ἀγγελιοφόρους, Τὸ ἔκαμνον λοιπὸν ἐπίτηδες, διότι ἥθελον νὰ δείξουν εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους τὴν διάθεσίν των.

Παρατηρήσεις.

πυθόμενοι=μετοχὴ χρονικὴ ἡ καὶ αἰτιολογικὴ, ἐπεὶ ἐπύθοντο·
ᾶξοντα=μετοχ. τελική, ἵνα ἀγάγῃ ἔκπλητειν=τὸ ἀπαρέμφ. εἶναι ὑποκείμ.
τῆς ἀποσώπου ἐκφράσεως χρεόν ἔστι· ἀπὸ Μήδων=ποιητικὸν αἴτιον
τοῦ ἔκπλητειν· ἔδοξε=ἀπόσθιον καὶ ἔχει ὑποκείμ. τὸ πέμπειν ὅφεων=
γεν. ὑποκείμ. εἰς τὸ κατάστασιν· ἐπιστάμενοι=μετοχὴ αἰτιολ., ἐπεὶ
ἡπίσταντο· πεύσεσθαι=ἀπαρέμφ. μέλ. τοῦ πυνθάνομαι· ἥκοντα=μετ.
κατηγορηματική· ἐπ’ ὅμοιογίη=ὅμπρόθετος προσδιορισμὸς σημαίνει
σκοπόν· πυθόμενοι=μετοχὴ χρονική, ἐπειδὰν πείθωνται.

142. Μόλις δὲ ἐτελείωσε τὸν λόγον τοῦ ὁ Ἀλέξανδρος, ἀφοῦ
τὸν διεδέχθησαν οἵ ἀγγελιοφόροι ἀπὸ τὴν Σπάρτην, ἔλεγον.
«Ἡμᾶς πάλιν (=δὲ) μᾶς ἔστειλαν οἱ Λακεδαιμόνιοι, διὰ νὰ
σᾶς παρακαλέσωμεν οὔτε κανένα νεωτερισμὸν νὰ κάμετε εἰς τὴν
Ἐλλάδα οὔτε νὰ δεχθῆτε προτάσεις ἀπὸ τὸν βάρβαρον. Διότι
οὔτε δίκαιον εἶναι καθόλου, οὔτε ἔντιμον, οὔτε γιὰ κανένα ἀπὸ
τοὺς ἄλλους Ἐλληνας, εἰς σᾶς δὲ ἴδιαιτέρως (=δὴ) μεταξὺ ὅλων
πολὺν ὀλιγώτερον (=ἥκιστα) διὰ πολλοὺς λόγους· διότι αὐτὸν τὸν
πόλεμον τὸν ἐκινήσατε σεῖς, ἐνῶ ήμεῖς δὲν τὸν ἡθέλαμεν καθό-
λουν) καὶ δ ἀγὼν ἔγινε διὰ τὴν ἴδικήν σας ὀρχήν· τώρα δὲ ἐπε-
ξετάθη καὶ εἰς ὅλην τὴν Ἐλλάδα. Καὶ δὲν εἶναι καθόλου ὑπο-
φερτόν, ἀφοῦ ἔγιναν αἴτιοι ὅλων αὐτῶν, νὰ γίνουν πρὸς τού-
τοις (=ἄλλως τε) αἴτιοι καὶ τῆς ὑποδουλώσεως εἰς τοὺς Ἐλλη-
νας οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ δοῦοι πάντοτε καὶ τὸν παλαιὸν καιρὸν
(=πάλαι) εἶναι φανερόν, ὅτι ἡλευθερώσατε πολλοὺς ἀνθρώπους.
Συμμεριζόμεθα ὅμως τὴν λύπην σας, διότι πιέζεσθε καὶ διότι
ἐστεοήθητε ἕως τώρα (=ἥδη) τὴν ἐσοδείαν δύο ἐτῶν (=διξῶν
καιορῶν) καὶ διότι ἔχετε καταστραφῆ πολὺν ἥδη καιρόν. Ὡς
ἀμοιβὴν δι’ αὐτὰ (=ἀντὶ τούτων) οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ σύμ-
μαχοί των ὑπόσχονται εἰς σᾶς νὰ θρέψουν τὰς γυναικας καὶ
ὅλους τοὺς ἀρρήστους διὰ τὸν πόλεμον οἰκέτας, ἐφόσον διαρκεῖ
αὐτὸς δ πόλεμος. Μήτε νὰ σᾶς πείση ὁ Ἀλέξανδρος δ Μακε-
δῶν, μὲ τὸ νὰ μετριάσῃ (=λεήνας) τὴν πρότασιν τοῦ Μαρδο-
νίου. Αὐτὸς μὲν δηλαδὴ εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ πράξῃ αὐτὰ
(=ποιητέα) διότι ἀφοῦ εἶναι τύραννος, βοηθεῖ τὸν τύραννον·
σεῖς δμως δὲν πρέπει νὰ τὰ πράξετε, ἂν βέβαια συμβαίνῃ νὰ
σκέπτεσθε δρμά, ἀφοῦ γνωρίζετε καλά, ὅτι εἰς τοὺς βαρβάρους

δὲν ὑπάρχει τίποτε οὕτε ἀξιόπιστον οὔτε ἀληθές», Αὐτὰ εἴπαν οἱ ἄγελοφόροι.

Παρατηρήσεις.

ως ἐπαύσατο=πρότασις χρονική· λέγων=μετοχή κατηγορηματική· δεησομένους=μετ. τελική, ἵνα δεησώμεθα· κατὰ τὴν Ἑλλάδα=ὅ ἐμ· πρόθετος προσδιορ. σημαίνει ἔκτασιν τοπικήν· βουλομένων=γεν. ἀπόλυτος, μετοχή ἐναντιωματική, καίτοι οὐκ ἡβουλόμεθα· ἀνασχετὸν (ἐστὶ) =ἀπρόσωπος ἔκφρασις, ὑποκείμενόν της τὸ γενέσθαι· ἐλευθερώσαντες=μετοχή κατηγορηματική· δτι... ἐστερήθητε=πρότασις αἰτιολογ. αἰτιολογοῦσα τὴν μετοχήν πιεζομένοισι· ἐπιθρέψειν=ἀντικ. τοῦ ἐπαγγέλλονται, ἔχει ὑποκείμ. τὸ Λακεδαιμόνιον καὶ οἱ σύμμαχοι (ταυτοπροσωπία). ἔστι ἀν... συνεστήκη=πρότασις χρονική· ποιητέα=τὰ εἰς τέος οηματ. ἐπίθετα σημαίνουν τὸ πρέπον νὰ γίνη· ποιητέα=δεῖ ποιεῖν=πρόπει νὰ κάμῃ· ἐδὼν=μετοχή αἰτιολογική, ἐπεὶ ἔστι· εἴπερ τυγχάνετε=πρότ. ὑποθετική· φρονέοντες=μετοχή κατηγορηματική μετὰ τοῦ τυγχάνον ἔξηγον μένη ὡς ṉημά· ἐπισταμένοισι=μετ. αἰτιολ. ἐπεὶ ἐπίστασθε· ὡς... ἔστι=πρότασις εἰδική,

143. Οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς μὲν τὸν Ἀλέξανδρον ἀπεκρίθησαν τὰ ἔξῆς. «Καὶ οἱ ἕδιοι βέβαια (=αὗτοί γε) γνωρίζομεν τοῦτο καλά, ὅτι ἡ δύναμις τοῦ Μήδου εἶναι πολλαπλασία παρὰ ἡ ἰδική μας, ὥστε οὐδόλως εἶναι ἀνάγκη νὰ μᾶς κατηγορῆς δι’ αὐτό. Ἀλλ’ ἐπειδὴ ἐπιθυμοῦμεν ὑπερβολικὰ (γλιχόμενοι) τὴν ἐλευθερίαν μας, ἀμυνόμεθα τόσον, ὅσον ἡμποροῦμεν. Ἀλλ’ οὔτε σὺ προσπάθει νὰ μᾶς πείσης νὰ συμβιβασθῶμεν μὲ τὸν βάρβαρον, οὔτε ἡμεῖς θὰ πεισθῶμεν. Τώρα δὲ ἀνάγγειλε εἰς τὸν Μαρδόνιον, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι λέγουν, ὅτι, ἐφόσον ὁ ἥλιος βαδίζει τὸν ἕδιον δρόμον, ὅπως (=τῇ) βαδίζει καὶ τώρα, ποτὲ ἡμεῖς δὲν θὰ συμφιλιωθοῦμε μὲ τὸν Ξέρξην· ἀλλὰ ἔχοντας πεποίθησιν (=πίσυνοι) εἰς τὴν συμμαχίαν (=συμμάχοισι) τῶν θεῶν καὶ τῶν ἡρώων ἀμυνόμενοι θὰ ἀντιμετωπίσωμεν ἀντὸν (=ἐπέξιμεν μιν), τοὺς δποίους ἐκεῖνος μὴ φοβούμενος (=δπιν ἔχων) καθόλου (=οὐδεμίαν), ἔκαυσε τοὺς ναοὺς καὶ τὰ ἀγάλματα. Καὶ σὺ εἰς τὸ μέλλον (=τοῦ λοιποῦ) νὰ μὴ παρουσιάζεσαι εἰς τοὺς Ἀθηναίους ἔχων τοιαύτας προτάσεις καὶ νὰ μὴ μᾶς συμβουλεύσῃς νὰ πράττωμεν πράξεις παρανόμους, ἐνῶ νομίζεις, ὅτι παρέχεις ὠφελίμους ἐκδουλεύσεις (=χοηστά). Διότι δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ πάθης ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους τίποτε δυσάρεστον (=ἄχαρι), ἐνῶ είσαι πρόξενος καὶ φίλος».

Παρατηρήσεις

ὅτι... ἔστι=εἰδικὴ πρότασις, ἐπεξήγησις τοῦ τοῦτο· δεῖ=ὑποκείμ. τοῦ ἀποσώπου εἶναι ἀπαρέμφατον ὅνειδίζειν· γλυχόμενοι=μετοχὴ αἰτιολογική, ἐπεὶ γλυχόμεθα ἡμέας=ὑποκείμ. τοῦ ὁμολογῆσαι (έτεροπρόσ.) καὶ ἀντικείμ. τοῦ ἀναπείθειν· ἔστι· ἀν... ἔη=πρότασις χρονική· τῇ... ἔρχεται=πρότασις ἀναφορική· συμμάχοις=κατηγορ. τοῦ θεοῖσι καὶ ἥρωσι· ἔχων=μετοχὴ τροπική ἡ αἰτιολογική· δοκέων=μετοχὴ ἐναντιωματική=καίτοι δοκέεις· χρηστὰ=σύστοιχον ἡ ἐσωτερικὸν ἀντικείμενον εἰς τὸ ὑπουργέειν, χρηστὰς ὑπουργίας· περδεῖς· Ἀθηναίων=ποιητικὸν αἴτιον εἰς τὸ παθεῖν.

144. Πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον μὲν αὐτὰ ἀπεκρίθησαν, πρὸς τοὺς ἄγγελοιφόρους δὲ ἀπὸ τὴν Σπάρτην τὰ ἔξῆς: «τὸ δὲ μὲν ἐφοβήθησαν οἱ Λακεδαιμόνιοι, μήπως συμβιβασθῶμεν πρὸς τὸν βάρβαρον, ἢτο πολὺ ἀνθρώπινον. Ἄλλος δὲ (=ἀτὰρ) φαίνεται (=οἴκατε), δὲ κακῶς ἐφοβήθητε, ἐνῷ γνωρίζετε καλῶς τὸ φρόνημα τῶν Ἀθηναίων, δὲ οὔτε χρυσὸς ὑπάρχει εἰς κανὲν μέρος (=οὐδαμόθι). τῆς γῆς τόσον πολὺς οὔτε χώρα τόσον πολὺ (=μέγα) ἔχειν σα κατὰ τὴν ὁδαιότητα καὶ τὴν εὐφορίαν (=ἀρετῆ), τὰ διποῖα ἡμεῖς ἀφοῦ δεχθῶμεν θὰ θελήσωμεν (=ἐθέλοιμεν ἀν) συμφιλιωθέντες μὲ τοὺς μήδους (=μηδίσαντες) νὰ ὑποδουλώσωμεν τὴν Ἑλλάδα. Διότι πολλὰ καὶ μεγάλα εἶναι ἔκεινα, τὰ διποῖα μᾶς ἐμποδίζουν νὰ κάμωμεν αὐτά, καὶ ἀν ἀκόμη (=μηδὲ ἦν) θέλωμεν: πρῶτον μὲν καὶ σπουδαιότερον τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν καὶ οἱ ναοί, οἱ διποῖοι ἔκάησαν καὶ μετεβλήθησαν εἰς ἔρειπια, διὰ τοὺς διποίους ἡμεῖς εἶναι ἀνάγκη (=ἀναγκαίως ἔχει) νὰ λάβωμεν ἐκδίκησιν ὅσον εἶναι δυνατὸν μεγαλυτέραν (=εἰς τὰ μέγιστα) μᾶλλον παρὰ νὰ συμβιβασθῶμεν μὲ αὐτόν, ὁ διποῖος ἔπραξεν αὐτά, ἐπειτα δὲ οἱ Ἑλληνες, οἱ διποῖοι ἔχουν τὸ ἵδιον μὲ ἡμᾶς αἴμα καὶ τὴν ἵδιαν γλῶσσαν, καὶ τὰ κοινὰ ιερὰ τῶν θεῶν καὶ τὰ ὅμοια ἥθη, τῶν διποίων δὲν θὰ εἶναι τίμιον (=οὐκ ἀν εὖ ἔχοι) οἱ Ἀθηναῖοι νὰ γίνουν προδόται. Καὶ μάθετε καλῶς τοῦτο, ἀν τυχὸν προηγουμένως δὲν τὸ ἐγνωρίζετε, δὲ, ἐφόσον καὶ εἰς τῶν Ἀθηναίων ζῆ (=περιῆ), κατ' οὐδένα τρόπον (=μηδαμὰ) ἡμεῖς θὰ συμφωνήσωμεν μὲ τὸν Ξέρξην. Ὅμων δὲν θαυμάζομεν τὴν πρόνοιαν τὴν ἀφορῶσαν ἡμᾶς, διότι ἐπρονοήσατε δι' ἡμᾶς, οἱ διποῖοι κατεστράφημεν τόσον, ὥστε νὰ θελήσετε νὰ συντηρήσητε τοὺς οἰκέτας ἡμῶν. Καὶ ἀπὸ σᾶς μὲν

έχει ἐκπληρωθῆ ή εὐεργεσία (=χάρις), ήμεις ὅμως θὰ ὑπομείνωμεν τόσον, ὅσον θὰ δυνηθῶμεν, χωρὶς νὰ σᾶς στενοχωροῦμεν. Τώρα δέ, ἀφοῦ τοιουτορόπως ἔχουν τὰ πράγματα, στείλατε ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον στρατόν. Διότι, καθὼς ήμεις συμπεριάνομεν, ὅχι ὕστερον ἀπὸ πολὺν χρόνον (=οὐκ ἔκανες χρόνον) ὁ βάροβαρος θὰ παρουσιασθῇ, ἀφοῦ εἰσβάλῃ εἰς τὴν χώραν μας, ἀλλ' εὐθὺς μόλις (=ἐπάν τάχιστα) μάθῃ τὴν ἀγγελίαν, διτί τίποτε δὲν θὰ κάμωμεν ἀπὸ ὅσα ἔκεινοι μᾶς ἔζητησαν. Προτοῦ λοιπὸν ἔκεινος παρουσιασθῇ εἰς τὴν Ἀττικήν, εἶναι εὐκαιρία (=καιρὸς) ήμεις νὰ σπεύσωμεν προηγουμένως εἰς βοήθειαν εἰς τὴν Βοιωτίαν». Αὐτὰ ἀφοῦ ἀπεκρίθησαν οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ ἀγγελιοφόροι ἀπὸ τὴν Σπάρτην ἀνεχώρησαν διὰ τὴν Σπάρτην.

Παρατηρήσεις.

τὸ δεῖσαι=ὑποκείμ. τοῦ ἦν· *Λακεδαιμονίους*=ὑποκείμ. τοῦ δεῖσαι (=έτεροπρόσ.)· ἔξεπιστάμενοι=μετοχὴ ἐναντιωματικὴ ή αιτιολογική, ἐπεὶ ἡ καίτοι ἐπίστασθε· ὅτι... ἔστι=ῶς εἰδικὴ πρότασις ἐπεξάγησις τοῦ φρόνημα· γῆς=γεν. διαιρετικὴ τοῦ οὐδαμόθι· κάλλει καὶ ἀρετῇ=δοτικὴ τοῦ κατά τι· μηδίσαντες=μετοχὴ τροπικὴ ή χρονική, ἐπάν μηδίσωμεν (χρον.). μὴ ποιέειν=ὑποκείμ. τοῦ ἀπαρεμφ. εἶναι τὸ ήμας, τὸ ταῦτα εἶναι ἀντικείμενον· ἐμπεποημένα=μετοχὴ ἀναφορική· τοῖσι=ἀντικείμ. τοῦ τιμωρέειν· ἐσ τὰ μέγιστα=δ ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς σημαίνει τρόπον· τῷ ἐργασαμένῳ=μετοχὴ ἀναφορική, ἀντικείμενον· τοῦ διμολογέων· ἀν εὐ ἔχοι=ἀπρόσωπον, ὑποκείμενον ἔχει τὸ ἀπαρεμφ. γενέσθαι· ἔπιστάμενοι=μετοχὴ κατηγορηματικὴ μετά τοῦ τυχάνω· περιῆ=ὑποτακτ. τοῦ περί-ειμι· ὑμέων=γενικὴ ὑποκείμενικὴ εἰς τὸ πρόνοια· ὑμῖν =ποιητικὸν αἴτιον εἰς τὸ ἐκπεπλήρωται, ὡς... ἔχοντων=γεν. ἀπόλυτος, ὑποκείμενον θὰ ἔννοήσωμεν τὸ τούτων· εἰσβαλὼν=μετοχὴ χρονική, ἐπάν εἰσβάλῃ· τῶν... προσεδέετο=ἀναφορ. πρότασις, ὃν... πρὸν παρεῖναι=πρότασις χρονική· καιρὸς ἔστι=ἀπρόσωπος ἐκφρασις, ὑποκείμενον ἔχει τὸ προβωθῆσαι.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΓΚΡΙΘΕΝΤΩΝ ΕΦΕΤΟΣ
ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ
ΠΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΥ ΕΞΑΤΑΞ· ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΥΠΟ

ΔΗΜ. ΕΜ. ΑΛΕΞΙΟΥ καθ/του της φιλολογίας

1.	ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΗΡΟΔΟΤΟΥ διὰ τὴν Δ' /ν. τύπου . . .	Δρχ. 17,50
2.	» ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ » . . . »	—
3.	» ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΟΛΥΝΘΙΑΚΩΝ διὰ τὴν Δ' παλ. τύπου . . . »	—
4.	» ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΦΙΛΟΠΠΙΚΩΝ διὰ τὴν Δ' παλ. τύπου . . . »	—
5.	» ΙΣΤΟΡ. ΜΕΡΟΥΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΗΜΗΓΟ- ΡΙΩΝ ΤΟΥ ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ διὰ τὴν Δ' καὶ Ε'. παλ. τύπου . . . »	—
6.	» ΕΠΙΤΑΦΙΟΥ ΤΟΥ ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ διὰ τὴν ΣΓ' παλ. τύπου . . . »	—
7.	» ΑΠΟΛΟΓΙΑΣ ΠΛΑΤΩΝΟΣ διὰ τὴν Ε' καὶ ΣΤ' παλ. τύπου . . . »	—
8.	» ΚΡΙΤΩΝΟΣ ΠΛΑΤΩΝΟΣ διὰ τὴν Ε' καὶ ΣΤ' παλ. τύπου . . . »	—
9.	» ΕΙΔΥΛΛΙΩΝ ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ διὰ τὴν ΣΤ' παλ. τύπου . . . »	12.—
10.	» ΛΑΤΙΝ. ΒΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙΟΥ διὰ τὴν Δ' νέου τύπου . . . »	—
11.	» ΛΟΜΟΝΤΟΣ διὰ τὴν Δ' νέου τύπου . . . »	—
12.	» DE BELLO CIVILI ΚΑΙΣΑΡΟΣ διὰ τὴν Δ' καὶ Ε' παλ. τύπου . . . »	—
13.	» ΒΙΩΝ ΚΟΡΝΗΛΙΟΥ ΝΕΠΩΤΟΣ διὰ τὴν Δ' καὶ Ε' παλ. τύπου . . . »	—
14.	» Γ'. ΚΑΤΙΛΙΝΙΑΚΟΥ ΚΙΚΕΡΩΝΟΣ διὰ τὴν Ε'. παλ. τύπου . . . »	—
15.	» ΥΠΕΡ ΑΡΧΙΟΥ ΚΙΚΕΡΩΝΟΣ διὰ τὴν Ε' παλ. τύπου . . . »	—
16.	» ΟΒΙΔΙΟΥ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΝ διὰ τὴν Ε'. καὶ ΣΤ' παλ. τύπου . . . »	—
17.	» ΩΔΩΝ ΟΡΑΤΙΟΥ διὰ τὴν ΣΤ. τάξ. π.τύπου »	—

Τυπώνονται καὶ υψηλοφοροῦν ἐντὸς τοῦ Σεπτεμβρίου

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΗΜ. ΕΜ. ΑΛΕΞΙΟΥ

ΠΕΣΜΑΤΖΟΓΛΟΥ 5 ΑΘΗΝΑΙ

ΤΙΜΑΤΑΙ ΔΡΧ. 25